281.6
Ա 3946

ԺԱՄԱԳՐՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ա ր թ ա ր և ա լ

Սրբոյն Սահակայ Հայրապետի, Մեսրոպայ Վարդապետի, Գիւտայ, և Յովհաննու Մանդակունւոյ

Ի Հայրապետութեան Տեառն Ներսէսի Ե. Սրբազնագոյն Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց,

Եւ յԱռաջնորդութեան վեհաւուն Հայրապետութեան Տեառն Մատթէոսի Բարձր Սրբազան Արք Եպիսկոպոսի։

Ի ՄՈՍԿՈՒԱՅ
Ի Տպարանի Ազնեզեան ընդ ծախսիւ Տեառն Լազարեանց։
1853

ՍՈՒՐԲ ՑՈՒՐԱՆԵՐԻ
ԱՐԽԻՎԱՏՈՒՆ
ՀԱՄԱՐ № 2
ՀԱՋԴՄԱՐԱՆ

Հոգևոր Կառավարութեանն Հայոց Ս. Պետերբուրգայ ընծեցեալ զայս ժամագիրք, և ոչ լինչ զանազ՝ ի նմին հակառակ Տերութեան, վասն որոյ հրամայէ մուծանել՝ ի տպագրութիւն։

Ընդամ Հոգևոր կառավարութեան Հայոց Ս. Պետերբուրգայ

Եփրեմ Վրդ. Պատկանեան։

ՏՊԱԳՐՈՒԱԾ,

ՀՐԱՄԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԾԱԽՍԻՆ

Հոգաբարձուաց Ս. Պետերբուրգայ և Մոսկուայ Հայոց Եկեղեցեաց և Հայաբնակ Հեմարանի Ընտրեալ Լեզուաց,

Ներքին Պետական Խորհրդականաց Դրան

ՀՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱՑԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ

Սենեկապետաց

Յովհաննու Յովակիմեան, Խաչատրոյ Յովակիմեան, և ամուսնոյ նորա Եկատարինեայ Մանուկ - Պէյեան,

ԱՋԱՐԵԱՆՑ

Ի Պետրոպոլիս

Յովհաննու Խաչատրեան

ԱՋԱՐԵԱՆՑ

Ծնեալ յ12 Մայիսի 1844 ամի, և վախճանեալ ի 26 Նոյեմբերի 1850 ամի:

✠

Յ ա ռ ա ջ ա բ ա ն ք ն ե ր ո ւ ն ք ։

Հրաժարիմք ի սատանայէ և յամենայն խաբէութիւնէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա, ի գնայից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարաց նորա, և յամենայն չար գործուիլ ենէ նորա հրաժարելով հրաժարիմք։

Ո՞ւյա էրէցո հրէշն՝ էրէս ի յոխ-հո-աս՝ և չէս ի հոգ ու-ՀԷԼԻՒ։ Ա- ապա պատ-ՀԱՅ յոխէԼԻ, և ախտն ղա-ՀԱՒ-ԼԻՆ ու-ՀՂԱ-փաս հա-աս՝ քացափԼու և չէՀԱՄՈՑ հէԼուԼ, և աս։

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար սրտիւ զՅայրն Աստուած՝

անեղ, անծին և անսկիզբն, այլև ծնօղ Որդւոյ և բղխօղ Հոգւոյն սրբոյ։ Հաստատ զԱնանն Աստուած՝ անեղ, ծնեալ և սկսեալ ՚ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յետոյ և ոչ կրտսեր. այլ՝ որ քան Հայրն՝ Հայր, ընդ նմին և Որդին՝ Որդի։ Հաստատ զսուրբ Հոգին՝ անեղ, անժամանակ. ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ՚ի Հօրէ. էակից Հօր և վաստակից Որդւոյ։ Հաստատ զԱրարողութիւնն սուրբ՝ մի բնութիւն, մի Աստուածութիւն. ոչ երեք Աստուածք, այլ՝ մի Աստուած. մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն, արարիչ երևելեաց և աներևութից։ Հաստատ յեկեղեցի սուրբ՝ զԹողութիւն մեղաց՝ հաղորդութիւն սրբոյ։ Հաստատ զմին յերից անձանց զՆանն Աստուած՝ ծնեալ ՚ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ՚ի ժամանակի իջեալ յԱստուածածնէն կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեալ ընդ

իւրում՝ Աստուածութեանն, իննամ-
սեայ ժուժկալեալ յարդանդի անա-
րատ կուսին։ Նա եղև Աստուածն կա-
տարեալ՝ մարդ կատարեալ հոգւով
և մտօք և մարմնով, մի անձն, մի դէմ,
և միաւորեալ մի բնութիւն։ Աստուածն
մարդացեալ առանց փոփոխման, ա-
ռանց այլայլութեան, անսերմն յղու-
թիւն և անապական ծնունդ. որպէս ո՛չ ի
սկիզբն Աստուածութեան նորա՝ և ո՛չ
վախճան մարդկութեան նորա։ Զի Յա
Քա երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան։
Հաստատուք կացէք մեր Յա Քա՝ շրջեալ
՚ի վերայ երկրի։ Յետ երեսուն ամաց
եկեալ ՚ի մկրտութիւն։ Հայր ՚ի վերուստ
վկայեալ՝ դա է Որդի իմ սիրելի. և
Հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ ՚ի վե-
րայ նորա։ Փորձեալ ՚ի սատանայէ, և
յաղթեալ նմա։ Քարոզեալ մարդկան
փրկութիւն։ Շրջեալ մարմնով, վաս-
տակեալ՝ քայցեալ և ծարաւեալ։ Յե-
տոյ եկեալ կամաւ ՚ի չարչարանս, խա-

չեալ՝ մեռեալ՝ մարմնով. և կենդանի՝ Աճումբ։ Սարմինն եղեալ՝ի պերեզմանի՝ միաւորեալ Աստուածումբն, և հոգւովն լքեալ՝ի դժոխս՝ անբաժանելի Աստուածումբեամբն։ Յարուցեալ հոգւոյն, աւերեալ զդժոխս, և ազատեալ զհոգիսն։ Յետ երից աւուրց յարուցեալ՝ի մեռելոց, և երևեալ աշակերտացն։ Հաւատամք զՏէրն մեր Յս՝ Քս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս, և նստեալ ընդ աջմէ Հօր։ Այլ և դալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր՝ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս։ Որ և յարութեանն մեռոյն մարդկան։ Հաւատամք և զՀաստուածն գործոց՝ արդարոյն կեանք յաւիտենական, և մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական։

ՕՂՂՈՒԹԻՒՆ։

Աղեայ ամենասուրբ Երրորդութիւն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Աղաչեալ եմ Ձեզ։ Խոստովանիմ առաջի Ձեզ և սրբութեան Ստուածածնին՝ և առաջի քո, հայր սէր, զիա՛մ մեղս զոր գործեալ եմ։ Քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ և գործով, կամայ և ակամայ, գիտութիւ և անգիտութիւ՝ մեղայ Ձեզ։

Աղեայ հոգւովս՝ և զօրութիւ սորա, մտաց՝ և շարժմամբ սորա, մարմնովս՝ և զգայութիւ սորա։

Աղեայ զօրութիւ հոգւոյս՝ խորամանկութիւ, անզգամութիւ, յանդգնութիւ և երկչոտութիւ, շռայլութիւ և ժլատութիւ, ղեղխութիւ, անիրաւութիւ, չարահաւանութիւ, յուսահատութիւ և թերամտութիւ՝ մեղայ Ձեզ։

Աղեայ չար խորհրդով մտայս՝ նենդութիւ, ատելութիւ, խելթիւ, մախանաք,

յաչալանօք, լծուլումբ, պոռնկական խորհրդով՝ արուական, իգական, անանանական, դրսոռական, պաղանական. ՚ի դիշերի և ՚ի տունջեան. երազական դիմաւմբ, և անրջական զարշ աղտեղումբ՝ մե"։

Անղայ ցանկուբ մարմնոյս՝ հեշտուբ, պղերգումբ, յօրանչմամբ քնոյ, շարժումբ մարմնոյս, և զպղտոզծուբ ՚ի սէս սէս ախտս՝ հեշտալումբ լսելեացս, արտաումբ աչացս, ցանկուբ սրտիս, խղումբ անդայս, պաղշտուբ բերանոյս, անժուժկալուբ, շուայտուբ, և արբեցումբեամբ՝ մեղայ Ա՚Յ։

Անղայ չարաբանումբեամբ լեզուիս՝ ստահօտումբ, սուտ երդմամբ. երդճնապանդումբ, հակառակուբ, վիճաբանումբ, բանսարկումբ, շոմոզուբ, քուս, դատարկաբանումբ և ծաղր, զրախօսումբ, հերձախօսումբ, և անիծաբանումբ, տրանջելով, դժդոհելով, բամբասելով, և հայհոյելով՝ մե"։

Ծ. ՊՂՈՒՏԻՆ։

Սեղայ զողութ ձեռայս՝ ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով, և ընդ զարշս ածելով մե"։

Սեղայ ամ՝ յօդուածով շինուածոյս և ամ՝ անդամօք մարմնոյս, եօթնեակ զգայարանօքս, և վեցեկի շարժմամբս, վերամբարձ ոտնահարութիւ և վայրաքարշ մեղկութիւ, յաջ և յահեակ խոտորելով, առաջնոյն մեղանչելով, և վերջնոյն չար նշաւակ գոլով մե"։

Այլև մեղայ եօթնիւյս յանցանօք՝ մահացու մեղօք. Հպարտութեամբ՝ և մասամբք նորին. Նախանձու՝ և մա". Բարկութ՝ և մա". Ցուլութ՝ և մա"։ Ագահութիւ՝ և մա". Ակրամոլութիւ՝ և մա"։ Խղճահարութ՝ և մա"։

Այլև մեղայ ամ՝ պատուիրանացն Աշ՝ յանձնառնելեացն և հրաժարելեացն. զի ոչ զյանձնառելոցն կատարեցի, և ոչ՝ ի հրաժարելեացն հեռացայ։ Ոչ օրէնս առի, և յօրինացն հեղգացայ. ի կարգս Քրիստոնէութե հրա-

ւիրեցայ, և գործովս անարժան գտայ. գիտելով զչարն՝ կամաւ կորացայ, և ՚ի բարեաց գործոց ինձէն հեռացայ: Վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, զերն առեմ՝ կամ զերն խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ, անսահման են անօրէնութիւնք իմ, աննեարելի են պատք իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ մե՛:

Ա՛յր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան, և բարեխօս առ միածին Որդին Ա՛Ր. զի իշխանութեամբդ՝ որ տուեալ է քեզ, արձակեսցես զիս ՚ի կապից մեղաց իմոց, աղաչեմ զքեզ:

Ողորմեայի քեզ մարդասէրն Ա՛Ծ, և թողութի՛ն շնորհեսցէ ամ՝ յանցանաց քոց՝ խոստովանելոյդ և մռատանելոյդ: Եւ ես կարգաւս քահանայական իշխանութեա՛ն, և հրամանաւն Ա՛ծային՝ թե »զոր արձակիցէք երկրի, եղիցի

արձակեալ յերկինս։« Նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամ մանակսութիւնէ մեղայ քոյ, ի խորհրդոյ՝ ի բանից՝ և ի գործոյ, յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Նա դարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ, զի որ ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն և ի փառս հանդերձեալ կենացն. Ամէն։

ԻՐԱՏՔ ԺԱՄԱՏԵՂԱՑ

քան զլեռնէքեան սահմանացոյն ոչխարաճոխ և առատաբերաց տղմիկ: Օդ ըստ ընդելութեան տարեվերջեան Յունիսի չորեքտասանին Գրիգորեան թուականէ: Ի հաստատութեան տիեզերաց: Ո՛ր պահ ո՛ր տարի ձեռին՝ այս է:

Տէր եղիցի զգլխոտանան: Օգնական հանապազ: Օրհնեալ Տէր մեր և փրկիչ Յս Քն: Կանոնապետութեան: Կանոնի առաքելոց: Օգնի ամէնուրեքեայ և ծառատարաց՝ Սաղմոսիք և օրհնութիւն, և այլն որ լինին: Անճառագոյնի աղօթից. այլ և ողորմի փառք: Սբ Ընծ ամէն: Աբձակմանն ամէն, լեր պահոյ և լեր առեալ: Աբեսպալի սբ ես Տէրն, և արձակմանն: Ձաշու առաջնորդեալն:

Հայր պիտուիճեան: Ընկեանն: Ձաշու սկսուածքն: Լուր ձայնիւն: Համբարձին: Յոյս կենսայն: Խաղաղականի Տնորհատու բարեսայն: Իսկ կողման դասուն՝ սկսուածքն օրհնուիծ եւ հարսյին եւ իւր ասղիսյն: Տր յերկնիսյն եւ իւր փառսայն: Սբ ես Տրն զկնի մանկանսյն: Ընտապալի ասղն: Օրատուտու ասղս: Ձաշու խաղաղութիւ: Փառատեա: Քս որդի Ամ: Ժամամուտ: Տարական՝ ձայնին է: Կիրակէից Ձաշու եսային եւ աւետարանն՝ ձայնին է: Ընաքեանն՝ կողմանն: Իսկ լուր աւուր պիրք՝ կողմանն է: Աւետարանն՝ ձայնին: Երեկոյի Խոնարհեցոն՝ ձայնին: Ապրեցոն, Հայր պիտածն, Տր բարեբարն, Քս որդին՝ կողմանն: Հայր մերն՝ ձայնին: Հաւատով խոստովանիմ՝ աղօթքն՝ ի և Ղ տուն է ըստ իւղ ժամուցն: Իսկ Տր մեր և վրկիչն: Տր Ընծ մերն՝ ’ի կարգէ դուրս է, ժամատարին է, և հարկաւոր հիւրին: Ամ է արևելեան տան սահմանն ժամատարդուիծ ’ի փառս Աստուծոյ:

Յորժամ Թուականն հայոց կոճատ լինի՝ բուն ձայնքն ան բն կն դն՝ յաջակողման դասուն լինին՝ ուր սր աւա-ղանն է. և յորժամ դար լինի՝ ձախայն լինին։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

Հայրապետական Նիւթերէս,
Որ հաստատէ՝ ի գլուխ գիշերի՝ ետ
Հօր Աստուածոյ։

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։ Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համապոյ և միաւնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւնն՝ Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Տէր, զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բազումք յարեան ի վերայ իմ։

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ

չինք փրկութի՛ն տրա առ Աստուած նը։

Այլ դու Տէր օգնական իմ ես, փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։

Զայնիւ իմով աղաղակեցի առ Տէր կարդացի. և լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ նորմէ։

Ես ննջեցի՝ և ի քուն եղէ. զարթեայ՝ և Տէր ընդունող իմ է։

Ո՛չ երկեայց ես ի բիւրուց ժողովոյ նոյ, որք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս։

Արի Տէր և փրկեա զիս Աստ իմ. զի դու հարեր զամենեսեան՝ որք չարին ընդ իս թշնամանեցին ի տարապարտուց. և զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես։

Տեառնդ է փրկութի՛ն ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութի՛ն քո։

Տէր Աստ փրկութե՛ն իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո։

Ատեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր. խոնարհեսցի ուշն քո՛ի ինդրուածս իմ։

Օ՛ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ. և կեանք իմ՝ի դժոխս մերձեցան, և հա-

մարելոյ ես ընդ այնոսիկ՝ որք լջանանն ՚ի դուք։

Աղէ ես ոմն մարդ առանց օգնականի, և ՚ի մեռեալս ապատ։

Որպէս վիրաւորս որք ննջեն ՚ի գերեզմանի։

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նորա ՚ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան։

Աղբն զիս ՚ի գբի ներքնումն ՚ի խաւարի, և ՚ի տուեալս մահու։

Զիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քոզնամ զբօսանս քո ածեր ՚ի վերայ իմ։

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ. և եղէն զիս նշաւակ իւրեանոյ։

Սատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ։

Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանատագ. և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Մինէն մեռելոց առնիցես զքաջանչելս քո, կամ բժիշկք յարուցանիցեն և խոստովանն առնիցեն առ քեզ։

Մինէն պատմեսցէ որ երբեք ՚ի

զերեզմանի զղջմունքիւնս քո, կամ զձշմարտութիւնս քո ՚ի կորստեան։

Արիթ ճանաչեցին ՚ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ։

Նա առ քեզ Տր աղաղակեցի. առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ։

Ընդէր Տր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ՚ի մանկութենէ իմմէ. ՚ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ամչեցայ։

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո. արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս։

Շրջեցան զինեւ ոսպ ջուր. զօր ամ պաշարեցին զիս ՚ի միասին։

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամն իմ, և զծանօթս իմ վասն թշուառութեան իմոյ։

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏր, և ամ ոսկերք իմ զանուն սրբոյ։

Գ՚ԵՂԵՑՈՑՆ ԺՈՀ։

Օրհնեա անձն իմ զՏը, և մի՛ մո-
ռանար զամ տուրս նորա։

Ո քաւէ զմեզս քո. բժշկէ զամ
հիւանդութիւնս քո։

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո.
պսակէ զքեզ ողորմութիւբ և գթութիւբ։

Ո ընու՚ի բարութենէ զցանկութի՛ քո.
նորոգեսցի ոպ արծուոյ մանկութի՛ քո։

Առնէ ողորմութիս Տը. և իրաւունս
ամ զրկելոց։

Ածոյց Տը զհանապատս իւր Մովսէ-
սի, և որդուոյն Իսրայէլի զկամս իւր։

Գթած ողորմած է Տը, երկայնա-
միտ և բազումողորմ։

Ո՛չ խստասա բարկանայ մեզ Տը. և
ո՛չ յաւիտեան պահէ ոխս։

Ո՛չ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ
Տը. և ո՛չ ըստ անօրէնութեի՛ մերում
հատոյց մեզ։

Այլ ոպ բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց Տը զողորմութի՛ իւր
՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց։

A 3946

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ № 2
ԵՐԵՎԱՆ

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն Ի

Որչափ հեռի են արևելք յարևմըտից, այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր:

Որպէս հայր ՚ի վերայ որդւոյ իւրոյ, այնպէս գթասցի Տէր յերկիւղածս իւր:

Զի նա գիտայ զստեղծուածս մեր, և յիշեայ թէ հող եմք:

Արդեօք ոչ խոտոյ են աւուրք իւր, ոչ ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի:

Զնչէ ՚ի նմա հոգի, և ոչ է, և ոչ ևս երևի տեղի նորա:

Բայց ողորմութիւն Տեառն յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի վերայ երկիւղածից իւրոց, և արդարութիւն նր յորդւոց մինչև յորդիս:

Որք պահեն զուխտս նր. յիշեն զպատուիրանս նորա՝ և առնեն զնա:

Տէր յերկինս պատրաստեաց զգահոյս իւր. արքայութիւն նր ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէք զՏէր ամ հրեշտակք նր հզորք զօրութիւն, որք առնէք զբան նր ՚ի լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէք զՏէր ամ զօրութիւք նորա.

պաշտօնեայք նորա, և արարօղք կամայ նորա։

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն գործք նորա. ընդ ամենայն տեղիս Է տէրութիւն նորա. օրհնեա անձն իմ զՏէր։

Տէր լուր աղօթից իմոյ. ունկնդիր լինդրուածոյ իմոյ ճշմարտութեամբ քով։

Լուր լինիր արդարութեամբ քով. և միմանելի՛ ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քոյ ամենայն կենդանի։

Հալածեալ թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից։

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարատածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի Է

առ քեզ. վաղվաղակի լուր լինձ Տէր. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ որք իջանեն ի գուբ։

Լսելի՛ արա լինձ առաւօտու զողորմութիւնդ քո. զի ես ի քեզ Տէր յուսացայ։

Ցո՛յց լինձ ճանապարհ՝ յոր գնացից. զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց Տէր. զի զքեզ ապաւէն լինձ արարի։

Ուսո՛ լինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ լինձ ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քոյ Տէր կեցուսցես զիս. արդարութիւն քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ, և կորուսցես զամենայն որ նեղէին անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ։

Փառք Հօր՝ և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ, և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Գիշերային ժամ։

Աղաչական Աղօթք առ Տէր։

Յիշեսցուք ՚ի գիշերի զանուն քո Տէր։

Ողխեսցեն սիրտք մեր զբան քարի. և լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորիդ։

՚ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ Տէր։

Օրհնեսցեն մեր տապուք քեզ Տէր ՚ի գաւթին քո ՚ի մէջ նոր երուսաղէմի։

՚ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբութեանդ առ քեզ Տէր։

՚ի ձայն գոհութեան քո հոգիք օրհնեսցեն զՏէր։

Փ. Զարթիր փառք իմ, զարթիր, և ես զարթեայց առաւօտուն։ ալէլուիա։

Գիշերային ժամ։

Օ՜ արքայ ընդ զտարթունս, մանկունք վերինն Սիոնի. ալէլուիա։

Օ՜ արքայ, որդիք լուսոյ, ի յօրհնութիւն հօրն լուսոյ. ալէլուիա։

Օ՜ արքայ, փրկեալք արեամբ, և տունք զնաուս փրկողին. ալէլուիա։

Օ՜ արքայ, նոր ժողովուրդք, նոր երգըս առեալ նորոգողին. ալէլուիա։

Օ՜ արքայ, հարսունք հոգւով, սպասեալք գալոյ սուրբ վեսային. ալ՛։

Օ՜ արքայ վառեալք լուսով ըստ իմաստուն սուրբ կուսանացն. ալ՛։

Օ՜ արքայ պատրաստեցէք իւղ լապտերայ ջերմ արտասուս. ալէլուիա։

Օ՜ արքայ և մի՛ ննջէք նման ցնդեալ կուսից նկրտէք. ալէլուիա։

Օ՜ արքայ երկնապատիւք և արտասուօք զայս աւասիւք. ալէլուիա։

Փ. Օ՜ արքայ ընդէր ննջես Տէր, մի մերժեր զմեզ յաստատ։

Ընդ Տէր օգնեա մեզ. տայուք

անուանդ քում զնաուս։

Ամէն և յաւէտ Հօր և Որդւոյ և սուրբ Հոգւոյն. ամէն։

Փ. Զարթուցեալքս ի զբաղմանէ դիշերային հանդստեանէ։

Ընդունեայ մեզ մարդասէր Տէր մխիթարութիւն և ի սփոփանս եկեղեցւոյ։

Ահիւ և դողութեամբ կացցուք ի յաղօթս։

Ակեալ խոստովանեացուք զյանցանս։

Եւ պայուք ի Քրիստոսէ զքաւութի և զմեծ ողորմութիւն։

Կ. Անբաժանելի և համագոյ Երրորդութեանդ համաձայնեալք ընդ զօրս երկնից փառս մատուցանեմք։

Փառք քեզ։ Որ յանապատս յաթոռ բարձրացեալ հանգչես. սուրբ Աստուած հզօր և սքանչելագործ։

Փառք քեզ։ Որ յանէից գոյացու-

յեր զամենայն արարածս. սուրբ Աստուած անճառ Հօր անեղ Որդի:

Փառք քեզ: Որ տեսչուիծ լինամես զնմա՝ արարածս. սուրբ Աստուած բղխուածն անսպառ աղբեր:

Տէր, ողորմեա՛ եկեղեցւոյ՝ի քէն հայցեն ասելով. հովիւ բարի ողորմեա՛ բանաւոր հօտի:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէ՛:
Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէ՛:

Քառասն:

Հարթուցեալքս ամենեքեան՝ի հանպատրաստից քնոյ, զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Աստ՝ի մխիթարուիծ և՝ի սփոփանս տկարութեան մերում. և եկեալքս միաբան հոգևոր երգով՝ի փառաբանուիծ և՝ի պատիւ ամենասուրբ անուան Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսի Քրիստի: Աղիւ և դողուիծ կացցուք յաղօթս առաջի նորա: Եւ պո-

Գիշերոյ ժամ։

հայցարուք ընմանէ ՚ի պիշերային ժամուս յայսմիկ, վասն իրաւանց և արդարութեանն նորա։ Որ ընտրեաց զմեզ ողորմութիւնն իւրով. և շնորհեաց մեզ քերել ընմանութիւն երկնային հրեշտակացն փառաբանիչս Տ՚ն ՚Ա՚Յ ամենեցուն և մեզ լինել։ Նա մեք այսուհետև սրբելով զանձինս մեր ՚ի խղճէ և ՚ի չար գործոց, համբարձցուք զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան։ Հաստատ խնդրեսցուք ՚ի նմանէ զքաւութիւնն և զթողութիւն յանցանաց մերոց, խոստովան լինելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկապիտին ՚Ա՚Յ։ Որպ զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և բարեխօսութիւբ ամ սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն ՚Ա՚Ծ կեալ առաքինութիւբ և անարատ վարուք ըստ կամաց նորա յայսմ՝ աշխարհիս։ Նա արժանաւոր լինելով յաւիտենական և երկնային խորանացն, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ՚Ա՚շնա-

բման Ընծ Յա Քա Տեր մեր. կեցո և ողորմեայ։

Կեցի Տէր։

Ը. Ճաշակեսցեն զնշխարս խաղաղութեր անդուլեանել՝ հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Ընդունելի Տէր։

Ը. Հրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ի Տեառնէ։

Ը. քաւութեի և զթողութեի յանցանաց մերոց ի Տեառնէ։

Ը. սրբոց խաչին մեծ և կարօղ զօրութենէն յօդնութենէն անձանց մերոց ի Տեառնէ։

Եւ ևս միաբան վասն ձշմարիտ և սէր հաւատոյս մերոց զՏէր աղաչեսցուք։

Տէր ողորմեայ։

Ը. անձինս մեր և զմիմեանս Տն Ընծ ամենակալին յանձն արասցուք։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեայ մեզ Տր Ընծ մեր՝ ըստ

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄ։

Մեծի ողորմութեան, քոմ. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմե՛։

Ն՚ա՚ ասէ Տէր ողորմե՛, քան պատշաճ է ա՚ա՚ք։ Զի հնարաւոր ե՚ զի ածա՚ պէրա՚շահա՚ն՝ երբէք Տէր ողորմե՛. Իսկ զի ածա՚ ողբոց՝ յիսո՚ւ Տէր ողորմե՛։ Ն՚ա՚ յա՚ս՚ո՚ւ պահոց՝ հարկ է՚ ա՚ Տէր ողորմե՛։

Նորին Տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթողիկոսի Ողբերգո՚ւ՚թի՚ան պղծութեան եւ քաղաք ի՚ա՚ղտոյ պիղծ խոտորմանէ։

Աշխարհս ամ, առ հս նայեցեալ՝ ախտակից լերուք։ Կանամ՝ ըգշելմունս, բարբառիմ լեզուաւս, բոզոքեմ զանձնէս. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

Գող եղէ մեղայ, զբոզ կարբսբատեան, գուբ ինձ վարեցի։ Գաւեցի զանձն իմ, գաւառճանեցի, գարան գոր ծեցի. Տէր ողորմեա։

Գ՝երեսուն եւ մեկ։

Արբեաց եմ լոյս, և այժմ եմ խաւար և ըստուեր մահու։ Ո՛վ հարբ պատմեցից զքիւ մեղաց իմոց· զի բազում են յոյժ· Տէր ողորմեա։

Արկինք և երկիր, եկայք ողբացեք եղկելի զանձն իմ։ Ընտրեցի զչարն, ընկալայ կամաւ ըզհոյլըս մեղայ· Տէր ողորմեա։

Թաւթաւիմ տղմով, թաւալիմ ՚ի մեղս, թօթափիլ չկարեմ։ Ժանտ ախտիւ լցեալ՝ ժահահոտ եղէ ժամանակս բազումս· Տէր ողորմեա։

՚Ի բայ մեկնեցայ ՚ի սէր խորհրդոյ, ՚ի բարեաց գործոյ· Ալաւ վարկաւ անձն իմ՝ լուսոյն հեռանալ, լինիլ ընդ խաւար· Տէր ողորմեա։

Խորհրդեալք չարին խաբեն զհոգիս, խորասոյզ առնեն։ Ծածկեն անդնդօք, ծիծաղին գլորմամբս, ծանակ զիս առնեն· Տէր ողորմեա։

Կամաւ կորացայ կարկամեալ անձամբս, կանգնիլ ոչ կարեմ։ Ձուր մե-

ղայ կիզօղ հրդեհեայ որ յիս հոգեւոր բարիս. Տէր ողորմեայ։

Ձաղկեայ մեղօք, ձաղեցին տեսօղք. ձանձրացաւ հոգիս։ Վ՚եղի դառնութիե՛ղօղեալ ՚ի սիրտ իմ, զամպարտ իմ շնջաւ. Տէր ողորմեայ։

Ձաշակմամբ մեղայ ճաշեցի զմահ. ճոխս աղքատացայ։ Սեռեալ եմ հոգւովս, մոլորեալ մտօքս. միայն կամ մարմնովս. Տէր ողորմեայ։

Յորոգալթ մահու յորսողին անկայ, յաղթեցայ յախտից։ Վ՚ետից թշնամւոյ նշաւակ եղէ, նոր միշտ խոցոտիմ. Տէր ողորմեայ։

Շ՚ուրջ պատեալ զինև շունք բաղուկք եղեն, շաղախեին արեամբս։ Որս եղէ չարին, ուռկանաւ մեղայ որսացաւ զանձն իմ. Տէր ողորմեայ։

Չարաչար վշտօք չարչարի անձն իմ. չունիմ դադարուճ։ Պարտապան գոայ պարտուց յանցանաց պարտեալս ՚ի մեղայ. Տէր ողորմեայ։

Գ. ՇԷՐՈՅԻ ԺԱՄ։

Ջանամ պղջանալ, ջեռանիմ դարձեալ, ջեռնում հրով մեղայ։ Ողբի կոչեցայ, ոսկայ անուանիմ ոամկական վարուքս. Տէր ողորմեա։

Սիրով ցանկութիւն, սատիկ բարկութեան սիրտ իմ խոցեալէ։ Վ՚իրաւք յանցանաց վշտանայ հոգիս, վարանեալ շրջիմ. Տէր ողորմեա։

Տիրեցին ինձ չարք, տարապիր հանին տիրական դրկայն։ Րաբունւոյն բարւոյ բանաձական ձայնին բոտինս ոչ լսայ. Տէր ողորմեա։

Ցանկութիւն չարեաց ցանկալի դիմօք ցաւեցոյց զաչս իմ։ Ի՚սրաքանչիւրոյ սիամամբ խուռն ախտից սիւծեալ է հոգիս. Տէր ողորմեա։

Փութայիր անձն իմ վախչել՚ի չարեաց, փափագել բարեաց։ Կեղ միշտ մերձ ծանիր քուն մահու եկեալ, քընոզ դատաւոր. Տէր ողորմեա։

Ստուածածնին բարեխօսութիւ՚ք՝ յիշեա. Տէր և ողորմեա։

Գիշերային ժամ։

Նոյնի Տէտոն Նէրսէսի Հայոց Կաթուղիկոսի։ Նրէ ապօրհասին՝ ի ժէմո ոդիոյ Նէրսիսեան, և իւրոցն՝ ի ժէմո Նէրսիսեան ասացեալ։

Առաւօտ լուսոյ, արեգակն արդար, առիս լոյս ծագեայ։ Ողխուճն՝ ի հօրէ, բղխեայ՝ ի հոգւոյս բան քեզ՝ ի հաճոյս։

Գանձդ ողորմութիւն, գանձիդ ծածկելոյ գտօղ վիս արայ։ Գուռն ողորմութեան դաւանողիս բայ. դասեցյր վերնոյն։

Նրբեակ միութիւն, եղելոյ լանամօղ, և ինձ ողորմեայ։ Օգնիր Տէր՝ յօգնել. զարիժ զթմրեալս, զուարթնոյ նմանիլ։

Այդ հայր անսկիզբն, էակից որդի, և միշտ սուրբ հոգի. ընկալ զիս զթած, ընկալ ողորմած, ընկալ մարդասէր։

Թաղաւոր փառայ, Քրողութեանդ

տուօղ, Թոյղ լինձ գյանցանս։ Ժողովօղ բարեաց, ժողովեա և զիս ժողովս անդրանկաց։

Դ՚ի քէն Տէր հայցեմ՝ ի մարդասիրէդ լինձ բժշկութիւն։ Լ՚եր կեանք մեռեալոյս, լոյս խաւարեալոյս, լուծանօղ գաւոյս։

Խորհրդոյ գիտօղ, խաւարիս շնորհեա խորհուրդ լուսաւոր։ Ծնունդ հօր ծոցոյ, ծածկեալոյս ստուերաւ ծագեա լոյս վաստոյ։

Կենարար վրկիչ, կեցո զմեռեալս, կանգնեա զգլորեալս։ Հաստեա հաւատով, հաստատեա յուսով, հնձեցո սիրով։

Զայնիւս աղաչեմ, ձեռօքս պաղատիմ, ձեր բարեաց շնորհեա։ Գ՚ամբարամբ լուսոյ, գեկավար ճարտար, զօղեալս ամբոցո։

Ճառագայթ վաստոյ, ճանապարհ լինձ ցոյց ճեպել՝ ի յերկինս։ Մխածինդ հօր, միշտ զիս յառապատ մաքուր հայսանեալդ։

Գիշերային ժամ։

Յորժամ դաս վաստաք յահաղին աւուրն, յիշեա զնա Ք։ Նորոգիլ հնութիւեանց, նորոգեա և զնա, նորոգ զարդարեա։

Ընդհատուս բարեաց, ընդհեա զգաստութիւն։ Ընդհատուս զթութիւն։ Ուրախասցի Տէր ոգւոյս վրկութիւք, որ վասն եմ՝ն սուգ։

Զար մշակողին չար սերմանոյ նորին չորացո՛ զտտուն։ Պարզևիչ բարեաց, պարզևեա հմոյ պարտեացս Թողութիւն։

Ջուր ընդհեա աչացս, ջերմ հեղուլ զարտօսր, ընջել զյանցանս։ Ովտիղդ քաղցու, ասա հոգւոյս արբո՛, ասհ ցոյց ինձ լուսոյ։

Սէր անուն Ք՝, սիրով քով ճմլեա սիրտ իմ քարեղէն։ Վ՝ասն պիծութե՛, վասն ոգորմութե՛, վերստին կեցո՛։

Տենչալոյդ տեսլեամբ տուր ինձ յապենալ, Տէր Ք՝ Ք՝։ Բաբունդ երկնաւոր, բոտեա զաշակերտս բանիւ երկնայնոյ։

Գիշերային ժամ։

Յօղ արեան քոյ Տէր, յօղեա՛ ի հոգիս ինձ ասացեալ անձն իմ։ Իւրեաքանչիւր մեղաւք ւիւծեալ աղաչեմ ւիւսել ինձ քարիս։

Փրկիչ բոլորից, վուրձա զիս փրկել փորձուածեց մեղայ։ Քաւիչ յանցանաց, քաւեա զերկնաբանս քեզ երգել ընդվաղս։

Ընծանելն բարեխօսուածքն՝ յիշեա Տէր և ողորմեա։

Օդնէ ոմ աղօթս։

Զքեզն գոհանամք Տէր Ստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ։ Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրապագութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում՝ արքոյ։ Տո՛ւր մեզ Տէր՝ աղաչեմք զքեզ՝ զմնացուածս գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. և զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ երկիւղիւդ քո ամբարձ

և պահեա։ Որպէս զի զգուշութիւն և անսպառ վարուք կրօնասիրելոք յայսմ աշխարհի՝ ժամանեսցուք յանդրկիի և ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ի կեանսդ, շնորհօք և մարդասիրութիւն Տ՚ն մերոյ և փրկչին Յի Քի։ ընդ որում փառք և զօր՝ և զոպւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ իշխանութի՛ն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։ ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Ա՚յ երկրպագեսցուք։

Նայեանց Տէր բարերար ողորմութեամբ քով յերկրպագուս և ի փառաբանիչս անուանդ քում սրբոյ։ Տէր զօրութեան, խաղաղացո՛ զանձինս մեր յամէն սատանայական խռովութեանց և յաշխարհական զբօսանաց։ Օհ Տէր շատ խաղաղութի՛ւ քոյ առաքեա առ

Գիշերային ժամ։

Մեղ, որ եկեալ պահեսյէ զմեզ անխըռուվս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի՝ յարթնուելիճ և ՚ի հանդստեան մերում՝։ Որ զի բարեպաշտուելիք և արժանաւորապէս քեզ Տ֊ն֊դ ծառայելով ՚ի կեանս յաւտոսիկ, ժամանեսյուք յաւիտենական երկնից արքայուելիճ քոյ՝ զոր պատրաստեցեր ՚ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոյ։ Եւ ընդ նոսին դոհանալով փառաւորեսյուք զ֊այր և զՈրդի և զ֊ք֊ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Օրհնեալ Տէր մեր Յ֊ս֊ Ք֊ս֊։ Ամէն։

Աստ տէր աստղտո ըստ յոյներն, և գիտի աստղտոն տէր ըստ յոյներն հանդստեան։

Կանոնաւոր կարգաւ։

ԱՋ.

Ալէլուիա Ալէլուիա։

Դառեա Տէր զայնոսիկ, որք դառնան զնա. ալէլուիա. մարտիր ընդ այնոսիկ՝ որք մարտընչին ընդիս. ալէ՛։

Ա՛ռ զվէն և զասպար քո, և արի յօգնել ինձ. հան զսուր քո ընդ դէմ՝ հալածչաց իմոց, ասել ինոսա, և ասա դու ցանձն իմ՝ լիե փրկութի՛ն քո ես եմ. ալէլուիա։

Ամաչեսցեն և յամօթ լինիցին որք խնդրեն զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն որք խորհիմն ինձ չար։

Անկցին նոքա ունի փոշի առաջի հողմոյ. և հրեշտակ Տե՛ն նեղեսցէ զնոսա։

Անկցին ճանապարհք նոցա՛ւ խաւար՝ և՛ւ դայթակղութի՛ն. և հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա։

Գ Ե Ղ Ե Ց Ի Կ Ժ Ա Մ Ն

Ի նանիր թափուկին ինձ որոգայթ յապականութեի իւրեանց. և ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:

Փ. Տէր յերկինս է ողորմութի քո. ձշմարտութի քո մինչև յամպս. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ընդարուեի քո ոտն լերինք Ած. իրաւունք քո ոտն խորք բազում. զմարդիկ և զանասուն կեցուցանես դու Տր:

Որպէս պն բազում արարեր զողորմութի քո Ած. այլ որդիք մարդկան ի հովանի թևուց քոյ յուսացին:

Ընբեսցին նոքա ի պարարտութենէ տան քոյ. և զուղիս փափկութե քոյ տացես ըմպել նոցա:

Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց. և լուսով երեսաց քոյ տեսանեմք զլոյս:

Ծագեա զողորմութիս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիս քո՝ որք ուղիղ են սրտիւք:

Մի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամ-

բարեաւանից. և ձեռք մեղաւորաց մի դողայուսային զմեզ։

Ընդ անկեալն ամենեքեան՝ որք գործեն զանօրէնութի. մերժեսցին՝ և այլ մի կարասցեն հաստատիլ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։ Ալէլուիա. ալէ՛։

Ա.

Աստ անզգաճն՚ի սրտի իւրում թէ ո՛չ դոյ Աստուած. ալէլուիա. ապականեցան և պղծեցան յանօրէնութեան իւրեանց. և ո՛չ որ է առնէ զբարեգործութիւն. ալէլուիա։

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս մարդկան. տեսանել թէ կայ որ իմաստուն, որ խնդրէիցէ զԱ՛ստ։

Ամենեքեան խոտորեցան՚ի միասին. և անպիտանացան։

Ո՛չ որ է որ առնէ զբարի. և չէ՛ որ մինչև՚ի մի։

Գ Լ Ե Ր Ա Յ Լ Ի Ն Ա Ո Տ Ն Ի Ն:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենևքեան, որք գործեն զանօրէնութիւն:

Ոյք ուտեն զժողովուրդ իմ ոպէ կերակուր հացի. և աստ Ած ոչ կարդային:

Փ. Օ.ն ոչ դոյր նոցա վոխանակ. և ոչ երկեան Աստուծոյ. ալէլուիա. ալէլուիա:

Զգեաց զձեռն իւր ՚ի հատուցանել նոցա. և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա:

Խաժանեցան ՚ի սրտմտութէ երեսաց նորա. և եհաս ՚ի սիրտս նոցա:

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ. և ինքեանք որպէս սլաք:

Ընկեա ՚ի Տէր զհոգս քո. և նա կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն արդարոյ:

Դու Ած իջուսցես զնոսա ՚ի գուբ ապականութէ. արք արիւնահեղք և նենգաւորք մի հասցեն զաւուրս իւրեանց. այլ ես ՚ի քեզ Տէր յուսացայ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԲԶ.

Ի քեզ Տէր յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան. ալէլուիա. յարդարութեան քում փրկեա, և ապրեցո զիս. ալէլուիա։

Ստնարհեցո առիս զունկն քո, և կեցո զիս։

Լեր իմ Աճ ապաւէն՝ և տեղի ամուր կեցուցանել զիս. զի հաստատութեան իմ և ապաւէն իմ դու ես։

Աճ իմ փրկեա զիս ի ձեռաց մեղաւորի. ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի։

Դու ես համբերութեան իմ Տէր. Տէր յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ։

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ. յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ. և առ ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ։

Գ Ի Շ Է Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն

Փ. Երկնքագործին նման ամ թագաւորք երկրի. և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Օվ վերկասց զաղքատն ի ձեռաց հզօրի, զաղքատն և զտնանկն՝ որոյ ոչ է օգնական:

Ննջեսցէ նա յաղքատն և ի տնանկսն. և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ. ի վաշխից չարաց վերկեսցէ զանձինս նոց:

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա. կեցցէ և տացի նմա յոսկւոյն արաբացւոց:

Յաղօթս կացցեն առ նա յամ ժամ. և զօրհնանապատ օրհնեսցեն զնա:

Լինի հաստատութի ընդ ամենայն երկիր. և ի վերայ գլխոց լերանց:

Բարձրասցի պտուղ նորա. և ծաղկեսցի ի քաղաքի Տեառն որպէս խոտ երկրի:

Լինի անուն Տեառն օրհնեալ յա-

ւխտեան. զի յատաջ քան զարուն է առնուն նորա:

Զնա օրհնեսցեն ամենայն ազգք երկրի. և ամենայն ազգք երանիացեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուծ Իսրայէլի որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա զամ երկիր. եղիցի. եղիցի:

Փառք Հօր և. ամէն ամէն:

ԲԿ.

Օգնականութիւն քո Տէր յաւիտեան օրհնեցից. ամէն ամէն. յազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւն քո բերանով իմով. ամէն ամէն:

Լսայեր լիցէ աշխարհս ողորմութիւն շինեսցի. յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո:

Լուր ուխտ ընտրելոց իմոց. երդուայ Դաւիթ ծառայի իմոյ:

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո. և շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո:

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն Ի Ս :

Լսատուկան եղեցին երկինք ուրանչելեայ քոյ Տեր. և ճշմարտութիւն քո յերկեղեայս սրբոյ:

Ով է յամպս որ հաւասարեսցի քեզ. կամ ում նմանիցի Տեառն յորդիս Աստուծոյ:

Փ. Դարձուցեր զոգնութիւն ի սրոյ նորա. և ոչ ընկալար զնա ի պատերազմի. ալէլուիա. ալէլուիա:

Աստղեցեր զերբութիւն նորա, և զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր:

Նուազ սրտերը զաւուրս ժամանակաց նորա, և հեղեր զնա ամօթ:

Մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո խաւար. բորբոքեսցի որպէս հուր բարկութիւն քո:

Յակ արդ յիշեա, և տես թէ ով է իմ հանդիստ. մի թէ ի զուր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս մարդկան:

Ով է մարդ՝ որ կեցցէ, և ոչ տեսցէ զնահ. կամ փրկեսցէ զանձն իւր ի ձեռաց դժոխոց:

Գիշերային ժամ։

Ամէն են ողորմութիւնք քո Տէր առաջինիք, զոր երդուար Դաւթի ճշմարտութեամբ քում։

Յիշեա զնախատինս ծառայի քո, զոր ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց։

Զոր նախատեցին թշնամիք քո Տէր· նախատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ։

Օրհնեալ Տէր Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից· եղիցի· եղիցի։

Փառք ՚ի բարձունս և· ալէլուիա· ալէլուիա։

Գշ·

Խոստովան եղերուք Տեառն· զի քաղցր է՝ ալէլուիա՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա· ալէլուիա։

Ո՛ խօսեսցի զզօրութիւնս Տեառն· լսել արասցէ զնմա՝ օրհնութիւնս նորա։

Երանի այք պահեն զկրաւունս· և առնեն զարդարութիւն յամ ժամ։

Յիշեա զմեզ Տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քոյ· և այց արա մեզ ՚ի փրկութեան քում։

Գ ի շ է ե ա յ ե ն ժ ա մ ։

Տեսյուք մեք պքաղցրութ՛ի ընտրելոյ քոյ· ուրախ եղիցուք մեք յուրախութ՛ի ապդի քոյ· և գովեսյուք մեք՝ի ժառանգութ՛եան քում։

Աեղափ մեք ընդ հարս մեր· անօրինեսյափ և յանցեաք։

փ. Ա ատենեայ զնոսա՝ի ձեռս հեթ՛անոսայ· տիրեցին նոցա ատելիք· իւրեանց· և թ՛շնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա· և խոնարհ եղեն՝ի ներքոյ ձեռաց նոցա· ալէլուիա· ալէլուիա։

Բազում՝ անգամ՝ փրկեայ զնոսա· և նոքա դառնայուցին զնա՝ի խորհուրդս իւրեանց· և կորացան յանօրէնութ՛եան իւրեանց։

Հայեայաւ Տէր՝ի նեղութ՛իւնս նոցա· ՝ի լսել ձայնի աղօթ՛ից նոցա։

Յիշեայ զուխտ իւր· և զղջայաւ ըստ բազում՝ ողորմութ՛ե իւրում, և ետ զնոսա՝ի գթութ՛իս առաջի ամենայն գերչաց նոցա։

Գ Ի Շ Է Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն Ե Ր Ի

Փրկեա՛ զմեզ Տէր Աստուած մեր. և ժողովեա՛ զմեզ ՚ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ, և պարծեսցուք յօրհնութիւն քո:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաւիտեանս յաւիտենից:

Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն՝ եղիցի եղիցի:

Փառք Հօր և. ալէլուիա:

Գ Կ.

Արարի երաւունս և արդարութիւն. ալէլուիա. մի՛ մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց. ալէլուիա:

Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի. զի մի՛ ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս:

Սպասեսցին աչք իմ փրկութիւն քում Տէր. և բանից արդարութեան քոյ:

Արա՛ ընդ ծառայի քում Տէր ըստ ողորմութիւն քում. զարդարութիւնս քո ուսո՛ զինձ:

Ծառայ քո իմ ես, իմաստուն արա

զկս. և ծանեայց զվկայութիւնս քո:

Համ է պաշտել զՏէր. խափանեայսին զօրէնս քո:

Փ. Ա երձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քոյ Տէր, ըստ բանի քում համատուն արա զկս. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ա տացին աղօթք իմ առաջի քոյ Տէր, և բանիւ քով փրկեա զկս:

Ողևեսցին շրթունք իմ գօրհնութիւն քո. յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութիւն են:

Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զկս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցին ինձ:

Ա որերեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայս քո. զի

պատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Փառք Հօր և. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԴԶ.

Օրհնեա անձն իմ զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. ալէլուիա. սաղմոս առայեայ Ասուածոյ իմոյ մինչև եմ ես. ալէլուիա։

Մի յուսայք յիշխանս, և մի յորդիս մարդկան. զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա։

Ելցէ հոգի ի նոյանէ, և դարձցին անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։

Երանի ապրի՝ որոյ Տէր Ած Յակոբայ օգնական է նմա. և յոյս նորա ի Տէր Ասուած է։

Ո արար զերկինս և զերկիր. զծով, և զամենայն որ է ի նոսա։

Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց։

Փ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. ա-
լէլուիա։

Նա օրհնեա զՈրդիս քո Սիոն։

Որ զբաց զդրունս քոյ. և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ։

Ո եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն.
պարարտութիւն ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ
ընթանան պատգամք նորա։

Գնէ զձիւն որպէս զասր. և զմէգ
որպէս փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս.
առաջի ցրտոյ նորա ո կարէ կեալ։

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա.
հնչեսցեն հովք և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ. զար-
դարութիւն և զվրաւունս Իսրայէլի։

Ո՛չ այսպէս արար ամ ազգաց Տէր.
և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

Փառք Հօր և. ա. ալէլուիա։

ԳԿ

Ամենեկին զքեզ Տէր զլսուիլ եմ. ամէնլուսիա. Տէր հաստատիչ եմ և վրկիչ եմ. ամէնլուսիա։

Ստուած օգնական եմ. և ես յաւտամ՝ինա. ապաւէն եմ, եղջիւր փրկութեան եմոյ ընդունելի եմ է։

Օրհնելով կարդայիկ առ Տէր. և՝ի լինամեայ եմոյ ապրեցայց։

Ճուրջ եղէն զինև երկունք մահու, և ուղիք անօրէնութեն էսռելեցուցին զես։

Վիշտք դժոխոյ պաշարեցին զես. և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու։

Ինեղութեն եմոմ եես առ Տէր կարդայի. և առ Ած եմ աղաղակեցի։

Փ. Զգեցուցեր ինձ զզօրութեն՝ի պատերազմի. զյարուցեալսն՝ի վերայ եմ՝ նեղչոյ եմ ատարեր. ամէնլուսիա. ալ՛։

Զթշնամեան եմ հալածականս առարեր. և զատելիսն եմ սատակեցի։

Գ. ԽՀԵՐՈՅՆ ՅՈՀ.

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա. կարդացին առ Տէր, և ոչ լուաւ նոցա:

Անդրէյէ զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և որպէս կաւ զռեհայ կոխեցիք զնոսա:

Փրկեսցէ զիս Տէր՝ ի հակառակութենէ ժողովրդոյ. և կացուսցէ զիս գլուխ հեթանոսաց:

Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի՝ ծառայեաց ինձ. և՝ ի լուր ականջաց լուաւ ինձ:

Որդիք օտարոյ սուտեցին ինձ. որդիք օտարոյ մաշեցան և կաղացան՝ ի շաւղաց իւրեանց:

Կենդանի է Տէր. և օրհնեալ է Աստ. և բարձր եղիցի Աստ փրկութենէ իմոյ:

Աստ է որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինձ:

Փրկիչ իմ՝ ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց յայնցանէ, որք յարուցեալ են՝ ի վերայ իմ: բարձր արարեր զիս. և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս:

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Կ Ի Ն Ժ Ա Մ ։

Վ ան այսօրիկ՝ խոստովան եղէց քեզ՝ ի հեթանոս. և անուան քումմ սաղմոսասացից։

Սեծ արարեր զերկուղիլն Թագաւորին նորա. առնել ողորմութիւն ընդ օծեալդ նորա ընդ Դաւթի. և ընդ զաւակի նորա յաշխարհ մինչև յաշխարհ։

Փառք Հօր և. ամէնուրեան. ամէնս։

Կանոնաւէլոք Նուռ Նոսէհէնպանին, և նոր Կէ-ուհէին։

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս.

Օրհնեա անձն իմ զՏէր. սրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ, մինչև եմ եա։

Մի յուսայք յիշխանս՝ և ի յորդիս մարդկան. զի ոչ կայ փրկութիւն ի նա։

Ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ և դարձցին անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։

Գիշերային ժամ։

Երանի ապրի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակոբայ օգնական է նմա. և յոյսն՝ի Տէր Աստուծ է։

Ո արար վերկինս և վերկիր. ծով, և վաճենայն որ է նոսա։

Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան. և առնէ իրաւունս ընկեցեալ։

Տայ հաց քաղցելոյ. և արձակէ կիսապեալս Տէր։

Տէր բանայ զաչս կուրաց. և կանգնէ զվերսփեալս Տէր։

Տէր սիրէ զարդարս. Տէր պահէ զպանդուխտս. զորբս և զայրիս ընդունի Տէր. և զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ։

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան. Աստուծ քո Սիոն. յազգէ մինչև յազգ։

Փ. Օրհնեցից զքեզ զհոգւովք՝ի կեանս իմ. սաղմոս ասասցից քեզ Աստուծոյ իմոյ ակամն ոտից երգով օրհնութիւնս։

ՍԱՂՄՈՍ.

Օրհնեսցէք զՏէր. զի բարի է սաղմոս. Ա՛յ մերոյ քաղցր եղիցի օրհնութիւն։

Շինէ զԵրուսաղէմ Տէր. և զցրուեալսն Իսրայէլի ժողովէ։

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս. և սպառէ զսամենայն վէրս նոցա։

Ո թուէ զբազմութիւն աստեղաց. և զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ։

Մեծ է Տէր մեր. և մեծ է զօրութիւն նր. և խնաստութեան նր ոչ պոյ բաւ։

Ընդունի զհեզս Տէր. և խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր։

Օրհնեսցէք զՏէր խոստովանութեամբ. սաղմոս ասասցէք նմա օրհնութեամբ։

Ո ղեկոյց զերկինս ամպովք. և պատրաստ արար զանձրև նր յերկիր։

Բուսոյց զխոտ ի լերինս. և զբանջարն ի ծառայութիւն մարդկան։

Ո՛տայ անասնոյ կերակուր. ձագուց ագռաւուց՝ որք կարդան առ նա։

Գ Ի Շ Է Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն :

Ո՛չ թէ ընդ զօրութիւնս ձեոյ կամեայր Տէր. և ո՛չ ընդ երանս առն հսկայի հաճեայր:

Այլ հաճեայր Տէր ընդ երկիւղածս իւր, և ընդ այնոսիկ՝ որք յուսան յողորմութիւնն նորա:

Փ. Բաղցրասլին քեզ Քրիստոս՝ դոհութիւնք երկիւղածայ անուան քո. զի յուսացուցեր ողորմութիւն քով՝ ի խորհուրդս կենսաբեր պատեանդ քոյ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս .

Գովեա երուսաղէմ զՏէր:

Նա օրհնեա զՅաուսաճ քո Սիոն:

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոյ. և օրհնեաց զորդիս քո՝ ի քեզ:

Ո՛ եդ զսահմանս քո՝ ի խաղաղութիւն. պարարտութիւն յորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա:

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Կ Ի Ն Ժ Ա Մ ։

Գնե զձիւն որպէս զսար. և զմէգ որպէս վոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո կարէ կեալ։

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա. շնչեսցէն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ. զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայէլի։

Ոչ այսպէս արար ամ ազգաց Տր. և զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա։

Փ. Զքեզ Քո դովէ եկեղեցի փրկեալ քո սո. ցնծալով տեսանէ զքեզ զփրկօղդ եկեալ Հայրական իշխանութեամբ ի պահել զտուրըս քո։

Կ Ա Ղ Ա Ն Դ Ա Ր Մ Ե Ծ Ի Ո Ւ Ք Ր Ա Թ Ո Ւ Ն ։

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ։

Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր. ալէլուիա։ Այլ ի բանից քոյ երկեաւ սիրտ իմ. ալէլուիա։

Գիշերային ժամ։

Ջնծայայ ես՝ի բանս քո. որպէս այն որ գտանէ աւար բազում։

Ոչ մեղս ատեայն և անարգեայն. և զբնիս քո սիրեայն։

Առն՝ն անպատմ յաւուր օրհնեցիդ ըզքեզ. վ՚ը իրաւանց և արդարութե՛ր քոյ։

Խաղաղութի՛ բազում է այնոցիկ, որք սիրեն զբնիս քո. և ո՛չ գոյ՝ի նոսա պատճակղութիւն։

Սպասեայի փրկութեան քում Տէր. և զպատուիրանս քո սիրեայ։

Պահեայ անձն իմ զվկայութիս քո, և սիրեայ զնոսա յոյժ։

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիս քո. զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քոյ են։

Մերձեսցին ընդդրուաճք իմ առաջի քոյ Տէր. ըստ բանի քում համատուն արա՛ զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քոյ Տէր. և բանիւ քով փրկեա՛ զիս։

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ ։

Ողկեայդն Հզօրմունք իմ զօրհնու-
թիւնս կոչ. յորժամ ուսուսցես ինձ
պարտարութիւնս կոչ ։

Խօսեայի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութեամբ են ։

Աղևայի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեայ ։

Ցանկացայ փրկութեանդ քումմ Տէր.
և օրէնք քո խօսք իմ էին ։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ ։

Մոլորեայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայ քո. զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ ։

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Փ Ե Ա Ն Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ե Կ Ե Ղ Ե Ց Ւ Ո Յ Ա Ր Ե Ւ Մ Տ Ա Կ Ա Ն Ա Զ Գ Ա Ց ։

Դասեա Տէր. պէս յէր. 37 ։

Յէս Սպասուցի և Կանոնափէհայի՝ պա-
տան ըստ յոյնին, և Հանդիպեան Ա-
ւետարան ։ Ով էին Աշակերտ, Այսօր անձատ,
և Աշխարհիեան Ա-ւետարան. Երրորդ ։

Նա ասաց երբ՝ Տրամահաղորդ, կամ Օ՛արհուրեցան։ Հոգւոյ հանգուցելոց։ Հայր մեր։ Նա և նա խաղաղութեան։ Օրհնութիւն և վարք։ Յետոյ ուխտիկն Օրհնութիւն՝ քան պատշաճն ասելոյ։

ԵՐԳ

ՏՆՈՒՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

Վասն Ա-ելոփեանոյ ասելոյ զեղն Ո-քէթիոն։ Ա-ոչխն Սաղ։ Ընդեր խռովեցան։ Տէր զի բազում։ Ի կարդալ։

Իշխանք ժողովրդոյ ժողովեցան ի միասին վասն Տեառն և վասն օծելոյ նորա։

(Երկար։ Եւ չէիմն քարչէ՝ ի վեց աչխն ասելոյ)

Այսօր անձառ լուսոյն ծագումն, ի վրկութեան մեր կատարումն խոնարհի ի վերնատունն ի առաքելական ոտնից լուսոյ։ Նախ քան զընթերցեալն խորհրդոյ՝ սիաճառ զենջակ արկցուք լուսոյ։ և ջուր առեալ ճառայաբար՝ զոտըս լուանայր զաշակերտացն։

Գ՚ԼՀԷՈՅՆ ՀՈՄ։

Ղանկին հօր վառաւոյ լուսոյ՝ Պետրոս մերձիլ յոտս ոչ նեղէր՝ այնմ՝ ձեռաւոյ որոյ են պոծք՝ երկնից երկինք և երկրաւորք• որոյ կուրացոյ աչերք բացոյն, խուլք և համերք արձակեցան՝ որ վերածեալ զինքն՚ի ծովէն, աստեալ աչեալն՝ և լուեալն։

ԳՎլեալն ընտրեալ հօտին փոքու՝ աստեղ զկարհուրդն ոչ պիտեցոյ• որով դառնայր և հնազանդիւր, զոտս և զգլուխս մաքրել մաղթէր• զկայս առ չէ ինչ սկսոյ՝ լուացուցն ջրոյ զի լուացեալէ• ոտիցդ սկերք են մաքրուելեան՝ յօդիլ՚ի գլուխս սրբուելեամբ։

Գաստուց իւրոյ աշակերտաց՝ զոր նախ բանիւ վարդապետեաց, այսօր գործով զծայրապոյն եղոյց կենաց զկոնարհուելի• սպասաւորեալ հողեղինաց, այն որ անտեան է հրեղինաց, տարեալ պաշտօն իւր ծառայեին, այն որ պաշտեին՚ի սրովբէից։

Նմէ Տէրս առէ ետց, և վարդա-

պետս բոլորից, պաշակերտայդ և վճառայից զոտս լուսոյն՝ ի հնոյ աղտից. միմեանց և դուք համաբնութիւն ցուցեք վնոյն խոնարհութիւն, բարձրացելոյն՝ ի կոծանուածն, և անկելոյ բնութեանդ կանգնուածն։

Ո՛ր մանքուներ յաւազանին, մաքուր ձեռօք զոտըս նոցին, և ուսուցեր խոնարհութիւն յայլոց լինել չար հնարատին. և վնա՝ լուա զոհիցն մեղայ՝ աղաչանօք սրբոյ դնդին, և ըզբնայս ուղեա զոտն՝ խոնարհութիւն ելուք յերկինս։

Ոչ-եւ. Ա-եաւլոս Յօհան. ճ֊ը։ 13. 16։

Ամէն ամէն ասեմ. վէրջ. և աշակերտըն նա։

Նչխարք Սուրբ 40։ Նրանք որ խոտին։ Ոտից վտակաց։ Դանա ասա։

Դան անօրինութեան եղեն՝ ի վերայ նա, Տէր Տէր մի՛ նմոցուր զնա։

Գ. ԽՀԵՐՈՒԲԻՆ ՎԱՄՆ։

Ելից զօրենսըն Սուլեխի՝ զոր խօսեցաւն ՚ի Սինայէ. եկեր զգառն օրինակին, և զբաղարջն ընդ եղիգին. ըզհնին ՚ի նորըս փոխելով, զըստուերն ՚ի լոյս Ճշմարտելով, փոխան գառին ինքն գոլով, գառն Աստուծոյ նուիրելով։

Ընդ բաղարջին հայ անխմոր՝ եւ ըզմարմին իւր զերկնաւոր, ըզկուսածինն անաներծիւռ, զանապականն և զՀոգեւոր. ընդ ոչխարին արեան ուխտին՝ եւ մեզ զարիւն իւր ուխտ կրկին, և եղիգան դառնապունին՝ փոխան ըզվարս Աստուածային։

Ծագաւորն արարածոյ՝ զհայն կենդանի եւ քաղցելոյ, և ըզբաժակն ուրախալարի՝ որ ՚ի Դաւնայ արտմեցելոյ. այս նոր ուխտ է իմոյ արեան, փոխան հնոյ ուխտին արեանց. զոր յիշատակ իմ առնիցէք, մինչև եկիցէ ես միւսանգամ։

Ժողովեալքս ՚ի քէն հայցեմք՝ ընդ Ժողովեալ մեռանանին, որ զկենարարըդ

քո մարմին՝ բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին. շնորհեա և մեզ ՏԷր ընդ նոսին՝ հաղորդ լինել քում՝ սեղանին. կենսայ հայիդ՝ յոր փափագիմք, և ըմպելոյդ՝ ուր ծարաւիմք։

Ի յընտրելոյ աշակերտացդ՝ Յուդաս մեկնեալ ի նբ դատանայն. զբնաձօղ մեղայ պատն Ա.Յ՝ մատնէր ի մահ ընդ ալծակից. ի յընթրիսն հոգևոր մերձի ժըպիրքն և նենգաւորն. ուսեալ ընդ վարդապետըն յաճախ պնաբէուԹիւն։

Ոչ պան խօսել աղերսալի՝ խաւարելոյն վասն դարձի. մի ամն ի ձէնջ ասէ, միքարք, պես մատնելոյ է առ ի մահ. պետրս լըսեալ զայն պարհուրէր, և ակնարկէր առ Յովհաննէս, հարցանել՝ Թէ ով էյ դատաճանօղ վարդապետին։

Ընթ. Ա-էաւրտ Գ. ՀԱՒ ՏՂ։ 22. 1։

Արթնեայս տօն բաղ. վէրջ. խօսքին ի նա։

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ս

Ընտրե Սաղմոս 58։ Փրկեա զիս ի՛։ Ընծ մերժեցեր։ Լսուր Ընծ աղօ։

Փրկեա զիս ի՛ թշնամեաց իմոց Աս տուած։ և ի հալածչաց իմոց ապրե ցո՛ զիս։

Ինամով սիրոյն յիւր սիրելեաց ըզտրամուխիւնըն վարատեաց։ Թա ցեալ պատառ տայ Յուդայի՝ նըշա նակեալ զգողըն մատնիչ։ զոր առեալ և մերկացաւ յաստուածայինն հոգւոյն շնորհայ։ մատնեցաւ նախաչարին՝ ընդ մատնուխեան վարդապետին։

Ծայրագոյն լուսոյն զըրկեալ՝ խաւա րասերն արտաքս ելեալ։ Տերըն յայտ ներ լոյս եղելոյն՝ ըզգայխակղիլն ի՛ պիշերին։ Պետրոս խօսեր խրախուսելի, և կըշտամբիւր հաւախօսի։ զիւրն յաշխարհէ զնոխինն ասեր, և ըզգա լուստ Հոգւոյն պատմեր։

Կեդրոնեաւն յայնկոյս ձորոյ՝ ի վեր նատունն եւ խորհըրդոյ։ եմուտ պար

տէղ ընդ պարտիզն, եմոյծ զՎ.դամ յաղին դրախտին. մուծցես և զմեզ Տէր ընդ նըմին՝ ուստի հաներ նախ զառաջինն. զի ժառանգել ըզհայրենին ար ժանասցուք մեք վերըստին։

Հոգայր ըզկրկոյն տըրտմաբար՝ եւ ինքն եղեալ առանձնաբար. վըրկել զաշխարհս հոգիս յօժար, բայց ե բըննուլ մարմնոյս տըկար. ուչ ոմն ուժեղ և զօրաւոր՝ և ոմն անզօր վըտանգաւոր. այլ մի և նոյն գոլ միաւոր, կըրեր ըզկրկոյն կամաւոր։

Զայնիւ մաղթեր աղօթական՝ վասն իմ առ հայր իւր էական. ծունըր դըներ խոնարհական՝ որում կըրկնի ծունր ամ. եթէ վըրկիլ մարդկան հնար է՝ առանց մահու իմ որ պրեալ է, բաժակ մահուս յինէն անցցէ, ուչ իմ կամաւ՝ այլ քոյդ եցէ։

Գօղեալ յերկիւղ քրտանց հոսման՝ ոլոռնաձև կայլակ վիժման. ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ, զօրինական վիրըն

լըցեալ. զի կատարեալ էառ զբնութիւնն Աճըն Նան ըղմարդկութեան. պարտ էր զերկիւղ և զսըրտմունջի յիւրուաքն կրել անօրինութեան։

Ագիւս Աղեքսիա Սաղմ՝ ճկը։ 14. 27. Եւ ասէ ցնա Յա։ Ելջ. և սկսաւ լալ 72.

Զորսորդ աղմո 78։ Աճ մտին հեթա։ Ար հովուեսդ։ Յնճայեք առ Աճ։

Նոքա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան. մեք ժաղովուրդք և խաշն արօտի քո։

Հաւատայիք փառայ Ինին, որ ըստ բնութեանըս մարդկայինն՝ տապնասեցար ի պիշերին, աղօթեցեր առ Հայր յերկինս. ծագեա ի մեզ զլոյսդ երկնայինն՝ և փարատեա զերկիւղ չարին. մատունք հոգւոյ մեր և մտքին՝ յերկիւղ քո որ բեւեռեսցին։

Սկրձեալ Յուդաս որ մատնելոյ՝ հանդերձ դասուն Փարիսեցւոյ՝ անկան նըման ստորանկելոյն՝ որք յաւիտեան

չեն կանգնելոյ։ Յուշաս նենգաւ համբուրելով՝ առնէի մահու նըշան տալով։ փոխան սիրոյ ինա մատնելով՝ չար ընդ բարւոյ վըճարելով։

Յայնժամ՝ առ գուէթ սիրոյն Պետրոս՝ ըղծառային անուն Սաղքոս՝ եհատ առ սերբ պականջն աջոյ, որ ոչ լըսաւ Տ՚ն խրոյ։ Իսկ Տէրըն մեր արագասէս՝ յոյնիկըն մերձեալ բըժըշկասէս՝ առողջացոյց ամօսէս, ղոր ոչ տեսին կուրսայն հանդէս։

Նոր հօտի՚ն փոքու ցրուեալ, քանզի ղՀովիւըն քաջ հարեալ։ Պետրոս միայն ըզհետ երթեալ, ՚ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ։ նըշանակեալ հաւն խօսէր, առ ՚ի Պետրոս Տէրն ակնարկէր։ ղբաներն յիշեր՝ դառն արտասուէր, ՚ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր։

Ընորհեալ վիմին եկեղեցւոյ՝ ղոր պահեցեր ՚ի հոսելոյ, և կանգնեցեր ՚ի գլորելոյ՝ վասն սրտին արտասուելոյ։ կանգնեա և զիս Տէր ընդ նըմին՝ ՚ի գլոր-

մանկ սայթաքողին, տալով աչսոյս յորդ արտասուս, և ջուր նըման ծովու պըլխոյս:

ՈՂ կամաւ զանկասելին՝ կապեալ զձեռան արձակողին, ’ի յատարանըն տանելին կայիափայ և Ա՚ննային. ծառայն վերուն այն ապտակէր՝ յորմէ սրտըվըն լի եւսեբողէր. լի ուք արձակեալ սիրոջ բերանով՝ յայն որ կուրին լոյս ծագեայ լի.քովն:

Ոչխ. Ա-էոպոն Ա՚ոպնէ՝ ՀՅէ: 26. 31: Յայնժամ ասէ յնոսա. վէրջ, և վախեան: 56:

Հիգէոպէ Աոշոո 108: Ա՚ծ օրհնուլեն: Ա՚սայ Տէր յՏէր լմ: Խոստովան եղէ:

Խօսելոյն զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ, և բանիւ ատելուլեան զիս պատշարեցին:

Զար կապանաց մարդկան լուծիչ՝ որ կապեցար ընդ կապելոյն. զիս ար-

ձակեա յինքնակատէս՝ մեղայ կապիլ դըժոխայնոյն. որ ընդ մեղօք պարտաւորըլին՝ կայեր անմեղ՝ ի յատենին. յորժամ փառօք գաս հայրենին՝ մի՛ դատեցես զիս ընդ նոսին։

Պատկառանօք հինն Ադամայ՝ որ ձաղեցար վասըն նորա, ջնջեա զամօթ մեղայ լըրըլին՝ որով զերեսս իմ ծածկեցին. որ ներեցեր չար ծառային՝ աճեալ ձեռօք քեզ ապտակին, հաւր ուժգնակի պլէմըս չարին, որպէս և զիս եհար ուժգին։

Ջահըն լուսոյ յառաւօտին՝ ի յուրբաթու հընոյ զատկին՝ կայր առաջի դատաւորին, ծառայն նըստեր ի յատենին. ի հարցանել Պիղատոսի՝ Տէրն ոչ առներ պատասխանի. զի կանխատես զիրըն լըցոյր՝ եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի։

Ոամկականն դասք զինուորացն՝ արկին հանդերձ նախատանոյ՝ այնմ՝ որոյ զգեստն է լոյս փառաց՝ իբրև զօթոց զինքեամբ արկած. ի ծունր իջեալ

կատակելին, զի լուսին եղեգամբ հարկանելին. ապաակ՝ի վշոյ բոլորելին՝ ըզխուշ մեղացըն բարձողին։

Սոսկալին սերովբեից՝ բառնայր ինքեամբ ըզնայտ խաչին՝ մինչ՝ի տեղի Գողգոթային՝ յորում՝ եդեալ մարդն առաջին. եւտուն ըմպել գինի զմռսեալ՝ եւ կերակուր լեղեաւ խառնեալ. որով զպտղոյն դառըն ճաշակ՝ վոխեալ մեղքացըր եւ ախորժակ։

Վերնականըքըն զարհուրեալ՝ տեսին ըզՏէրըն մերկացեալ, եւ ըզհանդերձըն բաժանեալ, պատմուճանին վիճակ արկեալ. զձեռան եւ զոտըն ծակեցին՝ ըստ յայտնապէս Գաւթեան ձայնին. ընդ փայտ խաչին բևեռեցին՝ զմատուռնն որ գրեալ՝ի տախտակին։

Ողբ. Ես. Սաղմ. յղ։ 26. 57։ Իսկ նոյա կալեալ. Ելջ. եւայլ դառնապէս։ 75։

Վեղեմբրե Սաղմ. 117։ Խոստովան

եղերուկք Տեառն. մինչև զոյն ոտանն ոչ առնէ Բայեք ինձ. Ղևտ։

Տարածեաւ ձեռք ընդ ձեռայ՝ ոտք ընդ ոտից ընթանալեայ, վայտ ընդ վայտի դառըն սըտղոյ՝ կեանք ընդ մահու վոխարկելոյ. ՚ի մէջ երկուց անօրինաց՝ կայր մերկացեալ տուօղն օրինաց. զոր ոչ տեսին ազգըն կուրայ, բայ ՚ի միոյն յաւազակայ։

Թագեցեալ արեգականն՝ ըզտիւն արար դիշերանման. զբաստուերըն քօղ արկ մերկութեանն, զի մի՛ տեսցէ ակն անարժան. ՚ի մէջօրեայն նըսեմացաւ՝ յորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ. ՚ի յինեսորդն ՚ի լոյս դարձաւ՝ յորժամ մահըն լուծաւ։

Ձօղեր արտօսրըր յաւազին՝ մայր Տ՚ն որ կայր մերձ առ խաչին, յորժամ լըսեր ըզծարաւին բարբառելոյ նա միածնին. ետուն քացախ խառնեալ լեղի՝ այնմ որ բըղխեաց զետ յաղեխ. և ՚ի

վիմէն վըտակ բարի՝ արբոյց տոհմին դառնացողի։

Ի ուրծեալ յերրորդ ժամու օձին՝ ըզ-միտս նախնոյ մօրն Եւային. ՚ի վեյն անկեալ մարդն առաջին՝ հաւանական բանիւ նորին. ՚ի սոյն ժամու Տէրն ՚ի խաչին, ըզ քաւեսցէ զմեղըս նոցին. և յորժամ՝ եւ Ադամըն հին՝ եդ զաւազակն ՚ի մէջ դրախտին։

Փարելի բարբառ ընդ իմ՝ էլիէլի առ հայր գոչեր. պհոպէն կամաւ՝ ☥ օր աւանդեր, պհոպիս մարդկան նոյն ընծայեր. երկիր հիմամբք սասանեցաւ և վարագոյր ընդ մէջ հերձաւ. վէմք ՚ի յինքեանոյ պատառեցան, և դերեզմանք մահու բացան։

Կարոզի ՚ի սքանչելեաց՝ Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ. մերով բնութիւնըս մեռանի, Ած անմահ խոստովանի. կրկնավըտակ կողին աղբերբք եկեղեցի նր հաստատի, ջրովն մաքրի՝

զարհուրանն ըմպէ, զըրդի ընդ հօր վառաւորէ։

Ոչխ։ Ա–էռաքան Յոհան. ԺԶ։ 18. 2։ Գիտեր և Յուդա. վէրջ. հաւ խօսեցաւ։ 27։

ՆՈՐԻՆ ԷՐԳ ՏԵՃԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ ՊՈՒՆՉԷԱՆ։

Նորոգօղ տիեզերաց՝ որ զդեցուցեր մեզ լոյս վառաւոյ, արկար ըզքեւ'ի զինուորաց՝ զքրամիլէ կարմիր նախատանաց. մերկեա յինէն ըզքուրձ մեղաց՝ ըմպրըտմազոյնն արեամբ ներկաճ. և ըզգեցո զուրախալին ըզպատմուճանն իմ՝ զառաջինն։

Արկնաւոր թագաւորիդ՝ 'ի ծունր ելջեալ խաղառնէին. ծածկեալ ըզպլուխըդ կըռւիէին և եղեգամբ հարկանէին. և վիմ՝ անկեալ մինչ 'ի պետին՝ 'ի հնազանդել կամաց չարին. մի

թողուցուս խաղալ սովին, այլ կանգնեսցես զնս վերըստին։

Բամեալ բոլորըդ զո մարմին՝ յետ վըճըռոյ դատաւորին, սաստիկ էառ պնարուած գանին՝ վասըն գանից նաև խաստեղծին. զնս որ յոտից մինչև գլուխ՝ յաւօք նեղիմ անհընարին, առողջայի դարձեալ կըրկին՝ որպէս շնորհօք աւազանին։

Սըրբափայլ պըճնեալ զարդուն՝ զոր զգեցուցեր Ն֊հարօնին, փոխան պըսակ ՚ի վշոյ եդին՝ մըշակք այգուոյն Իսրայէլին. ըզխուշ մեղայ հանցես լինէն՝ զոր յիս եհար իմ թըշնամին. և ողջայի պնայթուած վերին, զնս սակը մեղացըն ջընջեսցին։

Ողբ. Ն֊երաստ Սաղմ. ՃԾ։ 27. 1։ Իբրև այդ եղև ՚ընդ. մայր որդուոյն Օ֊ևբեդեայ։

Ետուն ըմպել քեզ ըզլեղին՝ և ըզքացախն ՚ի ծարաւին. արբեր կա-

մաւ զի քաղցրասցին՝ ձաշակք պըտղոյն դառնապունկին. ըզդառնութիւն թունաւորին՝ զոր ի մասունս հոգւոյս արկին, հերքեա՛ի բաց հանդերձ սովին, և քաղցրասցի սէր քո ի սմին։

Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին, այնոր բուսաւ ի մէջ դրախտին, վոխան բարձեր ըզվայտ խաչին, ի Գողգոթայ հաներ տեղին. զնմ՛ առ ի մեղս անկեալ ըզդի և ծանրապոյն բարձօղ բեռին՝ բարձ ի յուսոյդ ըստ ոչխարին, հան ի յերկինս յուխտեալ տեղին։

Ի յուրբաթու ժամ երրորդին՝ բևեռեցար Տէր ի խաչին, լուծեր զկապանս նախաստեղծին, և կապեցեր զբ թըշնամին. զնս ամբոյժ ընդ հովանեաւ կենդանարար քո նըշանին. և ի ծագեն յարևելից՝ լուսաւորեա լուսով նորին։

Նրանեաւ աւազակին բոյեր ըզդուռն Ադին դրախտին. ըստ հաւատոյ սըրտի նորին՝ կատարեցեր ըզխընդրելին. տուր

և ինձ Տէր ընդ նմին՝ լսել ըզնոյն պատասխանին »այսօր ընդ ես լինես ԱՂԻՆ՝ ՚ի հայրենիս քո առաջին»:

Ոմն՝ ա- Ա-ԷԱՍՊԻՆ Մոլիոս ՃՇԸ: 15. 1: Ա- վաղվաղակի- ՀՔՄ- եկեալ էին յԵԵՄ:

Բարբառելով զէնն էլին՝ հիմունք երկրի տատանէին, և վարագոյր հին օրինին վերուստ ՚ի վայր պատառէին. արդ ընդ վիմայն որք շարժէին՝ շարժեաւ զանշարժ սիրտս ՚ի բարին. ընդ պատառել վարագուրին՝ զիմ՝ պատառեաւ ըզդիր պարտին:

Ընդ ականն լոյս քօղարկեալ՝ խաւարանայր միջօրէին, և զերեզմանըք բանային, մարմինք սրբոցն յառնէին. ընդ խաւարիլ լուսաւորացն՝ մարքեաւ լինէին զդարձ խաւարին. ընդ մեռեալսն որք յառնէին՝ կանգնեաւ զմեղք մեռեալ հոգիս:

Որ սիրոյ պատուիրանին՝ գործով լըցեալ եղեր բանին. աղօթելովն առ հայր

յերկինս՝ թողուլ ըզմեղս որ՚ի խաչին. ինձ՝ որ հոգւոյս հատատացեալ՝ երկըրպագեմ՝ քեզ միածին, թող ըզլուծումըն հրամանին, մի՛ յիշեսցին մեղքն առաջին։

Սարսեցեր, սանդարամետք՝ ՚ի յաւանդելդ առ Հայր զհոգիդ, որ՚ի դըժոխս իջեր ներքին ՚ի բանտ մահու և խաւարին. կապեալ զիշխանըն մահաճին հաներ զհոգիսն որք ՚ի բանտին. և զիս հանցես Տեր ընդ նոսին՝ բանտէ մեղացն աղջամղջին։

Ոբ՝ի՝ Ա՝էաւրան Գ՝ուհաս Տ՝ղէ։ 22. 66։ Իբրև այդ եղև. վէրջ. տեսանէին զայն։

Աղբերացն անսպառական՝ որ յետ մահուն անմահարար, բղխեալ ՚ի քէն վըտակ կրկին՝ ՚ի նորոգութիւնըն կողաճնին. բաց զբերան իմ՝ յարբուցումըն քո առբեան կենարարին. լըւա դարձեալ յաւանդանին՝ թէ ոչ ընդ հնոցն, այլ արտասուօք։

Գիշերային ժամ։

Յանմահիդ մեռանելոյ՝ զմեռեալ հոգիս կենդանացոյ։ Թաղմամբ ի նոր դերեզմանի՝ զթաղեալս ի մեղըս վերածեա։ ի գբի նեղբնութեն ելանելով՝ ի գբոյ մեղայ վերաբերեա։ ի տուեր մահու քո բնակելով՝ լուսաւորեա և զիս հոգւով։

Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ, Տանդ որ ընդ Հօր ի սկզբանէ, որ կամաւոր վասըն մարդկան՝ կրեցեր մարմնով զայս ամենայն։ Ինձ լսելի արա ըզձայն՝ յարքայութեանըդ քո կոչման։ Ընդ ժողովոյ անդ անդրանկացն՝ օրհնել ըզքեզ միշտ յաւիտեան։

Ո՞վ Հայր Ամենայնի ասէ առաքեալն, նշանեցար առ ինքն՝ ի կարդալ իմում։

Ա՛ռ առաք ընկէցցէ լինի աւետարան քաջելուհեան ըստ ձայնին։ և զինի շարեաց։ և էջ՝ Տարոզէ։ Ոմանք գաւետարանի շարեաց զինին ասեն։ և ոմանք զնարոզսն Հոմայեն։ Նոյն յորժամ գպաշտաման շարեաց հանգե-

պէտք ասէս՝ զհինգ ապշտոս ասի և աւետարան քոփ չայնելու։ և ապա ՅԱՃանեղէն փոխ մի։ Ա-ՀոգուոյՆ հանգուցեալոյ։ Ա- ամանաչ քնոփ ՅԱճանեղէն էքէէն կիսպէէն ՅԱբարիչ և մարդասիրէն։ և հա ՅԱս ասայինն պէ պու-նե։ Ա- ապա Հոգւոց։ Քե որդի ՅԱյ։ և Հայր մեր։

Ապշտոչ քոփ չայնելուն նախ չան պատարագին։

ԱԶ։

Տէր մի՛ սրտմտութիւն քով՝ յանդիմանես և զիս։ և մի՛ բարկութիւն քով՝ խրատես զիս։

Ողորմեայ ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես։ բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ։ և դու Տէր մինչև յե՞րբ։

Գիշերոյն ժամ։

Գարձ Տէր, և փրկեա զանձն իմ. կեցո՛ զիս Տէր ըստ ողորմութե՛ն քումմ։

Օ՜ի ո՛չ ոք է, որ ՚ի մահու յիշէ զքե՛զ. կամ ՚ի դժոխս խոստովանի առնիցի առ քե՛զ։

Վաստակեցայ ես ՚ի հեծութե՛ն իմում՝. լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ ծածկեմ։

Խռովեցաւ ՚ի սրտմտութենէ ակն իմ, և մաշեցայ ես ՚ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Վի՛ բայ կացէք յինէն ամենեքեան որք գործէք զանօրէնութի՛ւն։

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ Տէր աղաչից իմոց. և Տէր զկնդրուածս իմ՝ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն, և խռովեսցին յոյժ ամ՝ թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ. վաղվաղակի և խռովեսցին։

Ա։

Բարձր առնեմ զքեզ Տէր։ զի ընկալար զիս։ և ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս։

Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս։ Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ՝ և փրկեցեր զիս յանցանել ոմանց իջանեն ի գուբ։

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա։ խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա։

Սրտմտութիւն է ի բարկութեան նորա։ և կեանք են ի կամսյ նորա։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք։ առաւօտու եղիցի ուրախութիւն։

Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան։

Տէր ի կամն քո հաստատ դեղոյ իմոյ զօրութիւն։ դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես եղէ խռովեալ։

Առ քեզ Տէր կարդացի և առ Աստուած

համ աղաղակեցի. զինչ օգուտ ի քեզ յարնել համմէ, զի ի լքանեմ ես յապականութենէն։

Մի զի ի հող խոստովանին առնիցի առքեզ կամ պատմեսցի ճշմարտութիւնդ քո։

Լուաւ Տէր՝ և ողորմեցաւ. և Տէր եղև նմա օգնական։

Դարձոյց զսուգ համ յուրախութիւն. եղերգ վինէն զքուրձ. և նմա զգեցոյց զուրախութիւն։

Որ Սաղմոս ասացեն քեզ փառք համ. և մի ևս զջայայց, Տէր Աճ համ. յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ։

ԲՁ.

Աճ յանուան քում կեցի զիս. և ՚ի զօրութենէ քում նրաւ արար նմա։

Աստուած ընդ աղօթից համոյ. ունկն դիր բանից բերանոյ համոյ։

Օտարք յարեան ՚ի վերայ համ. և հզօրք խնդրեցին զանձն համ. և ոչ համարեցան զքեզ Աճ առաջի նրեանոյ։

Գ Ե Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն Ի

Ահա Աճ օրնական իմ. և Տէր ընդունօղ հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զքարն ի թշնամիսն իմ, ձշմարտուբ քով սատակեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում Տէր, զի բարի է:

Յամէ նեղուլէ համէ փրկեցեր զիս. և ի թշնամիս իմ եառես աչն իմ:

ԲԿ.

Աճ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ. երևեցո զերեսս քո ի մեզ՝ և ողորմեա մեզ:

Ձանաչել յերկրի զճանապարհս քո. յամենայն ազգս զփրկուլէնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած. խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն:

Ուրախ եղիցին և յնծասցեն ազգք. զի դու դատես զժողովուրդս յուղղուլէն. և ազգս երկրի դու առաջնորդես:

Գ. ՀԱՅՐ ՄԵՐ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած. գոհասցին ազքն ժողովուրդք ամենայն։

Երկիր ետ զպտուղ իւր. և օրհնեսցէ զմեզ Աստուած, Աստուած մեր։

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ. և երկիր նմանեսցէ երկիւղն ամենայն ծագք երկրի։

ԳԶ.

Հաճեցար Տէր երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւնն Յակոբայ։

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո. և ծածկեցեր զամ մեղս նոցա։

Լուեցուցեր զամ սրտմտութիւն քո. և դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո։

Դարձ առ մեզ Ած փրկիչ մեր. և դարձո զբարկութիւնս քո ի մէնջ։

Մի յաւիտեան բարկանայր մեզ Տէր. և մի՛ ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչև յազգ։

Ած դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ. և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։

Ձոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո. և զփրկութիւնս քո տուր մեզ։

Լուաք զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր։ խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ. առ սուրբս իւր՝ և առ այնոսիկ, որք դարձեալ են առ նա սրտիւք։

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա. բնակիլ փառայ նորա յերկրի մերում։

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեսցին. արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին։

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսցաւ. արդարութիւն յերկնից երևեցաւ։

Տէր տացէ զբարեգործութիւն. և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր։ արդարութիւն առաջի նորա պնասցէ. դիցէ՛ի ճանապարհի զնացից իւր։

Գ·կ·

Տէր լուր աղօթից համոյ. և աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. մի դարձ-

ձուկաներ զերեսս քո լինիցին։

Յաւուր նեղութեանդ իմոյ խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո։ յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր լինիր։

Սպառեցան ոտք ծուխս աւուրք իմ։ և ոսկերք իմ որպէս խուխ չորացան։

Հարայ ես որպէս խոտ։ և յամաքեցաւ սիրտ իմ։ մոռացայ ուտել զհաց իմ ՚ի ձայնէ հեծութեան իմոյ։

Կպեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ։ նմանեցայ ես հաւալասան անապատի։

Նղէ ես որպէս բու յաւերակի։ տքնեցայ՝ և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն ՚ի տանիս։

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհասանապաղ։ և գովիչք իմ հնև երդնուին։

Զմոխիր որպէս զհաց կերի։ և զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի։

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քոյ։ զի դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս։

Գ Ի Շ Ե Ց Ա Ի Ն Ա Ս Տ Ո Ծ

Ա Ւ Ո Ւ Բ Ք Ի Մ ո Ր Պ Է Ս Հ ո Վ Ա Ն Ի ա ն ց Ի Ն.
և Ե Ս ո Ր Պ Է Ս Լ ո Ռ Տ ց Ա Մ Ա Ք Ե Ց Ա Յ :

Գ ո Ւ Տ Է Ր Յ Ա Ւ Հ Ո Ւ Ե Ա Ն կ Ա Ս . և Յ Ի-
շ Ա Տ Ա Կ Ք ո Յ Ա Զ Գ Է Մ Ի Ն Չ ԵՒ Յ Ա Զ Գ :

Գ ո Ւ Յ Ա Ր Ո Ւ Ց Ե Ա Լ Գ Ի Մ Ա Ց Ի Ս ՚ Ի Վ Է-
Ր Ա Յ Ա Ի Ո Ն Ի . Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Գ Ի Մ Ա Լ Ց Ն Ո Ր Ա
Հ Ա Ս Ե Ա Լ Է Ժ Ա Մ :

Գ Զ .

Ա Ե Ր Ձ Ե Ա Յ Ն Լ Ա Ն Գ Ր Ո Ւ Ա Ճ Ք Ի Մ ա Ռ Ա-
Ջ Ի Ք ո Տ Է Ր . Ը Ն Տ Բ Ա Ն Ի Ք Գ ո Ւ Մ Հ Ա Մ Ա Ս-
Տ Ո Ւ Ն Ա Ր Ա Գ Լ Ո Ւ Ս :

Ա Տ Յ Ե Ն Ա Ղ Օ Ր Ժ Ք Ի Մ ա Ռ Ա Ջ Ի Ք ո Տ Է Ր .
և Բ Ա Ն Ի Ւ Ք ո Վ Ր Կ Ե Ա Յ Գ Լ Ո Ւ Ս :

Ն Գ Լ Ե Ա Յ Ն Շ Ն Ո Ր Հ Ք Ի Մ Զ Ո Ր Հ Ն Ո Ւ-
Գ Ի Ւ Ն Ս Ք ո . Յ Ո Ր Ժ Ա Մ Ո Ւ Ա Ռ Ա Յ Ե Ս Ի Ն Ձ
Զ Ա Ր Դ Ա Ր Ո Ւ Գ Ի Ւ Ն Ս Ք ո :

Խ Օ Ս Ե Ա Յ Ն Լ Ե Զ Ո Ւ Ի Մ Զ Ք Ա Ն Ս Ք ո . Գ Ի Ա Ռ
Պ Ա Տ Ո Ւ Հ Ի Ր Ա Ն Ք Ք ո Ա Ր Դ Ա Ր Ո Ւ Գ Ի Ր Ե Ն :

Ն Գ Ի Ց Ի Ձ Ե Ռ Ն Ք ո ՚ Ի Կ Ե Ց Ո Ւ Ց Ա Ն Ե Լ Գ Ի Ս .
Գ Ի Զ Գ Ա Տ Ո Ւ Ե Ր Ա Ն Ս Ք ո Ը Ն Տ Ր Ե Ց Ի :

Ց Ա Ն Կ Ա Ց Ա Ց Վ Ր Կ Ո Ւ Գ Ի Ա Ն Ք ո Ւ Մ Տ Է Ր .

և օրէնք քո լսօնք իմ էին։

Կեցոյց անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և իրաւունք քո օղնեսցեն ինձ։

Սոլոմէոյ ես որպէս ղոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո. զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

ԴԿ.

Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեր քով։

Ւուր ինձ արդարութեր քով. և մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի։

Հալածեալ է թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից։

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրսն վառաջինս. խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարա-

բաժս ձեռաց քոց խորհեցայ. և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Ընձեռ իմ որպէս երկիր ծարաւի ես առ քեզ. վաղվաղակի լուր լինիցի Տէր. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցեմ այնոցիկ, որք իջանեն ի փոս։

Լսելի արա լինիցի առաւօտու ողորմութիւնդ քո. զի ես ի քեզ Տէր յուսացայ։

Ցոյց լինիցի ճանապարհ՝ յոր գնայցից զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Տէր. զի զքեզ ապաւէն լինիցի արարի։

Ուսո լինիցի առնել կամս քո. զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի, առաջնորդեսցէ լինիցի ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո Տէր կեցուսցես զիս. արդարութիւնդ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ :

Ողորմութեամբ քով ստատակեսցես զԹշնամիս իմ. և կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ:

Օ Հ Ի Ն ա ա լ Ա ա ա ց ո ց Ը Ն Ի Ե Ր Ց Ե Ա Լ Լ Ի Ն Ի Ն Ա Ե ա ա ց ո ւ ա Ը ն ա Լ ա ա Յ Ա Յ Ի Ն Ի :

Ա Ե ա ե ա ն Ը ն ա Ա ա ա Ի Ե ա ե ւ Ի : 13. 36:

ԲԿ. ԴԿ.

Յայնժամ լծողեալ Յեհ զԺողովուրդան՝ եկն ՚ի տուն: Ա՛տեան առնա աշակերտքն նորա՝ և ասեն. Մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակի: Ընդ պատասխանի եմ՝ և ասէ ցնոսա. որ սերմանէ զբարի՝ է որդի մարդոյ: Նա ագարակն աշխարհս է: Սերմն բարի նոքա են, որք որդիքն արքայութեանն են: Իսկ որոմն որդիք չարին են: Նա թշնամին որ վարեաց զայն,

սատանայ է։ Եւ հունձն կատարած աշխարհիս է. և հնձողքն հրեշտակք են։ Որպէս ժողովի որոճն և՚ի հուր այրի. այնպէս եղիցի՚ի կատարածի աշխարհիս։ Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր. և ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթակղութիս, և զայնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։ Եւ արկցեն զնոսա՚ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ՝ և կրճելատամանց։

Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն իբրև զարեգակն յարքայութիւնէ երկնից. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկեալոյ ագռաւակիպէսզի գըտեալ մարդոյ՝ թաղեցէ. և՚ի խնդութենէ անտի երթեալ վաճառէ զամենայն ինչ՝ զոր ունի. և գնէ զպատարակն զայն։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս։ Եւ գտեալ մի պատուական մարգա-

բիտ, երթեալ վաճառեայ զնա՝ զոր ինչ ունէր, և գնեայ զայն մարգարիտս։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ուռնակի արկելոյ ի ծով՝ և յամենայն ազգաց ժողովելոյ։ Որ երբեւ լցաւ, հանեալ ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն ի բաց ընկեցին։ Ընպէս եղիցի ի կատարած աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս ի միջոյ արդարոց։ Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ՝ և կրճել ատամանց։ Ընդ գնոսա Յ՝ իմացայք զայս ամենայն. ասեն գնա՝ այո՛ Տէր։ Եւ նա ասէ գնոսա՝ վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութիւն երկնից՝ նման է առն տանուտեառն, որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին։

Ա–ԷՈՒՐՅԱՆ ԸՍՒ ՄՈՒԿՈՒՍ։ 4. 26։

ՏԷՐՆ ՅԷՐ ՅԱՒԻՒ ՔՐԻՍՏՈՍ ՍԿՍԱ։

ԲՁ. ԴՁ.

Ա յսպէս է ալեքայութիւն Աստուածոյ. որպէս դի այր մի արկանիցէ ըզսերմանիս յերկիր։ Եւ ննջիցէ, և յառնիցէ գցայգ և զցերեկ. և սերմանիքն բուսանիցեն և աճիցեն։ Եւ նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղն. նախ զխոտն՝ և ապա ըզհասկն՝ ապա զցորեան առատ՝ի հասկին։ Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքէ մանգաղ, զի հասեալ են հունձք։ Եւ ասէր. զիա՞մ նմանեցուսցուք զարքայութիւնն Այ, կամ որով առակաւ առակեսցուք զնա։ Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկիր, փոքրագոյն է քան զամենայն սերմանիս՝ որք են յերկիր։

Գ. ՇԱԲԱԹԻ ԺԴ.

Եւ յորժամ սերմանիցէ, բուսանի, և լինի մեծ քան զամենայն բանջար. և արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բաւական լինել ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից բնակիլ: Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, որպէս կարօղ լինէին լսել: Եւ առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ նոսա. բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամենայն:

Ա-ԷՈՒՐՈՒՆ ԸՍՈ Գ-ՈՒՀՈՒՈՒ: 12. 32:

Տէր Ցիսուս Քրիստոս ասէ:

ԱՒ. Դ-Կ.

Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Վաճառեցէք զինչս ձեր. և տուք ողորմութիւն. և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձե-

նայ. և ոչ ցեղ ապականէ: Օձն ուր դանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին: Աղիցն զօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս՝ և ճրագունք լուսեալք: Նմանեցարուք նմանողք մարդկան՝ որք ակն ունիցին Տեառն լսելոյ՝ թէ երբ դառնայցէ՛ ի հարսանեացն. զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի՛ նոցին ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս նկատել Տէրն գտցէ արթունս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի զօտի ընդ մէջ ածցէ՝ և բազմեցուսցէ զնոսա, և անցեալ պաշտեսցէ զնոսա: Եւ եթէ կիսիրդ՝ կամ կիսիրդ պահու նկատցէ՝ և գտցէ այնպէս, երանելիք են ծառայքն այնոքիկ: Բայց զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորմէ՛ ժամու գող գայ՝ հսկէր, և չըթողոյր թողել ական հատանել՛ ի տան իւրում: Եւ դուք եղերուք պատրաստք, զի յորում՝ ժամու ոչ կարծիցէք՝ գայ որդի մարդոյ: Ասէ Պետրոս. Տէր,

Գ Ի Շ Է Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ :

առ մեզ աստուեր վառակդ զայդ՝ թէ առ ամենեսեան: Նա ասէ Տէր. ով էյէ հաւատարիմ մնտես և իմաստուն, զոր կացուցէ տէր իւր ի վերայ դերդաստանի իւրոյ՝ տալ ի ժամու զկերակուրս: Երանի էյէ ծառային այն միկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս: Ընդարև ասեմ ձեզ՝ զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուսցէ զնա: Ապա թէ ասիցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում, յամէ տէր իմ ի գալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայս և զաղախնեայս, ուտել՝ և ըմպել և արբենալ: Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր՝ յորում ակն ոչ ունիցի, և ի ժամու՝ յորում ոչ գիտիցէ. ընդ միջ կտրեսցէ զնա, և զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ: Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ, և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ գան բազում: Եւ որ ոչն գիտիցէ, և արժանի գանի լինչ

գործեցէք, արբուցէք զան սակաւ։ Ումեւնայնի որում շատ տուաւ՝ շատ խընդրեսցի ՚ի նմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ՝ առաւել ևս պահանջեսցեն ՚ի նմանէ։

Ա՛ՌԷՒՈՒԼՈՅՆ ԸՍՒ ՅՕՀԱՆՆՈՒ։ 5. 19։

ՏԷՐՆ ՀԳ ՅԻՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ։

ԱՋ. ԴՋ.

Պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա։ Ումէն ամէն սաեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ոչ լինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն և Որդին նմին նման գործէ։ Զի Հայր սիրէ զՈրդի, և զամենայն լինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ, և մեծամեծս ևս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդորս դուքդ զարմանայք։ Զի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ, նոյնպէս և Որդի՝ զորս կամի՝ կենդանի առնէ։ Եւ ոչ եթէ Հայր

դատէ զոք, այլ զամենայն դատաստան
եւ Որդւոյ ետուր: Ոչ ամենեքեան
պատուեսցեն զՈրդին՝ որպէս պատուեն
զՀայրն. որ ոչ պատուէ զՈրդին, ոչ
պատուէ զՀայր զառաքիչն նորա: Ամէն
ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ,
եւ հաւատայ այնմ՝ որ առաքեացն զիս,
ընդունի զկեանսն յաւիտենականս, և
՚ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխե-
ցաւ ՚ի մահուանէ ՚ի կեանս: Ամէն
ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամանակ՝
և արդէն լինի է, յորժամ մեռեալք
լսիցեն ձայնի Որդւոյն Աստ. և որք
լսիցեն՝ կեցցեն: Ոչ որպէս Հայր ու-
նի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ
և Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում:
Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան
առնել: Եւ զի որդի մարդոյ է, ընդ
այն զի զարմանայք, զի եկեսցէ ժամա-
նակ՝ յորում ամենեքեան որք ՚ի գերեզ-
մանս կայցեն, լսիցեն ձայնի նորա:
Եւ եկեսցեն արտաքս. որոյ բարիս

դործեալ իցէ՝ ի յարուեստի կենացդ, և որով զբաղ արարեալ՝ ի յարուեստի դատաստանացդ: Ո՛չ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչ ինչ. այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ, և դատաստան իմ արդար է: Ոչ ի՛չ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս:

Ներքին Տեառն Նէրսէսի Էջ,
առացեալ վասն սո՛ւ ի Քրիստոս Յիսուսէ Տեառնէ մերմէ:

ԲԿ. ԴԿ. (Մատ.):

Աստուած անեղ անժամանակ՝ Հայր անըսկիզբն և անքանակ. Որդւոյ պատճառ ծնընդեամբ անճառ՝ Հոգւոյն բըղխմամբ անբընաբար. աղաչեմք ըզքեզ զբեթաճ՝ երկայնամիտ և ողորմած. ողորմեա քոյ ստեղծուածոյս՝ յուսով ի քեզ նըմնջեցելոյս:

Բանդ որ ի ծոյ հօր միածին, և կերպարան ակըզբնատըպին. որով երկինըք պայծան, աշխարհ լըրիւ հաստա-

տեսաւ. հայեմք ՚ի քէն Տէր և վըրկիչ, ամէնողորմ և կեցուցիչ. ողորմեա։

Գերապայծ ընդհայց բաշխող՝ երկնաւորաց և երկրայնոց. կեանք և կենաց տըւօղ Հոգւի, Հօր և Որդւոյ արարչակից. խընդրեմք ՚ի քէն աղբիւր բարեաց՝ արբուցանօղըդ ծարաւեաց. ող։

Դաւանեմք ընդ սրօբէից, զկենդանարարըդ համայնից. երեքսըրբեան մի տէրութիւն՝ Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի. յոր հանդուցեալըս մըկըրտեալ, և հաւատով խոստովանեալ. ողորմեա։

Նրրակի Թվս կատարեալ, յերկնից անձինըս բաժանեալ, Ստուածուքիւ միաւորեալ, միով բնութիւն հաւատացեալ. յորմէ կապեալք և արձակիմք, և վերստին անլոյծ կապիմք. ողորմեա։

Օգեակիցըդ Հօր զՈրդի՝ վարաւորեմք անլըռելի. որ ինջեր յարդանդ կուսին, զադամայինս առեր զնարմին. աղաչանօք Ստուածածնին՝ անապականն քո ծընողին. ողորմեա։

Այրևեցար մարմնով յերկրի, որ ի չօրէ անմեկնելի. ընդ հողեղինըս բնակեցար՝ ի հրեղինաց երկրըպագեալը. պաղատանօք երկնաւորաց՝ փառաբանեայ քոց հրեշտակաց. ողորմեա:

Ըստ օրինացըն Մովսէսի՝ ընծայեցար ի տաճարին. զի ըզբնութիւն նըրա մարդկային՝ ընծայեացես չօր ի յերկինս. խընդրըտածովք սէր ծերունեացն՝ զեւ ի կատից արձակեցոյն. ողորմեա:

Թագաւորըդ հրեղինաց, որ ընդ մարդկան հողեղինաց՝ շըրջեցար տնօրինաբար, կրեցեր ըզկիրըս մարդկաբար. որ վասըն մեր զայս ամենայն՝ ի յանձն առեր խոնարհութիւն. ողոր:

ԲՁ. Դ-Ձ. (Մ-ի.):

Ծողովեալքս ի հրաժարումն ծառայի քոյ յաշխարհէ. հայցեմք ի քէն արտասուելով, և պաղատիմք զայս առնելով. ճանապարհ ընդ քեզ ելից հանդուցելոյս լեր ուղեկից. ի յոմն ե-

ւանս ՚ի օր. քոյ լուսոյ ըմբռնջեւեալըս մեր հանդի՛ւ։

Զի փըրկուածե՛ք մերոյ սկըզբան՝ մըկըրտեալ ՚ի Յորդանան. զոր շնորհեալ նոր աւազան՝ ՚ի մաքրուածե՛ք մեղայ մարդկան. հայցմամբ կըրկին կարապետին՝ մեծին ՚ի ծնունդըս մըկըրտչին. ՚ի յօթևանս։

Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից՝ զքեզ դաւանեալ ՚ի Հայր էակից. աղաւնակերպ ՚ի ոգին ՚ի քեզ՝ առ համազոյդ իւր հանդուցեալ. ըզմըկըրտեալս նովին ՚ի ոգւով՝ յորդեկրուածե՛ք ՚ի օր հաւատով. ՚ի յօթևանս։

Լսաւար մեղայ հալածեալ, լոյս գիտուածե՛ք քեւ ծագեալ. խայթուած օձին բըժըշկեալ, հիւանդուածե՛ք մեր ողջացաւ. կենդանարարըդ մեռելոյ, և լուսաւորու խաւարելոյ. ՚ի յօթևանս։

Ծագումն անուն առ ՚ի ՚ի օրէն, որ ընտրեալը ՚ի յաշխարհէ՝ լուսաւորիչ տիեզերաց՝ ըզպատս ընտրեալ աշակեր-

տայն. աղաչանօք առաքելոյն՝ փող յարուքեն մեր եղելոյ. ՚ի յօթն ևանս։

Կեանք ՚ի կենաց՝ լոյս ՚ի լուսոյ, որ ըստեղծեր զմեզ ՚ի հողոյ. նորոգեցեր դարձեալ կըրկին՝ ծնընդեամբ սրբբոյ աւազանին. զորս կեցուցեր շնորհիւ քոյին՝ ՚ի մահուանէ այն առաջնին. ՚ի յօթն ևանս։

Հոգւով լըցեր զմարդն առաջնին, զոր կորուսեալ խաբմամբ չարին. ըզնոյն հոգի բանիւ քոյին՝ հեղեր յոգիս մեր վերըստին. նովին հոգւով սբ և բարի՝ առաջնորդեա հոգւոյ սուրբն. ՚ի յօթ։

Զայնեցեր առ Զաքարիաս, որով ևտուր մեռելոյ յոյս. կենդանութեամբ չորեքօրեայն՝ կենդանացան որք յԱդամայ. կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ՝ կոչեա զմեզ յայսըմ՝ հողոյ. ՚ի յօթ։

Զօրեալ սարսեաց պահակ մահու՝ ՚ի կենարար ձայնիդ լըսոյ. արագապէս զոյդ ընդ բանին՝ ետ զմեռեալն ըստ հրամանին. նշխանք օդոյս այս սար-

սեսլին, զնոզև տոբա մի՛ արդելցեն· ՚ի յօթն ևանս։

ԱԳ· ԳԿ· (ՂՒ·)։

Ձանապարհ մոլորելոց, և ձառադայթ խաւարելոց· հրաւիրեցեր զըզիս լուսոյ՝ ՚ի յերկնային հարսանիս քո· ընդ զուարճալից անդ ժողովոյ՝ արժանացո՛ ըզսա դասուց· լի լապտերօք մեծ յառաջատա՝ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն։

Ներով քնուԹ՚ը զըր ըզգեցար՝ ՚ի փայտ խաչին բևեռեցար, լուծանելով զմեզ ՚ի մեղաց՝ ՚ի նախահօրըն կապտանաց· լո՛յծ և ըզսա ՚ի յանցանաց՝ վասըն քո սուրբ չարչարանաց· լի լապ։

Յետ կամաւոր մահու խաչի՝ եղար ՚ի նոր պերեզմանի· երեքօրեայ Ժամ մամբ յերկրի՝ նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի· պինջեալս ընդ քեզ ՚ի հող մահու՝ վերակոչեա՛ ձայնիւ փողոյ· լի լապտերօք։

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Կ Ի Ն Ք Ա Ր Ո Զ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն Ք Ս:

Ա՛նստեալ կանանցն իւղաբերից՝ և ողբային արտասուալից, եբր ըզմեռեալ անյուսալից՝ ըզկենդանիդ յաւիտենից. վասըն նոյնն սէր արտասուաց՝ մաքրեա ըզսա ՚ի յանցանաց. լի լսել:

Ե՛արժեալ հիմանցըն դըժոխոց՝ ՚ի տեսանել ըզքեզ ներքնոց. հաներ ըզհոգիան որք ՚ի բանտին՝ կապեալ գիշխանըն մահաճին. ընդ հանպուսեալ հոգիս սըրբոց՝ հանդո՛ր գՀոգիս նըմնջելոյ. լի լսատերօք:

Ո՛րախասէ՛ր զօրք երկնայինք՝ յերկնից յերկիր իջանէին. յորժամ յարեար ՚ի մեռելոց, լոյս ծագեցար արարածոց. սէր յարուցեամբ քո կենարար՝ յարո՛ր ըզսա ՚ի կեանս անմահ. լի լսատերօք:

Ձըհանդուրժեալ պահապանացն՝ ՚ի յերկիւղէ երկնաւորացն. որք գաւեոս տային կանանց, թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց. սա որ մահու քոյ

տընկակից՝ լոյն կենաց հաղորդակից· լի լապտերօք։

ՊարակյեաՂք անմարձնականքն՝ առ կենսատու սը վերուքմանն· տան զաւետիս ապրի մարդկան՝ վասըն կենացն յաւէժական· դասաւորեա պարուհնոցին՝ ըմբընջեցեալս յօրըն վերջին· լի լապտերօք։

Ջահաւորեալ նըշան խաչին՝ յարեւելից վայլեալ ծագի· հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին, և ուրայօղքըն կոծեսցին· վերկըրպատուս սըրբոց խաչին՝ պայծառացյո լուսով նորին· լի լապ։

ԱՋ· ԴՋ· (Յ·Վ·)։

Որահ պոծեաՂ երկնաւորաց՝ դան առաջն քո նախընթաց· զընտրեալըս քո ժողովելով՝ քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով· ընդ աղաւնեացն օդապարից՝ խառնեա ըզսա սը երամից· դասաւորեա ըզսա վերնոյն՝ երկել քեզ վառս ընդ զըւարճնոյն։

Գիշերայինն ժամ։

Սարսափին տարերք երկրի՝ յորժամ վառօք դաս հայրենի. արեգական լոյս խաւարի, լուսինն առտեղբքըն նըւաղին. ըզսա յաւուրն աներեկի՝ լուսաւորեա լուսով քոյին. դասս։

Վերնականն զօրայըն պետ՝ փողէ ըզբարբառ աւետաբեր. արիք մեռեալք որք Ա.դամայ, քանզի ահա եկըն վերապայ. ընդ հարսնացեալ մանկուր հողւոյ՝ կարդեա ըզսա՝ի թիւս սըրբոյ. դաս։

Տիրական յաթոռ նըստիս, յարարածոյ երկըրպագիս. արդարութիւն զաշխարհ դատես, վարձս ըստ գործոյ հատուցանես. յայնժամ շնորհեա ողորմութեամբ՝ նընջեցեալս մեր զթողութիւն. դասաւս։

Բամեալ մարդկան ազգ ժողովին՝ որք Ա.դամայ ծընեալք լինին. և հրեղինայ դասք երկնային՝ համանդամայն վայրաբերին. ի յայնմ ահեղ հրապարակին յիշեա ըզսա յօրն ահագին. դաս։

Ցուցանէն զաղտնիք մարդկան իւ-

բաքանչիւրը որք գործեցան. բարեաց գործօղքըն պըսակին, չարացն՝ի հուրն անշէջ մատնին. յայնժամ՝ լինիցի զսուրա բարին, գործըք մեղայըն ջընջեսցին. դասա։

Ինւսին պըսակք զանապանեալք, և պատմուճանք լուսափայլեալք. սուրբ վըկայինն՝ի գլուխ եդեալ, և արդարոյըն զարդարեալ. հաղորդս արա հայցմամբ նոցին՝ ընդս լուսոյ վառաց նոցին. դասաւս։

Փառաց՝ի վառըս բարձրանան, աջակողմանքն վերանան, յորժամ լսեն զերանական՝ ձայն օրհնութե՛ն՝ի բէն կոչման. նընջեցեալս մեր լուսեցո՛, զնստուածայինն բարբառըն քո. դասաւս։

Քահանայք և ժողովուրդք՝ հայցեմք՝ի քէն Տէր բարեխօսել. ընդ նընջեցեալըս հաւատով՝ ընկալ ըզմեզ նովին յուսով՝ յանդուսաղէմ քաղաք վերինն, յորում՝ արդարքըն ժողովին. վա-

ռըս երդել միշտ ընդ նոսին՝ Երրորդութեանդ երրեակ անձին։

Արարիչ և մարդասէր՝ անոխակալ և բարեգութ. որ գոլեալդ ի սրօբէից, Տէր դատաւոր արդարութեան, ընդ սըրբոց առաքելոց Տէր սլասակեաւ վմեր նընջեցեալն. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցըն մեր նընջելոց։

Յարժամ պրեալքըն կատարին՝ որ զայնմ աւուր մեղ պատմեցին. մարգարէից բանքըն յարդին, առաքելոցըն վըճռարին. ողորմած։

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանըս հրեշտակաց. ուր Նոավք և Ղևսս կան ծերացեալք, աղաւնակերպ ի դրախտին եդեմական պայծառացեալ արժանապէս. ողորմած։

Թագաւոր փառաց Քս, որ ժամանեալ գաս ի յերկինից, ի վերայ թեւոց հողմոց քո հայրենի կերպարանօք.

և առնես հրաւիրձուելթ զքընտուելի որդւոյ մարդկան. ողորմած։

Ի դնել բեմին բազմի փեսային, և առաջատարն զարդարի. Գաբրիէլեան փողն դոչէ, սուրբք ամենայն անդր հաւաքին. արդարոյ դասքըն բերկրին, իսկ մեղաստերքըն թախանձին. ողորմած Տէր։

Յորժամ հընչիւն փողոյն լինի, և Ղևտական դիրքն յայտնի. Ճառապայթ սըրբոյ խաչին՝ յարևելից փառաք ծագի. հրեշտակայ գունդք ծաւալին, հրեշտակապետք պարունակեն. ողորմած։

Ընդեղ խորհուրդ քահանային՝ բազկատարած կայր ի բեմին՝ առաջի սուրբ սեղանոյն, հուր շնջանի, խաւար մերժի. տըրտմեալ հոգիքն ուրախանան, զի Թողութիւն մեզայ լինի. ողորմած։

Ոսկէս Ընտուածախօս և Ընհարօն Ղևտացին, մարգարէքն Իսրայելի և քահանայք հին օրինին, յառաջագոյն մեզ ծանուցին ըզգալոստ սէր միած-

նին. ՚ի վերկումէն մեղ Յայտնեցին, Յանապատին կերակրէին. ողորմած Տը ողորմեաւ։

Տըրամահաղորդ ջարջարանօք՝ ՚ի Յանձն առեր ըզմահ խաչին. և վայտին բարձօղ եղեր՝ վասն Ադամայ նախատեղծին. ողորմեաւ։

Հարհուրեցան զօրք երկնայինք՝ Յորժամ տեսին զՏէրդ ՚ի խաչին. արեգական լոյս փողարկեալ, և լոյս լուսնին նըւաղեցաւ. Յահեղ վառայ Աստուածորդուոյն՝ խաւար եղև ընդ տիեզերս. ողորմեաւ։

Ութախտեան ազգըք մարդկան՝ Յորժամ լըւան զքո Յարութիդ. Նորափեսուր զարդարեցան՝ ՚ի Յարութիէ սը վիճակնիդ. ողորմեաւ։

Ադաչանօք սըրբոց խաչին՝ և անբարբառ բարեխօսին. և սըրբոց Ձճաճնին, և Յօհաննու կարապետին, և սըրբոյն Ստեփաննոսի և առաջին մարտիրոսին, և սըրբոց Լուսաւորչին՝ Հայոստանեայց

հայրապետին. և սրբոց առաքելոց. և համօրէն մարտիրոսաց. ողորմած Տէր։

Ես ասացի՝ ի վերանալ լինէն առուրց իմոց՝ չիւ երթայեմ ես այսօր. յառաջին օրհնականին զոր ուչ գիտէի՝ օգնեա և ինձ Քո այսօր. յառաջին ճանապարհին, և՝ ի միւսանգամ գալստեանդ քոյ օգնեա ինձ։

Ամէն եհաս յօր վախճանի իմոյ լալութեան՝ ողբութեան և աշխարհութեան. սիրտ իմ խռովեցաւ չիս, և ոսկերք իմ ցամաքեցան. օգնեա և։

Ի մահիճս իմ զարթուցին զիս պահանջօղք հոգւոյ իմոյ. տանէին զիս ճանապարհ հեռապոյն, զոր ուչ գիտէի. օգնեա։

Նայեցայ, և ուչ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւինեցայ ԱՒՏ վրկութեան իմոյ, ցնծասցէ հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա։

Դրեցայ ես՝ ի գիր կենդանութեան,

և մեկնեցայ երթալ առ արարիչն երկնի և երկրի• օգնեա։

Յանստուերը և յանեղ լուսոյն հեռացայ• խաբմամբ խաւարային ձաշակեցի զմահառիթ պտուղն• հողանայ պատկեր բարերար ստեղծողիդ• օգ։

Յանջատման հոգւոյս 'ի մարմնոյս, 'ի քակտիլ գեղեցիկ շինուածոյս, զարհուրիմ 'ի սպառնալեաց թափառորին, թէ պահանջէ կինէն զտաղանդ պատուիրանին• օգնեա։

Կուսածին մարդացեալ Աստ իմ Յս, յայնմ աւուր ահեղ ատենին զգինս արեան քոյ մի' դատապարտեր• օգնեա։

Սոսկալի է օր վախճանի, և ահեղ է օր քոյ դատաստանին• յայնմ աւուր ահեղ ատենին զգինս արեան քոյ մի' անտես առներ• զի պատկեր եմք բարերար ստեղծողիդ• օգնեա։

Ո՜ահաւոր դատաստան դատաւորին տեսի և զարհուրեցայ• զի անպատրաստ

եղիտ զնս ՚ի հրամանսդ քոյ, Թագաւոր յաւիտենից. օգնեա։

Ընճանչն անարատ մայր Տ՚ն և կոյս սրբ, բարեխօսեա առ Աղդիդ քո միածնին. զի փրկեսցէ զմեզ ՚ի սպառնալեաց դեհենոյն. և պարգևեսցէ մեզ զերկնից արքայութիւնն. և հանգուսցէ զՀոգիս մեր ննջեցեալսդն. օգնեա։

ԱՊԱՂԱԺԱՔ։

Հոգւոյն հանգուցելոց Ա՚ստուած, ապա հանդիստ ողորմութեան. և մեզ մեղաւորացս ընդհեա զԹողութիւնն յանցանսդ։

ԿՈՐՈՂ։

Նա և խաղաղութեան զՏէր աղա։

Վասն հանգուցեալ Հոգւոյն աղաչեսցուք զնորհիչն մեր Ա՚, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ ընդհուպ ողորմութե իւրոյ։ Ա-

Գիշերային ժամ։

Մենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Տէր ողորմեա՛ երկուս։

Աղաւնոյ։

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անուանակալ և բարեգուէթ, զիա՛ քո արարչական սիրովդ՝ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց։ Յիշեա՛ յաւուր մեծի դատաստան արքայութե՛ն քոյ։ Աւրա արժանի ողորմութե՛ն՝ քաւութե՛ն և թողութե՛ն մեղաց։ Պատասխանել պայծառացոյ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն։ Օ՛հ դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։ Աւ քեզ վայելէ փառք՝ իշխանութիւնն և պատիւ։ այժմ՝ և միշտ։

Աւ ապա ասէ օրհնութիւնս քահանայն աւուրն։ հետ՝ ի ձայնէն։ և կիսոյ դասուցչին, և խորհրդոյ և աղօթից։

Գ Լ Ո Ւ Խ Ը Ա Յ Ն Ե Ա Ն Ո Ւ Մ Ն:

Ա Ա Ղ Ե Ա Ն Ս Տ Ե Ր Ո Ւ Ա Ծ Ա Կ Ա Ն Տ Ո Ն Ի Ց:

Փառք հրաշափառ ծննդեան քո Տէր. զօրհնեալ և զխառաւարեալ զՏրաշալին և զյաղթօղ պնդնունդ քո սուրբ օրհնեմք և վառաւարեմք: Արդասիք Տէր վասն սրբուհուդ անսպառ տի Որդ քոյ և կուսի. և վասն խաչի քոյ պատուականի ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ:

Սոյնպէս սու՛ ըսա պաշտմն ամենայն ազգաց քրիստոնէից սուրբդ, ըն՛ յայտնութեան, ըն՛ գալստեան, ըն՛ պայծառակերպութեան, ըն՛ պատուհասելոցն, ըն՛ տապանակ, ըն՛ խաչելութեան, ըն՛ կաղնի, ըն՛ յարութեան, ըն՛ համբարձման, և ըն՛ զոր ոք ուրեք խաչին և էհէղէցոյ: Բայց զ գալստեան Հոգւոյն սրբոյ՝ ա՛յսպէս. »Արդասիք Տէր, վասն սրբուհուդ անսպառի Որդն և կուսի, և վասն խաչին պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ:« Ա-

ՙի ասաս էհէղէց-ոյ ասա՛. »Փառք տէրու-
թեան քո Տէր, ի այլ ոչոչ ՙի վէրոյ:«

Աշխատանք առաջի պատարագի:

Բարեխօսութիւն սրբուհւոյ Աճատ-
նին, և սրբոյն Յովհաննու կարապե-
տին. սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկա-
յին. և սրբոյ Գաբրիէլոյն մերոյ
Դաւիթեան և Բարթուղիմէոսի. և սրբոյն
Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին: Յիշա-
տակաւ և աղօթիւք սրբոյ այս անուն,
որոյ այսօր է յիշատակ: Ու վասն
խաչի քոյ պատուականին՝ Տէր ընկալ
զաղաչանս մեր և կեցոյ զմեզ:

Աշխատանք պահոյ:

Ընծայէլին:

Քնտատս է իմ Աստուած, և վա-
ռաւոր առնեմ զսա. Աստուած հօր
իմոյ՝ և բարձր արարչոյ զսա:
Արդասէր Տէր:

Գիշերային ժամ։

Աղերսք պաշտելիք։

Տուք վասն Աստուծոյ. տուք զօրհնութիւն մարդասիրին՝ թագաւորին յաւիտենից. որ վրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։ Ամարդասէր Տէր։

Ա՛յ դասախօսելիք։

Դու ես Տէր մեր. դու ես Քրիստոս վրկիչ մեր. զքեզ օրհնեն անձինք մեր։ Ամարդասէր Տէր։

Ողորմե՛ք։

Բարձրացաւ եղջիւր իմ Աստուած փրկիչ իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի Տէր. Տէրամբ և հաւատով։ Ամարդասէր Տէր։

Խնդրե՛ք։

Խաղաղութեանց տուօղ Քրիստոս. վիճակաղութիւն և զօրմութիւն քո պարգևեա մեզ։ Ամարդասէր Տէր։

Գ Ի Շ Է Ց Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ս:

Տէր ողորմեա՛:

Յոյս կենդանութեան՝ յոյս և ապաւէն փրկութեան Տէր Յ՚, փրկեա՛ և վարատեսի՛ զցաւս անձին իմոյ: Արդասէր Տէր:

Խոստովանիմ:

Եկեսցեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սուրբ քո. խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր: Արդասէր Տէր:

՚Ի ձեռս ի՛ւրեանդ:

Լո՛ւր մեզ Տէր՝ լո՛ւր մեզ Աստուածային ողորմութի՛ւն, և զիմ ութի՛ւն քով լնայեա՛ յարարածս քո: Արդասէր Տէր:

Քարոզ երանեալ ՚ի լերին հանդոցն:

ԲԿ. ԴԿ.

Վասն ՚ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց. զՏէր աղաչեսցուք:

Գիշերային ժամ:

Վ՚ասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց. զՏէր աղաչեսցուք:

Վ՚ասն քաւիչ և ներող լինելոյ Ա՚ի վերայ մեղաց մերոց. զՏէր աղաչեսք:

Վ՚ասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկամայ և զակամայ. զՏէր աղաչեսցուք:

Վ՚ասն զի մի ընդ խոտանս գտանիցեմք յաւուրն պատասխանատուութեան. զՏէր աղաչեսցուք:

Վ՚ասն հոգւոյն հանգուցելոյ՝ որք ձշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ ևս միաբան վասն ձշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոց. զՏէր աղաչ:

Օ՚գնեալնս մեր և պիմեանս Տեառն Ա՚ծ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեայ մեզ Տէր Ա՚ծ մե՛ր՝ ըստ մեծի ողորմութե՛ քոյ. աստացուք ամենեքեան միաբանութի՛ւ: Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛:

Գիշերային ժամ։

Աղօթք։

Տէր տունջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ, որ արարեր զտիւ՝ ի զբօսանս բանեղործութեանց՝ ի վրկութիւն անձանց մերոյ. և զգիշեր՝ ի հանգիստ քնոյ տրկարացեալ բնութեանս մերոյ։ Իսկ այժմ զարթուցեալ բայեր զքեզանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քումմ սրբոյ։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր. և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք՝ ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ։ Եւ նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին։ Այժմ և միշտ և։

Խոստովանութեան աղեխոյժ։

Ո՜վ Քեզ՝ որ յամենայնի զթած և մարդասէր Տէրդ ես, աղաչեմք հանապազ. ի զբաղումսյես զմեզ օր ըստօրէ կալ՝ ի կարգի կրօնաւորութեան

Գիշերային ժամ։

մերում։ Թեթևասյր Տէր զքաղցը լուծ քո՝ զոր եդեր ՚ի վերայ մեր. զի կա- կարասյուք կալ ՚ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յա- մենայն ժամ՝ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի։ Բրեշտակային երկակյուքիւ զքեզ օրհ- նել, զքեզ գոլել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենազօր տէ- րութեանդ։ Ա.յժմ և միշտ. և։

Աղաչանք։

Սաղմոսիւք և օրհնութիւք և երգօք հոգևորօք անդադար փառաւորեմք զՔ- այր և զՈրդի և զսուրբ զՀոգին. Ա.յժմ և միշտ. և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։ Հայր մեր որ յերկինս ես։

Քարոզ Երկինք պատմեն ի Տէր աստ- ուձն հանոյացն։

ԱՋ. ԳՋ.

Ալան ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան

և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան Տեառն. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձու-թիւն, որում ոչ կարեմք հանդուր-ժել. զՏէր աղաչեսցուք։

Վա՜ւ անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի աՀեղ ատենին Քրիստո-սի. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նա-ւահանգիստն կենաց անվախճանից. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն, և երկնից արքայութեան. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն Հոգւոյն։ Նոյ և այս միաբան։

Ողորմեա մեր։ Ողորմեայ մեզ։

Աղօթք։

՚Ի պիշերի և ՚ի տունջեան և յա-մենայն ժամու զքեզ աղաչեմք, և ՚ի

քեն խնդրեմք մարդասէր Տէր ։ Լ՚ուր մեզ Ա՚ծ փրկիչ մեր. խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր. զի մի ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց ։ Ա՚յլ համարեա զաշխատութիւնս մեր ՚ի գործ արդարութիւն և ՚ի պատուղ Ա՚ստուածպաշտութիւն ։ Ընկալ Տէր զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր. և հատո՛ մեզ զողորմութիւն քո առատապէս ։ Ա՚ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ ։ Ո՚օրացո՛ զմեզ Տէր զլսութիւն սո՛ւրբ Հոգւոյդ ։ Պահեա զմեզ որպէս բիբ ականի. և արա առ մեզ նշան բարի՝ ՚ի գովեստ և ՚ի փառաբանութիւն անուանդ քումմ սրբոյ ։ Ո՚չ ՚ի քո փառս կատարի ամենայն արարածոյ մշտնջենաւոր փառաբանութիւն ՚ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ ։ Ա՚յժմ՝ և միշտ. և յաւիտեանս յաւիտենից. Ա՚մէն ։

Գիշերոյին ժամ։

Խաչակրութիւն առաջի։

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտենական։ Կայեայց և այլ սրա բանաւոր հօտի քոյ, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութիւն քով։ Օ՜ի քո առաջի կամք Տէր, և առ՝ի քէն ողորմութեանդ և գթութեանդ ակն ունիմք։ Օ՜ամենեսեան օրհնեա. զամենեսեան խնամատարեա. զամենեսեան լուսաւորեա. և ամենեցուն պարգեւեա զերկնից արքայութիւնդ։ Վ՜ասն զի դու ես Տէր կենայց, և Ա՜ստուած ողորմութեց. և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ։ Ա՜յժմ և միշտ. և։

Աղաչանաց։

Ո՜ղորմեալ և՝ի տունջեան, և յամենայն ժամու անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին։ Ա՜յժմ և միշտ. և։

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ս :

ՔԱՐՈՂ ԱՐՔ նախանձիր ի խոստովան հանդանացն :

ԱԿ· ԳԿ·

Վ՚ ասն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութե· զՏէր աղաչ :

Վ՚ ո՞ ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին· զՏէր աղաչեսցուք :

Վ՚ ասն պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առաքինի վարս· զՏէր աղաս :

Վ՚ ո՞ պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենալոր աջոյն իւրոյ· զՏէր աղաչ :

Վ՚ ասն խորտակելոյ զՀակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք· զՏէր աղաչեսցուք :

Վ՚ ասն հոգւոյն : Նմ և սմ միաբան :

Ո՚ նձինս : Ողորմեայ :

ԱՂՕՒՍ :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց՝ երևելեաց և աներևութից : Ա՛ք քեզ կարդամք յա-

մենայն ժամ. զի ընդ ամենայն տեղիս
է տէրութիւն քո. և արքայութիւնն քո
ամենեցուն տիրէ։ Ընդունեա մեզ ել-
կիւղիւ՝ի պաշտօն քո կանխել հանա-
պազ. սիրել զքեզ՝ի բոլոր սրտէ,
և՝ի բովանդակ մտաց, և յամ՝ զօ-
րութիւնէ մերմէ պահել զպատուիրանս
քո. համբառնալ առ քեզ զձեռս
մեր՝ի սրբութիւն առանց բարկութիւն
և երկմտութիւն, և պտանել՝ի քէն
զընդունիս և զողորմութիւն, և զառաքե-
նասէր գործոյն յաջողութիւն։

Վասն զի դու ես Տէր կենաց և
Ստուած ողորմութեաց. և քեզ վայե-
լեն փառք, իշխանութիւն և պատիւ։
Այժմ և միշտ. և։

Աղաչանք ամենեցուն։

Կրկին ամենազօր և յաղթօղ տէ-
րութիւնդ կրկնի եամ՝ ծունր յերկրպա-
գութիւն. և փառաւորի յամենեցունց
լիապատրութիւն քո։ Նայեա յերկըր-

պատուիրեալ մեր և ուսա՛ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեանն։ Վա՛յ զի դու ես Աստ խաղաղութիւն. որ բարձեր զթշնամութիւն ի միջոյ և արարեր խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի։ Հեռաւորացն և մերձաւորացն՝ աւետարանեցեր զնոր պարգեւս քոյին բարեացդ։ Ողորմ՛ և զմեզ մեծի ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, Աստ մեր և Տէր և փրկիչ Յա՛ Քա՛։ Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյն. այժմ՛ և միշտ։

Յերկս օրհնութեանն և ի ձայն սաղմոսոյ անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ՛ և։

Քահանայ Ողորմեա՛ ի նեղութեան հաճոյասցի։

Վա՛ան գտանելոյ մեզ զնորհս և և զողորմութի՛ն ի բարեբար Տեառնէ մերմէ. զՏէր աղաչեսցուք։

Գիշերային ժամ:

Վ՚ասն փրկելոյ զմեզ ՚ի զբաղմտութենէ մարդկան՝ և յորոգայթից սատանայի. զՏէր աղաչեսցուք:

Վ՚ասն ամենայն անձանց Քրիստոնէից և տանց հաւատացելոց. զՏէր աղա:

Վ՚ասն որք ՚ի լերինս՝ յայրս՝ և ՚ի փոսարս բնակեալ են սուրբք հարքն մեր. զՏէր աղաչեսցուք:

Վ՚ասն որք սաղմոսիւք և օրհնութիւք կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց. զՏէր աղաչեսցուք:

Վ՚ասն հոգւոցն հան: Նոր ևս միաբան:

Ո՚անձինս մեր: Ողորմեայ մեզ:

Աղօթք:

Տ՚ոհանամք զքեզն Տէր Աստուած մեր որ ղարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ զնորհիւ ողորմութեան քոյ: Ա՚րժո զմիտս մեր արդարութիւն առ քեզ Տէր Աստուած մեր. զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Նկեսցէ և բնակեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո.

և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լեալ ի վերայ պաշտօնէից քոց։ Նա զմեզ զծառայս քո արժանի արա ի տուէ և ի գիշերի՝ և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ ի սէր պատուիրանաց քոց. և զոհանալով փառաւորել ըզՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ։

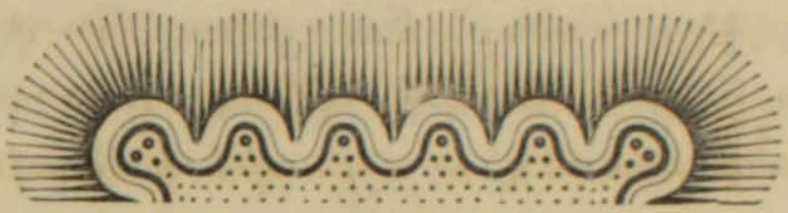
Խաղաղութեան աղեխցութիւն։

Կենդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմահութեան դու ես Քո Ընծ փրկիչ մեր. որ ընտրեցեր մեզ ի մէջ գիշերի կառնել և խոստովան լինել առքեզ վասն լրատանց և արդարութեան քո։ Նա այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Ընծ մեր, արա զմեզ արժանս և պատրաստս ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո։ Նա ընդ նոսին զոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ։

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն:

Ա Ղ Ա Ւ Ո Ւ Հ Ա Ց:

Գոհութիւն և ձշմարիտ խոստովանութիւն անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ, և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԹԱՓՈՒՐՉ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ:

ԲԸ.

ԹԱղաւոր Յաւիտեան:

Լ ւսւր մեզ Ն.ստուած փրկիչ մեր. և կեցո՛ զմեզ որ յամենայնի կարօղ ես:

Ա. Լ ւսւր մեզ Ն.ծ փրկիչ մեր՝ յոյս ամ ծագաց երկրի, և որ ՚ի ծով հեռւս: Ո պատրաստե զլերինս զօրութե՛ իւրով, և զգեցեալ ե զօրութի՛ն. և կեցո՛ զմեզ:

Փ. Լ ւսւր աղաչանաց մերոց Տ՛ր մարդասէր, և զթա՛ ՚ի մեզ:

ԹՈ. Մ ի զկս անտես առներ, այլ օգնեա՛ ինձ մարդասէր:

Ա.Ա՛ի ընկենուր զկս Տ՛ր յերեսաց քոց, և զՀոգի քո սո՛ւ մի՛ հաներ ՚ի նենէն:

Ա. Յ Լ տուր լինի ցնծութի՛ւն փրկութե՛ն, և հոգւոյ պետութեան քոյ հաստատեա զնա. այլ օդնեա մարդ:

Փ. Ա՛ն անտես առներ զնա Տ՛ եր Ա՛ծ փրկիչ իմ. այլ շնորհեա լինի թողութե՛ն բազմապատկի մարդասէր և կեցո՛ :

Թ. Ե՛րկինք և երկիր պահանան զքե՛ն Տ՛եր. արարածք ա՛մ քեզ երկիրպագանեն. և հրեշտակք ի՛ բարձունս աղաղակեն և ասեն. ողորմեա դու ստեղծեր, մի՛ կորուսաներ:

Ա. Երկինք երկնից, ջուրք որ ի՛ վերոյ քան զերկինս. օրհնեցէ՛ք զանուն Տ՛եառն:

Ո՛վ նա ասաց՝ և եղեն. հրամայեաց՝ և հաստատեցան. և հրեշ:

Փ. Երկինք և երկիր հանապազ զքեզ գովեն. թռչունք վտառայ, սեղոսիկք և քերօքեք ի՛ խոնարհ ունելով զգեստն լուրեանց. և միաձայն բար-

բառոյն աղաղակեն և ասեն. սուրբ՝ սուրբ՝ սուրբ Տէր զօրութեանց։

ԳՀ.

Երկայնամիտ ես Տէր առ ամենեսեան. և պիտի Տէր՝ի վերայ մեր ոչ և յաւազակին փրկիչ, և կեցո։

Ա. Երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմարիտ, նայեայ առ իս՝ և ողորմեայ ինձ։ Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ, կեցո զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առ իս նշան բարութեան. և պիտի։

Փ. Տէր որ պիտացար յաւազակն խաչակից լինել քեզ. և մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանաց նորա յաղբերէ կողի քոյ. պիտի և յիս՝ի մեղաւորս որ ծարաւիս եմ առ քեզ. և փափաղիմ՝ի պատիւս քո որպէս զմի՝ի յեղջերուայ՝ի յաղբերս ջուրց։

Թ. Մարտեաւ ընդ իս թշնամին. հանապազ զիս կամի կորուսա-

նել· այլ դու Տէր իմ այլ այս արա մոռըրեալ ոչխարիս, և կեայ։

Ս· Սարտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց· և վոխանակ սիրոյ իմոյ մատնչին զիս· այլ ես յաղօթս կայի։ Հատուցին ինձ չար վոխանակ բարւոյ·ատելութիւն վոխանակ սիրոյ իմոյ· այլ դու Տէր իմ այլ։

Փ· Ող հուլիւդ ես հօտիդ բանաւոր կենդանեայ· տուր ինձ յոյս կենդանի ապաշխարութիւն· և դարձի զմոռըրեալս ՚ի հօտ քո Քս, և կեայ։

Թ· Մեղայ և ապաչեմ զքեզ· թողութի՛ւն ընդրկեա մեղայ իմոյ· քաւիչ իմ լեր քո գթութեդ· որ միայնդ ես փրկիչ, և կեայ։

Ս· Սեղայ Տէր մեղայ, և զանօրէնութի՛ւնս իմ ես ինձէն գիտեմ։

Ապաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն, թող լինի Տէր՝ թող լինի, և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութե՛ իմոյ· քաւ։

Փ. Սեղայ քեզ Տէր. մեղայ քեզ Տէր. մեղայ, և քան զաւսալ ծովու բազում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս. և եղէ անպըտուղ ՚ի կենաց յուսոյդ. այլ դու ա-նոխակալ և անչիշաչար վրկիչ, խնայեա ՚ի մեղուցեալ ծառայս, և կեցո՛:

ԴՀ.

Տէր իմ բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ. ո՛չ յիշեցի զահեղ դատաստանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ. շնորհեա ինձ ապաշխարութիւն Տէր, և ողորմեա՛:

Ս. Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխս իմ. և ոչ բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վերայ իմ: Նախանձոյն և վտեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութեան իմոյ. ո՛չ յիշե՛:

Փ. Պաղատանս մատուցանեմք քեզ Հայր երկնաւոր, մի՛ անտես առ-

ներ զաղաչանս մեր. այլ անոյ զցաւսացն քո՝ ի միջոց. և լիշեա զի պատկեր եմք բարերարութեանդ։

Թ. Տէր իմ գիտութիւնք քո բազում են յոյժ. առ հս արա զբարերարութիւնս քո. որպէս և մաքսաւորին. և ինձ ողորմեա։

Ս. Գիտութիւնք քո բազում են Տէր. և ըստ երաւանց քոց կեայ զնս։

Բազում են՝ որք հալածեն և նեղեն զնս. ի վկայութենէ քոյ ես ոչ խոտորեցայ. առ հս։

Փ. Ընդհակառակ և անյիշաչար Տէր, որ գիտալով ի մեղաւորս շնորհեցեր ապաշխարութիւն. արդ գիտա և լիս Տէր ի մեղուցեալ և յանօրինեալ քո ծառայս. և փոխարկեա զդործօղս չարեաց ի զջումն ապաշխարութեի, և կեցո։

Թ. Ի տաճարի քում սրբու-

թեան վառաւորելով զքեզ. դու ունես իշխանութի՛ւն, ողորմեա՛ մեզ։

Ս. Ա՛յլ ես ըստ բազում ողորմութե՛ան քում մնից՝ ի տուն քո, և երկիրպագից՝ ի տաճար սո՛ւրբ քո երկիւղիւ քո։ Տե՛ր առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութե՛ան քում վասն թշնամեաց իմոց. և ուղիղ արա՛ առաջի իմ զճանապարհս քո. դու ունես։

Վ. Ո՛վ տաճարի՛ք քում սրբութե՛ան հանապազ զքեզ գովեմք թափաւոր վառաւոյ. որ ունես իշխանութի՛ւն կենաց և վրկութե՛ան, ողորմեա՛ մեզ։

ԵՀ.

Ապաշխարութե՛ան արտասուս առաղան լինի, և լուանայ զպղծութի՛ւն մեղաց. սովաւ ընդհեա՛ յառաջքան զվախճան զքաւութի՛ւն և զմեծ քո զողորմութի՛ւն։

Ս. Ծարաւի՛ է անձն իմ առ քեզ

Ընդ գոր և կենդանի. երբ եկեալ երևեցայց երեսացդ Աստուծոյ։

Արդեն լինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ և ի գիշերի. և այն զի ասէին ցիս զօրհնապաղ, ՚ի թէ ո՞ւր է Աստուած քո. սոված։

Փ. Յորժամ գան վառօք ՚ի օր յահագին աւուրն ի դատել զերկիր. և դողան սարսափմամբ երկրածինքս ամենայն ի յահէ քումմէ. ի նստիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ, և յանդարկել քո յարարածս՝ յիշեա և զիս զբազմամեղս. որ ընկղմեալս եմ՝ յանցանօք բանսարկուին խաբմամբ. և հայցեմ զառաքակին Տէր և զիս յիշեա. որ միայնդ ես փրկիչ։

Թ. Զիս որ ի նաւի աշխարհի ալեկոծեն մեղք իմ. նաւահանգիստ ապաշխարութեան շնորհեա լինձ բազմողորմ, և կեցո։

Ա. Կեցո զիս Աստ զի հասին ջուրք

յանձն իմ. ընկերայ ես՝ի խորս անդընդոյ՝ ուր ոչ պոյ ինձ հանդիստ. նաւահանգիստ։

Փ. Նաւապետ բարեդութ՝ առ քեզ ապաւինիմ. տուր ինձ ձեռն որպէս երբեմն Պետրոսի՝ի վերայ աւազայն. որ ծփիմն ալեկոծեալ յանապատ մեղայ, և կեցի։

Թ. Դու ես Քս աղբիւր կենդանի. բղխուցին ողորմութիդ. շնորհեա փըրկիչ անձանդ մերոյ զթողութիւն մեղայ մերոյ։

Ա. Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանի. և լուսով երեսայ քոյ տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա զողորմութիս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիս քո՝ որք ուղիղ են սրտիւք. շնորհեա։

Փ. Որ աղբիւրդ ես ծարաւեայ և հանդիստ աշխատելոյ. ճանապարհ մոլորեալոյ և հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի. փափագողայս առ քեզ Քս լիր

նաւահանգիստ. և արբւոյ մեզ ծարաւեայս զբաժակ քո քաղցրութենէ յանըսպառ յաղբերէդ։

ՈՒՐ.

ՉԻ տաճարի սրբութեան քում լսէր Տէր ձայնի խնդրոյ. և աղաչանք իմ ժամանեսցեն ՚ի յականջս քո Տէր

Ա. Լուաւ ինձ ՚ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց. աղաղակ իմ առաջի նորա մտցէ յականջս նորա. և աղա։

ԱՅՍ. Որ լուսաւորես ես տիեզերացդ Քո Ա՛ծ, լուսաւորեա զիմ զխաւարայնին խորհուրդս, և կեցո՛։

Փ. Օրհնեալ ես Տէր, և փառաւորեալ ե՛ս քո անբաւ մարդասիրութենէդ. զաղաչանս մեր քեզ մատուցանեմք, որ թափաւորդ ես յաւիտենից. զննջեցեալսն մեր արժանի առ քա Տէր ընդունիլ ՚ի կեանսդ յաւիտենից։

Գ. Հ Ե Տ Ո Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն:

Թ. Արտասուս ինձ ընծրհեա՛ ի յոգաշխարհումի Տէր. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ որպէս պռունկին, աղաչեմ, և կեցո՛:

Ս. Վաստակեցայ ես ի հեծումեան իմում. լուացի զամ զիշերս ըզմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ ծածկեցի. զի լուա:

Փ. Ով աղբիւրդ ես անապական Քո Աստուած. զվիրաւորեալ անձն իմ ի մեղայ՝ բժշկեա Տէր ըըղխմամբ արտասուացդ, և կեցո՛:

Թ. Զմոլորեալ ծառայս խընդրեա՛ Տէր. և մի՛ դատապարտեր զնա ի յաւուրն այցելութեան քոյ մարդասէր:

Ս. Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ: Մոլորեցայ ես որպէս զչխալ կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի ըզ-

պատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ. և մի՛ դատա։

Փ. Ար մոլորեցայ՝ ի հօտէ քումմէ հովիւ բարի. խնդրեա զիս զմոլորեալս. և արժանաւորեա խառնիլ՝ ի հօտ քո Քրիստոս, և կեցո։

Թուփաւոր Աղթիրոսոյ։

ԱՋ.

Թ ատաւոր յաւիտեան։

Նարեկաստուածեամբ սրբոյ մարտիրոսացն, աղաչեմք զքեզ, Թողութի՛ն շնորհեա յանցանաց մերոց, բարեբար Քրիստոս։

Ա. Արձ է Տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ են սրտիւք. և զհոգնարկս հոգւով կեցուցանէ։

Նաղում նեղութիւնք են արդարոյ յամէ վրկէ զնոսա Տէր. և պահէ զամ

ասկերս նոցա, և մի՛ ի նոցանէ ուչ կորնչեսցէ. ըմոզ։

Փ. Որ յաղթօղ զօրութիւն՝ ի հանդէս ճգնաւորական. անարատ պահեցեր զնաստուանօղ վկայս քո ՔՒ Ս. տուր մեզ զօգնութիւն՝ ի նեղութիւնս մերում, բարեխօսութիւն սրբոյ մարտիրոսայ. և կեցո։

ԱՒ.

Զողորմութիւն քո Տէր արա՛ ի մեզ. և բարեխօսութիւն սրբոյն (այս անուն) և այլ սրբոց մարտիրոսաց մի՛ կորուսաներ զմեզ երբորդութիւն՝ սուրբ ողորմեաց մեզ։

Ս. Փրկութիւն արդարոց՝ ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա՛ ի ժամանակս նեղութիւն։ Օգնեսցէ նոցա Տէր, և փրկեսցէ զնոսա. ապրեցուսցէ՛ ի մեղաւորաց, և կեցուսցէ զնոսա, զի յուսացան՝ ի նա. և բա։

Փ. Որք զտանջանս և զմահ վա-

սըն. քո յանձն առնին, և հեղինն զաբինս իւրեանց վասն անուանդ քոյ սըրբոյ· բարեխօսութիւն սոցա մի՛ կորուսանել զմեզ։

ԲՁ·

Բարեխօսութիւն սրբոյն (այս անուն), և այլ սրբոց մարտիրոսաց· զարդևեա մեզ Տէր առնուլ վասն և քաժին ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութիւնդ երկնից։

Ա· Աքանչելի ե Ը՛ծ ի վերայ սրբոց իւրոց Ը՛ծ Իսրայէլի։ Նա տայէ զօրութիւն հաստատութեան ժողովրդեան իւրոյ, օրհնեալ ե Ը՛ծ· առնուլ։

Փ· Մարտիրոսք Քրիստեալք և վառուառեալք· որք բազում տանջանացըն համբերեցին· դուք զլոյս կենաց ղեկեալ ունիք· և առ Ք՛ս վասըն մեր բարեխօսեցէ՛ք։

ԲԿ·

Դու ես Ք՛ս աղբիւր կենաց, բըղ-

խուճն ողորմութիւն. ընտրեցեր սրբոյն (այս անուն), և այլ սրբոյ մատուրոսայ յաղթօղ վնահատակութիւնն. հալածել վխատարն և լուսաւորել զանձինս մեր։

Ս. Ած վառաւորեալ է՝ի խորհուրդս սրբոյ խրոյ. մեծ և ահաւոր՝ի վերայ այնոցիկ՝ որք շուրջ են վնովաւ։ Տեր Ած զօրութեանդ ոմ նմանի քեզ. հզօր ես դու Տէր, և ճշմարտութիւն քո շուրջ է քեզ. ընտրեցեր սրբոյն (այս անուն). յաղթօղ վնահատակութի՝ հալածել ըզխատարն և։

Փ. Որ ընտրօք սուրբ Հոգւոյն յաղթեցեր թշնամւոյն երանեալ սր վկայք Քեն. վասն ձեր տօնողացս հայցեցէք Աստուծոյ զթողութի՝ մեղաց։

Փ. Որ պսակք էք պարծանաց ամ՝ առաքինեաց. նախաշաւիղ և առաջնորդ կենացն յաւիտենից, ոմ սուրբ վկայք առ պսակիչն սրբոյ և վասն մեր բարեխօսեցէք. ընտրելով

ողորմութիւն յանապատ աղբերին կեանսն յաւիտենից։

ԳԶ.

ՉԱրնութիւն սրբոյն (այս անուն), և այլ սրբոց մարտիրոսաց բարեխօսունիմք առ քեզ Քս. և աղաչեմք սոքօք, ընդրկեա զԹողութիւն յանցանաց մերոց, և՛ կեանսըդ յաւիտենից նորոգեա և կեցո։

Ս. Այս ճաշեաց արդարոց. ուղղոց սրտիւք եղև ուրախութիւն։ Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի Տէր. և խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա. և աղաչե։

ԳԿ.

Պատուական է առաջի Տ՚ն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ Տէր՝ ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քոյ։

Հատեր պկասանս իմ. քեզ մա-

տուցեայ պատարագ օրհնութիւնն, և զանունն Տեառն կարդացեալ. և աղաչէ։

Փ. Հանգիստացեալք՝ ի մարտս պատերազմի յաղթօղ գտայք սուրբ վկայք. քանզի ձանապարհ հորդեցիք մեզ յերկնային քաղաքն Երուսաղէմ, ընդ անմարմնոյն փառաւորութիւնն սքանչելով։

ԴՉ.

Ողք՝ ի խորանս սրբութիւնն եմք ժողովեալ օրհնել զքեզ Քա. աղաչանօք սրբոյն (այս անուն), և այլ սրբոց մարտիրոսացն զլաղատանս մեր մի՛ անտես առներ, որ միայնդ ես բազումողորմ թագաւոր փառաց Քրիստոս։

Ս. Սերձ է Տէր առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութիւն։

Ոչման երկիւղածաց նորա առնէ Տէր. աղօթից նոցա լսէ, և կեցուցա-

նէ զնոսա՝ աղաչանօք արբոյն, (այս ամառն)։ և այլ արբոյ մնալոցիւս։

Ընտրեալ և Սպիտակեալ այս է։

Ա։ Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոյ ոչ լսին ձայնք նոցա։

Ընդ ամ երկիր ել բարբառ նոցա։ և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա։ աղաչանօք արբոյ առաքելոյն։

Փ։ Նահատակք և վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ։ ընդհանուր տիեզերաց քրիստոսք վրկուիծ։ որք զանձինս ձեր մատուցանէք պատարագ, և զենուիս Աստուծոյ ՚ի հոտ անուշից։ ժողովելոյս ՚ի կատարել զչիշատակ անուան ձերոյ, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց։

Գ։Կ։

Ո՛Ողորմեցարուք Տէրութիւնդ քո միաբան աղաչեմք, լուր Տէր։ աղա-

չանօք սրբոյն (այս անուն), և այլ սրբոց մարտիրոսաց խնայեա՛ի մեզ և կեցո՛։

Ս. Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են՛ի քեզ. յաւիտեան յնծասցեն, և բնակեսցես դու՛ի նոսա։ Պարծեսցին՛ի քեզ սիրելիք ա-նուան քոյ, զի օրհնեսցես դու զարդարն Տէր, որպէս զինու հաճութե՛ք քով պսակեցեր զնոսա. աղաչա։

Վ. Տո՛նկ այսօր եկեղեցի սո՛ր զվի-շապակս ձեր սուրբ վկայք, որք զօրութե՛ սուրբ Հոգւոյն վանեցի՛ք ըզպատերազմ չարին, և՛ի կամարս լուսեղէնս թռչասուրեալք, օրհնել սուրբ զՀրեղրօրդութե՛ն։

Սրբոյ Սթեփաննոսի։

Այսօր դասք հրեշտակային ուրա-խանան ընդ ձգնութե՛ սրբոյն Ստե-փաննոսի նախավկային։ Քանզի զոչէ

եկեղեցի քո Քո պլպղթանակ մարտ հեղման արեան սրա ի վերայ մեծի անուան քոյ Տէր։

Բազում համարձակութիւն ե սրա առաջի Ա.Յ ի ձեռն հեղման սո՛ւ արեանն լերոյ. քանզի յօժարութեամբ մատնեալ զանձն իւր չարաչար և դառն ըն տանջանաց վասն մեծի անուան Տեառն։ Քանզի արհամարհելով անարգեալ զանցաւոր զկեանս աշխարհիս և փափագեալ յաւիտենական կենացն. և միշտ և հանապազ ուրախանալ ընդ Տեառն իւրոյ յանըսպառ յուրախութիւնն։ Քանզի գոչէ եկեղեցի քո Քո պլպղթանակ մարտ հեղման արեան սրա ի վերայ մեծի անուան քոյ Տէր։

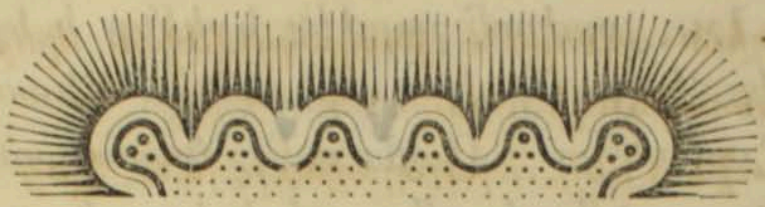
Փառք Հօրն Էականի, Որդւոյն միածնի, և աղաւնիչ սո՛ւ Հոգւոյն վայելէ փառք պատիւ և իշխանութի՛ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Գ. ԵՇԽԵՏԱՅԻՆ ԺԱՄ։

Եւ յորժամ շարժին երկինք և երկիր՝ ի յահէ փառացդ քանին Տեառն Աստուծոյ։ Յայնժամ հաստուցանէ ընդ աջմէ լերմէ պսիրելիս անուան իւրոյ՝ ի լուսեղէն խորանն զուգաւորելով։

Ա. յաւր դասք հրեշտակաց՝ ի յերկինս ուրախա։

Գիշերային ժամ։

Աղօթք գիշերային Տէրունական աղօթից հետոյ։

—

Աղօթք Հրեշտակին Ծննդեան։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Առաքեայ զքեան իւր, և բժշկեայ զնոսա յասպականութենէ նոցունց։

Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմութեանց նորա, և սքանչելեաց նորա որդւոց մարդկան։

Փ. Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ինձ ոտիկս զանձրև ՚ի վերայ գեղմանն, ոտիկս յօղ զի յօղէ յերկինս։

Ծագեսցի յառուրս նորա արդարու-

թիւն. բազում խաղաղութիւն մինչև կատարեսցի լուսին։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

—

ԱՂՕԹՔ ԾՆՆԴԵԱՆ ՏԷՐՈՆ ՅԻՍՈՒՍԻ։

ԱՂ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։

Ի վայրի դալարուջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Փ. Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Իջցէ որպէս զանձրև ի վերայ դեղմանն. որպէս յօղ զի յօղէ յերկիր։

Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարու-

թիւն, բազում խաղաղութիւն մինչև կատարեսցի լուսին։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՕՀԻՆ ԱՂՕԹԱՅԻՆ ԱՂԵՒՈՒԱԿԱՆ ՊՕՆԻ՝ ՈՐ ԱՂՕԹԻՆ Ի ՊԱՏԱՔՆ ԱՍԱՒ։

Պատք հրեշտակայ օրհնեն զքեզ Ո՜ւ, ալէլուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա։

ԱՒ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Լուր դուստր և տես. խոնարհեայ ականկն քո. մոռա զժողովուրդ քո, և զտուն հօր քոյ. զի յանկայաւ թագաւոր գեղոյ քոյ։

Սա ինքն է Տէր քո՝ երկրպագեա նմա. և դուստր Ծուրայ երկրպագէ

ամա. և պատարագօք վերնոյս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոյ:

Փ. Ալէլուիա: Նա կարդասցէ առ նա, հայր իմ ես դու, Աստ ընդունող փրկութեան իմոյ:

Նա անդրանիկ արարիչ վնաս. և բարձըր քան զամ թագաւորս երկրի:

Փառք և եր. այժմ և. ալէլ:

ԲՋ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ինձեկ որպէս զանձրև ի վերայ դեղմանն, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:

Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն, բազում խաղաղութիւն մինչև կատարեսցի լուսին:

Փ. Ալէլ: Նոյոյ Տէր զփրկութեանն իւր, առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր:

Յիշեաց ողորմութեան իւրոյ զՅակոբ. Ճշմարտութեան իւրոյ զտունն Իսրայէ-

լև. և տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւնն Աստուծոյ մերոյ։

Փառք և. այժմ. ամէն. ալէլուիա։

ԲԿ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Նա կարդասցէ առ նա՝ Հայր իմ ես դու, Աստ ընդունող փրկութեան իմոյ։

Նա անդրանիկ արարից զնա. և բարձր քան զթագաւորս երկրի։

Փ. Ալէլ։ Ընդ քեզ է սկիզբն աւուրն զօրութեան. ի վայելչութիւն սրբոյ քոյ յարդանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։

Երդուաւ Տէր. և ոչ ևս զղջասցի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, և Տէր ընդ աջմէ քումմէ։

Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

ԳՁ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Աղօթք Տէր ողորմութիւն ունի. առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր:

Յիշեաց ողորմութիւն իւրով զՅակոբ. ճշմարտութիւն իւրով զտունն Իսրայելի. և տեսին ամ ծագք երկրի զփրկութիւնն Աստուծոյ մերոյ:

Փ. Ալէլ: Յիշեա՛ Տէր զՅաւիթ, և զամենայն հեզութիւնն նորա:

Որպէս երդուաւ Տեառն, և ուխտ եդ Աստուծոյ Յակոբայ:

Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Գ.Կ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան. ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Երդուաւ Տէր. և ոչ ևս զղջասցի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի. և Տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Փ. Ալէլ։ Տէր ասայ ցնս որդի իմ ես դու. և ես այսօր ծնայ զքեզ։

Խնդրեա՛ ինձ, և տայ քեզ զհեթանոս՝ի ժառանգութի՛ւն. և իշխանութի՛ւն քեզ ընդ ամ՝ ծագս երկրի։

Փառք և եր. այժմ և. ալէլ։

ԴՋ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Յիշեա՛ Տէր զՅաւիթ՝ և զամենայն հեզութի՛ւն նորա։

Որպէս երդուաւ Տեառն. և ուխտս եդ Աստուծոյ յակոբայ։

Փ. Ալէլ։ Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ւոչ պակասեսցի։

Ի վայրի դալարուջ անդ բնակեեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

ԴԿ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Պատարագ Ժամ։

Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու և ես այսօր ծնայ զքեզ։

Խնդրեա յինէն, և տայ քեզ ըզհեթանոս՝ի ժառանգութի՛ն, և իշխանութի՛ն քեզ ընդ ամ ծագս երկրի։

Փ. Ալէլ։ Լուր դուստր և տես. խոնարհեայ զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր քոյ, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ։

Սա ինքն է Տէր քո, երկիր պագցես նմա. և դուստր Ծուրայ երկիրպագցէ նմա. և պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք՝ի ժողովրդոյ։

Փառք և երկր. այժմ և. ամէն։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ընկեր Պատարագաբանին։

ԱԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Հարձր առնեմ զքեզ Տէր, զի ընկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս։

Տէր Աստուած իմ կարդայի առ քեզ, և բժշկեցեր զիս. Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որք իջանեն ի գուբ։

Փ. Ակն առ ի զիս ի քէն տաւասպանաց, ի կատոյ և ի տղմոյ։

Հաստատեայ ի վերայ վիմի զոտս իմ, և ուղղեայ զընացս իմ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Ընկալ ծաշհալելույն սղոգոհեան։

Ա։

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Տէր Աստուած մեր երևեցար մեզ. արարիչք տօնս ուրախութեամբ կանխաւ, մինչև յանկիւնս սեղանոյ։

Աստուած իմ ես դու, և խոստովան եղէց քեզ. Աստուած իմ ես դու, և բարձր արարիչ զքեզ։

Փ. Ալէլ։ Երկնք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ և հասեալ է Տէր՝ի դատել զերկիր։

Դատեսցէ զաշխարհս արդարութեամբ, և զժողովուրդս նոր ուղղութեամբ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Ընդհանուր աւուրց աւտար շաբաթուան:

ԲՀ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Օրհնեա տասց և եղեն. հրամայեաց և հաստատեցան:

Արդեաց զնոսա յաւիտեան. սահման եդ որք ոչ անցանեն:

Փ. Ընկալ: Ի սկզբանէ Տեր զհիմունս երկրի հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց երկինք են:

Նոքա կորնչեն. և դու կաս և ճիաս յաւիտեան:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ԳՀ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Կայցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ՝ ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ:

Լուր դուստր և տես. խոնարհեցո զնունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո և

զտուն հօր քոյ. վն ցանկացաւ թագաւորը զեղոյ քոյ։

Փ. Ասէ։ Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա. և զընկերս նր տարցին նմա։

Ածցին ցնծութիւ և ուրախութիւ. և տարցին ի տաճար թագաւորի. և վոխանակ հարց քոյ եղիցին որդիք քո։

Փառք և. այժմ և. ամէնուհա։

ԴՇ.

Ասէնուհա, ամէնուհա, ամէնուհա։

Որ ուտեր զհայ իմ, յաճախեաց առնել ինձ զնաբէութիւն։

Ասէ դու Տէր ողորմեա ինձ, և կանգնեա՛ զիս. և ես հատուցից նոցա։

Փ. Ասէ։ Խորհեցան և խօսեցան զչարութիւն, և զսպիրատուութիւն ի բարձունս խորհեցան։

Աղէն յերկինս զբերանս իւրեանց, և զլեզուս իւրեանց ածէն զերկրաւ։

Փառք և. այժմ և. ամէնուհա։

ԵՇ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Լուսոյն սրբութիւն զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քով Տեր։

Տեր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ, և զտեղի յարկի փառացդ քոյ։

Փ. Ալէլ։ Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչացդ իմոյ։

Օծեր իւղով զգլուխս իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ՈՒՐ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ջարթեաւ աղեղն քո. զնետս կապարձից քոց արբեցուցեր. զգետս գրուցեր. զերկիր դողացուցեր՝ ի սաստկութենէ անձրևի, որք անցանեն ընդ սա։

Ընդունդք աղաղակեցին մեծապէս.

լոյս վայելման արեգականն արգելաւ, և ծագումն լուսնին դադարեցաւ։

Փ. Ալէլ։ Սատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղթատուրծէ։

Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապազ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ՇԲ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Աղին զիս ի գբի ներքնումն, ի խաւարի և ի ստուերս մահու։

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամ զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ։

Փ. Ալէլ։ Աղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և ի մեռեալս աղատ։

Որպէս վիրաւորս որք ննջեն ի գերեզմանի։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Յայլ օրինակէ։

Փ. Ինքն ’ի գերեզմանի գնայր, և ’ի տասանի տքնեցաւ։

Քաղցրացան նմա խունկք հեղեղատի. և զհետ նորա ամ մարդ գնասցէ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Ընդ՝ Յարութիւնն Քրիստոսի։

ԱՋ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ողորմութիւն Տեառն լի եղև երկիր, և բանիւ Տ՚ն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։

Փ. Ակն։ Յարեաւ Յաստուած, և ցրուեցան ամ թշնամիք նորա։ Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Ա։

Ա՛լէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ծափս հարէք ամ՛ հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Ա՛Ծ՛ի ձայն ցնծութե՛ամբ։

Տէր բարձրեալ և ահարկու, թագաւոր մեծ՛ի վերայ ամենայն երկրի։

Փ. Ա՛լէլ։ Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, և դարձուցեր զգերութիւնն Յակոբայ։

Թողեր զանկրաւորութի՛ւն ժողովրդեան քոյ. և ծածկեցեր զա՛մ մեղս նոցա։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԲՁ.

Ա՛լէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Յարեաւ Աստուած, և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա։ Փախեան ատելիք նո՛ր յերեսաց նո՛ր։

Փ. Ա՛լէլու։ Տէր լսեցեալ եղեայ,

վայելչութիւն զգեցար. զգեցար Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Բկ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ, և ծածկեցեր զամ՝ մեղս նոցա:

Փ. Ալէլ: Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, և օրհնեցէք զանունն Տեառն:

Աղեխն անուն Տ՚ն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Գզ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տէր թագաւորեաց, զվայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Փ. Ընկ։ Գովեա Երուսաղէմ զՏր. և օրհնեա զՅաուաճ քո Սիոն։

Օվ զբարեյոյց ինիցս դրանց քոց, և օրհնեալ զորդիս քո ՚ի քեզ։

Փառք և. այժմ և. ամէնուհա։

ԳԿ.

Ընկերուհա. ամէնուհա. ամէնուհա։

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, և օրհնեցէք զանունն Տեառն։

Աղեղի անուն Տ՚ն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան։

Փ. Ընկ։ կենդանի է Տէր, և օրհնեալ է Ած. և բարձր եղիցի Ած փրկութիւն իմոյ։ Ած է որ խնդրէ զիս վրէժ իմ. և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։

Փառք և. այժմ և. ամէնուհա։

ԳԶ.

Ընկերուհա, ամէնուհա, ամէնուհա։

Գովեա Երուսաղէմ զՏր. և օրհնեա զԱստուած քո Սիոն:

Օվ զբարեացոյց զնիպս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ:

Փ. Ալէլ: Ողորմութիւն Տ՚ն լի եղև երկիր, և բանիւ Տ՚ն երկինք հաստատեցան. և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ԳԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Կենդանի է Տր և օրհնեալ է Աձ, և բարձր եղիցի Աձ վրկութեան մոյ:

Աձ է որ խնդրէ զվրէժ իմ, և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև:

Փ. Ալէլ: Ծածկեա հարիսք քոյ հեթանոսաց. աղաղակեցէք առ Աձ ՚ի ձայն ցնծութեան:

Տէր բարձրեալ և ահարկու թագաւոր մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Ա Ն Ե Լ Ո Ւ Ա Մ Ա Տ Ե Ա Ն Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս Ի Ն Ք Ա Ր Ո Զ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ա Զ.

Ա՛լէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր՝ ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց, Տէր հզօր զօրութիւն իւրով, Տէր կարօղ՝ ի պատերազմի:

Փ. Ա՛լէլ: Կառք Ա՛յ բիւրապատիկ հազարք ուղղիչք. և Տէր՝ ի նոսա՝ ի Սինէ սրբութեանն իւրմէ:

Նէ՛ ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն, էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս, և ետ որդւոց մարդկան:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Ա Ւ.

Ա՛լէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Համբարձաւ Ա՛ծ օրհնութիւն, և Տէր՝ ի ձայնիւ փողոյ: Սաղմոս ասացէք

Աստուծոյ մերոյ, սաղմոս ասասյէք Թագաւորին մերում, սաղմոս ասասյէք։

Փ. Ալէլ։ Ով հովուեսդ Իսրայէլի, նայեայ որ առջնորդես որպէս խաշին Յովսեփու։ Ով նստիսդ ի քրովբէս՝ յայտնեայ առաջի Եփրեմի, Բենիամինի և Մանասէի։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԲՋ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

կառք Աստուծոյ բիւրապատիկ. հազարք ուղղիչք. և Տէր ի նոսա ի Սինէ սրբութենէ նորմէ։

Նէ ի բարձունս, և գերեայ զգերութիւն ել. էառ աւար, բաշխեայ պարգևս և ետ որդւոց մարդկան։

Փ. Ալէլ։ Ո դնէ յամպս զընացս նր, և շրջի նա ի վր թևոց հողմոց։

Յոստովանութի և զմեծ վայելչութիւն զգեցար. արկար զլոյս ոպ զո-

Թող. Ձգեցեր զերկինս ոսպ խորան, և արկեր ՚ի վը ջուրց զվերնայարկս նը։
Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԲԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
Ով հովուեսդ Իսրայէլի, նայեաց որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսեփու։
Ով նստիսդ ՚ի քրովբէս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի, Բենիամինի և Մանասէի։
Փ. Ալէլ։ Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութի՛ քո, և մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո։
Նարձրեալ ես դու յերկինս Ը, և յամենայն երկրի են փառք քո։
Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԳՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
Ո դնէ յամպս զընայս իւր, և շրջի նա ՚ի վերայ թևոց հողմոց։

Խոստովանութեի և զմեծ վայելչութեի զգեցարդ։ արկար զոյս ոսկի զօծոյ։ ձգեցեր զերկինս ոսկի խորան, և արկեր ՚ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա։

Փ. Ալէլ։ Տէր խոնարհեցար զերկինս և էջ։ մերձեաց ՚ի լերինս, և ծխեացին։

Փայլեա զնայլատակունս քո, և խոտ վեհ զնոսա։ առաքեա զնետս քո, և ցրուեա զնոսա։

Փառք և։ այժմ և։ ալէլուիա։

Գ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Սեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութի քո, և մինչև յամպս ճշմարտութի քո։

Բարձրեաւ ես դու յերկինս Աստ, և յամենայն երկրի են փառք քո։

Փ. Ալէլ։ Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէգ ՚ի ներքոյ ոտից նորա։

Եւ ՚ի քրովբէս և թռեաւ։ սլացաւ նա ՚ի թևս հողմոյ։

Փառք և։ այժմ և։ ալէլուիա։

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Յերեսայ նորա ելցեն հալուածք. և դէեմ շաւղայ նորա երթ լցեն մեծամեծք ի թուչնոյ։

Լերինք հալեսցին և անտառք վառնեսցին. Ճանապարհք որք ի սկզբանէն էին՝ կուբասցին. և ի նմանէ դողասցի ամենայն երկիր։

Փ. Ալէլ։ Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր. համբառնին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց։

Ո՞վ սա թագաւոր փառաց Տէր զօրութեան է. սա ինքն է թագաւոր փառաց։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ծանարհեցոյց զերկինս և էջ. և մեգ ի ներքոյ ոտից նորա։

Ու՝ ի քրտնէն և ի թուեաւ. ալայաւ նա՝ ի թևս հողմոյ։

Փ. Ամէն։ Համբարձաւ Ընծ օրհնութիւն, և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում, սաղմոս ասացէք։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Ընթերց Հոգւոյն սրբոյ գիրուքեանն։

ԱՋ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ցանկալի է նա քան զոսկի և քան զանկանս սատուականս բազումս, քաղցր է նա քան զմեղու խորիսխ։

Ցանկալի ծառայ քո պահեսցէ զայս, ի պահելն նմա՝ հատուցումն բազում։

Փ. Ամէն։ Ծնեալ աղաւնւոյ արծաթապատ. և թևկնամէջ նր՝ ի դոյն ոսկւոյ։

՝ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ՝ի վեր նը, ձիւնասցին ՝ի Սալմօն։

Փառք և. այժմ և. ա՛լէլուիա։

Ա։

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Օ՛սկրտ սուրբ հաստեա՛ յիս Ո՛ճ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ՝ի փորի իմում։

Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց, և զհոգի քո սո՛ւրբ մի՛ հաներ յինէն։

Փ. Ո՛ւրախ։ Դո՛ւն զԴաւիթ ծառայ իմ, և իւղով սրբով իմով օծի զնա։

Ձեռն իմ՛ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ՛ զօրացուսցէ զնա։

Փառք և. այժմ և. ա՛լէլուիա։

ԲՁ։

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Թևք աղաւնւոյ արծաթածապատ, և թիկնամէջ նորա ՝ի դոյն ոսկւոյ։

՝ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս

ւորս ՚ի վերայ նորա, ձիւնասյին ՚ի սաղմոն։

Փ. Ալել։ Աւաքես զղի քո և ստա-նաս զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի։

Աղիսյին փառք Տեառն յաւիտեան, և Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

Փառք և. այժմ և, ալէլուիա։

ԲԿ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Գոհ գՄատիճ ծառայ իմ, և իւղով սրբով լուալ օծի զնա։

Ձեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ զօրացուսցէ զնա։

Փ. Ալել։ Յայտնութի՛ւն քանից քոյ լուսաւոր է. և լինաստուն առնէ զտղայս։

Ուրեմն իմ քայլ և աւուր զՀոգի, ՚ի պատուիրանս քո վախապեայ անձն իմ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԳՁ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ :

Ա՛ռաքեա զոգի քո և առանաս զնո-
սա, և նորոգեա զերեսս երկրի:

Աղերսեմ փառք Տ՛ն յաւիտեան. և
Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր:

Փ. Ա՛նէ: Հոգի քո սուրբ և բարի
առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ:

Վա՛ռն անուան քոյ Տէր կեցուսցես
զիս. արդարութի՛ւն քո՛ հանցես ՚ի նե-
ղութի՛ն զանձն իմ՛:

Փառք և. այժմ՝ և. ալէլուիա:

Գ Կ.

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ո՛ւրեքան իմ՝ բայի և առի զՀոգի, ՚ի
պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ:

Գայեայց առիս և ողորմեայց ինձ՝
ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քոյ:

Փ. Ա՛նէ: ՚ի սաստե քումմէ Տէր
և ՚ի ընչել հոգւոց բարկութի՛ն քոյ:

Ա՛ռաքեայ ՚ի բարձանէ՝ և ընկալու
զիս. ընկալու զիս ՚ի ջուրց բազմաց:

Փառք և. այժմ՝ և. ալէլուիա:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Որպէս ելոյ ել լջանէ՝ ի գլուխ և՝ ի մօրուսն Ահարոնի. և՝ ի մօրուսայն լջանէ՝ ի պրսպանս զգեստու նորա։

Որպէս ցօղ ել ցօղի՝ ի Հերմոնէ՝ ի վերայ լերինն Սիովնի։

Փ. Ալէլ։ Ի վայրի դալարուջ անդ բնակեցոյց զնա. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զնա։

Դարձոյց զանձն իմ առ ես, և առաջնորդեաց ինձ՝ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ի սատակ քումմէ Տէր և՝ ի շնչել հոգւոյ բարկութեան քոյ։

Առաքեաց՝ ի բարձանց, և ընկալաւ զնա, ընկալաւ զնա՝ ի ջուրց բազմաց։

Գ. ՇԱԲԱԹԻ ԺԸ.

Փ. Ընկ. Օրհնյալ աստուածդ հաստատեալ ի՛ս Աստուած, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. և զհոգի քո սո՛ւրբ մի՛ հաներ ի՛նձնէ:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ՈՒՂՂԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ՈՐ ԱՍԱՑ Վ. ԱՊԵՍՏՈԼՔ:

ԿԻՐ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Քո՛ են երկինք, և քո՛ է երկիր. զաշխարհն լրիւ նովաւ դու հաստատեցեր:

Օրհնեա՛ և զարարա՛ դու արարիր. Թաբէոր և Հերմոն յանուն քո ցնծա՛ցանեն:

Փ. Ընկ. Բարձրութի՛ւնք երանոյ նորա են. նորա է ծով, և նա արար զնա, և զցամաք ձեռք նորա ստեղծի՛ն:

Նկա՛տ երկնապատկութիւն նմա. անկ-

յուք և լացցուք առաջի Տեառն ա-
րարչին մերոյ։

Փառք և. այժմ և. ամէնուհետ։

ԲՇ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Նարձրութիւնք լերանց նորա են. նո-
րա է ծով, և նա արար զնա. և զցա-
մաք ձեռք նորա ստեղծին։

Սովսէս և Ահարօն երիցունք նորա.
Սամուէլ ընդ այնոսիկ՝ որք կարդան
զանուն նորա։

Փ. Աւել։ Լերինք յինծասցեն առա-
ջի Տեառն, զի գայ. և հասեալ է Տէր
՚ի դատել զերկիր։

Դատէ զաշխարհս արդարութիւն, և
զժողովուրդս նաւ ուղղութիւն։

Փառք և. այժմ և. ամէնուհետ։

ԳՇ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Գ. ՀԱՅՐ ՄԵՐ:

Գ. Ձեռս նորա են ամենայն սիրելքը երկրի. և բարձրութիւնք լերանց նորա են:

Նորա է ծով, և նա արար զնա. և զցամաքն ձեռք նորա ստեղծին:

Փ. Ընկէ: Երթիք որպէս մեմ հաւատոյն յերեսաց Տեառն, յերեսաց Տեառն ամենայն երկիր:

Պատմեսցեն երկինք զարդարութի՛ն նորա. և տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զվեհս նորա:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն. ալէլուիա:

ԸՆԹԵՐՑ ԽՕՀ:

ԱՋ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յուպ քո և պատարան, նոքա միսի-
թարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ ըղ-
ձեղան, ակն յանդիմանն նեղչաց իմոց։

Փ. Ալէլ։ Լուռ երկիւղածացայ քոյ
նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեայ
աջով քով, և լուր մեզ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԱՒ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Նետք քո սրեալք են հզօր. և ժո-
ղովուրդք ի ներքոյ քոյ անկցին. ի
սիրտս թշնամեաց թագաւորի։

Ալծոյ քո Աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից. պատարան ուղղութեան՝
պատարան արքայութեան քոյ։

Փ. Ալէլ։ Տուր զօրութիւն ծառայի
քոյ. կեայ զորդի աղախնոյ քոյ. և արա
առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.

վն դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։

Փառք և. այժմ և. ամէն։

ԲՋ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Նոյնը երկիւղածայ քոյ նշան. վն ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Որպէս փրկական սիրելիք քո. կեցո՛ զջով քով, և լսեր մեզ։

Փ. Ամէն։ Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն և զիրաւունս. և զարդարութիւնն Յակոբայ դու արարեր։

Նարձր արարիք զՏէր Աստ մեր. երկնրպագիք պատուանդանի ոտից նորա, վն սուրբ է։

Փառք և. այժմ և. ամէն։

ԲԿ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ. կեցո՛

զորդի աղաչանոյ քոյ. և արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։

Փ. Ընդ։ Ասաց Տէր ցՏէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոյ։

Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր ՚ի Սիոնէ, և տիրեսցես դու ՚ի մէջ թշնամեաց քոյ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԳԶ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն և զնրաւունս. և զարդարութիւն Յակոբայ դու արարեր։

Նմանը արարիք զՏէր Աստուած մեր. երկնրպագիք պատուանդանի ոտից նորա, զի սուրբ է։

Փ. Ընդ։ Յայտնեսցեն երկինք զը-

վայելչութեան փառաց նորա. և օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերքք։

Ժառագայթք որպէս ՚ի լուսոյ հառատան ՚ի նմանէ. և եղջիւրք ՚ի ձեռին նորա պատան. և անդ հաստատեցաւ զօրութեան փառաց նորա։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԳԿ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ասաց Տէր ցՏէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ. մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց։

Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր ՚ի Սիովն, և տիրեսցես դու ՚ի մէջ թշնամեաց քոց։

Փ. Ալէլ։ Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և եառուր ուրախութեան սրտից մերոց։

՚Ի պողոց յորենոյ գինւոյ և ձիթոյ նւրեանց լցուցեր զնոսա։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԳՁ.

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Յայտնեսցին երկինք զվայելչութիւնն վառաց նորա. և օրհնութիւնք նորա լցան տիեզերք։

Ճառագայթք որպէս՝ ի լուսոյ հատան՝ ի նմանէ. և եղջիւրք՝ ի ձեռին նորա դտան. և անդ հաստատեցաւ զօրութիւնն վառաց նորա։

Փ. Ա՛լէլ։ Յուսալ քո և պաւազան, նոքա մխիթարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ ընթացս, ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԳԿ.

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութիւն՝ ի սրտիս մերոյ։

Ի պտղոյ յորենոյ գինւոյ և ձիթոյ նրբեանոյ լցուցեր զնոսա։

Փ. Ալէլ։ Նետք քո սրեալք են հզօր. և ժողովուրդք ի ներքոյ քոյ անկցին. ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի։

Ալիտ քո Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան, գաւազան արքայութեան քոյ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Աղերսոյ Աղեղնոյ։

ԱՁ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Լսել ինձ ձայն օրհնութեան քոյ. և պատմել զամենայն սքանչելիս քո։

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ, զտեղի յարկի փառաց քոյ։

Փ. Ալէլ։ Արանձ զոր ընտրեցեր և ընկալար. և բնակեսցէն ի դաւիթս քոյ։

Լցցուք մեք ի բարութենէ տան

քոյ. սուրբ է տաճար քո՝ սքանչելի արդարութիւնեամբ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԱԻ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Տուն է Տէր և օրհնեալ է յոյժ. ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ ի լեառն սուրբ նորա։

Հաստատեալ յինքեան յինքասէր ամ երկիր. լերինք Սիոնի կողմանք հիւսիսոյ՝ ի քաղաք մեծի։

Փ. Ալէլ։ Հռչակեալ նորա ի լեառն սուրբ նորա. սիրէ Տէր դրունս Սիոնի առաւել քան զամ յարկս Յակոբայ։

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ. ահաւադիկ քաղաքդ Աստուծոյ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԲՁ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար. և բնակեսցին ի գաւիթս քո։

Գ Ի Շ Է Ր Ա Յ Ի Ն Ժ Ա Մ Ն Ե Ր Ո Ւ Ն

Լ ՅՅՈՒՔ մեք ՚ի բարուքիդ տան քոյ. սէ՛ն տաճար քո սքանչելի արդարուքե՛ն:

Փ. Ա՛լէլ: Գոհ Տէր յաւիտեան կամ. և յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ:

Գոհ յարուցեալ գԹագսյիս ՚ի վերայ Սիոնի. ժամանակ գԹալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Փառք և. այժմ և. ա՛լէլուիա:

ԲԿ.

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Հիմունք նորա ՚ի լեառն սուրբ նորա. սիրէ Տէր զդրունս Սիոնի առաւել քան զամ՛ յարկսն Յակոբայ:

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ. ահաւադիկ քաղաքդ Աստուծոյ:

Փ. Ա՛լէլ: Ա՛յսօր է զօր արար Տէր. եկայք ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի սմա:

Գի տեառնէ եղև այս. և է սքանչելի առաջի աչաց մերոց:

Փառք և. այժմ և. ա՛լէլուիա:

ԳԶ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Դու Տէր յաւիտեան կաս. և յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ։

Դու յարուցեալ գթասցիս ՚ի վերայ Սիոնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

Փ. Ալէլ։ Խոստովան եղէց քեզ Տէր բոլորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։

Օվ լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղէց անուան քում վասն ողորմութեանդ և ճշմարտութեանդ քոյ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԳԿ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Այսօր է զոր արար Տէր. եկայք ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի նմա։

Գ Հ Ե Տ Ո Յ Ե Ն Ա Կ Ա Ն :

Ի Տեառնէ եղև այս. և է սքանչելի առաջի աչաց մերոց:

Փ. Ալէլ: Տէր ոմն կայցէ ի խորանի քում. կամ ոմն բնակեսցի ի լեառն սուրբ քոյ:

Որ գնայ անբիծ. գործէ զարդարութիւն. և խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Փառք և երկրպագ. այժմ և միշտ և. ալէլուիա:

Դ Զ.

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ուրախ եղէ ես ոչք ասէին ցիս, ի տուն Տեառն երթիցուք մեք:

Էասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ:

Փ. Ալէլ: Լսել լինիմ զձայն օրհնութեան քոյ. և պատմել զամ սքանչելիս քո:

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ. և վտեղի յարկի փառաց քոյ:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Գ։

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
Տէր ով կայցէ ի խորանի քում. կամ ով բնակեսցի ի լեառն սո՛ւրբ քո։
Որ գնայ անբիծ. գործէ զարդարութիւն. և խօսի ճշմարտութիւն ի սրտի իւրում։
Փ. Ալէլ։ Սեաճ է Տէր և օրհնեալ է յաւիտ. ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ ի լեառն սուրբ նորա։
Հաստատմամբ ցնծութիւն ցնծասցէ ամ երկիր. լերինք Սիոնի՝ կողմանք հիւսիսոյ՝ ի քաղաք թագաւորի մեծի։
Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԺԱՄՈՒՆ

Որ հաւատքն ի մէնջ Ողջոյն Աւուրդ,
ոչ երեւեցաւ ի-չաքէրնէն:

—

Լոյսք առաւօտու ողորմութեամբը քով. ցնծայուք և ուրախ եղուք զամ աւուրս կենաց մերոյ:

Ուրախ եղուք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս:

Հայեաց Տէր ի ծառայս քո՝ և ի գործս ձեռաց քոյ. և առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստ ի վերայ մեր:

Աստուածային ժամ։

Օրհնութիւն ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ի մեզ Տէր. և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Եւ ևս խաղաղութիւն Տէր աղաչեցո՛ւք. ընկալ կեցո՛ և ողորմեա՛։

Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և։

Օրհնութիւն երից տանիցդ Դաւիթ։

Օրհնեալ ես Տէր Աստ հարցն մերոյ. օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։

Յերաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ. արդար ես դու Տէր. և ամ՛ գործք քո ճշմարիտ են։

Հանապազարհ՛ք քո ուղիղ են. և ամ՛ դատաստանք քո արդար են։

Դատաստան արդարութի՛ւն ածեր ի վերայ մեր ըստ ամենայնի. և զոր ինչ

աճեր ՚ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոյ Երուսաղէմի։

Ընդարուձք և յիրաւի աճեր զայս ամ ՚ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց։

Ընօրինեցէք և յանցեաք ապստամբ լինիլ ՚ի քէն. մեղաք յամենայնի. և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք։

Ո՛չ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս պատուիրեցեր դու մեզ. զի զբաղիս պտղուք մեք ՚ի քէն։

Ընդ՝ զամենայն զոր արարեր. և զոր ինչ աճեր ՚ի վերայ մեր. արդար դատաստանաւ արարեր։

Ատնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մերոց. անօրինաց՝ խստաց՝ և ապստամբողաց։

՚Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամ երկիր մատնեցեր զմեզ։

Եւ արդ՝ ոչ դոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր. զի յամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց և պաշտօնէից։

Այլ մի մատներ զմեզ ի հատաւ վե

անուան քոյ. մի յրեր զուխտս քո. և մի՛ ի բայեայ առներ զողորմուխիւնս քո՛ ի մէնջ:

Վասն Աբրահամու սիրելոյ քոյ. Իսահակայ ծառայի քոյ. և Իսրայէլի սրբոյ քոյ:

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմուխի՛ւ. և որպէս զաւազ առ եզը ծովու:

Նա արդ Տէր նուաղեցաք մեք քան զամ՛ ազգս. և եմք տառապեալք յամ՛ երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց:

Ոչ պոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան, մարգարէ, և առաջնորդ. ոչ ողջակէզք պատարագայ. և ոչ խունկք օրհնայ. և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քոյ և ողորմուխի՛ւ գտանել ի քէն:

Այլ անձամ՛ք խոնարհեալք, և հոգւով առառապանայ՝ ընդունելի լեցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց և

զուարթակայ. և որպէս բնութեւոյս պահանջ պարարտայ:

Այնպէս ընդունելի լինին պատարագք մեր այսօր առաջի քո. զի կատարեալ գոյութիւք զինի քո. և չինք առմօթ յուսացելոյս ի քեզ:

Նա արդ՝ գամք կենդանի քո առ սրտից մերոց. երկնչելովք ի քէն. և խնդրեմք զերեսս քո Տեր. մի յամօթ առներ զմեզ:

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քումմ. և ըստ բազում ողորմութեան քումմ. փրկեա զմեզ վասն սքանչելեացդ քոյ Տեր. և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լինին ամենեքեան, որք չարչարեն զծառայս քո. ամաչեցեալ լինին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին:

Նա ծանիցեն զի դու ես Տէր Աստուած միայն՝ որ փառաւորեալ ես ի վերայ տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն

մերոյ. դովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ. դովեալ. և առ:

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. դով:

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. դով:

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս՝ և հայիս յանդունդս. դով:

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. դով:

Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք երկինք զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք հրեշտակք Տեր, և զուրք որ ի վերոյ երկնից զՏէր. օրհնեցէ:

Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձրևք և ցօղք զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք ամենայն հոգիք՝ հուր և ջերմ զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնաքեր զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք ամք և վայլատակունք, և երկիր զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք լերինք, բլուրք, և ամենայն բոյսք երկիր զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք աղբիւրք, ծովք, և գետք զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք կէտք և ամ կայտառք, որք ’ի ջուրս, և թռչունք երկնից զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏէր. օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք քահանայք զՏէր. օրհ:

Օրհնեցէք ծառայք Տ̃ն զՏէր. օրհ:

Ա-ա-օ-է-ո Ժ-ո-ն:

Օրհնեցէք անձինք և շունչք արդարոյ զՏէր· օրհնեցէք:

Օրհնեցէք սրբք և ամենարհք սրտիւք զՏէր· օրհնեցէք:

Օրհնեցէք Ընանիկա, Ազարիա՝ և Միսայէլ զՏէր· օրհնեցէք:

Փառք Հօր· այժմ՝ և միշտ:

Ա-ղէ-ա-ն:

Օրհնեցէք ամ՝ արարածք զարարիչն արարածոյ, զՏէրն տերանոյ, զԹագաւորն թագաւորաց, զԱծն Աստուծոյ:

Օրհնեցէք՝ գովեցէք, բարեբանեցէք, զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ն- ոպա ա-ն զհոգի քո պաշամ:

Քարոզ ընդ հոգի:

Եկեալքս ամենեքեան ՚ի սէր կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին որդին Աստուծոյ՝ զՏէրն մեր և զփրկիչն Յ-ս Ք-ս: Որ

է՛ք փառաք հօր ՝ի մէջ հնոյին. և վրկեաց զերիս մանկունսն ՝ի Քաղդէացւոց անտի։ Լուսաւոր և սքանչելի զիտաց մեր. զի մի երբեք խաբեսցուք մեք ՝ի մեղաց, և ՝ի չանկումէ աշխարհի։ Ա՛յլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա. առնուլ զբաժակն լուսոյ և կենաց ՝ի յանձինս մեր։ Ո՛ր խոստացաւ սիրելւոյ իւրոյ ձշմարիտն Ա՛ծ Յ՚ս Քս Տ՚ր մեր, կեցի՛ և ողորմեա՛.

Տ՚ր ողորմեա՛. էլեյս։

Ա՛ղէ՛ս՚ս՝ հի՛ւ-տիէ՛ն, ե՛ ա՛յլոց Տէ՛ր-Հա՛կո՚ս պա՛ռկ։

Ո՛՛պ՚ր՝ յաղթօղ՝ սքանչելագործ. ա՛ր մեծի յարուցիչն Քս Ա՛ծ մերոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս։

Ա՛ղէ՛ս՚ս Ա՛պո՚ղոսոսոյ։

Յօղեա՛ Տէր զցօղ բարերար ողոր-

մուխթե քոյ ՚ի մեղուցեալ անձինս մեր. շնջո՛ զբոյ հնոցի յանցանաց մերոց. և փրկեա՛ զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն։ Ա֊մէն։ Ա֊ստուածէաշ ժամ։

Յօղեա՛ Տէր զցօղ բարերար ողորմուխթե քոյ ՚ի մեղուցեալ անձինս մեր. շնջո՛ զբոյ հնոցի յանցանաց մերոց. և փրկեա՛ զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն։ Ա֊մէն։ Ա֊ղաչաւոր պահոց

Եւք Սաղմոս Ասաւածաշնչին։

Սեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Այլ արար ՚ի վերայ խոնարհութեանն աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդիս մեծամեծս հզօրն. և սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. և արար զօրութիւն բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից. և քակեաց զկնքս յաթոռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս եղից բարութիւն. և զմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց Իսրայէլ ծառայ իւրոյ. յիշելով զողորմութիւն իւր։

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր. ընդ Աբրահամու՝ և զաւակի նր յաւիտեան։

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Մկրտչի։ Ղուկաս։ 1։ 68։

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի՝ որ այցելեալ, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան՝ ի տանն Դաւթի ծառայի իւրոյ։ որպէս խօսեցաւ բերանօք սրբոցն։ որք յաւիտենից մարգարէքն էին։

Փրկութիւն՝ ի թշնամեաց մերոց։ և ի ձեռաց ամենայնատելեաց մերոց։

Առնել զողորմութիւն առ հարսն մեր։ և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ։

Երդումն՝ զոր երդուաւ Աբրահամ հօր մերոյ։ տալ մեզ առանց երկիւղի փրկուել՝ ի թշնամեաց մերոց։

Պաշտել զնա սրբութիւն և արդարութիւն առաջի նորա զամ՝ աւուրս կենաց մերոց։

Եւ դու մանուկ, մարգարէ բարձ-

լելոյն կոչեսջիր. զնասցես առաջի Տ՚ն պատրաստել զճանապարհս նորա:

Տալ գիտութիւն փրկութիւն ժողովրդեան նորա ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց:

Վասն գթոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երևեցաւ մեզ արեգակն ի բարձանոյ՝ լուսաւոր առնել զնստեալս ի խաւարի և ի ստուերս մահու ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան:

Աղօթք Ծերուհւոյն Սիմէոնի:

Արդ՝ արձակեա զծառայ քո Տէր ըստ բանի քում՝ ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւնն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց. և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի:

Փառք հօր և որդւոյ:

Աստուածային Յոմն։

Ա՛ստուած մեծացուսցին քան պաշտօնեայն։
Քաջալերել զհոգի հեծցուսցէքն։

Սուրբ Աստուածածնին՝ և զամենասուրբսն բարեխօսս արասցուք առ Յայր ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմացին և զթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր. ամենակալ Տէր։

Աղօթք հաւատոյ և պահոց։

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօսութիւն սուրբ Աստուածնին անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քոյ. և աղաչանօք ամենայն սրբոյ քոյ. և որոյ այսօր է յիշատակ։ Լուր մեզ Տէր, և ողորմեա, ներեա, քաւեա և թող զմեղս մեր։ Արժանաւորեա պահօք փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. և այժմ, և միշտ. և։

Ա՛ռաւօտեան ժամ։

Քարոզ գիշեր մեծապատուական Ա՛ր-քեպիսկոպոսին։

Վա՛յ սէր տեղւոյս շինութեանց և բանակարգութեանց. զՏէր աղաչեսցուք։

Վա՛յ ժողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղա։

Վա՛յ ընդունելոյ պղատառանս սոցա ըստ մեծի ողորմութեանդ խրատուց. զՏէր։

Նա և սա։ Ո՛չանձինս։ Ողորմեա՛ց։

Սաղմոս։

Դո՛ւ ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից Քո՛ւ Ա՛ստ մեր։ Ա՛ստ ընդ Հօր և Հոգւոյն սրբոյ վայել է փառք, երկրպագութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ։

Նուէր ի-գործելոյ ա-ւետարանէն։

Եղիցի անուանն Տեառն օրհնեալ, ի՛ յայսմ հետէ մինչև ի՛ յաւիտեան։

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր. և օրհ-

նեցիք զանուն Տ֊ն։ Աղևոյն անուն Տ֊ն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչև ի յաւիտեան։ Յարևելից մինչ ի մուտս պարևոյ օրհնեալ է անուն Տ֊ն ի յայսմ հետէ։

Փառք և երկրպագութիւն ՚որ և Որդւոյ և սրբոյ ՚ոգւոյն. և այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ի յայսմ հետէ մինչև ի յաւիտե։

Աղի Տէր օգնեա մեզ և փրկեա մեզ. վասն անուն քոյ։ Աղի և մի՛ մերժեր զմեզ ի տպատ վասն անուա։

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստ քո Սիօն յազգէ յազգ։

Օրհնեա անձն իմ զՏէր. օրհնեցից զՏէր կենդանութեան իմոյ։

Սուրբ։

Որթ իւ։

Քահ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Ա՛ստուածդ ովքե՞ր է։

Պատ.

Ես ընդ հոգւոյդ քում։

Սովի։

Երկնաշաւիղ եամբ լսարժանք։

Քահ։

Սէր աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։

Պատ.

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Սովի։

Պատասխանի։

Պատ.

Ամէն Աստուած։

Ա՛ստուածդ ըստ Մարկոսի։

Վա՛ռ յարու՛թեան Տէառն մերոյ Յի՛սուսի Քրի՛ստոսի։

Ես յերեկոյն շաբաթուն՝ յորում լուսնակայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ մարդաղենացի, և միւս Մարիամն տեսանել զդերեզմանն։ Եւ ահա շարժուածն մեծ եղեւ. զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ՝ ի

բաց [illegible] զԼիճն ի դրանց անու-
ան. և նստէր ի վերայ նորա: Եւ էր
անել նորա երկու պատկեր. և հան-
դերձ նորա ապխտակ երկու զգեստ: Եւ
յահէ անուն նորա խառնելոյն պահա-
պանքն, և հզին երկու պճեհատք: Պա-
տուհանն ետ հրեշտակն և ասէ ցկա-
նայսն. մի երկնչիք դուք. զիտեմ զի
զՅս զխաչեալսն խնդրէք. չէ՛ աստ.
քանզի յարեաւ, որպէս ասացն. եկայք
և տեսէք զտեղին ուր կայր: Եւ վաղ-
վաղակի երթայք ասացէք աշակերտաց
նորա՝ [illegible] յարեաւ. և ահա
յառաջանայ քան զձեզ ի Գալիլեայ.
անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ:
Եւ երեսք վաղվաղակի ի դերեզմանէն
անտի ահիւ և խնդութեամբ բազմաւ՝ ընթ-
[illegible]անային պատմել աշակերտացն: Եւ
ահա պատահեցաւ նոցա Յս, և ասէ
ցոջ եք: Եւ նորա մատուցեալ կալան
զոտս նորա՝ և երկրպագին նմա: Յայն-
ժամ ասէ ցնոսա Յս. մի երկնչիք.

երեմայր առացէք եղբարցն իմոց՝ զի երթեալն ի Գալիլեա, և անդ տեսցեն զնա։ Իբրև նոքա գնացին, ահա ոմանք ի զբաւականացն եկեն ի քաղաքն, և պատմեցին քահանայապետին զամ որ ինչ եղեւն։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերոքն, խորհուրդ առեալ՝ արծաթս յոյժ եառուն զօրականացն։ Եւ ասեն. առաջիք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի, գողացան զնա՝ մինչ մեք ի քուն էաք։ Եւ եթէ լսեսցի այդ առ դատաւորն, մեք հանձնեսցուք զնա, և զձեզ անհոգս արասցուք։ Եւ նոցա առեալ զարծաթսն՝ արարին ոյզ ոսանն. և ել համբաւս այս ի Հրէից մինչև յայսօր։

Իսկ մեսանան աշակերտքն գնացին ի Գալիլեա, ի լեառն ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յն։ Իբրև տեսին զնա՝ երկիրպագին նմա. և ոմանք երկուսայեան։ Եւ մատուցեալ Յն՝ խօսեցաւ ընդ նո-

սա, և ասէ. տուաւ ինձ ամէն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի։ Ոյլ առաքեցայ զնա հայր, և ես առաքեմ զձեզ։ Գնացէք այսուհետև՝ աշակերտեցէք զամէն հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր՝ և Որդւոյ՝ և Հոգւոյն սրբոյ։ Ուսուցէք նոցա պահել զամէն՝ զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. և ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամէն աւուրս մինչև՝ ի կատարած յաշխարհի։

Ա՛ղաւթան ըստ Պօղիսոսի։

Վ՛ասն Հաշտեան և յարմարեան Տէառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։

Ն՛ա երբեմն երեկոյ եղև՝ քանզի ուրբաթի էր՝ որ ի շաբաթին մտանէր, եկեալ Յովսէփ՝ որ յԱրիմաթեայ էր, այր պարկեշտ՝ նախատաբար, որ և ինքն խակ ակն ունէր արքայութեան Ա՛ս-

համարձակեցաւ՝ եմուտ առ Պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն Յի: Եւ Պիղատոս զարմացաւ, թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց ինս, և ասէ՝ թէ արդարև այնչափ վաղ մեռաւ: Եւ իբրև ստուգեաց ՚ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց զմարմինն Յովսեփայ: Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ, և իջուցեալ զնա՝ պատեաց կտաւովն, և եդ ՚ի գերեզմանի, որ էր փորեալ ՚ի վիմի. և թաւալեցոյց վէմ մի ՚ի դուռն գերեզմանին: Իսկ Մարիամ մադդաղենացի. և Մարիամ Յակոբայ և Յովսեայ, տեսին զտեղին՝ ուր եդաւ: Եւ իբրև էանոյ շաբաթն, Մարիամ մադդաղենացի՝ և Մարիամ Յակոբայ և Սողոմէ չոգան պատրաստեցին խունկս, զի եկեսցեն և օծցեն զնա:

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթին գան ՚ի գերեզմանն ընդ արեւադալն:

Նա ասէին ցմիմեանս. մի՛ թաւալեցուսցէ մեզ պէտ ի դրանց պերեզմանէն։ Նա հայեցեալ տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի պերեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ։ Նա մտեալ ի ներքս ի պերեզմանն՝ տեսին պերճատասարդ մի, զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ, պղեցեալ պատմուճանաւ սպիտակ. և զարհուրեան։ Նա նա ասէ ցնոսա. մի՛ երկնչիք, զՅիսուս նազովրեցի զխաչեալն, յարեաւ. չէ աստ. ահաւադիկ տեղին՝ ուր եդին զնա։ Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտս նորա, և ցՊետրոս թէեւհա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ի Գալիլեայ. անդ տեսանիցէք զնա, որպէս ասացն ձեզ։ Նա ելեալ լուան, եկին և փախեան ի պերեզմանէն, քանզի զահ ի հարեալ էին. և ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին։

Ա՛ա՛օ՛է՛ա՛ ժ՛ա՛յ։

Ա՛էաալա՛ լա՛ա՛ Գ՛ա՛ֆաա՛։

Վ՛աա՛ լ՛ալ՛ա՛ա՛ և՛ յ՛ալա՛լ՛է՛ա՛ա՛ Տ՛է՛ա՛՛ Ջ՛ալ՛յ Յ՛ֆա՛ա՛ալ՛ Գ՛ալ՛ֆաա՛ալ՛։

Ա՛ և՛ա՛ա՛ այլ մի անուն Յ՛ալ՛ֆ՛ալ՛, որ էր նախարար՝ այլ բարեպարծ և արդար։ Սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա. Ա՛րեմանէայ քաղաքէ Հ՛րէից. որ և ինքն իսկ ակնունէր՝ արքայութիւն Ա՛յ։ Սա մատուցեալ առ Պետրոս՝ խնդրեաց զմարմին Յ՛ի։ Ա՛և իջուցեալ զնա՝ պատեաց պատուականապէս, և եդ՛ի կառոյց պերճականին, ուր չէր բնաւ ոք եդեալ։ Ա՛և օրն էր ուրբաթ, և՛ շաբաթ լուսանայր։ Ա՛և երթային պՀետ նորա կանայք՝ որք եկեալ էին ընդ նմա՛ի Գալիլեէ. տեսին զդերեզմանն, և ո՛րպէս եդաւ մարմին նորա։ Դարձան, և պատրաստեցին խունկս և իւղս. և՛ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին։

Ա՛ստ՝ օրէն մի՛

Բայց՝ ի միաշաբաթուն վաղքաջ ընդ առաւօտն եկին՝ ի գերեզմանն, բե-րին զխունկսն՝ զոր պատրաստեցին, և այլ կանայք ընդ նոսա: Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ՝ ի գերեզմանէ անտի: Եւ մտեալ՝ ի ներքս՝ ո՛չ գտին զմարմին Տ՚ն Յի: Եւ եղև ընդ հիա-նալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա արք երկու հասին առ նոսա՝ ի հանդերձս լուսաւորս: Եւ երբև զահի հարան՝ և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յեր-կիր, ասեն ցնոսա. զի խնդրէք զկեն-դանին ընդ մեռեալս. չէ աստ, այլ յարեաւ: Յիշեցէք՝ որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ եր՝ ի գալիլեայ. և ասէր, թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնիլ՝ ի ձեռս մարդոյ մեղաւորաց, և՝ ի խաչ ելանել, և յերրորդ աւուր յառնել: Եւ յիշեցին զբանն նորա: Եւ դարձան, պատմեցին զայս ամե՛ն՝ մե-տասանիցն, և այլոցն ամենեցուն: Եւ

էին Մարիամ մագդաղենացի, և Յովհաննայ, և Մարիամ Յակոբայ, և այլք ընդ նոսա, որք պատմեցին զայս առաքելոյն: Եւ երևեցան առաջի նոցա շաղվաղիւմ ի բանք նոցա, և չհաւատային նոցա: Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի դերեզմանն. և հայեցեալ տեսանէ զկտաւան լոկ՝ զի կային. և գնաց ընդ միտս զարմացեալ՝ լծէ զինչ եղև:

Ա՛էպտան ըստ Յովհաննու:

Վասն լուացման և յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ, որ յԱրեմաթեայ էր՝ աշակերտ Յսի՝ ի ծածուկ՝ վասն ահին Հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յսի: Եւ հրամայեաց Պիղատոս. եկն և եբարձ զնա:

Ակն և Նիկոդեմոս՝ որ եկեալն էր առ Յս՝ ի գիշերի զառաջինն, և եբեր զնուռս խառն ընդ հալուէս, իբրև լտերս հարիւր։ Առին զմարմինն Յսի՝ և պատեցին կտաւօք և խնկօք հանդերձ, որպէս օրէն էր Հրէից պատել։ Եւ էր ի տեղւոջն՝ յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. և ի պարտիզն անդ դերեզմանն նոր, յորում՝ ոչ ոք երբէք էր հեդեալ։ Ընդ վասն ուրբաթիսն Հրէից՝ զի մօտէր դերեզմանն՝ եդին զՅս։ Եւ ի միաշաբաթիսն Մարիամ՝ մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյն ի դերեզմանն անդր, և տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դրանց դերեզմանին։ Ապա ընթանայ՝ և գայ առ Սիմոն Պետրոս, և առ միւս աշակերտն, զոր սիրէրն Յս. և ասէ ցնոսա. բարձեն զՏէրն ի դերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ՝ ուր եդին զնա։ Եւ Պետրոս և միւս աշակերտն, և գային ի դերեզմանն։ Ընթանային երկոքեանն ի միա-

սին։ Եւ միւս աշակերտն յառաջեաց, ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս՝ և եկն նախ՝ի գերեզմանն։ Եւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն. բայց՝ի ներքս ոչ եմուտ։ Ելն և Սիմոն Պետրոս՝ որ գայր զկնի նորա, և եմուտ՝ի գերեզմանն. և տեսանէ ըզկըտաւանն՝ զի կային անդ։ Եւ վարշամանին՝ որ էր՝ի գլուխ նորա, ոչ ընդ այլ կտաւան կայր, այլ ուրոյն ծալեալ՝ի մի կողմն։ Յայնժամ՝ եմուտ և միւս աշակերտն՝ որ եկեալն էր յառաջագոյն՝ի գերեզմանն, ետես և հաւատայ։ Զի չէ՛ւ դեռ գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա՝ի մեռելոց յառնել։ Զոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն։ Եայց Մարիամ՝ կայր արտաքոյ գերեզմանին, և լայր. և մինչ դեռ լայր՝ խոնարհեցաւ՝ի գերեզմանն։ Եւ տեսանէ երիւս հրեշտակս սպիտակս՝ զի նստէին մի՝ի սնարից, և մի յանոտից՝ ուր կայր մարմին Յի։ Եւ նո-

քա ասեն ինա. կինն դու՝ պի լաս։ Ասէ ինոսա. պի բարձին պՏերն իմ՝ ի վերըպիմանէ աստի. և ոչ պիտեմ, ուր եղին պնա։ Օ, այս լըրև ասայ. դարձաւ՝ ի թիկունս կոյս. և տեսանէ պՅա՝ պի կայր, և ոչ պիտեր թե Յա էյէ։ Ասէ ինա Յա. կինն դու՝ պի լաս, զի խնդրես։ Նմա այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզպանն էյէ, ասէ ինա. Տէր, եթէ դու բարձեր պնա՝ ասա ինձ, ուր եդեր պնա՝ պի ես առնյ պնա։ Ասէ ինա Յա Մարիամ։ Նա նա դարձաւ, և ասէ ինա եբրայեցերէն. բաբունի, որ թարգմանի վարդապետ։ Ասէ ինա Յա. մի մերձենար յիս. պի չեմ՝ ես ել առել եմ ես առ հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարս իմ, և ասա ինոսա. երանեմ ես առ հայրն իմ, և առ հայր ձեր. և Աճն իմ, և Աճ ձեր։ Գայ Մարիամ մագդաղենացի՝, և պատմէ աշակերտացն, եթէ տեսեալ նա պՏէր. և պայս ինչ ասայ ինա։

Ա՜ա՜օ՜է՜ա՜ ժ՜ա՜յ։

Նրա՛ գլխի ի՜ջա՜էրվոց Ա՜է՜ա՜ր՜ա՜ն։

Փա՜ռք յարու՛թի՜ւ քոյ Տէր, ո՛չ դադարեցայց Զ՜ո՜ օրհնել զքե՛զ՝ զի՛մ՝ աւուրս կենդանութի՜ւ համոյ։

Փա՜ռք յարու՛թի՜ւ քոյ Տէր, ո՛չ դադարեցայց Յ՜ո՜ դովել զքե՛զ՝ զի՛մ՝ աւուրս կենդանութի՜ւ համոյ։

Ն՛ա ո՛չ դադարեցայց փրկիչ վառաւորել զքե՛զ՝ զի՛մ՝ աւուրս կենդանութեան համոյ։

Նրա՛ ա՜ղո՜-հոգի կի՜-ւո՛ւէ՜ն։ էրկո՜ւ ա՜ն՜գա՜մ ա՜ւ՛՝ և յե՜ր՜ա՜ն ե՜ա՛յ։

Ո՛չ ամենայն աւուրս կենայց համոյ ես ո՛չ դադարեցայց օրհնել զքե՛զ Զ՜ո՜ փրկիչդ աշխարհի։

Ո՛չ ամենայն։

Զի՜ դիշերի համբարձէ՛ք զձեռսձեր ի՛ սրբութի՜ւն։ և օրհնեցէ՛ք զՏէր։

Ա՛ստ օրհնեցէ՛ք ա՛մ՝ ծառայք Տ՜ն զՏէր ի՛ սրբութի՜ւն, և օրհնեցէ՛ք զՏէր։

Գալաթեան ոչխարին։

Գաղ լուսեղէն զուարճնոյն սպա՝ սէլին մեծի գալատեանն Տեառն։ Ու երե՝ պելին երգ նոր՝ օրհնեալ է քո սուրբ գալուստդ։

Սրբոյ Օ՝ոխինի

Ուսապայծառ հրեշտակն նստե՝ լով ՚ի կենսատուռ գերեզմանին։ Ու աւետէր կանանցն՝ յարեաւ Ա՝տուած։

Հոմբուչեան Քրիստոսի։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր։ և գայ մանկ փառաց ՚ի փառս։

Հոգւոյն սրբոյ գալուստեանն։

Իջեալ Հոգին յաւուրքեանն, և հրազինեաց զընտրեալսն՝ անկեղ ՚ի սէր վերնատունն։ Ու հանգեաւ նոքօք

յոլքս մարդկան՝ զանազան լեզուաց բաժանմամբ :

Պ ա յ ծ ա ա ե ր ե ս ն ե ա ն Ք ր ի ս տ ո ս ի :

Յնձայ Թաբէօր Հերմոնիւ. և առաքեալքն ի Հայրական ձայնէն Թըմբեալք : Ու կենդանեայ և մեռելոյ Տէր ծանուցին զքեզ Աւմէն և Հեվիսա :

Խաչի :

Ա յսօր եկեալ կամաւ Տէրն ի խաչ, և տարածեայ զբազուկս իւր ի նմա :

ի Փրկչէն Յ ա ն դ է ա ն :

Հոգիք հոգեղէնք ընդ հովիւան քարոզէին ի յանբանից մտուր զբանն բազմեալ : Ու մոգքն աստեղն գուշակեալ՝ մատուցին զընծայսն խոր հրդոյ :

Տ է ա ո ն ը ն դ ա ո ա ծ ն :

—

Ք առասնօրեայ տղայ և Տէրն օրհ-

նաղիր՝ անօրինաբար եկն ՚ի տաճարն։ Ա՛ւ Սիմէօն զգուէլը զրկօքն. և յօրինայ կապից լուծուածն հայցէը ՚ի կեանս աւետարանի։

Վ՜ասլուղ զՀ՛ն ի՜չաբ՜էլից Ա՜էաոլաա՞ն, և էլփոյա՞։

Ո՛ւսարձայեալքս մեծաւ ուրախութիւ աւետեաք յարութիւն Տ՛ն մերոյ և փրկչին Յ՛ի Վ՛ի, որ եղև պտուղ և անդրանիկ ամ՛ նննջեցելոց, խորտակեաց զլրունս դժոխոց, և ելոյծ զբռնութիւն մահու, և ետ յոյս հաստատութիւ՛ վերստին նորոգման կենդանութիւ՛ ամ՛ մարդկան։ Ի՛նդրեսցուք հաւատով ՚ի փրկչէն մերմէ Յ՛ե Վ՛ե. զի զմեզ արժանի արասցէ յարութիւ՛ իւրոյ՝ կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութիւ՛ մերոյ ըստ նմանութիւ՛ մարմնոյ փառաց իւրոյ։ Վ՛ա՛ զի զայս խոստացաւ՝ զմեծ և զանճառելի շնորհս պարգևել սիրելեաց իւրոց ձշմա-

բնան Աճ Յա Քա Տէր մեր. կեցի և ողորմեա։

Աշխատանք։

Ամենակեցոյց Հշմարիտ՝ սրբոյ և մեծի յարութեան Քրի Այ մերոյ վայելէ փառք հշխանութեի և պատիւ. այժմ, և միշտ։

Ա՛ստի Փոխո։

Աշխատ Ճ։

Ողորմեա ինձ Աճ՝ ըստ մեծի ողորմութե քում, ըստ բազում գթութե քում ջաւեա զանօրէնութիս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութէ իմմէ. և ի մեղաց իմոց սրբ արա զիս։

Զանօրէնութիս իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր. և զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս՝ի բանս քո. և յաղթեսցես՝ի դատել քում՝։

Ընօրէնութիւն յղացար. և՝ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ՝։

Դու Տէր զշնարհութիւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։

Ցոլեա՛ վիս վշտկաւ՝ և սէր եղէց. լուա՛ և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ Տէր՝ զցնծութիւն և զուրախութիւն. և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո՝ի մեղաց իմոց. և զամ՝ անօրէնութիւնս իմ՝ քաւեա՛ վինէն։

Սիրտ սէր հաստատեա՛ վիս Ա՛ծ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ի փորի իմում՝։

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. և զհոգի քո սէր մի հաներ վինէն։

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութիե՛ն. և հոգւով պետութիե՛ն քոյ հաստատեա՛ զիս։

Աստուածային Յոհան։

Ասուցիկ անօրինաց զձանապարհս քո. և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ Աճ՝ Աճ փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քումմ։

Տէր՝ եղիցէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր՝ պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս խակ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Այ հոգի խոնարհ. զսիրտ սբ և զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ։

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիոնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեանէ, յորժամ՝ ուխտիդ պատարագս հանցեն ՚ի սեղան քո զոսարակս։ Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ։

Ա ՀԱՅՐ ՄԵՐ

(Ա՛ ապա այլ ոգիներ ևս պաշտել։)
ԶԱրարող միմիայն ոգիդ։

Երկրպագեմք քեզ Տէր Աստուած մեր՝ անյեղլիւք ընդ երկարութիւն դիշերիս, և կանխեալիւք ի տեղւոջ խոստովանութեան՝ մատուցանեմք զաւետաւոր աղօթս մեր։

Օգնեզ Տէր օրհնեմք և փառաւորեմք, և զքեզն Տէր գոհանամք. որ արժանի արարեր զդիշերս խաղաղութիւն անցուցանել, և հասանել ի ժամ առաւօտուս։ Արժանաւորեա զմեզ Տէր անձառ խոստմանդ քոյ, զոր խոստացար սիրելեաց քոյ Աշմարիտդ Աստուած մեր. կեցո՛ և ողորմեա։

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քումմէ. աստուածութեամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

Աստուածային ժամ։

Աղաչանք Յիսուսեան։

Ողորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ՝ սրբոյ և մեծի յարուցեալն Քրիստոս Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ։

Աղաչանք Պահոյ։

Ողորմութեամբ և գթութիւն քով լսէր մեզ Տէր և ողորմեա. ներեա քաւեա և թող զմեղս մեր։ Աղաչեմ առաքեա գոհութիւն փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ զՀոգին. այժմ, և միշտ։

Աղաչանք Աղաթկղեսոյ։

Բարեխօսութիւն և աղօթիւք սրբոյ մարտիրոսացն՝ որոյ այսօր է յիշատակ, և ամ՝ սրբոյ քոյ, լսէր մեզ Տէր և ողորմեա. ներեա քաւեա և թող զմեղս մեր։ Աղաչեմ առաքեա գոհութիւն

վառաւորել զբեզ ընդ Հօր և ընդ սբ Հոգւոյդ. այժմ։

Ընկա՛ւ ալկա՛ւ։

Օրհնեցէ՛ք զՏեր յերկինս. օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձունս։

Օրհնեցէ՛ք զնա ամ՝ հրեշտակք նո. օրհնեցէ՛ք զնա ամ զօրուԹիք նորա։

Օրհնեցէ՛ք զնա արեգակն և լուսին. օրհնեցէ՛ք զնա ամ աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէ՛ք զնա երկինք երկնից. և ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս՝ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն։

Օ՛ի նա ասաց՝ և եղեն. հրամայեաց՝ և հաստատեցան։

Կայցէ զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից. սահման եդ՝ և ոչ անցանեն։

Օրհնեցէ՛ք զՏեր յերկրէ վիշապք, և ամենայն խորք։

Հուր և կարկուտ՝ ձիւն և սառն՝ հողմ և մրրիկ՝ որք առնեն զբան նո՛ր։

Լերինք և ամ բարձունք, ծառք պտղաբերք և ամենայն մայրք։

Գազանք և ամ անասունք, սողունք և ամ թռչունք թևաւորք։

Թագաւորք երկրի, և ազգք իւրեանց· իշխանք՝ և ամ դատաւորք երկրի։

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն։

Բարձրացաւ անուն նո՛ր միայն· խոստովանութի՛ն նմա յերկինս և յերկրի։

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ· օրհնութի՛ն նմա յամ որքոյ նորա յորդւոյն Իսրայէլի· ժողովոյն որ մերձ է առ Տէր։

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութի՛ն նո՛ր· օրհնութի՛ն նմա յեկեղեցիս սրբոյ։

Ուրախասցի Իսրայէլ յարարիչ իւրոյ· որդիք Սիոնի ցնծասցեն ՚ի թագաւորն իւրեանց։

Օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութի՛ն,

սաղմոսիւք և օրհնութիւք սաղմոս ասասցեն նմա։

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր սբ. և բարձր առնէ զհեզս ի փրկութիւն։

Պարծեսցին սբք ի փառս. և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր արասցեն զՔ բերանօք իւրեանց։

Սուր երկսայրի ետ ի ձեռս նոցա՝ առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, յանդիմանութիւն ամ ժողովրդոց։

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, և զզօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք։

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց. և փառք այս են ամ սրբոց նորա։

Օրհնեցէք զՔ ի սրբութիւն նր. օրհնեցէք զնա ի հաստատութիւն զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութիւն նորա. օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա։

Աստուած մեր։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան. օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութիւ։

Օրհնեցէք զնա յինծութեան, դովեցէք զնա ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաջս. դովեցէք զնա ի բարբառ լեզուի։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր։

(Այս տող տէր երկնիցին ըստ պատշաճի։)

—

Ոչինչ Տէր երկնիցին այլ օրհնութիւն առաւօտուն՝ առանձին յամառչունց, այլ ի կիսապահպանութիւն ազգիս մերոյ ժողովրդի ի ճշ Հայաստանեայց։

Փառք ի բարձունս Այ, և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն։ Զի օրհնութիւն քեզ ի բարձունս օրհնեալ ես Տէր Աճ մեր. օրհնեմք զքեզ և դովեմք զքեզ։ Խոստովա-

նեմք Տէր ողորմեա։ և երկրպագանեմք քեզ։ փառաւորեմք զքեզ։ գոհանամք Տէր գթին վասն մեծի փառացդ քոյ։ Տէր թագաւոր սուրբդ երկնային՝ Աստ և հայր ամենակալ։ Տէր և Որդի Հոր միածին Յս Քս և սուրբ Որդի։ Տէր Աստ գառն Աստ և Որդի Հօր, որ առնես զմեղս աշխարհի։ Եւ արդ ընկալ զաղաչարս մեր։ սուրբդ որ նստիս ընդաջմէ Հօր՝ ողորմեայ մեզ։ Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յս Քս։ Տէր և Հոգիդ սուրբ, որ ի փառս Աստ ընդ Հօր։ ամէն։

Եւ յայնմ ժամ օրհնեմք զքեզ։ Տէր և գովեմք զանուն սուրբ քո, յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա Տէր զմեզ սակայն խաղաղութիւն, և առանց մեղաց պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Աստ հարցն մերոց, գո-

վեալ և փառաւորեալ է անուն սո՛ր քո յաւիտեանս ամէն։ Օրհնեալ Տէր, ուստ՛ինձ զարդարութիւն քո։ Երկիւղ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես ապաչեմ Տէր ողորմեա՛ ինձ. և բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։ Ցո՛յց մեզ Տէր զողորմութիւն քո. և փրկութիւն քո տո՛ւր մեզ։ Տէր ողորմութի՛ւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոյոց մի՛ անտես առներ։ Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարե՛ր. ուստ՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստ՛ուած իմ։ Ո՛վ քէն է Տէր աղբիւր կենդանութի՛ւն, և լուսով երեսաց քոյ տեսանեմք զլոյս։ Ծ՛ագեա՛ զողորմութի՛ւն քո, ոլոր ճանաչեն զքեզ Տէր։

Աղ[illegible]թ։

Փառք՝ պատի՛ւ և երկրպագութի՛ւն բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ։

Աստուած Հոգի:

Աստուած էրէց Յայտնէաց հրեշտաւ, պէհի ասէլոյ զիսաւք ՚ի բարձունս:

ԱԶ· ԱԿ·

Ա. Հայրութի զիրկէլին օրհնեայուք· զիրկէլին մերոյ օրհնեայուք զհայրութի:

Յարեաւ Աստուած, և ցրուեցան թշնամիք նորա:

ԲԶ· ԲԿ·

Զ. Հայրութի զիրկէլին օրհնեայուք· զիրկէլին մերոյ օրհնեա:

Ա. Հայրուհեաղն զՔ՚ս օրհնեայուք· և զհայրութի նորա վաստաւորեայուք:

ԳԶ· ԳԿ·

Հ. Հայրութի զիրկէլին օրհնեա:

Որ ելն ՚ի բարձունս, և գերեաց գերութի· էաւ աւար, բաշխեաց պարգևս՝ և ետ որդւոց մարդկան:

Ա՛ստուածէտն Ժամ։

Ո՛վ յարուցեալն զերկրկէնն օրհ։

Ով համբերեալ խաչի և եղաւ ՚ի նորատնկոր վիմի և Աճայեն յարուցիչն զմահապետն վերստեղծեալ ՚ի կեանս։

Նովք Հաստատեցան Քրիստոնեայք։

Համբարձաւ Աճ օրհնութիւն, և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Նովք Գալոստեան Հոգւոյն պէտ։

Գալուստ Հոգւոյն օրհնեալ. զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեալ զգալուստ։

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱճ, և զՏէր յաղթեալն Իսրայէլի։

Ա՛ստուած երփ պատմուճանի՝ և պերոյ ատուոյ պահոյ։

ԲՀ.

Լսէր տուր Տէր աչօք ևմով, զի մի երբեք ննջեցից ՚ի մահ։

Ան առասցէ թշնամին զի ես յաղթե-

յի նմա, կամ նեղևչք իմ՝ յնձ՛ասցեն՝ թէ ես սասանեցայց։

ԳՀ.

Ի՛ քէն է Տ՛էր աղբիւր կենաց. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։

Ծաղեա զողորմութիւն քո՝ որք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիւնն քո՝ որք ուղիղ են սրտիւք։

ԴՀ.

Ես ասացի՝ Տ՛էր ողորմեա ինձ, բըժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։

Երանի՛ որ խորհի զաղքատն և զտըկնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տ՛էր։

ԵՀ.

Ես առ քեզ Տ՛էր աղաղակեցի. առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ։

Ընդէր Տ՛էր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

ՈՒՐ.

Մտայեն ապօթք իմ առաջի քո Տէր. խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս իմ։ Տէր Աճ փրկութեե իմոյ, ՚ի տուէ կարդացի և դիշերի առաջի քո։

ԴԱՀ.

Տէր հաներ ՚ի դժոխոյ զանձն իմ. փրկեայեր զիս յայնցանէ՝ որք իջանեն ՚ի գուբ։

Խարձր առնեմ զքեզ Տէր, զի ընկալեր զիս, և ոչ ուրախ ալարեր զԹշնամին իմ վիս։

ՅԱՂ.

Այսօր մտանէ Թագաւորն Քս ՚ի Յերուսաղէմ նոր քաղաք Դաւիթ։

Ընդ առաջ ելլեն ծերքն ոստոյք ձիԹենեաց, և զԱստուածորդին փառաւորեն։

ԲՀ.

Ի սկզբանէ Տէր զերկիր հաստատեաց, և գործք ձեռաց քոյ երկինք են:
Նոքա կորնչին, և դու կաս և ճեաս յաւիտեան:

ԳՀ.

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա:
Ածցին ցնծութիւնս և ուրախութիւն, և տարցին ի տաճար թագաւորի:

ԴՀ.

Ի սրտէ եան և խօսել եան զբարութիւն, և զապիրատութիւն ի բարձունս խորհել եան:
Ադին յերկինս զբերանս իւրեանց, և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկիր:

ԵՀ.

Որսացան զանձն արդարոյ, և զարիւն ամբիծ պարտաւոր առնէին:

Եղև Տէր ապաւէն իմ, Ես օգնական յուսոյ իմոյ։

ՈՒՐ.

Մ առնեսյայ՝ և ոչ երանեի. աչք իմ տկարացան յաղքատուլժէ։

Ողաղակեցի առ Տէր զօրհանասպաղ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

ՍԱՂ.

Փ ոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի։

Փ. Ես օրհնուլժեր իմոյ մի՛ լռեր. պի բերան մեղաւորի, բերան նենգաւորի բաց՝ ի վերայ իմ։

Ա ֆ ր ի ք ե ն ա ա ա ա ։

ՇԲ.

Ե դէն զիս՝ ի գբի ներքնումն, ի խաւարի և ի ստուերս մահու։

Յես հատատեցաւ սրտմտութի՛ քո, զի՛ զբօսանս քո ածեր չի վիրայ իմ։

ՍԱՂ.

Ե՛դեն պես չի պըի՛նեըքնուցի՛ն, չի խաւարի և չի տուեբս մահու։

Փ. Տէր Աստ վրկութի՛ն իմոյ, չի տուէ կարդացի և պիշերի առաջի քոյ։

Ո՛չխեն էհաւ ասաց։

ՄԱՂ.

Դարձ անձն իմ չի հանդիստ քո, պես Տէր կոչեաց զքեզ։

Փ. Սիրեցի՛ պես լուիցէ Տէր զձայն աղօթի՛ իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։

Ո՛չխեն հա էհաւ ասացէ։

Տան քուռ վայելէ սրբութի՛ Տէր ընդ երկայն աւուրս։ Տէր լծատաւո-

բեաց, վայելչութիւնն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութի՛ւն ընդ մէջ իւր էած։

ՏԱՂ.

Աղի Տէր՝ ի հանդիստ քո։ դու և տապանակ կտակի սրբութի՛ւդ քո։

Ցնծան Տէր զ՚ասելիք և զամենայն հեղութի՛ւնն նորա։

ՎԱՐԴ.

Վա՛յ են երկինք, և քո՛ է երկիր։ զաշխարհս լրիւ նրով դու հաստատեցեր։

Հիւսիս և կաթսա դու արարեր։ Թաբոր և Հերմոն յանուն քո ցնծան։

ԾՆՆ.

Ի՛ջիր որպէս անձրև՝ ի վերայ գեղմանն, որպէս ցօղ զի ցօղէ երկիր։

Ընծ վերաւունս քո արքայի տո՛ւր և զարդարութի՛ւն քո որդւոյ թագաւորի։

ԽԱՉԻ·

Ա՜տուր երկնաշաւայ քոյ նշան· զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Որպէս վրկեցան սիրելիք քո· կեայ աջով քով և լուր մեզ։

ՀՐԵՇ·

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս, օրհնեցէք զնա ՚ի բարձունս։

Օրհնեցէք զնա ամ՝ հրեշտակք նո· օրհնեցէք զնա ամ՝ զօրութիւնք նորա։

ԱՌԱՔ·

Ո՛չ են բանք և ո՛չ են խօսք՝ որոց ո՛չ լսին ձայնք նոցա։

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա· և մինչև ՚ի ծայս աշխարհի են խօսք նոցա։

ՄԱՐԳ·

Յեկեղեցիս՝ բարեբանեցէք զՔ՚ն, և զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի։

ՄԱՐՏ.

Պարծեսցին սուրբքն փառօք, և ցնծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց։ Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. օրհնութի՛ն նմա ակեղեցիս սրբոց.

ԱՒ. ՄԱՐՏ.

Ուրախ՝ Տէր զլոյս քո և զՃշմարտութիւն քո։

Ձո՛յց մեզ Տէր զողորմութի՛ն քո. ճառայիցես լեր օգնական բարեխօսութիւք սրբոյ մարտիրոսին՝ որոյ այսօր ե յիշատակ։

Ո՛վ սոքօք առաջնորդեա՛՝ ելցուք ՚ի լեառն սուրբ և ՚ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ Ա՛յ առ Ա՛ծ, որ ուրախ առնէ զմանկութի՛ն իմ։

Ձո՛յց մեզ Տէր։

ՅԱՅՑ.

Ա՛րեգական արդարութեան այսօր յայտնեցար ամէն մարդկան. մարդ

եղեալ սրբեցեր զջուրս վերածնեալ զմեզ Միտուվծին սրբոյ Հոգւոյն։

Ի վայելչութիւն փառաց սրբութիւն քոյ Ի յորդանդէ յառաջ քան զաւրհնեսեակ ծնայ զքեզ։

Սարդ եղեալ։

Ջ՜ո՜ղ Կի՜ս՜ի՜ն՝ Յ՜ի՜ա՜ն՝։

Ընտասդուք ամենեքեան միաբանութիւն։ Տէր ողորմեա։

Վասն խաղաղութիւն ամ աշխարհի և հաստատութիւն սրբոյ եկեղեցւոյ։ ՊՏէր աղաչեսդուք։

Վասն ամենայն տուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց։ ՊՏէր աղա։

Վասն հայրապետին մերոյ Տ՜ն (այո անուն) կենսաց՝ և վերկութիւն հոգւոյ նոցին։ ՊՏէր աղա։

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց և ամ ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ։ ՊՏէր աղա։

Վասն բարեպաշտ իշխանաւորաց և

Աճասէր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց նոցին. զՏէր աղա։

Ա՚ման զի Տէրն ամենակալ հնազանդեսուսցէ առաջի նոցա զամ՝ պատերազմունս ի շնամեաց. զՏէր աղա։

Յաղագս հարց և եղբարց մերոց՝ որք՚ի վերումէ՚ն են և՚ի չար ծառայումէ՚ն. զՏէր աղաչեա։

Յաղագս Ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝ խաղաղումէ՚ն հասանիլ՚ի նաւահանգիստն բարումէ՚ն. զՏէր աղա։

Յաղագս հիւանդաց և ամ՝ վշտացելոց՝ փումէ ասէս առողջումէ՚ն. զՏէր աղաչեա։

Յաղագս բարեխառնումէ՚ն օդոց՝ անձրևաց քաղցրումէ՚ն և պտղոց առատումէ՚ն. զՏէր աղաչեա։

Յաղագս ուխտաւորաց և պաղատելոյ՚ի սէ՚ն եկեղեցի Ա՚Յ. զՏէր աղա։

Ա՚ս յաղագս այնոցիկ՝ որք ժառանգալք են՚ի ձեռս անօրինաց վասն անուանն Քրիստոսի. զՏէր աղաչեա։

Յաղագս հոգւոյն հանգուցելոյ՝ որք ձշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի Քր՜ն ննջեցին. զՏեր աղաչես։

Յաղագս վրկելոյ զմեզ Տ՜ն Ա՜յ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն. զՏեր աղաչես։

Բարեխօս ունիմք սուրբ զԱրիամ զՃաճենն զԹաւաւրեալ և զօրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն, սուրբ զՅովհաննէս մկրտիչն, սո՛ւրբ զԱտեփաննոս նախավկայն, սուրբ զՂաբեաղն և զԱրդարէսն, զարի և զյաղթօղ սո՛ւրն զվկայն, և զմեծ խոստովանօղն Քր՜ի զՀայրապետն մեր՝ զսո՛ւրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն հայաստանեայց աշխարհի։

Յիշեսջիք և զմե՛ սուրբս, և նոքօք զՏեր աղաչեսյուք։

Ողորմեա՛ս լուսոյ և զառաջնիկայ օրս խաղաղութի՛ն անցուցանել՝ հաւատով ՚ի Տեառնէ խնդրեսյուք։

Ա՛ստուածոյ Յոյս։

Ո՛հրեշտակ խաղաղութիւն պահապան անձանց մերոց՝ ի Տեառնէ։

Ո՛քաւութի՛ւն և զթութի՛ւն յանցանաց մերոց՝ ի Տեառնէ։

Ո՛րբոյ խաչին մեծ և կարօղ զօրութի՛ւն յօգնութի՛ւն անձանց մերոց՝ ի Տեառնէ։

Նա և միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ պՏէր աղա։

Ո՛անձինս մեր և զիմեանս Տ՛ն Ա՛մ։ Ողորմեայ մեզ Տէր Ա՛ծ մեր ըստ մեծի։

Քարող՝ ի սքեան Գաբրիէլէ Լուսաւորչէն Հայոց առաքեալ վասն սքոյ Հռիփսիմեանցն։ այլև վասն Ա՛ստուածոյ ի Ա՛րփակէնէ։

Ա՛ստուած մեծ՝ հզօր և փառաւորեալ, լուսաւորիչ արբոյդ, և ի սքս հանդուցեալ, զՀոգնութի՛ւն սքոյ առաքելոյն բարեխօս ունիմք առ քեզ։ ա-ղաչեմք։

Լո՛ւր Տէր և ողորմեայ։

Աստուած Յոհ:

Որ անդադար օրհնաբանիս ՚ի դասուց հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոյն, արժանաւորեա զմեզ ուղիղ վարուցուքիւն ընդ սէր քո՝ երկրպագել մեծի և ահաւոր տէրութեանդ քոյ. աղաչեմք:

Օրհնեմք զքեզ միաբան սիրով ՚ի յիշատակս վկայից քոյ, որք հետեւողք եղեն լուսապարդ Յանասպարհայ քոյ Տեր. որ վասն մեր յանձն առեր զչարչարանս խաչի և մահու աղաչեմք:

Կատարիչք հաճոյից կամաց Ա՚ծուքեդ քո, զանձինս իւրեանց պատարագեցին ՚ի վկայութիւն ճշմարիտ սիրոյ քոյ, և բուրեցին հոտ անուշից Տերութեանդ քոյ. աղաչեմք:

Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար անուանդ քում՝ սրբոյ, մաքրեալք ըստ միտս, և զնորհուրդս իւրեանց երկիւղիւդ քով սրբով, և դառնակիցք եղեն հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոյն. աղաչեմք:

Ա՜ա՜օաէաշ ժ՜ա՜ն:

Բարեխօսութիւն սրբուհւոյ Աստուածածնին. և այլն:

Քարոզ Հայաստէաց և Պարսկաստէաց:

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիք՝ ի շաւիղս արքայութեանն երկնից, մեծապայծառ ջահիւ՝ հաւատով և սիրով լուսեանց ծագեցին՝ զլոյս Աճ գիտութիւն՝ ի սիրտս մեր. աղաչեմք:

Պահպանութիւն խորհրդոյ բանիդ և դրծոյ մերոյ, սրբութիւն վաստատել զամենասուրբ պնրրոդութիւնն, զհայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս ամէն. աղաչեմք:

Քարոզ Արտիլրոսայ և Ձփռաւրոյ:

Ձգնութիւն սրբոյ Արտիլրոսայն բարեխօս ունիմք առ բարերար Որդին Այ, զի շնորհեսցես աշխարհի

զանշարժ զկապակցութիւն. և պահեսցես հաստատուն սէր զկնի՝ հաստատեալ ՚ի վերայ հիման Առաքելոց և Մարգարէից. ասէ:

Ողջունել զսէր Մարտիրոսացն բարեխօս առնելմէ առ բարերար Որդին Ս.Յ. զի կապակցեսցին կատարելութիւնք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց, տնկեսցի սէր և արդարութիւն ՚ի կերկրի. ասէ:

Ողջանոք սէից Մարտիրոսացն Տ՚ որք ձգնեցան վասն անուանդ քոյ սրբոյ, նայեաց յերկրպագութիւն ժողովելոցս, և շնորհեա մեզ զթողութիւն, և հան մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. ասէ:

Ողջանոք սրբոյ արեամբ նահատակեալ վկայիցն Տեր՝ որք զանձինս իւրեանց տուաքար մաքրեցին ՚ի ոգւոյդ քոյ սրբոյ, պարգևեա երկրի մերում զքաղցրահաճոն օդ. և զղուար-

Ճալի զբոյս, առ՝ ի լցուցին լինել ամ հարկաւոր պետոյն մերոյ. աղա։

Յարեխօսութիւն սրբուհւոյ Աճատնին և Յովհաննու կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախաւկային, և սրբոց Առաքելոց Պարպարէից և Պատերասից, և սրբոց Առաքելոցն մերոց Թադէոսի և Բարթուղիմէոսի, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Յարեխօսութիւն և աղօթիւք սրբոցն (ա ա ն ա ն ա ն) որոց այսօր է յիշատակ։ Նա ամ սրբոց քոց Տէր՝ որք միացան՝ ի սէր Աստուածութեդ քոյ, յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց, և այց արա՝ ի քում գաղտեանդ. աղաչեմք։

Նա և առաւել զյորդորուածն սիրոյ և զդրծս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք։ Ո՛չ անձինս մեր։ Ողորմեա։

Աղաւոթէն Յոմն։

Ի Քարոզ Յիսուսէնէ Քրիստոսի, և աւետեաց, և փրկման ոտից Աստուածածնին, և Տէառն ընդհանրապէս։

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն, որ զԱծն ամենայն յաւիտեանից յորովայնի քումմ կրեցեր, և ցնծութիւն աշխարհի ծնար զբանն Աստ. աղաչեմք։

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ՛ի քէն զմարմնացեալն Աստ. որ խոնարհեցաւ՛ի Հայրական ծոցոյ, էառ զմարմին ըստ մարդկային բնութեան՝ առնել զխաղաղութիւն յերկինս և յերկրի. աղա։

Աղաչեա՛։ Ներել մեզ անտես առնել զյանցանս մեր, և տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինիլ հակառակամարտին՛ի պատերազմի. աղա։

Աղաչեա՛։ Զի լռեսցին պատերազմունք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց, անկեսցի սէր և արդարութիւն՛ի յերկրի. աղաչեմք։

Աղաչեա՛։ Ազեցուցանել յերկրի

մեռանիմ զքաղցր բղխութիւն աղբերոյդ, զառատ պտղաբերութիւնն բուսոյդ և անկոյդ, առ՝ ի զուարճալի լինիլ ամ հարկաւոր պետոյիդ մերոյ. աղաչեմք։

Աղաչեա։ Օ՜ի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ՝ շինեալ՝ ի վերայ հիմանն առաքելոյ և մարգարէից, պահել անարատ մինչև յօր երևելոյ գալստեան իւրոյ. աղա։

Աղաչեա վասն մեր Սրբուհի զիաճելն քո զորդին և վա հոգւոցն հանդուցելոյ՝ ընդունիլ յարքայութիւն երկնից, և տալ մասն և բաժին ընդ սուրս ամենայն. աղա։

Յիշեա Տէր և ողորմեա։

Նա և առաւել զյորդորուածն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք։

Տուր մեզ Աստուած։

Օ՜անձինս մեր և զիմեանս Տ՚ն Ա՜յ ամենակալին յանձն արասցուք։

Ա-ա-օ-է-ա Ժ-ո-ն։

Ռեզ Տեառնդ յանձն եղեցուք։
Ողորմեայ մեզ Տէր Աստուած մեր։
Տէր ողորմեա։ Տէր ողորմեա։ լսէր Տէր և ողորմեաւ։

Ռաքոզ Պահոց։

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, զոհանալով զնմանէ՝ որ պահեաց զմեզ խաղաղութիւն ի գիշերիս յայսմիկ։ Նա առաջնորդեաց մեզ ի խաւարէ ի լոյս, ի մահուանէ ի կեանս, յապականութենէ յանապականութիւն, յանգիտութենէ ի գիտութիւն Աստուծոյ եւրոյ։ Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք ի նմանէ, զի զերկարութիւն տուընջեանս խաղաղութիւն և ամ մտադիւր գտանիլ ի մէնջ։ Նա պարգեւեսցէ անցուցանել ի մէնջ։ Նա պարգեւեսցէ զժողովուրդս իւր Աստուածային զօրութենէն, որ ի վերայ ամենայնի բարեխարութենէն իւրով հշ-

խանութքի ունի: Ամենակալ Տէր Աստ
ուած կեայ և ողորմած:

Աստուածս լուսոյ և զաւազիկայ
օրս խաղաղութքի անցուցանել հաւա-
տով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Հրեշտակ խաղաղութեան պահապան:

Քաւութքի և զթողութի յանցանաց:

Սքեայ կաչխն մեծ և կարօղ զօրութքի:
Նե ևս միաբան: Անձինս: Ողորմեայ:

Աղեխ:

Պահանջմամբ զքէն Տէր Աստ ուած մեր,
որ երևելի լուսով քով զուարճացու-
ցեր զմեզ արարածս քո. խակ համանալի
լուսով պատուիրանաց քոյ զամենե-
սեան լուսաւորեցեր՝ պհաւատայեալս
ի քեզ: Աստուած և զմեզ Տէր ի պահ-
պանուի պատուիրանաց քոյ՝ ի տուընջ-
ջեան յայսմիկ և յամ ժամանակի:
Ասպես զի լուսաւորեալ մնօք՝ միշտ
պհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ
բարեացդ հասցուք ընդ ամ սրս

քո։ Ընդունելով և մարդասիրութեամբ Տիզ մերոյ և վրկչիդ Յիս Քիս։ որում վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ։ այժմ և միշտ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Խաղաղութիւն մեր և կեանք՝ որ ի Հօրէ առաքեցար՝ միածին Որդի Այ, Տեր մեր և վրկիչ Յս Քս։ Տուր մեզ վեսաղաղութիւն քո՝ զոր շնորհեցեր սիրոյ քոյ առաքելոյ՝ վճմամբ քո ի նոսա վկենդանասյուչ և զամենազօր Հոգիդ քո սրբ։ ոյզ պի և մեք խաղաղացեալք յիմ աշխարհական սահեցմանց՝ լիցուք տաճար և բնակարան Աճային շնորհացդ։ և զոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և սրբ Հոգւոյդ, Քս Աճ մեր։ այժմ և միշտ։

Ա՛ոտն սրբ Աճ քոյ պաշտեմ։

Ա՛ստուածոյ Հոգի։

Յա՛ռաջ Ա՛ստուածդ, ծնո՛ղդ եւ Թո՛ղո՛ւդ զոյն առա՛ջս։

Սո՛ւրբ Աստուած, սո՛ւրբ եւ հզո՛ր, սո՛ւրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մե՛ր. ողորմեա՛ մե՛զ։

Քա՛ռասնօրեայ գո՛լոստեանն Քրիստոսի՛, եւ ծո՛ւխհատո՛ւթեան։

Ա՛ն Ա՛ծ, որ երկիր եւ գա՛լոյ ես, ողո՛ր։

Ո՛ւրբաթո՛ւ տաղտա՛ւկեան գիշե՛րին։

Ա՛ն Ա՛ծ, որ մատնեցար վա՛ս մե՛ր. ողո՛ր։

Ո՛ւրբաթո՛ւ ճաշո՛ւն, եւ ա՛ղեղոյն պո՛նկդ ուրբո՛ց։
Խաչի՛ եւ Նո՛ւիրեա՛ց. այլ եւ յա՛ռա՛ջս պահո՛ց։

Ա՛ն Ա՛ծ, որ խաչեցար վասն մե՛ր. ողո՛ր։

Ա՛ռաջ Ո՛ւրբաթո՛ւ երեկո՛յին, եւ Շա՛բաթո՛ւ գիշե՛րին։

Ա՛ն Ա՛ծ, որ թաղեցար վա՛ս մե՛ր. ողո՛ր։

Ջա՛ւդդ եւ ա՛ղեղոյն յա՛ռա՛ջս Ալե՛լուիա՛ց։

Ա՛ն Ա՛ծ, որ յարեար ՚ի մե՛ռելոց. ողո՛ր։

Աստուած Հոմ:

Հոմբոյնաին Քրիստոսի:

Սուրբ Աստուած, որ համբարձար փառօք առ Հայր. ողորմեա մեզ:

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ:

Սուրբ Աստուած, որ եկիր և հանդեսար յառաքեալսն. ողորմեա:

Վարդավառին:

Սուրբ Աստուած, որ յայտնեցար ի Թաբոր լերինն. ողորմեա:

Փոխման սուրբ Աստուածածնին:

Սուրբ Աստուած, որ եկիր ի փոխումն մօր քոյ և կուսի. ողորմեա մեզ:

Յոյժ Աստուածային Աղօթք:

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սիրելոյս Աստուածածնին Մարիամ՝ մայր Քրիստոսի, մատո զաղաչանս մեր՝ Որդւոյ քոյ և Աստուծոյ մերոյ:

Աստուածային ժամ։

Աղաչանք։

Փրկել զմեզ ՚ի վտանգումէ և յամենայն վտանգից մերոց։

Կարդք։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա։

Ա՛ման լսելի լինելոց Տ՚ն Ա.Յ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութիւն Աստուածածնին։ Եւ խնայելոց ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տ՚ն Ա.Յ. ամենակալ Տէր Աստուածմեր կեցցէ և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Եւ ամէն աղջիկ հոգիդ յուրում հոգւոյդ յաւիտենից աւետարանին։

Աղեցի անուն Տ՚ն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան։

Ա՛ռաւօտեան ժամ։

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. եւ օրհնեցէք զանուն Տ՛ուն Գ՛ի՛ւ վայե՛լ ի՛ւր։ 279։

Յաւուրս հիւանդութեան ասա ընդունելոյ զինն Աբեդնագովայ եպիսկոպոսի եւ վախճանողի ասպետաւոր ասպետին եւ փիլիսոփայ եւ Աբեդնագովայ քահանայապետի։

Աբեդնագովայ քահանայապետին։

Աբեդնագովայ քահանայապետի 15. 21։

Դ-կ. Բ-կ.

Վա՛յ քեզ քահանայապետ Տէրոջ մերոյ Յ՛ի՛ւ Ք՛ի՛ւ։

Ե՛ւ եղեալ անտի Յ՛ի՛ւ գնաց յ՛ի կողմանս Տիւրոսի եւ Սիդոնի։ Եւ ահա կին մի քանանացի յ՛ի սահմանաց անտի նոյ եղեալ աղաղակեր եւ ասէր։ Ողորմեա՛յ ինձ Տէր՝ որդի Դաւի՛թ։ դուստր իմ

չարաչար այսահարին։ Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի։ Եւ մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աչաչէին զնա եւ ասէին. արձակեա զնա, զի աղաղակէ զհետ մեր։ Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. ոչ ուրեք առաքեցայ, եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի։ Եւ նա մատուցեալ երկիրպադանէր նմա եւ ասէր. Տէր օգնեա ինձ։ Պատասխանի ետ նմա եւ ասէ. ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց՝ եւ արկանել շանց։ Եւ նա ասէ՝ այո Տէր. քանզի եւ շունք կերակրին ի փշրանաց անկելոց ի սեղանոյ Տեառն իւրեանց։ Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յս եւ ասէ. ով կին դու, մեծ են հաւատք քո. եղիցի քեզ՝ որպէս եւ կամիս։ Եւ բժշկեցաւ դուստր նորա ի նմին ժամու։

Ա՛ԷՊԱՐՏ ԸՍՓ ՍՊՂՈՒՆ. 7. 31։

ԴՋ. ԲՋ.

Եւ ելեալ միւսանգամ ի սահմա-

նայն Տիբրոսի և Սիդոնի, և եկն՚ի ծովեզերն Գալիլեայոյ՚ի մէջ սահմանացն՚ի Դեկապօլիս: Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր. և աղաչեին՝ զի ձեռն դիցէ՚ի վերայ նորա: Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբոխէ անտի՝ էարկ զմատունս իւր ընդ ականջս նր, և եթուք անդր. և կալաւ զլեզուէ նորա. հայեցաւ յերկինս. յոգւոյ էհան, և ասէ ցնա. Ա՛փփաթ՚այ, որ է բացիր: Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նորա. և լուծան կապանք լեզուի նորա, և խօսէր ուղիղ: Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի ումեք ասիցեն. և որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա աւս առաւել քարոզէին: Եւ աւս քան զիւս զարմանային և ասէին. զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի խլոց լսել տայ՝ և համրոց խօսել:

Առաքեալք ըստ Պօղոսի. 9. 37.

Ա. ԳԿ.

Եւ եղև ՚ի վաղուն՝ մինչ իջանէին նոքա ՚ի լեռնէ անտի, ընդառաջ եղև նմա ժողովուրդ բազում: Եւ ահա այր մի ՚ի ժողովրդենէ անտի աղաղակեաց և ասէ. վա՛րդապետ՝ աղաչեմ զքեզ՝ հայեաց յորդի իմ, զի միամօր է ինձ: Եւ ահա այս հարկանի ՚ի նմա. և յանկարծ գոչէ և զարկուցանէ, և թաւալեցուցանէ զնա, և փրփրեցուցանէ. և հազիւ մեկնի ՚ի նմանէ խորտակեալ զնա: Եւ աղաչեցի զաշակերտսն քո՝ զի հանցեն զնա, և ոչ կարացին: Պատասխանի եւս Յս և ասէ. ով ազգ անհաւատ և թիւր, մինչև յե՞րբ եղէց ընդ ձեզ՝ և անսայցեմ ձեզ. մատո՛ այսր զորդին քո: Եւ մինչդեռ մատչէր՝ զարկոյց զնա դևն, և շարժեաց: Սաստեաց Յս այսոյն պղծոյ. և բժշկեաց

զմանուկն. և ետ ինա յհայր իւր: Նա զարմանային ամենեքեան ՚ի վերայ մեծամեծացն Աստուծոյ:

Ա. ԷՊԻՍՏ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ. 4. 49:

ԱՋ. ԳՋ.

Ընկն դարձեալ Յս ՚ի Կանա Գալիլեացւոց, ուր արար զջուրն գինի: Նա անդ էր թագաւորական մի, որոյ որդին հիւանդ կայր ՚ի Կափառնայում: Նա լըսեալ լուաւ, եթէ Յս եկեալ է ՚ի Հրէաստանէ ՚ի Գալիլեա, եկն առ նա, և աղաչէր, զի իջցէ, և բժշկեսցէ զըրդի նորա. քանզի մերձ էր ՚ի մեռանիլ: Ասէ ցնա Յս. եթէ ոչ նշանս լինիջ և արուեստս տեսանիք՝ ոչ հաւատայք: Ասէ ցնա թագաւորական. Տէր, իջ մինչեւ մեռեալ լցէ մանուկն իմ: Ասէ ցնա Յս. Երթ, որդին քո կենդանի է: Նա հաւատաց այն բանին՝ զոր ասաց

ցնա Յ՚, և գնայ։ Եւ մինչդեռ լջա-
նէր՝ ընդ առաջ եղեն նմա ծառայքն
նորա. աւետիս եառուն և ասեն, թէ
մանուկն նորա կենդանի է։ Հարցա-
նէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում ա-
պաքինեաց. և ասեն ցնա, երէկ յեօթ-
ներորդ ժամուն եթող զնա ջերմն։
Գիտաց Հայրն նորա՝ եթէ յայնմ ժա-
մու՝ յորում ասաց ցնա Յ՚, թէ որ-
դին քո կենդանի է. և հաւատաց ինքն
և ամ տուն իւր։ Օ՚այս դարձեալ
երկրորդ նշան արար Յ՚ եկեալ ՚ի
Հրէաստանէ ՚ի Գալիլեա։

Եւ վասն առաջնոյ առուր Աիաշքաւելն, ՚ի
խորհուրդ պատուհանին, և յարութեանն Քրի։

Ստորաստեղծեալ բանն յանէից
՚ի սկզբանէ զերկինս երկնից.
Եւ զերկնային զօրս անմարմնոց
Հմանաւելեայսն զըւարթնոց.

Ա-ա-օ-է-ա Ձայն։

Նա ըզգալի տարերայ քառից
Հակառակաց միաբանից.
Որով յաւէտ փառաբանի
Երրորդութիւն անճառելի։

Ընդքարբեան մի Տերութիւն,
Միով բնութիւ Աստուածութիւն.
Այդպէս որ անեղ արարչական՝
Ընդայ լինել յոյս եղական.
Օգոր և ծագեաց Յովն առաջին
Միաշաբաթի կիւրակէին. Որով։

Քաբունօրէն քայտառեսցուք
Օճառճկեալ խորհուրդըն ճանիցուք.
Օվ լոյն անտես իմանալի՝
Միաքուր հոգւոյ տեսանելի,
Ոյ սոյն ծագեաց միաշաբաթի
Սեղ յարութիւն սքանչելագոյն.
Նկայք փրկեալք ընդ գերեզմնոյն՝
Տուք օրհնութիւն յարուցելոյն։

Սէրդ սիրով խոնարհեցար՝
Ոյ փրկութիւն մեր մարմնացար.

Աստուածածին

Նովին մարճնովըն խաչեցար,
՚ի գերեզման մահու եղար.
Այսօր յարեար Աստուածաբար,
՚ի հրեշտակաց քարոզեցար. Ակայք:

Երեսեցար խընկաբերին
Յողջոյն կենաց ուրախալից.
Եւ ՚ի լերինն Գալիլեա
Աւաքելոց մետասանից.
Երժանայր զմեզ ընդ նոսին՝
Ոչքեզ տեսանել յօրըն վերջին. Ակայք:

Սիոնն որդիք զարթիք՝
Հարսին լուսոյ տուք աւետիք.
Նիմ փեսայն քո յարուցեալ՝
Յաղթեաց մահու՝ իշխանութիւն.
Գայ պըսակէ ըզքեզ փառօք՝
Ն՛ւ ընդ առաջ պըճնեալ զարդուք.
Երգեա՛ երգ նոր յարուցելոյն,
Ննջեցելոց կենաց պտղոյն:

Ա՝ա՛օաէա՝ ֆ՝ա՛ն։

Վ՝ա՛ա՛ղ կի՛ա՛ա՛ֆ՛ի՛ց, և՝ ա՛յ՛ց՝ Տ՝ի՛ա՛ա՛հ՛ա՝ Տ՝ա՛ի՛ց։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութիւն ի Տեառն, զի զղօրմութիւն զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։
կեցո՛ Տէր։ ՚գ. Տէր ողորմեա։

Ա՛ղո՛ւ՛ֆ։

Վասն ամենազօր և հրաշալի յարութեանդ Քո Աճ մեր՝ երկիրպագանեն զօրք հրեշտակաց. զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնակեալդ ի լոյս անմատոյց։ Նա մեք հողեղէնս արարածքս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զոր և զհրաշալի և զյաղթօղ զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք։ Նա քեզ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս՝ ընդ

Հայր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Քարոզ յորժամ ՚ի նախօք էլանէ։

ՍԱՐԿ.

Եւ ևս խաղաղութիե. զՏէր աղաչեսցուք։

Դ-Գ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Վասն ՚ի վերուստ խաղաղութիե և փրկութիե անձանց մերոց. զՏէր աղաչեսցուք։

Դ-Գ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Ողորմեայ մեզ Տէր Ա՛ստ մեր ըստ մեծի ողորմութիե քում. աղաչեսցուք ամենեքեան միաբանութիբ։

Դ·Պ·

Տէր ողորմեա· Տէր ողորմեա· Տէր ողորմ։

ՔԱՀ·

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ· այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Դ·Պ·

Ալէլուիա· ալէլուիա· ալէլուիա։

ՔԱՀ·

Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նայեսցէ ամենակալ պահեսցի Աբեղեայն կողմ աշխարհիս, և Հայրապետութիւն Հայոց, այս նշանաւ սքանչելուս, և սքանչելութեամբ, և աւուրս շնորհիւ, անուամբ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւէտ։

Ի պատճառս պէտից Ամենաւրհնեալ։

Ամէն· ալէլուիա· ալէլուիա· ալէլուիա։

Աստուածածին

Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նա-
խանամեալ պահեսցի Աբեմտեան
կողմ աշխարհս, և թագաւորութի-
Քրիստոնէից, այս նշանաւ սր խաչիւս:

Ն՝ ՀՊՂՂՈՒ ԳՈՒՆԱՆ Ի ՀԱՐԱ:

Ամեն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նա-
խանամեալ պահեսցի Հարաւային
կողմ աշխարհս, երկիրս՝ անդաստանս,
և պտղաբերութի տարեցոյս, այս նշա:

Ն՝ ԳՈՒՆԱՆ ՓԵՊ Ի ՀԻՒՍԻ:

Ամեն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նա-
խանամեալ պահեսցի Հիւսիսային
կողմ աշխարհս. վանքս՝ անապատս,
քաղաքս և դիւղս, և բնակեալ ժո-
ղովուրդս Ի ներսս, այս նշանաւ. ամեն:

Ա. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆ։

Ա. ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ։

Օրհնութիւն եւ փառք Հոգւոյ եւ։

Գլուխ Ութերորդ եւ Քառասուն։

Տէրը կ՚ըսէ Հրեաներուն որ հաւատացին իրեն։

Ա. Եթէ դուք հաստատուն մնաք իմ խօսքիս մէջ, ճշմարիտ աշակերտներ պիտի ըլլաք ինծի։

Բ. Եւ պիտի ճանչնաք ճշմարտութիւնը, եւ ճշմարտութիւնը պիտի ազատէ ձեզ։

Գ. Պատասխանեցին անոր եւ ըսին, Մենք Աբրահամի զաւակն ենք, եւ երբեք ոեւէ մէկուն ստրուկ եղած չենք։ Ինչպէ՞ս կ՚ըսես դուն թէ ազատ պիտի ըլլանք։

Դ. Յիսուս պատասխանեց անոնց, Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, Ամէն մարդ որ մեղք կը գործէ, մեղքին ստրուկն է։

Ե. Ստրուկը յաւիտեան չի մնար տան մէջ, բայց Որդին յաւիտեան կը մնայ։

Զ. Ուստի եթէ Որդին ձեզ ազատէ, ճշմարիտ ազատ պիտի ըլլաք։

Է. Գիտեմ որ Աբրահամի զաւակն էք, բայց կ՚ուզէք զիս սպաննել, որովհետեւ իմ խօսքս տեղ չունի ձեր մէջ։

Ը. Ես կը խօսիմ այն որ տեսած եմ Հօրս քով, եւ դուք կ՚ընէք այն որ տեսած էք ձեր հօրմէն։

Թ. Պատասխանեցին եւ ըսին անոր, Մեր հայրը Աբրահամ է։ Յիսուս կ՚ըսէ անոնց, Եթէ Աբրահամի զաւակներ ըլլայիք, Աբրահամի գործերը պիտի ընէիք։

Ժ. Բայց հիմա կ՚ուզէք զիս սպաննել, մարդ որ ձեզի ճշմարտութիւնը խօսած եմ զոր Աստուծմէ լսեցի։ Աբրահամ այդպէս չըրաւ։

ԺԱ. Դուք ձեր հօրը գործերը կ՚ընէք։ Ըսին անոր, Մենք պոռնկութենէ չծնանք։ Մենք մէկ Հայր ունինք, Աստուած։

ԺԲ. Յիսուս ըսաւ անոնց, Եթէ Աստուած ձեր Հայրը ըլլար, զիս պիտի սիրէիք, որովհետեւ ես Աստուծմէ ելայ եւ եկայ։ Ես ինքնիրմէս չեկայ, հապա Ան զիս ղրկեց։

ԺԳ. Ինչո՞ւ համար իմ խօսքս չէք հասկնար։ Որովհետեւ չէք կրնար լսել իմ խօսքս։

ԺԴ. Դուք ձեր հայրը սատանան էք, եւ ձեր հօրը ցանկութիւնները կ՚ուզէք կատարել։ Ան սկիզբէն մարդասպան էր, եւ ճշմարտութեան մէջ չկայնեցաւ, որովհետեւ ճշմարտութիւն չկայ անոր մէջ։ Երբ սուտ կը խօսի, իր բնաւորութենէն կը խօսի, որովհետեւ սուտ է եւ սուտին հայրն է։

ԺԵ. Բայց ես որովհետեւ ճշմարտութիւնը կը խօսիմ, ինծի չէք հաւատար։

ԺԶ. Ո՞ր մէկդ կրնայ մեղքի համար ինծի յանդիմանել։ Եթէ ճշմարտութիւնը կը խօսիմ, ինչո՞ւ համար ինծի չէք հաւատար։

ԺԷ. Ան որ Աստուծմէ է, Աստուծոյ խօսքերը կ՚ընդունի։ Ձեր պատճառը այն է որ Աստուծմէ չէք։

Օրհնեալ Տէրը մեր։

Աստուածային Պատարագ։

Ի՛ւր յայլ ուսուցմունս յԵրրորդ տուրբ Պատարագին, և խոստմունս ասէ առ աշխարհս ի լինել։

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. և օրհնեցէք զանուն Տեառն։

Աղիոյն անուն Տ՚ն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան։

Յարևելից մինչև ի մուտս արևուն՝ օրհնեալ է անուն Տեառն։

Բարձր է ի վերայ ամ՛ ազգայ Տէր. և յերկինս են փառք նորա։

Ո՛վ է որպէս Տէր Աստ մեր ի բարձունս բնակեալ, և զիւնարկս տեսանել յերկինս և յերկրի։

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. և բարձր առնէ զտառապեալսն յաղբեւոյ։

Նստուցանէ զնոսա ընդ իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան նորոյ։

Բնակեցուցանէ զամուրն ի տան ուրախամիտ՝ որպէս մայր որդւովք երկրեալ։

Փառք Հօր և։

Քարոզ ղէին տաղտկացա՝

Վ՜ան խաղաղութե՜ամ աշխարհի. և հաստատութե՜ամ սրբոյ եկեղեցւոյ Ա՜ստուածոյ աղաչեսցուք: Ա՜սացուք ամենեքեան միաբանութե՜ամբ:

Ա՜ղո՜ւ՜ս՝

Ո՜ւրբ ես Տէր Ա՜ստուած մեր հզօր և փառաւորեալ. որ նստիս՝ի կառս քրովբէականս, և լոյս ծագես յարարածս քո: Լ՜ուսաւորեա՜ զմեզ Տէր՝ի ժամ առաւօտուս. որպէս զի՝ի ծագիլ լուսոյ տունջեանն՝ ծագեսցի առ մեզ դուռն մարդասիրութե՜ան քոյ: Հեռացո՜ի՝ի մէնջ Տէր զխաբէութե՜ի սատանայի. և զբռնութե՜ի նորա խորտակեա՜ աղօթիւք և բարեխօսութե՜ամբ սրբոյ: Ա՜րա՜ և զերկիրս պտղաբեր՝ի անուն դըս ծառայից քոյ: Յորոյ հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութե՜ի՝դ. այժմ և միշտ:

Ա՛ստուածային ժամ։

Յաւուրս առաւհաւոյն առաւուն։ Տէր առաքեալ եւ առաքեալ բանից իմոց։ եւ յայլ աւուրս պահոց՝ ոչայն բանից իմոցն։ զորս գիպէս ի առակս։ Իսկ ի պահս ոչէոց՝ առաջուս այս։

Սաղմոս։

Սկիզբն՝ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց։ զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդայի առ նա։

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու։ և վիշտք դժոխոց գտին զիս։

Նեղութիւն և զանձկութիւն գտի։ և զանուն Տեառն կարդայի։

Ո՛ Տէր փրկեա զանձն իմ։ ողորմած Աստուած մեր ողորմի, և պահէ զտղայս Տէր։

Էս խոնարհ եղէ, և Տէր կեցոյց զիս։ դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ։

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ։ զաչս իմ յարտասուաց։ և զոտս իմ ի

պայծառակերպութեան. հաճոյ եղեալ առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

Հաւատացի՝ զոր և խօսեցայ. և ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի՝ ի զարմանալ իմում, թէ ամ՝ մարդ սուտ է:

Օ՜հնչ տայ տրխտուր Տ՜ն, ընդ ա-նայնի՝ զոր և ետ ինձ:

Օ՜բաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն Տեառն կարդայից:

Օ՜աղօթս իմ՝ Տ՜ն տայ՝ առաջի ամ ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց նորա. ո՜ Տէր՝ ես ծառայ քո եմ. ծառայ, և որդի աղախնոյ քոյ:

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատու-ցից պատարագս օրհնութեան. և զանուն Տեառն կարդայից:

Օ՜աղօթս իմ՝ Տեառն տայ առաջի ամ ժողովրդեան նորա՝ ի դաւիթս տան Տ՜ն, և ի մէջ քո Երուսաղէմ:

Ա՜ ա ա օ ա է ա Ձ ձ ա յ ։

Օրհնեցէք զՏէր ամ աղինք. գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք։

Զօրասցի ողորմութիւն նր՝ ի վր մեր. և ճշմարտութիւն Տ՚ն յաւիտեան։

Ընծ յանուան քոմ կեցո՛ զնս. և՚ի զօրութիւնէ քոմ երաւ արա ինձ։

Ընտուած լսէր աղօթիկ իմոյ. ունկն դիր բանիկ բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան՚ի վերայ իմ. և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ո՛չ համարեցան զքեզ Ընծ առաջի իւրեանց։

Ընհա Ընծ օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

՚ի դարձուցանել զչարն՚ի թշնամին իմ, ճշմարտութիւն քոմ սատակեա զնոսա։

Նա կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քոմ՝ Տէր՝ զի բարի է։

Յամ նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զնս. և՚ի թշնամին իմ եսես ակն իմ։

Աստուածածին։

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ· կեցո զորդի աղախնոյ քոյ· և արա առ ինձ նշան բարութեան։

Տեսցենատելիք իմ, և ամաչեսցին· զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։ Փառք Հօր և։

Ստեղծած ի պոնտ աշխարհի։

Քե Ընծ մեր՝ զոհ խաչիդ պատուական, զհաղթողութիւն քո տուր մեզ Տէր։

Ոյժն որբուհոյ Աստուածածնին, և Յովհաննու կարապետին, և որբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, զհաղթութիւն քո տուր մեզ Տէր։

Ոյժն որբոյ քոյ առաքելոյ, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, հայրապետաց, Ճգնաւորաց, կուսանաց, միանձանց, և երկնային զօրացն, զհաղթութիւն քո տուր մեզ Տէր։

Եւ ոյժն որբոյ Առաքելոյն մերոյ Թադէոսի և Բարթուղիմէոսի և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Բարեխո-

սուրբ՝ յիշատակաւ և աղօթիւք սրոյն (այս անուն) որոյ այսօր է յիշատակ, Օվսաղաղութի՛ւն և զօրձ զաղօրմութի՛ւն քո պարգևեա մեզ մնալոցսեր Տէր։

Վ՜ղոթք Ա՜ուչելոյ և ամենայն սրբոյ։

Սուրբ Հոգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր. որք զչարսն պարտեցին, նեղութիւն համբերեցին, լուսեղէն և երկնային անմահառամ պսակսն արժանի եղեն։ Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութի՛ւն մեզ ողորմեսցի։ Ամենակալ Տէր Ա՛ծ մեր՝ կեցո՛ և ողորմեա։

Աղա՜չ՛ի ասեն Ա՜ուչելոյ, և Առաքելոյն, և Հայրապետաց, և Վ՜արդապետաց։

Ար ընտրեցեր և ընկալար զերանելի գլխայսն քո (այս անուն) Վ՛ս Ա՛ծ մեր. և հաղորդս արարեր զնոսա կամաւոր չարչարանաց քոց։ Ա՛րդ՝ բարեխօս առ քեզ ունիմք, որք ասա, և ընդ ամ

տիեզերաս սէրք իցեն։ Որ զի աղօթիւք նոցա և բարեխօսութիւն խաղաղացուցեալ զկենցաղաւարութիւնս մեր՝ վրկեալ զմեզ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Ընդունեայ մեզ Տէր ըստ օրինակի հոյ կեալ, և զվախճանն մեր կնքեայ ուղղափառ խոստովանութեամբ ի յոյս կենացն յաւիտենից։ Որ և մեք արժանի եղեալ մնանել յերկնային խառնանն լուսոյ, և ժառանգել զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սէր քոյ զարքայութիւդ։ Նա ընդ նմին գոհանալով փառաւորեցուք զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ։

Ի սկիզբն ընթերցուածոյ առաջեալ։

Յիշեայ Տէր զպաշտօնեայս քո. զծնօղան մեր. զվարդապետս. զեղբարս. զընկերս. զկերակրիչս. զուխտաւորս. զձանապարհորդս. զկանգուղիչս. զաստակաւորս. զհոստովանօղս. զպաշտ-

խաբօղս• զղերխս• զհետանդս• զնեղեալս• զիշխանս• զչարարարս• զբարերարս• զմշնամիս• զատելիս• և զամ պատուիրեցեալն մեզ հաւատալ։

Յիշեա Տէր և ողորմեա։

Բարերար և բազումողորմ Աստ՝ քո անմոռաց գիտութեդ և անբաւ մարդասիրութեդ՝ յիշեա զմեզ հաւատացեալս ի քեզ, և ողորմեա ամենեցուն։ Օգնեա և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և ի փորձութենէ։ Արժանաւորեա զոհութեբ վառաւորել զՔեզ և զՈրդի և զՔեզ Հոգիդ• այժմ և։

Աղօթ Սոփրնոսոյ, Ասհատոյ, և Կուսանաց։

Պատակիչ սէր Քո, որ պատակես զանձս քո, և առնես զհամն երկնաւաճառ քոյ, և նայիս սիրով և քաղցրութեբ յաբարածս քո։ Լուր մեզ յերկնից ի

սրբուհիդ քումմէ բարեխոսութիւն սէր Աճառնին, և աղաչանաք ամէն սէյ քոյ, և որոյ այսօր է յիշատակ։ Լուր մեզ Տէր և ողորմեա, ներեա քաւեա և թող զմեղս մեր։ Աւրժանաւորեա զոհուիդ վառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սէր Հոգւոյդ. այժմ և։

Յիշեա Տէր ի պէտս։

Բարերար և բազմողորմ Աճ։ Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Աղօթք Սահակայ Պարթեւոյ։

Տէր ամենակալ Աճ Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ Յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ Տէր՝ թող զմեղս իմ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամ՝ զարդ նոցա. ամենակալ։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի

քոյ. վակեցեր զխորս. ինքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբուամբ:

Որ ամ ինչ սորսի և դաղայ յերեսաց ահի զօրութեե քոյ. ամե:

Ընբաւէ մեծվայելչութեի փառաց սրբութեե քոյ, և սաստիկ ե բարկուե սպառնալեաց քոյ 'ի վերայ մեղաւորայ. անչափ և անքնին են ողորմութեիք աւետեաց քոյ. ամենակալ:

Դու Տեր բարձեալ՝ զմած, երկայնամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենա:

Դու Ած՝ ոչ եղեր ապաշխարութեի ևս արդարոյն Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ և Յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ ամե:

Այլ եղեր ապաշխարութեի վս իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու. և բազմայան անօրէնութիք իմ. ամենակալ Տեր:

Չեմ արժանի հայիլ՝ և սեսանել

զբարձրութիւնս երկնից՝ ի բազմութիւն անօրինութիւնս համոյ. ամենակալ Տէր։

Կորացեալ եմ ես՝ ի բոնութիւն կապանաց երկաթից. և ոչ դոյ ինձ հանդիստ. ամե։

Խարկայուսյն զբռոմնութիւն, և զբար առաջն քոյ արարի. կանդնեցի պատկեր՝ և բազմացուսյն զցասումն. ամենակալ Տէր։

Ես արդ՝ Տէր խոնարհեցուցանեմ զծունկս սրտի համոյ, և հայցեմ՝ ի քաղցրութիւնէ քումմէ. ամենակալ։

Արդյ Տէր՝ մեղայ, և զանօրինութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամե։

Ընդառնեմ և խնդրեմ՝ ի քէն. թո՛ղ ինձ Տէր, թո՛ղ ինձ. և մի կորուսանես զիս ընդ անօրինութիւնէ համոյ. ամենա։

Ա՛ի յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր, և մի յիշեր զբարկան իմ, և մի պատուիրեր զիս ընդ խղեալն՝ ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ։

Օ՛ի դու Ա՛ծ՝ Ա՛ծ ապաշխարողաց

ես, և յիս ոյչյ զբարեբարութիդ քո, զի անարժան եմ· ամենակալ:

Կեցուսյես զիս ըստ բազում ողորմութիդ քում: և ես օրհնեցից զքեզ զամ աւուրս կենաց իմոց· ամենակալ:

Օգնեզ Տէր օրհնեն ամ զուարթութունք երկնից· և քո են վաստք յաւիտեանս· ամէն:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Արդարեմ և խնդրեմ ի քէն Տէր, թող լինձ զմեղս իմ:

Խաղաղմողորմ Տէր, ողորմեայ լինձ:

Աճ, քաւեա զիս զմեղաւորս:

Արարիչ իմ և յոյս Աճ, զիա յիս ի մեղուցեալ ծառայս, և ողորմեա լինձ բազմամեղիս:

Աճնօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս Աճածին Մարիամ, բարեխօսեա առ Տէր վասն իմ մեղաւորիս:

Աճնայն սուրբք Այ, բարեխօսե-

յ՚ե՛ք առ Հայր՝ ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:

Քա Որդի Ա.Յ անուանակալ՝ ընկալ զաղաչանս մեր. զի՝ ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր:

Յաղթօղ զօրութի՛ւն՝ սո՛ւր և կենդանաբար և պատուական խաչիս քոյ Տեր պահպանեա՛ զմեզ:

Ա՛ւաքեա՛ Տեր զՀրեշտակ խաղաղութե՛ն քոյ. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս՝ ի տուէ և՝ ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութի՛ւն քոյ Յիշեա՛ զմեզ Տեր՝ յիշեա՛ զմեզ. յորժամ՝ գաս արքայութի՛ւն քոյ, և ողորմեա՛յ մեզ:

Քառաղ:

Ընկեալքս՝ ի խոստովանութի՛ւն ապաշխարութե՛ն հաւատով զոյգս միաճնի որդւոյն Ա.Յ դիւցուք՝ ի սիրտս մեր. խընդրելով՝ ի նմանէ զքաւութի՛ւն և զթողութի՛ւն յանցանացս մերոց: Ո՛ւստի զի նա ինքն է նոխազնաւորն Ա՛ծ յաւի-

տենակ ան, որ ևկն կամաւ հօր՝ի փըր-
կել զարարածս. և առայ զինքն լինել
քահիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարո-
ղաց, ընդհելով հանդիստ աշխատելոց,
ընդունելով զծանրաբեռնեալքս և
զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարու-
թիւն քաւութեան։

Ընդ՝ եկայք ամենեքեան խոնար-
հեալ անձամբք, բեկեալ սրտիւք անկ-
ցուք և լայցուք առաջի Տեառն արար-
չին մերոյ, զի անցուսցէ՛ի մէնջ զցա-
սումն պատուհասի յանցանաց մերոց
բարերարութիւնն իւրով։ Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Աղօթք։

Տէր Աստուած վերկուսիւ մերոյ՝ որ ողոր-
մածդ ես և դթած, երկայնամիտ՝ բա-
զումողորմ, և զղջանաս՛ի վերայ չա-
րեաց մարդկան. որ ո՛չ կամիս զմահ
մեղաւորին, այլ զդառնալ նորա՛ի չար
Հանապարհէն և զկեանն։ Դու Տէր

առատ մարդասիրութիւնդ քով մխի-
թարեա զծառայքս քո. և տուր սոյա
տեղւոյ ապաշխարութիւն. հաշտեա մար-
դասիրութիւնդ քով, և արա զսոսա ան-
դամն եկեղեցւոյ քում սրբոյ։ Որպէս
զի առաջնայեալք հոգւով խոստովա-
նութիւն և ապաշխարութիւն մտցեն յե-
կեղեցի քո սրբ։ Նա ընդ ժողովրդեան
քում՝ քեզ հանցեն զօրհնութիւնն և
զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ
սրբոյ. այժմ և։

ՍԿԶՒՆ Ե։

Բանիկ իմոյ ունկն դիր Տէր. և՝ի
միտ առ զաղաղակ իմ։

Եայեանց՝ի ձայն աղօթից իմոց, թա-
գաւոր իմ և Աստուած իմ։

Նա զքեզ ապաչեմ Տէր՝ ընդ առա-
ւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ առա-
ւօտս պատրաստ եղէց յանդիման լի-
նել առ քեզ։

Աստուած ամէն:

Ամէն թէ դու Աստ, կամիս զանօրէնութիւն. և ոչ բնակին առ քեզ չարք. և անօրէնք մի բնակեսցին առաջի աչաց քոց:

Ատեցեր զամենայն որք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան՝ որք խօսին զսուտ:

Զայր արիւնահեղ և վնենգաւոր պիղծ առնես դու Տէր. այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում՝ մտից ի տունդ քո, և երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քով:

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում՝ վասն թշնամեաց իմոց. և ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քոյ:

Զի ոչ ոք ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն. և սիրտք նոցա նանրութիւնք են:

Ոսպ գերեզման բաց է կոկորդ նոցա. և լեզուօք նենգաւորեալք եղեն:

Դատեա զնոսա Աստ, ղեկ անկցին ի խորհրդոց նենգութեանց. ըստ բազում ամ-

296

Ա ՝ ա ՝ օ ՝ է ՝ ո Ի ՝ ՀՀ ՝ ՀՀ ՝ ՀՀ

Ի խորոյ կարդային առ քեզ Տէր Տէր՝ լուր ձայնի ինում:

Աղերսին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես Տէր. Տէր, ո կարէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քոյ համբերի Տէր. համբեր անձն իմ բանի քում. յուսացաւ անձն իմ ի Տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու յուսացեալ Իսրայէլ ի Տէր:

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, և ի նմանէ է փրկութիւն. և նա փրկեսցէ զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նոր:

Իսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնդ քո. զի ես ի քեզ Տէր յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից. զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս՝ ի թշնամեաց իմոց Տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել կամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ՝ ի յերկիրն ուղիղ:

Վասն անուան քոյ Տէր կեցուսցես զիս. արդարութեա՛ք քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով առաւակեա Աստուած զթշնամիս իմ. և կորո՛ր զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քոյ եմ:

Աստուած քո՛ւմ կեցո՛ զիս. և՝ի զօրութե՛ւ քո՛ւմ իրաւ արա ինձ:

Աստուած լսո՛ւր աղօթից իմոց. ա՛ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան՝ ի վերայ իմ. և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ո՛չ հաւատացան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Աստ Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

՚Ի դարձուցանել զչարն՝ ի թշնա-

մեան իմ, ձշմարտութեամբ քով սա-
տանիկ մնացա:

Ես կամօք իմով պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց ա-
նուան քում Տեր, զի քաղցր է:

Յաւէտ նեղուած է իմմէ վրկեցեր զիս.
և ի լծակաց իմ ետես ակն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ և Հոգ:

Նոյն Տեառն Ներսէսի Շնորհալւոյ Կաթողիկոսի Հայոց:

ԲՇ.

Ա՛բարձական բանիւն հրամանաւ՝
ի յերկրպագուացն աւուր սկզբան
Ընդուրան ի ջրոյըն բաժանեաց.
Հաստատութեամբ պարունակեաց.
Զոմ պահեսիս հոգեղինաց
Ընդբարեաւեաց ի հրեղինաց.

Ընդ նոսին որդիք լուսոյ՝
Տո՛ւք օրհնութիւն երբեակ լուսոյն։

Բազմաչեայ հոյլք քրովբէից՝
Արեքսըրբեանըդ սրովբէից։
Ամօք անեղ Աստուածութեանըն
Ի համագոյ Արբորդութեան։
Բարեխօս լերուք առ Տէր՝
Վասըն մանկանց եկեղեցւոյ։Ընդ նոսին։

Գերապոյն իշխանութիւնք
Ու անփոփոխ միշտ Տէրութիւնք,
Ընդալթելի սուրբք զօրութիւնք՝
Ի յարարչին փառատրութիւն,
Աղաչեցէ՛ք զՏէրն ողորմած՝
Անտես չառնել զգործս ձեռացն։Ընդ։

Գասք անմարմնոցըդ պետութեայ՝
Հրեշտակապետըք բարձրութեայ։
Ոգիք հրեղէնք և սպասաւորըք՝
Հրեշտակաց վինուորութիւնք։

Աւուրց ժամ։

Սաղմոսեցէք կՏէրըն տերանց՝
Վասըն մարդկան երկրաւորաց։ Ընդ։

Երկնաւորաց դասուց վերնոց
Օրհնաբանից քոց կըսարժնոց։
Քաղցրասյն առ քեզ զըմեաճ՝
Որ վասըն մեր ձայն մաղթանաց,
Օգնես և տայես մեզ պահապան
Յայսըմ հետէ մինչ ՚ի վախճան։ Ընդ։

Զօրութեանց և Տէրութեանց՝
Իշխանութեանց և պետութեանց,
Նա ամենայն անուանելոյ՝
Որք ՚ի յերկինս պաղատանօք։
Ընկալ Քրիստոս ուրախութեամբ
Զմեզ յօր մահու և յարութեան,
Ընդ նոսին օրհնել հոգւով՝
Ընդքեզ ընդ Հօր փառաստրելով։

Ա՜ա՜օ՜է՜ո՜ ժ՜ո՜ն՝

Նրա՛ վա՜ո՜ Նրդ՜որ՛դ ա՜ու՜ր Ա՛ստ՜ու՜ծ՜ո՜ւ՜ն՜ո՜ւ՜ն՝
Ն՜ր վա՜ո՜ Նրդ՜որ՛դ ե՜ս ա՜ր՜ա՜ւ՜ո՜ղ՜ ե՜մ՝ ե՜ւ ՝ի Յ՜ի՜ս՜
Հ՜ա՜ն՜ո՜ւ՜ն՜ Ա՛ղ՜ա՜ւ՜ի՜ն՝

Գ՜Ը՜

Ա՛ռ՜ա՜ւ՜ո՜տ՜ Ն՜ա՜ն՜ն՜ ո՛ր՜ ը՜ն՜դ՜ ՛Ա՜ո՜ր՝
Ե՜ր՜ե՜կ՜ա՜կ՜ի՜ն՜ ե՜ւ՜ Հ՜ա՜մ՜ա՜լ՜ո՜ր՜՝
Յ՜ե՜ր՜ո՜ւ՜ր՜դ՜ ա՜ւ՜ու՜ր՜ զ՜ջ՜ու՜ր՜ս՜ն՜ զ՜ա՜ա՜ռ՜ո՜յ՜յ՜՝
Ա՛զ՜ո՜յ՜ս՜ ե՜ւ՜ զ՜ա՜ռ՜ո՜ւ՜ն՜կ՜ը՜ ը՜զ՜ո՜ղ՜ե՜ց՜ո՜յ՜յ՜՝
Ի՜ա՜կ՜ ՝ի՜ յ՜ե՜ր՜ո՜ւ՜ր՜դ՜ դ՜ա՜ր՜ա՜ւ՜ն՜ դ՜ա՜ր՜ձ՜ե՜ա՜լ՜
Օ՛ջ՜ու՜ր՜յ՜ն՜ հ՜ե՜ղ՜ե՜լ՜ յ՜ա՜մ՜ա՜ռ՜ե՜ց՜ո՜յ՜յ՜՝
Օ՛ն՜ո՜յ՜ տ՜ա՜ա՜ղ՜ա՜ն՜ա՜ւ՜ն՜ ի՜ւ՜ր՜ ա՜ա՜ղ՜ե՜ց՜ո՜յ՜յ՜՝
Ա՛զ՜ի՜ւ՜ե՜ն՜գ՜ա՜ն՜ե՜ա՜յ՜ ս՜ե՜ռ՜ա՜ս՜ ա՜Ճ՜ե՜ց՜ո՜յ՜յ՜՝
Տ՛ո՜ւ՜ր՜ օ՜ր՜հ՜ն՜ո՜ւ՜մ՜ ի՜ւ՜ն՜ ա՜ն՜Ճ՜ա՜ռ՜ լ՜ռ՜ա՜ո՜յ՜ն՜՝
Ա՛ո՜ր՜ և՜ Ա՜ր՜գ՜ա՜ւ՜ո՜յ՜ և՜ ս՜ու՜տ՜ր՜ը՜ Ա՛ո՜ղ՜ո՜յ՜ն՜՝

Ը՛ն՜դ՜ ծ՜ա՜ռ՜ա՜յ՜ ե՜ր՜կ՜ի՜ր՜ի՜ զ՜գ՜ա՜լ՜ե՜ա՜յ՜
Տ՜ն՜կ՜ե՜ա՜յ՜ և՜ զ՜ա՜ռ՜ո՜ւ՜ն՜կ՜ս՜ ի՜մ՜ա՜ն՜ա՜լ՜ե՜ա՜յ՜՝
Օ՛չ՜ հ՜ե՜ղ՜ե՜լ՜ մ՜ե՜ղ՜ա՜յ՜ն՜ յ՜ա՜ծ՜ո՜ւ՜ց՜ե՜ա՜լ՜՝
Օ՛դ՜ա՜ա՜ս՜ ա՜ր՜դ՜ա՜ր՜ա՜ծ՜ ը՜զ՜մ՜ա՜ց՜ո՜ւ՜ց՜ե՜ա՜լ՜՝
Յ՜ո՜ր՜ո՜յ՜ և՜ մ՜ե՜Ճ՜ն՜ ՝ի՜ ծ՜ն՜ո՜ւ՜ն՜դ՜ս՜ կ՜ա՜ն՜ա՜ն՜ի՜ց՜՝
Ա՛ի՜ն՜ջ՜ն՜ո՜ր՜դ՜ ը՜ն՜ո՜ր՜հ՜ա՜յ՜ և՜ օ՜ր՜հ՜ն՜ա՜ց՜՝ Տ՛ո՜ւ՜ր՜ք՜՝

Ը՜ստ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՁՈՆԻ։

Ծագաւորըն երկնից վէնաւոր՝
Երթայութեանն աւետաւոր.
Խընդրեա դընել ելս ’ի սըրտէ՝
Ընդ ’ի հովտէս տըրտմականէ,
Յուխտեալ տեղին տէրունական՝
’Ի խոստացեալն որդւոյ մարդման. Տ՛ուք

Ծառանգին Հօր սպասաւոր՝
Նէ յարդանտէ երկըրպագօղ.
Կարապետ և մըկըրտիչ՝
Ընդմէ որ մեղայ մերոյ քաւիչ.
Լ՛ուր բարեխօս առ նոյն պըլծաճ՝
Ջընջել ըզդիր մեր յանցանաց. Տ՛ուք։

’Ի Հօրէ լոյս ճապեցար՝
Սեռեալ բնութեանս կենդանարար.
Առաքեցեր յառաջընթաց
Սուրբ զՅովհաննէս քարոզ կենաց.
Սրբին հայցմամբն ամենակալ՝
Ընդպատասանըս մեր ընկալ. Տ՛ուք։

Ա-ա-օ-է-ա Ձ-ա-յ։

Լուսաշաւիղ յերկինս ելլին,
Հողանիւթեայ սուրբ հրեշտակին,
Արժանացո՛ ըզմեզ նորին
Ներղ և անձուկ ճանապարհին.
Ո՛չ հետևօղք գոլով նորին՝
Հո՛ր քոյ վերին օթեւանին,
Եւ երգեսցուք ընդ երջանկացն՝
Որդւոյ լուսոյ քեզ երգս վառաց։

Նրփ վան Զուլումպ ու-ու-ր պուլշու-ի-ան-ն. ի վան շուլումպի տպու-ն. ի վան ու-է-պէսց Ա-ռու-ա-ֆա-ֆա-ն։

Դ-Շ.

Լաւարն անգոյ և սկըզբնաճին
Հալածեցաւ յօրն առաջին.
Լոյսն այն պայծառ յոր չորրորդին
Յարեգական նիւթ հաւաքեալ.
Լուսինն ՚ի տիալ լուսոյ ստեղծեալ՝
Եւ աստեղայց պարս յօրինեալ.

Ա-ա-օ-է-ն ձայն։

Որով օրհնի ստեղծօղն էից՝
՚ի բանաւոր պաշտօնէից։

Ծ՚ածկեալ խորհուրդըն ծանուցաւ
Ձորրորդ դարուն Իսահակաւ.
՚ի հորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն
Նո զաւետիսըն կուսական.
Թէ լոյսն որ ո՛չ բովանդակի՝
՚ի քէն մարմնով պարուսնակի.
Յոր օրհնեցայք ազգք երկրածինք՝
Տո՛ւք օրհնութիւն պտղոյ կուսին։

Կուսին նախնւոյ մօրն Նւայի՝
Յորմէ Ադամըն հին պարտի,
Նարձան անէծքըն տըրտմական՝
Ո՚ր սուրբ ծնընդեամբ կոյս Մարիամ.
Ազաչեա՛ զքո Միածին՝
Թողուլ ըզմեզս որդւոյ նոցին. Յոր օրհ։

Ա՛րան ընծայեալ երկրէ երկինս՝
Յոր համբառնամք առ քեզ ձեռս.
Յոր լսելոյ քոյ զաւետիս՝
Խընդրեա՛ լինել մեզ լսելիս.

Աւետեաց ժամ։

Օձայն աւետեաց քոյ Սիաճնին՝
Լեր եկայք օրհնեալք Հօր իմ. Յոր։

Զայնիւ առ քեզ Տէր պաղատիմք՝
Եւ առաջի քոյ անկանիմք.
Պաշտանօք Աստուածածնին՝
Շինջ ի մէնջ ըմբոյ հնոյին.
Տուր արտասուօք վճռիլս ջընջել՝
Եւ վերըստին զմեզ նորոգել. Յոր։

Ղևկաւար Ճարտարապետ՝
Ընդէր ընդ ծով կենցաղս անհետ.
Վերաբերեա ընդ Պետրոսի՝
Օմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս.
Պաղատանօք գերապուճին
Ընտանական քոմ ծընողին.
Յոր օրհնեցայք ազգք երկրածինք՝
Տուք օրհնութիւն պըտղոյ կուսին։

Նյե վա՜ա՜ Հյնփէ՜ուլե՜ւ ա՜ու՜ւ Ա՜ւ՜ւշու՜
ն՜է՜ա՜ա՜։ Ե՜ վա՜ա՜ Հյնփէ՜ուլե՜ւ դ՜ւլու՜ա՜։ Ե՜ ՚ի
ա՜ու՜ւ՚ Ա՜ա՜ոչ՜է՜ւլա՜ա՜ Ռ՜ւն՜ա՜ա՜ու՜ւ։

ԵՀ։

Ճառագայթեալ բանն ՚ի Հօրէ
Յօր հինգերորդըն հրամայէ։
Ընդլսել ՚ի ջրոյ սեռս կայտառաց
Եւ թռչունս օդականաց։
Իսկ ՚ի դարուն հինգ մըկըրտին
Յամպն և ՚ի ծովն խոյանել հին։
Տայուք հրաշից ներդործողին՝
Պատիւ և փառս անեղ բանին։

Ա՜աքրատէս օրինակի՝
Ա՜ռաքելոյըն Ռ՜ւն՜ա՜ա՜ոսի։
Որք ՚ի ծովէն Տիբերիական
՚ի յերկնայինսըն կոչեցան։
Ընդլն ընդ ծով աշխարհական՝
Եւ ՚ի Հոգին մըկըրտեցան։ Տայուք։

Աւետեաց ժամ։

Յուրախութիւնն անըբաւական
՚ի հարսանիսն անապական
Օձեզ առաքեաց Հայրըն վառաց՝
Հրաւիրատուք տըրտմականաց։
Սուրբ հարսանեացն այն հայեցեալք՝
Ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից։ Տայուք։

Նորոգօղք տիեզերաց՝
՚ի նախահօրըն յանցանաց։
Նորափետուր վարդարեցեալք՝
Օ՜ևկեղեցիս հեթանոսաց։
Պաղատեցէք առ նոյն գըլխաճ՝
Օ՜մեզ նորոգել ՚ի հնոյ մեղաց։ Տայուք։

Ելնօղ էիցըս համայնից
Աբարաճոյ ՚ի յանդոյնց։
Նոյն շինեցեր զեկեղեցի՝
Վ՜էմդ ՚ի վերայ վիմին բանի։
Ընդ եղեալ հիմունս ՚ի նոր Սիօն՝
Ընդմեզ յօդեա՛ շինմամբ ՚ի նոյն։ Տա։

Ա ա ա օ թ է ա ն ժ ա մ ։

Ուրախասցաւ գնացիւք զետոց
Քաղաք՝ի քէն շինեալ Յիսուս.
Յորմէ վտակք շնորհայ հոսին՝
Օգոստս մաքրական առատանեն.
Ընբո և մեզ՝ի ջրոյն կենաց
Հայցմամբ Հոգւոյն մատրաւսակաց.
Օ՛ի բանաւոր երկիրըս զո
Պըտղաբերցի՝ի վաւրս զո ։

Նրա վան Վէրէսրէ ա-ո-ր Ազատը-
ըէան. ե վան վէրէսրէ պարս-ա. ե՝ի
խաչէս-ի-ան Քրիստոս ։

ՈՒՐ.

Հանդուրժեալ ընուիթ բարւոյն՝
Ունել միայն զանձաւ բարին,
Այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր պատ-
կերին
՝ի վերսրորդ առաւօտին.
Եւ՝ի յերրորդ ժամ գկոչաճնին
՝ի յօդնուիթիւն ետ հոգաճնին.

Ա ո ա օ թ ե ա ն ժ ա մ ։

Ո՛րա՛ ի դրախտին եդ վայելել՝
Նայց ի պըտղոյն մահու արգելել ։

Պատանձեալ առ դատողին՝
Յետ յանցանաց Ադամըն հին.
Ո՛կինըն պատճառ եդեալ խաբման՝
Նա կինըն զօձըն դատաճան.
Որով երկիրս այս անիծաւ՝
Փուշ և տատասկ ի ամա բուսաւ.
Վըճիռ մահու մարդոյն տըւաւ՝
Դառնալ ի հող ուստի ստեղծաւ ։

Ջընջել փութայր Հայրըն վառաց
Ըզքիւր պարտեաց մեր յանցանաց.
Որով զգեցաւ Որդին զըլթած
Ի վեց դարուն զմարմին մեղաց.
Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին
Ինկըն կամաւ ի յուրբաթին.
Գառըն ղենաւ ի հին զատկին՝
Փոխան գառանցն օրինակին ։

Ո՛ահիւ լուսոյ պատուիրանին
Ըզդարուքեան ճանապարհին,

Ա-ա-օ-է-ո ձ-ո-ֆ։

Նարեքանալով քո ’ի խաչին
Նարեքացուցեր զմեզ ’ի յերկինս.
Որ անպատում խոնարհութեամբդ՝
Եւ կամաւոր խաչելութեամբդ
Հաշտեալ ընդ մեզ Տէր զլծութիւնն,
Եւ թոյլ ըզմեզս ողորմութեամբ։

Սոսկալիդ Սերովբէից
Եւ ահաւորըդ Քրովբէից,
Խոնարհեցար ’ի չարչարանս
Չարչարելի բնութեամբ մարդկան.
Ո՛ւ խաչին զմեզս ըսպաներ՝
Եւ զպատակնիք մահու լուծեր. Հաշ-
տեա՛յ։

Վեհապոյն բնութեանց էից
Եւ արարչէդ բոլորից,
Յորժամ ծագեաս զխաչիդ նըշան
Ո՛ւ գալըստեան քոյ միւսանգամ.
Օ՛երկըրպագուս այժմ հաւատով
Ուսաւարեա՛ նորին լուսով.
Օ՛ն համաձայն խաչազգեցին
Ընդքեզ օրհնեմք յաւիտենից։

Աստուածային ժամ։

Երգ ընդ Հրեշտակապետն աւուրս Աստուածընկալեանս. և ընդ երիսասնեայսն. և ընդ երկոտասանեայսն Առաքելոցն։

ՇԲ.

Տէրն յետ ստեղծման արարածոյ
Հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոյ.
Այն որ հանգիստ աշխատելոյ
Նա կամքըն գործ է եղելոյ.
Ուստի և մեզ յոյս հաստատուն
Նո հանգըստեամբըն շաբաթուն.
Թէ աստ գործել զգործս Աստուծոյ՝
Պնդ է հանգչիլ ընդ Աստուծոյ։

Բաբունաբար վարդապետիմք՝
Յօրինակէ Տեառըն խրատիմք,
Որ ի յերկրորդ արարչութեան
Յետ կատարման տնօրէնութեան,
Յեօթներորդ օր հանգըստեան
Իջեալ մարմնովն ի դերեզման՝
Օ՛կապեալ հոգիսըն վերածեայ,
Օ՛անանց հանգիստըն պատրաստեայ։

Ա ՝ ա ՝ օ ՝ է ՝ Ո Ի Ո Ն :

Յոյն որ ՚ի քոյդ կոյէ ցօղեալ՝
Բրժըշկեսցէ ըզհանդուցեալն.
Իջցէ ՚ի հող մահու նոյնի՝
Եւ բուսուսցէ յօրըն վերջին.
կենդանարար ձայնիւըդ քո
կոչեա՛ զնոսա ՚ի կեանըս քո,
Եւ դասեայ՛ ընդ արդարոյն՝
Երգել քեզ փառս ընդ զըւարթոյն:

Իւծեալ զբնութիս կենաց ունօղ
Դարձոյց յանյայնքն ՚ի մահու հող.
Իսկ անմահիդ մեռելութիւն
Շնորհեայ դարձեալ զանմահութի.
Օ՛րս են ընդ քեզ թաղեալ մա-
հուամբ՝
Եւ ապանին մըկըրտութեամբ.
Յարո՛յ ընդ քեզ քոյին փառաք
Երեզական նըման լուսով:

Պայլին արդարքն յարքայութե՝
Եւ ձըգնաւորքն ՚ի հանդըստեան.

Աստուածէն Յոհ:

Արտիրասքըն սըսակին
Եւ կուսանաց լապտերք վառին.
Դառեցի՛ Տէր ընդ նոսին՝
Որք պքեղ Աստուած խոստովանին.
Ընդարուվեամբ մի դառեսցին՝
Այլ պըղծուվեամբ քո քաւեսցին:

Վո անպատում խնարհուվը՝
Որ ի աղեցար մեռելուվեամբ.
Եւ յարուցեր յորդւոց մարդկան՝
Որք հաւատով ՚ի քեզ անկան.
Յարի՛ և զմեզ արդարուվեամբ,
Եւ վըընջեցեալն ողորմուվեամբ.
Օվ կենդանեացըս բերանով՝
Տայլն քեզ փառք ընդ Հօր Հոգւով:

Աղաչանք պահոց յԱստուածածին:

Ով աչ քո եղիցի մեզ ապաւէն՝ Տէր Յս, յորժամ երևիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս: Յայնժամ մեք մի ամաչեսցուք յուսացեալքս ՚ի քեզ, այլ զօրուվը քով մեծաւ բերկրես-

ցուրք ընդ աջմէ քումմէ՝ որպէս զըրդեաս լուսոյ և որդեաս տունջեան։

Քարոզ։

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ սէր և պատուական խաչին իւրոյ ի խաղաղութեան։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեայ և ողորմեա։

Աղաչական պահոց։

Օգնեա մեզ Տէր, օգնեա մեզ Աստուած փրկիչ մեր՝ վասն մեծի փառացդ անուան քո։ Տէր՝ փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քո սրբոյ։ Պարտական պահեա զառ ի քեզ ապաւինեալ և զյուսացեալ զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն։ Աջ ժանաւորեա

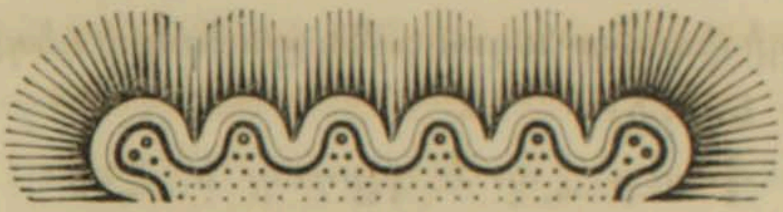
Աստուածային ժամ։

պոհուԹիւն վառաւորել զքեզ ընդ Հոր
և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և։

Յիշեա Տէր զսաղմոս։

Կարերար և բազումողորմ Աստուած։
Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

Ընթեռուիլ ժամուն,
Ու կարծիլ ի ներսոյ ընթացս.
այլ ի ներսոյ Յարութենեան վերնատուն,
և երկնային աշխէտութեան:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի յարեւելից մինչեւ ի արեւմուտս նորա:

Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի. և ամ ազինք երանեսցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան.

լցցի փառաք Նորա ամենայն երկիր· եղիցի եղիցի։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ։

Նա ևս խաղաղութիւն պՏէր աղաչեցուք· ընկալ կեցի և ողորմեաւ։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ· այժմ և միշտ և։

Նոյ Ընթ-փ-ցն։

Յարևելից մինչ ’ի մուտս, ’ի հիւսիսոյ և ’ի հարաւոյ ամենայն ազգք և ազինք յօրհնութիւն Նոր օրհնեցէք զարարիչն արարածոց, որ Ծագեաց ըզլոյս արեգականն այսօր յաշխարհս։

Ակեղեցիք արդարոյ՝ փառաբանիչք ամենասուրբ Երրորդութիւնն, յաւուրս լուսոյ զարաւօտ խաղաղութիւն Վա՛ պովեցէք ընդ Հօր և Հոգւոյն, որ Ծագեաց զլոյս գիտութիւն իւրոյ ’ի մեզ։

Յոյժ։

Յարևելից յարևմուտս մանկունք

Ը-Ի-Ն ԺԱ-Տ։

Աիծանի՝ օրհնեցէք միշտ անդադար ըզ-ծառօղն լուսոյ։

Ակեղեցիք արդարոյ և փառաբա-նիչք՝ բարեբանեցէք որ եռ վիմառոս լուսոյ։

Բ-ԻՐՔ։

Յաւելելոյ մինչև ի մուառս արևու ընդ ամ տեղիս Քրիստոնէութիւն, ուր և կարդան զանուն Տ՚ն սրբութիւն՝ Տ՚ն աղօթիւք նոցա և բարեխօսութիւն մեզ ողորմեացին։ Ողորմիք զՄ՚ծ աղաչեցուք, զի նա փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց և ի տանկութենէ աշխարհի։ Ընկալցի զաղաւս և զինդրուածս սրտից մերոց. և արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց և պատուիրանաց իւրոց ընդ ամ սքա իւր. ամենակալ Տէր Մ՚ծ մեր կեցո և ողորմեաց։

Ջառաւօտս լուսոյ և զառաջակայ օրս խաղաղութիւն անցուցանել՝ հաւատալ ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Օհրեշտակ: Օքաւութի և զթած: Օսբքոյ խաչին: Նա ևս միաբան վասն: Օանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ:

Ընծէր:

Յարևելից մինչև ի մուտս արևու օրհնեալ ես Տէր. վասն զի թափառեր քաղցր ես. և անուն քո ահեղ ի ընդ ամ տիեզերս: Քաղցրասցին սաղմոսերգութիք մեր առաջի քոյ. ելցեն իբառունք յարդարութենէ քումմէ ի տկարութիս մեր, և փառաւորեսցի ամենասուրբ անուն քո: Նա մեք արժանի եղիցուք կալ ի պատուիրանի քում. և քեզ երգել զօրհնութի և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և:

Ստացուած ամենայն:

Ընծ մշտնջենաւոր՝ Ընծ յաւիտենական, որ ի սուրբն աշխարհս լոյս ծագեցար, և լուսաւորեցեր զմեզ ի

խաւարային մեղայ մերոյ. որ վն մեր ի չափաւորութիւն եկիր անչափդ Աստ. և հեղեալ ծաւալեցեր զընտրեալ Հոգւոյդ սրբոյ յարտարածս քո: Այժմ և յաւիտեանս ժամանակաց բարեբանեալ եւ ամենամեծդ Աստ, ընդ Որդւոյ և ամենասուրբ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Փոխ Սաղմոս ղԼԹ:

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենեքին. ծառայեցէք Տեառն ուրախութիւն:

Մտէք առաջի նորա ցնծութիւն. ծաներաւք՝ զի նա է Տէր Աստ մեր:

Նա արար զմեզ, և ոչ մեք էաք. մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութիւն, և օրհնութիւն ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք Տեաւ, և օրհնեցէք զանուն նորա:

Քանզի է Տէր, յաւիտեան է ողոր-

մուխի նորա. յազդէ մինչև յոտս ի ձմարտուխի նորա:

Գաւաք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Նրբ:

Ձգնաւորք Ա.Յ. և ժառանգորդք երկնից արքայուխիե, որք վոխանակեալք զանցաւորս՝ առնուք զանանցն բարութխիս. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ:

Կահատակք պանծալիք և սիրեցեալք ի յերկնաւոր Հօրէն. որք մկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ խաչին. բարեխօսեք:

Սարսուռոսք ցանկալիք և օմեվանք Հոգւոյն ձմարտուխիե. որք յաղթեցէք հոգւով կարեաց և ցանկուխիեց. բար:

Գովելիք աշխարհի, և բաղձալիք վերնոյն պետուխիեց. որք երանուխիե մասին հասէք քան զամենայն որդիս մարդկան. բարե:

Ը՚ն՚ա՚ւ՚ր՚ի ժ՚ա՚մ՚ն՚:

Կամաւոր պատարագք՝ մանկունք տիօք, և կատարեալք իմաստութ՚ե՚ան որք վոխանակ կամ՚ի՚ն արբ՚ի՚ւ գ՚ո՚ն՚ի՚ն զնայ՚ե՚ցո՚ւ՚ց՚ի՚չ՚ բարե:

Յո՚ւ՚ն՚ո՚ւ՚ա՚ր՚ի՚:

Ա՚ղ՚ն՚ա՚ւ՚ո՚ր՚ք՝ Հշմարիտ վկայ Քո՚ւ՚ի՚ բարե՚խո՚տե՚ց՚ի՚ք՝ ա՚ռ՚ Տ՚ե՚ր՝ զան՚ո՚ն՚ անձանց մերոց:

Ն՚ա՚հ՚ա՚տ՚ա՚կ՝ կ՚ե՚ն՚դ՚ան՚ի՚ք՝ սիրո՚ղ՚ք Քո՚ւ՚ի՚ որք չարչարե՚ց՚ա՚յք մարմնով՝ զան՚ա՚ն՚ո՚ւ՚ա՚ն՚ն Տ՚ե՚ա՚ռ՚ն:

Ս՚ա՚ր՚տ՚ի՚ր՚ո՚ւ՚ք՝ դ՚ա՚ն՚ա՚կ՚ա՚լ՚ի՚ք՝ մարդկան ըզձալ՚ի՚ք՝ հայցե՚ց՚ի՚ք՝ ի՚ ս՚ո՚ւ՚ր՚ը՝ Հոգ՚ո՚ւ՚յն տալ մեզ զբարիս:

Գ՚ո՚վ՚ե՚լ՚ի՚ք՝ վերնոց գ՚ա՚ն՚ո՚ւ՚ց պարծանք աշխարհի՝ խնդրե՚ց՚ի՚ք՝ վ՚ե՚ր՚ա՚զ՚ա՚ր՚ո՚ւ՚թ՚ի՚ւն տալ եկեղե՚ց՚ո՚ւ՚ց:

Կամաւոր ոդ՚ պատարագք՝ Հ՚ա՚տ՚ա՚կ՚ա՚ւ մանկունք, հայցե՚ց՚ի՚ք՝ լինել և մեզ ձեզ պատակակից:

Ընծաւէտութիւն:

Պաղատանք:

Աղաչեմք ողորմած Տէր բարեբար՝ աղաչեմք ողորմած. վասն աղօթից սրբոց Ձիննաւորացն աղաչեմք ողորմած:

Քառոզ:

Սուրբք Ձիննաւորքն աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին, նեղութիւնս համբերեցին, լուսեղէն և երկնային անմահաւամ՝ սպասին արժանի եղեն: Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութիւք մեզ ողորմեսցի: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Սուրբ ես Տէր, և՛ի սուրբս հանգուցեալ. և մեք սէր վկայիւքս աղաչեմք զքեզ, բարեխօսութիւք սէր Աստուածածնին՝ և աղաչանօք ամ՝ սիրոյ քոյ մի մերժեր զմեզ յողորմութենէ

քումմէ, այլ կեցի զմեզ աղօթիւք սո-
ցին. զի դու ես բազումողորմ Ա՛Ծ.
և քեզ վայելէ փառք իշխանութի՛ւն և
պատիւ, այժմ և։

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛։

Խարերար և բազումողորմ Ա՛Ծ։

Սաղմոս կը։

Ա՛Ծ Ա՛Ծ իմ, ես առ քեզ առա-
ւօտ առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ հո-
գի իմ. քանիսպատիկ ևս՝ և մարմին իմ։

Որպէս երկիր անապատ և անջուր՝
ուր ո՛չ գոյ՝ի նմա ճանապարհ։

Այսպէս՝ի սրբս երևեցայ քեզ՝ տե-
սանել զիւնձ զզօրութի՛ւնս քո և զփառս քո։

Վասն զի լաւ է՝ւնձ ողորմութի՛ւնն
քո քան զկեանս իմ. և շրթունք իմ
գովեսցեն զքեզ։

Այսպէս օրհնեցից զքեզ՝ի կեանս
իմ, և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ։

Որպէս՝ի ճարպոյ պարարտութի՛ւնէ

լցյալ անձն իմ. շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ։

Օվ թէ յիշեի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօսեի ընդ քեզ։

Օվ եղեր իմ օգնական, ի հովանի թևոց քոց ցնծայցայց։

Անկն զկնի քոյ անձն իմ. և զիս ընկալաւ աջ քո. խակ նոքա ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ։

Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց երկրի. մատնեսցեն ի ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուեսուց եղիցին։

Թագաւոր յուսայցաւ ի Տէր. գովեսցին ամենեքեան, որք երդնուն նովաւ. խցցին բերանք այնոցիկ՝ որք խօսին զանօրէնութիւն։

Լուր Աճ աղօթիս իմոյ յաղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։

Ծածկեսցես զիս ի ժողովոյ չարաց. ի բազմութենէ որք գործեն զանօրէնութիւն։

Ը. ԽՈՍՔ ՅՈՀ:

ՈՅՔ սրեյին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց, լարեյին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան:

Չգել ՚ի դաղտնիս այնոցիկ՝ որք ուղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձգեսցեն ՚ի նոսա, և մի՛ երկիցեն:

ՈՅՔ զբաղուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան. խորհեցան թակուցանել ինձ որոգայթ, և ասացին՝ ոչ տեսանէ զմեզ Տէր:

Քննեցին զանօրէնութիւն, պարտասեցան ՚ի քննել զքննութիւն:

Սատիկ մեր ՚ի խորութիւն սրտի իւրոյ, և բարձր եղիցի Ած:

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա, սկաբոյան ՚ի նոսա լեզուք նոցա, և խռովեցան ամբեան՝ որք հայեին ընդ նոսա:

Երկեաւ ամ մարդ. և պատմեցին զգործս Ած, և զարարածս նորա ՚ի միտ առին:

Ուրախ եղիցի արդար ՚ի Տէր, և յուսասցի ՚ի նա. նովաւ գովեսցին

ամենեքեան, այք ուղիղ են սրտիւք։ Փառք Հօր։

Նրէ։

Ի այս արարիչ լուսոյ առաջին լոյս, բնակեալդ ի լոյս անմատոյց՝ ընդ երկնաւոր՝ ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ծագեա՛ ի հոգիս մեր զլոյս քո լմանալի։

Ի այս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արդար՝ անձառ ծնունդ ընդ Որդի, յառաջ քան զարև անուն քո գովեալ ընդ Հօր• ի ծագել։

Ի այս ի Հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան՝ ընդ սէր Հոգի, մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զքեզ բարեբանեն• ի ծագել լուսոյ առաւօտուս։

Ի այս երրեակ և մի անբաժանելի սէր Երրորդութի• զքեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքս միշտ փառաւորեմք• ի։

Աղաւթաւոր ժամ:

Յորդորակ:

Ընդեղանելիդ Ած Հայր ամենակալ, ընկալ զաղաչանս մեր քոյ պաշտօնեից:

Ի Հօրէ ծագումն անճառ արեգակն արդար, ծագեա՛ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութեան:

Ի Հօրէ բղխեալ Հոգի՝ աղբիւր բարութեան, լուսով քով լցո՛ վմեզ յայսմ առաւօտուս:

Արեք անձինք և մի բնութեի՝ մի Աստուածութեի. զքեզ խոստովանիմք յաւէտ սո՛ Երրորդութեի:

Սաղմոս:

Լուսով քո Քո՛ ամենեքեան լուսաւորեցաք, և՛ի սո՛ խոչ քո փրկիչ Հաւատացեալքս ապաւինեցաք: Լո՛ւր մեզ Ած փրկիչ մեր, տո՛ւր մեզ զնաղաղութի՛ քո. և արա՛ առ մեզ զողորմութի՛ քո մարդասէր Տէր:

Ընթացուկ ծոմ:

Քաջող:

Ընդ ևս խաղաղութիւն տՏէր ասել:

Փառաւորեսցուք զամենակալն Ած՝ որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարատնաց իւր. ծագեսցէ և այժմ զառաջողորմութիւն իւր՝ ի վերայ փառաբանչեայ անուան իւրոյ: Ամենակալ Տէր:

Աղօթք:

Ած առաւօտու զաղօթս և զբանաւոր պաշտօնս ընկալ ամենակալ ամենամեծդ Ած՝ ի քո անապական և յերկնային խորանդ: Ծագեա առ մեզ զարդարութիւն և վճռաստութիւն զլոյս քո. արա զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տունջեան. ոչ զի՝ ի դատաստան երևիլս ածուցանես զմեզ, և առանց դայլ ակղութեան կատարեսցուք: Այլ դու ես օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք հշխանութիւն:

Ընթացքն Յովի։

Սաղմոս իբ։

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։

Ի վայրի պալարուջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Դարձոյց զանձն իմ՝ առիս, և առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեանց վասն անուան իւրոյ։

Թէպէտ և գնայցի ես ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց ի չարէ. զի դու Տէր ընդ իս ես։

Յուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ ընթեղման, ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխս իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։

Ողորմութի՛ք քո Տէր զկետ իմ եւկեսցէ զիմ՝ առուրս կենաց իմոց, բնա-

կիլ ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Ցոյց ինձ Հանապարհ՝ յոր գնայից, զի առ քեզ Տեր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Տեր· զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել կամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո Տեր կեցուսցես զիս· արդարութեամբ քումբ հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քումբ սատակեսցես զթշնամիս իմ, և կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ· զի ես ծառայ քո եմ:

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութի՛ւն, օգնական ի վերայ նեղութեանց՝ որք գտին զմեզ յոյժ:

Վասն այսորիկ ո՛չ երկեսցուք մեք ի խառնիլ երկրի՝ ի փոփոխիլ լերանց ի սիրտս ծովու:

Ա. ԹԱԳԱՒՈՐ ՅՈՎ:

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա, խռովեցան լերինք ՚ի զօրութենէ նորա:

Գնայք պետով ուրեմն առնեն զքաղաքն Ա.Յ, և սր՚ ալար զյարկս իւր բարձրեալն:

Ա.Ճ ՚ի մէջ նոցա, և նոքա մի՛ սասանեսցին. օգնեսցէ նոցա Ա.Ճ ՚ի վաղորդենէ մինչև ՚ի վաղորդեան:

Խռովեցան հեթանոսք՝ և խոնարհեցան թագաւորութիւնք. եւտ զձայն իւր բարձրեալն, և խռովեցաւ երկիր:

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ՝ ընդունօղ է մեր Ա.Ճ Յակոբայ:

Նկա՛յք և տեսէ՛ք զգործս Ա.Յ, որ արար զնշանս և զարուեստս ՚ի վր՚ երկրի:

Դադար զպատերազմ ՚ի ծագաց մինչև ՚ի ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց, զղէնս խորտակեաց, և զասպարս այրեաց հրով:

Դանխեցէ՛ք և ծաներ՛ուք՝ զի ես եմ Ա.Ճ. բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս, և բարձրացայց ՚ի վերայ երկրի:

Ընթացքն Յոհ։

Տէր զբրուքեց ընդ մեզ՝ ընդունող ի մեր Ած Յակոբայ։

Ած՝ յոգնել ինձ նայեալ, և Տէր յընկերել ինձ վաւքմայ։

Ամաչեսցին և յամօթ լինիցին, որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցին, որք խորհէին ինձ զչար։

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, որք ասէին ինձ վայշ վայշ։

Ցնծասցին և ուրախ լինիցին ի քեզ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ Տէր։

Ասասցեն յաւէտ ժամ, մեծ ի Ած. որք սիրեն զփրկութիւն քո։

Ես աղքատ և տնանկ եմ, Ած օգնեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես դու. Տէր իմ մի յամեցար։

Տնուր զօրութի՛ն ծառայի քոյ. կեցի՛ զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առնի նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։ Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Ընտրեալ ժամ։

Նրբ։

Ձանապարհ և ճշմարտութիւն և կեանք Ես, առաջնորդեա հոգւոյ մերոյ՝ յերկրէ երանել յերկինս։

Դուռն կենաց մտից Յ՚, մոյծ և զմեզ առ Հայր քո և Հոգի՝ երկել միշտ զփառս։

Յուրբաթ։

Ձանապարհ բարի Ես և ճշմարտութիւնն, առաջնորդ հոգւոյ մերոց յերկրէ՝ ի յերկինս։

Դուռն կենաց մտից Յ՚ Ընծ ճըշմարիտ, մոյծ և զմեզ առ Հայրդ քո Հոգւովդ սրբով։

Սաղմոս։

Տէր ուղղեա զընացս մեր՝ ի ճանապարհս խաղաղութեան. Տէր ուղղեա և առաջնորդեա հոգւոյ մերոց և ամ

հաւատացելոց՝ գնալ յարդարութեանն ճանապարհն և՚ի կեանսդ յաւիտենից:

Քարոզ:

Ընդհանուր զամենակալն Աստուծ՝ զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց՚ի բարի և՚ի խաղաղութիւն: Ամենակալ Տէր Աստուծ մեր կեցոյ և ողորմ:

Ընդունակ:

Ընդունելի կենաց և պարգևիչ խաղաղութեանն Քրիստոս Աստուծ մեր, առաջնորդեա մեզ գնալ՚ի ճանապարհս քո արդարութիւնդ, և խաղաղութիւնդ ժառանգել՚ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեանն՝ շնորհօք ողորմութեանդ քոյ: Զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր, և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւնն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ընթաւոտուն Յոմն։

Ընդունուցանել պահոց, յորս պաՀս ոչ լինի։

Օրհնեալ ես Տէր Ած վրկիչ մեր՝ որ յամ ժամ ընդ մեզ ես, և ոչ երբեք թողուս ՚ի ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ՝ որք հաւատով և Հշմարտութ֊ կարդան առ քեզ։ Ընդունեմք և խընդրեմք ՚ի քէն Տէր, Ճանապարհորդակից լեր ծառայից քոց քոյին վերակայութ֊դ պահելով ՚ի խաղաղութ֊ե։ և առաջնորդեա մեզ միաւանգամ խաղաղութ֊ և լինդութ֊ հասանիլ յիւրաքանչիւր ՚ի բնակութ֊իս ՚ի Ք֊ Յ֊ ՚ի Տէր մեր։ Որում վայելէ փառք իշխանութ֊ի և պատիւ։ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։ ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յ֊ Ք֊։ ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։ սուրբ եղիցի անուն քո։ եկեսցէ արքայութ֊ի քո։ եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Հայ մեր հանապազորդ

տուր մեզ այսօր. և թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն. այլ փրկեա զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն, և զօրութիւն, և փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՆՐՈՒՐԳ ԺԱՄՈՒՆ,

Որ կատարի՛ ի ժէնտ իջմեան Հոփ-ոյն սրբոց,
Ե- ի՛ խոսիհա-ւոտ Դուխտօքն ճաշակիմեան,
Ե ապատա-ւէանն Քրիստոսի՛:

—

Օրհնեալ Հոգիդ սո՛ւրբ Աճ ձշմա-
րիտ. ամէն:

Սաղմոս ճ:

Ողորմեա՛ ինձ Աճ ըստ մեծի՛ ողոր-
մութե՛ քումդ, ըստ բազում գթութե՛
քումդ քաւեա՛ զանօրէնութի՛ւս իմ:
Աւսւել լուա՛ զիս յանօրէնութե՛ն
իմմէ, և ի՛ մեղաց իմոց սո՛ւրբ արա՛ զիս.

Ո՛վ անօրէնութի՛ւն իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր. և զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս՝ի բանս քո, և յաղթեսցես՝ի դատել քո։

Անօրէնութի՛ւն յղացաւ, և՝ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու Տէր զճշմարտութի՛ւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութի՛ւն քո՛վ յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա՛ յիս մշտակաւ, և սո՛ւր եղէց. լուա՛ և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսել արա՛ ինձ Տէր ցնծութի՛ւն և զուարթութի՛ւն. և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո՛ի մեղաց իմոց, և զամ՛ անօրէնութիս իմ՛ քաւեա՛ յինէն։

Սիրտ սո՛ւր հաստատեա՛ յիս Աստ՛ուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ի փորի իմում։

Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց

քոյ, և զՀոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։

Տա՛ր ինձ յնճուխի փրկուխե։ և հոգւով պետաւե քոյ հաստատեա զիս։

Ուսուցից անօրինաց զձանապարհս քո։ և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ Ա՛ծ՝ Ա՛ծ փըրկուխե իմոյ։ յնճասցէ լեզու իմ յարդարուխե քուա՛։

Տէր եխէ պշըխունս իմ բանաս, բերան իմ երպեսցէ զըրհնուխիս քո։

Թէ կամեյեալ էիր՝ պատարագս մատուցանէաք։ բայց դու ընդ ողջակէզս խակ ո՛չ հաճեյար։

Պատարագ Ա՛յ՝ Հոգի խոնարհ։ զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Ա՛ծ ո՛չ արհամարհէ։

Խարի արա Տէր կամօք քովք Սիօնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարուխե, յորժամ ուխտից

պատարագս հանցեն ՚ի սեղան քո զուարակս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Նոր երգոյ Հոու՝ ուրախ ուրախ՝ ՚ի Աղուհացին։

Օրհնեմք ըզքեզ Հայր անըսկիզբն՝
Նոյն էակ ՚ի յանպոյման.
Բարձեր ձեռօք նիւթ ՚ի հողոյ՝
Եւ ստեղծեր զմարդ ՚ի պատկեր քո.
Գլուխն ոտից խոնարհեցաւ՝
Օ՚ի զպատուիրան քո մոռացաւ.
Դարձեալ ասեմք ըստ անառակին,
Թէ Հայր մեղայ քեզ ՚ի յերկինս։

Երկնաւորացն անքընննելի՝
Աղեր մարդկան տեսանելի.
Օ՚գեցար զպատակեր հողեղինէ՝
Պատկերըդ Հօր անփոխելի.
Աղեր յերրորդ ժամ ՚ի խաչին՝
Վասն Աղամայ նախաստեղծին.

Շաբաթ երեկո։

Ընդ աւազակին քում խաչակից՝
Աւրժանայր ըզմեզ դրախտին։

Թագաւոր թագաւորաց՝
Առատաբուղխ ի՛ոգի շնորհաց.
Ժողովելոյն ի վերնատան՝
Առաքելոցն երկոտասան.
Ի հրոյ լեզուս երևեալոյր,
Յոգիս նոցա վերանստար.
Լուր յանուն քո ժողովելոցս,
Ինձ և առ մեզ յերրորդ ժամուս։

Կիրակի։

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սէր արա զիս Տէր. և յօտարէն պահեա զծառայս քո մարդասէր Տէր։

Նա և խաղաղութիւն Տէր աղաչեցուք. ընկալ կեցոյց և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք ի՛օր և Որդւոյ և ի՛ոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և

Ճառ ժե՛:

Քարոզ մեծ պահոցն ի Յովհաննու Մանդակունւոյ առաջելոյ:

Մխաբան ամենեքեան զոհայարուք զմարդասիրէն Աւյ և զերկչէն մերմէ Յաե Քաե: Որ աղատեայ զազգս մարդկան ի դատապարտութենէ անլծելոյն. և եբարձ զմեղս աշխարհի ի ժամուս յայսմիկ խաչելն իւրով, և շնորհեայ առատապէս զպարգեւս Հոգւոյն սրբոյ երանելի առաքելոյն: Խնդրեսյուք հաւատով, զի զմեզ զամենեսեան արասցէ հաղորդս մեծամեծաց և Աճապին բարեացն այնոսիկ, աղօթիւք և բարեխօսութեամբ սմա սէյ՝ որք աստ և ընդ սմա միեզերս: Որպէս զի անարատ վարուք և ճշմարիտ առաքինութեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհս, մատն և վիճակ ժառանգութեան ընկալցուք ընդ սմա սէս նէ՝ զհնաւկուածի յաւիտենական և երկնային խորանացն: Որ խոստացաւ սիրելեաց

իւրոց Հշմարիտն Աստուած Յիսուս. Տէր մեր կեցցէ և ողորմեաւ:

Ո՛ժամն և զառաջակայ օրս խաղաղութիւն անցուցանել հաւատով ի Տէր խնդրեսցուք: Ո՛հրեշտակ: Ո՛քաւութիւն: Ո՛սրբոյ: Նմա ևս միաբան վանն: Ո՛անձինս: Ողորմեայ:

ԱՂՕԹՔ:

Որ ի քրովբէական և յանապատում հանդուցեալ ես յաթոռ. և այցելու ես միշտ արարածոց քոց: Որ և ի ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի առաքեալն զընծրկս Հոգւոյդ սրբոյ: Դու Տէր յառաջակայ ժամուս, և յաւէտ մինչև ի կենցաղոյս աւարտուճն տպաւորեալ միայն զմեզ ընդ ամ բարեդործութիւնե յորդորմունս. և խոստացեալոյ բարեացդ հաղորդս լինել զմեզ արժանի արա՝ Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս. որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Ա՛ՇԽԱՐՀ ԱՅՍ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Ար էր յառաջ քան զյաւիտեանս բանդ Ն.Ծ, էակից Հօր և արարչակից սո՛ր Հոգւոյդ. որ և զնախաստեղծին պատուիրանազանցութի՛ն սփղոյն Ճաշակմա՛ն՝ նշանաւ ամենայայտի խաչի քո՛ի ժամուս յայսմիկ ննի՛ ադրեալ՝ ի կենդանութի՛ն փոխեցեր. և զանօրէնութի՛ս մեր՝ ի նմա բևեռեալ՝ կեանք անապական և նորոգուՃի կենաց յուսացելոց՝ ի քեզ խոստացար: Որոց մանաւորիլ և զմեզ արժանի արա Տէր մեր և փրկիչ Յ՚Ք՚. որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և:

Սաղմոս:

Տէր Ն.Ծ օրհնեալ. օրհնեալ ե՛ Տէր զօրհանապատ:

Ն.Ծ մեր՝ Ն.Ծ կենարար. և նա փըրկեսյէ զմեզ:

Տէր Ն.Ծ օրհնեալ. օրհնեալ Տէ՛ր զօր-

հանապազ, առաջնորդեսցէ մեզ Աստ փրկիչ մեր:

ՔԱՐՈՒԶ:

Ամենդրեասյուք հաւատով՝ ի Տեառնէ վասն Ճանապարհորդայ հարց և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և ընդ ցամաք գնասցեն: Որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութիւն պահեսցէ և տարեալ հասուսցէ յիւրաքանչիւր տեղիս Տէր Աստ մեր: Վասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան, որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղաղութիւն հասանիլ՝ ի նաւահանդիստն կենաց և փրկութեան: Ամենակալ Տէր Աստ մեր կեցո՛ զնոսա:

ԱՂՕԹՔ:

Աստուածնորդեա՛ մեզ Տէր Աստ մեր, և ուսո՛ մեզ գնալ՝ ի Ճանապարհս քո արդարութեան. պահեա՛ ի խաղաղութեան զկեանս մեր, և զգնացս՝ ի հաճոյս քո.

ժամանեցի զՀոգևառը և մարգճաւոր ընթացաւ ծառայիլ քոյ անարատ Հանապարհդ յաւիտենական՝ ի կեանսդ։ Ընդարձօք միածնի քոյ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի, որ եղև մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութե՛ան։ Ընդ որում օրհնեալ ես յայր ամենակալ հանդերձ կենդանարար և ազատիչ սո՛ք Հոգւովդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛։

Բարերար և բազումողորմ Ա՛ծ։

Սաղմոս ի՛ք։

Տէր հովուեացո՛ զիս. և ինձ ինչ ո՛չ պակասեսցի։

Ի վայրի դալարուջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Դարձոյց զանձն իմ առիս, և առաջ-

նորդեաց ինձ ՚ի ձանապարհս արդարութիւնդ վասն անուան քոյոյ։

Թէպէտ և գնայից ես ՚ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց ՚ի չարէ. զի դու Տէր ընդ իս ես։

Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ ընթացան, առն յանդիմանն նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անասակ արբեցուցչ զիս։

Ողորմութի՛ւն քոյ Տէր կեցուսցէ իմ ամենայն կեանս իմոց, բնակիլ ինձ ՚ի տան Տ՚ն ընդ երկայն աւուրս։

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր գնացից, զի առ քեզ Տ՚ր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց Տ՚ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիրն ուղիղ։

Ա՛շխա՛տ ՚ի՛մ։

Վ՚ասն անուան ՚քոյ Տէր կեցուցես զիս· արդարութի՛ւք ՚քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ ՚քով սատակեսցես զթշնամիս իմ, և կորուսցես զամ՚ենս որ նեղէին անձին իմոյ· զի ես ծառայ ՚քոյ եմ։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

Քա՛ղա՛ղ։

Ա՛ւ և խաղաղութեան զՏէր աղա՛։

Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբարերար Հոգին Ա՚ստուծ, և լինդրեսցուք զողորմութի՛ւն ՚ի նմանէ· զի անցուսցէ ՚ի մէնջ զցաւուցին սատուհասն յամենայնայ մերոյ բարերարութի՛ւն իւրով։ Ամենակալ Տէր Ա՚ստուծ մեր կեցո՛ և ողորմ։

Ա՚ղո՛ւ։

Խաղաղութի՛ւ ՚քով Հոգւոյդ սո՛ւրբ Ա՚ստուածութե՛ան՝ որ ՚ի վեր է քան զամ՚ենայն միտս և զխոհս, մխիթարեա զան-

Ա՛շխ՛ Ժ՛ամ։

Ձ[ինս Ծառայից քոյ՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անյա՛ւ ի մէնջ ցցասուցին պատուհասի յանցանաց մերոց բարեբարութի՛ւ քով։ Ներեա և լուր մեզ, քաւեա և թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ զոհութի՛ւ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյն միածնի. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յի՛ Քի՛. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՎԱՆՑԵՐՈՐԻ ԺԱՄՈՒՆ,

Ոչ հասանէ՛ ի դէմս Հօր Աստուածոյ,
այլ՛ ի դէմս շարչարանաց և խաչելութեանն
Որդւոյն Աստուածոյ:

Օրհնեալ Հայր ամենայն Աստուած
ճշմարիտ. ամէն:

Սաղմոս Ե:

Ողորմեա՛ ինձ Աստ ըստ մեծի ողոր-
մութեանդ քումմէ. ըստ բազում գթու-
թեանդ քումմէ ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ:
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ
իմմէ. և այլն. տե՛ս ի նիւթ 339:
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Ա՛շուն ժամ։

Նրա վերադարձի ժամուն։

Լսաւարեայս լոյսն արևուն
Ի վերադարձ ժամ՝ ուրբաթուն.
Ծանոյց թե լոյսն արարչական
Նըսեմացոյց զլոյսն եղական.
Կախեալ ըզքեզ մերկ՝ ի խաչին՝
Ջօղով ստուերաւըն ծածկէին.
Հերքեա՛ ի մէնջ ըզծանրութիւնն՝
Շրջոզ դիւին միջօրէի։

Ձանձրութիե մարտ այսոյն չարի՝
Որ յայսմ ժամու պատերազմի.
Պօղեալ յոդւոյ մեր հերքեսյի
Ջոյ նըշանաւ սրբոյ խաչի.
Ձըշմարտութեան քոյ ճառագայթ
Օ՛ար՝ ի յերկնից անկեալ զփայլակն
Սերժեալ՝ ի մէնջ հալածեսյէ՝
Նա զմեզ լուսով քով վառեսյէ։

Յայս միջօրեայ տուընջեան ժամուս
Վայելչական աչայ մարմնոյս

Ա՜շխ՜ Ժ՜մ։

Նետիւք գաղտնեաց մի՛ խոյեսցուք
՚ի խաւարէն որ ՚ի ծածուկ.
Ընդ ուրջանակի բանակեսցին
Զմեօք բանակըք հրեշտակայ.
Ոըք պարակիս մեզ լինելով,
Ըզքեզ ընդ Հօր վառատրելով։

Ա՜գլ՜ուխ։

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ՚ի մեղայ իմոյ սուրբ արա։
Նա և ես խաղաղութեան զՏէր աղա։
Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և Որդւոյ և։

Վ՜ասպ մեծ պահոց։

Ա՚րթուն մնօք և անկեօս խորհըրդով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ և փրկչին Յի՛ս Քի՛ս։ Հաւատով խնդրեսցուք ՚ի նմանէ ընդհրեշտակ խաղաղութե՛ պահապան անձանց մերոց. որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք, և անեըկիւղ պահեսցէ

զմեզ յայմ հրեղէն նեռէից սատանայէն, որ թռչի՛ ի տուէ, յերկայ խաւարային գնայիկ՝ ի գայթակղութենէ դիւրին ի հասարակ աւուր։ Յորմէ զգուշութիւն պահելով աղօթիւք և բարեխաւսութիւն ամ արբոյ, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Ա՛Ծ կեալ առաքինութիւն ի փրկութենի անձանոյ մերոյ՝ ի պատիւ և ի փառս կենդանատուչիչ անուան իւրոյ։ Յոյս հաղորդութենէ ընկալցուք ի յայտնութենէ միածնի որդւոյն Ա՛Յ, կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութենէ մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոյ։ Վասն պէ զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց Ձշմարիտն Ա՛Ծ Յ՛Ս Ք՛Ս Տէր մեր. կեցո՛ և ողոր։

Ո՛Ր ժամն և զառաջիկայ օրս խաղաղու։ Ո՛Ր հրեշտակ։ Ո՛Ր քառութենի։ Ո՛Ր քո։ Նե և այս միա։ Ո՛Ր անձինս։ Աղօրմեա՛ց։

[illegible]

[illegible]

Զգեցո՛ մեզ Տէր Ա՛ստ մեր զի՛նն արդարութեա՛ն, զօրաւոր և յաղթող լինել ընդդէմ սատանայական պատերազմայ. և զմե՛զ հրեշտէն նեռա՛ս նորա շնջուցանելով՝ անկասկած լինուք յիւրայ խաւարային գնացից՝ ի գայթակղութե՛ն դիւրին՝ ի հասարակ աւուր։ Ա՛ս պչատասպետք վայելչական տունջեամբըս՝ առաքինութե՛ն կացցուք՝ ի փրկութե՛ն անձանց մերոց՝ ի պատիւ և՝ ի փառս սրբոց Աստուածածնի։ այժմ և։

[illegible]

Երկնաւոր խաղաղութե՛ն զօրն պատրաստել պահեա զանձինս մեր Տէր զօրութեա՛ն։ Վա՛տն զի դու ես Ա՛ստ խաղաղութե՛ն, և բաց՝ ի քէն զայլ ոք չգիտեմք. և զանուն քո ամենազօր՝ կարդամք յօդնականութե՛ն անձանց մերոց։

Ա՛յսպէս յիւրքանչիւրութե՛ն մեր. և

ուսանելոց առնել զարդասրտութիւն ձշմարտութեանն: Եւ զոհութիւն փառաւորեցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և յաւ

Ա-ՇԽԱՐՀ:

Տէր՝ մի յիշեր զմեզ մեր զառաջինս. վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո Տէր. զի աղքատացաք յոյժ:

Օգնեա մեզ Աստ փրկիչ մեր վասն փառաց անուան քոյ:

Տէր փրկեա զմեզ և թաւեա զմեզ մեր վասն անուան քոյ:

ՔՐԻՍՏՈՍ:

Վասն հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քս. զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեանն իւրում, և բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց. և կատարեալ առողջութիւն հաստատէ զնոսա ի շնորհս իւր և յաւ

նախատ կեանս։ Որ առաքեցար ի հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդկան՝ միածին Որդին Աւյ Տեր մեր և փրկիչ Յս Քս. կեցո՛ և ողորմեա՛։

Աղօթք։

Փառատեա՛ զքաւս և բժշկեա՛ զհիւանդութիւնս ի ժողովրդենէդ քումմէ Տէր Աճ մեր, և շնորհեա՛ առաքելոյն զկատարեալ առողջութիւն նշանաւ ամենայայտի խաչիս քով. որով բարձեր զմեղս ազգի մարդկան, և դատապարտեցեր զթշնամին կենաց և փրկութիւնս մերոյ։ Դու ես կեանք մեր և փրկութիւն, բարեբար և բազմաողորմ Աճ, որ միայն կարօղ ես թողուլ զմեղս՝ և մերժել զախտս և զհիւանդութիւնս ի մէնջ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց. պարգևիչդ բարեաց, պարգևեա՛ զառատ ողորմութիւն քո ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից, յորոց հանա-

պատ վառաւարեալ զովի ամենայնի երկրպագութիւն. այժմ և:

Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Բարերար և բազմողորմ Աստուած:

Սաղմոս Ե:

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտըկնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի. և ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամեաց նորա:

Տէր օգնական է նմա ի մահճին ցաւոց նորա. և զամ անկողինս նորա դարձուցանէ ի հիւանդութեանէ նորա:

Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ. բժշկեա զանձն իմ, զի մեղայ քեզ:

Որ ընտակեալ է յօգնութիւն բարձրելոյն՝ ընդ հովանեաւ Աստուծոյ երկինս հանգիպէ:

Ասացէ Տէր ընդունելի իմ ես դու, ապաւէն իմ Աստուած՝ և ես յուսամ ի նա:

Նա փրկեայէ զնս յորոգայթէ որսողին, և ի բանիցն խառնուածէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս։

Ապեհս պէնն շուրջ եղիցի զքեւ ճըշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկեցես դու յերկիւղէ գիշերի. և ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ։

Յիրէ՝ որ շրջի ի խաւարի, ի պայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր։

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Նայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և պհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու Տէր յոյս իմ ես.

Օգնարձրեաւն արարեր զքեզ ապաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին ի յարկս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո՝ ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ա՜շխ՜ատ՜ութ՜իւն:

Ի բաղումս իւրեանց ընկալցին ըղ-քեզ, զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ ԼԺից և քարբից գնասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ՝ և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առիս՝ և ես լուայց նմա, և առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից և փառաւորց արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից. և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Քարոզ:

Նա ևս խաղաղութեան զՏէր աղա:

Խնդրեսցուք հաւատով ի Հօրէ վասն քաւութեան մեղացն և թողութեան յանցանացն. փրկելոյ զմեզ ի վշտաց և ի նեղութեանց. լջանելոյ ի վերայ մեր

ողորմութիւնե և գթութիւնե Տեառն Ա.Յ
ամենակալին. կեցցէ և ողորմեաւ։

ԱՂՕԹՔ։

Հայր գթութեան, և Աստուած ամենայն մխի-
թարութեանց, որ մխիթարես զմեզ
յամենայն նեղութեան մերում. լուր և այժմ
ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդ-
դունելով զաղաչանս մեր։ Ընդ՛ի միջոց
զցաւուցն պատուհասի յանցանաց մե-
րոց բարերարութեամբ քով։ Ներեա և
լուր մեզ, քաւեա և թող զմեղս մեր,
արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել
զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգ-
ւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յ՚Ս՚Ր ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԻՆՆԱՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ,

Ը՛ր կատարէ՛ ի ժամս Ընթերցման Աւետարանին, և քահանային հրամանաւ:

—

Օրհնեալ Աղիւ տուրբ Աստուած Հայոց. ամէն:

Սաղմոս ճ:

Աղօթեա՛ ինձ Ա՛ստ՝ ըստ մեծի ողորմութեան քումմէ. ըստ բազում գթութեան քումմէ ջնջեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:

Ասացեալ լուար զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և այլն. տե՛ս ի էջն 339:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Ա՝շա՝ ժո՝մ։

Ընծ Յիսուսէ ժամուն։

Զարչարակեալ քեզ տիւ լուսոյ
Երիւք ժամուք խաւարելոյ.
Պայծառացեալ յինսերորդին՝
Ի տիպ լըրման մահու ստուերին,
Զահըդ լուսոյ մեծապայծառ
Ընանդեցեր գհոգիդ առ Հայր.
Ոահիւ կըցորդ քեզ ի յերկինս
Օմեղ ուղեւս հոգւով քոյին։

Սանդարամետըք սարսեցան՝
Կապեալ հոգւքն արձակեցան.
Վէմք ի վիմէդ պատառեցան.
Ի տապանաց մեռեալք յարեան.
Տարերք երկրի տատանէին՝
Նա աշխարհի սիւնք դողային.
Բամեալքս առ քեզ պաղատեցաւք՝
Օվ ընդ արդարոցն դասեցաւք.

Յուցեր յայնժամ ըսքանչելիս՝
Նա այժմ մեզ ողորմեցիս.

Ա-շո- ժո-ն։

Ի-ւեծ-եալ բնու-թի-ւն զե- ողջոյնս,
Ե՝նո-ւհե-ա և մեզ լինել անոյշս.
Փոխան մահու քո կենարար՝
Կեցո՛ ըզմեզ Տէր բարերար.
Ո՛վքեզ պաղատիմք ըստ աւազակին՝
Յիշեա՛ ըզմեզ յօրն ահագին։

Ա-ղէ-ք-սիս։

Յա՛մ ժամու աղաչանք իմ այս են,
Ո՛ւ մեղայ իմոյ։
Ու ևս խաղաղութի՛ւն ՚ի Տէր աղոչ։
Օրհնութի՛ւն և փառք Նմա՛ ևս։

Ա-րտ-ր-ղ-ծ պա-հոց։

Սուրբ սրտիս և հաստատուն հաւատով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ և փրկչին Յի-Ք-ի՝ յիշելով զմեծամեծս նմա զանչափ շնորհսն, զհամբերութի՛ւն կենսատու խաչին, և զկեղծին ապաստուցիչ արեան նորա, և զսոյն նմանս, որ յայսմ ժա-

մու վան մեր մեղաւոյս կրնայ նաւ
Ն՝ մեր պայ ամ՝ վնտաւ ածելոմ՝ սրբեա-
յուք ՚ի մեղայ վնարհաւրդա՝ զանս և
պգործս մեր. կատարեայուք զրբաւ-
լթի անձանց մերոց ահւն Ա՝ յ։ Ա՛ի
յապաղեայուք խոստալան լինել նմա
վնեղս մեր, և ինդրել զթողուլթի մե-
ղայ մերոյ, զի մի կորնչուք անապաշ-
խար՝ զյաւիտենական կորուստն։ Ա՝յլ
մինչդեռ ժամանակս ՚ի ձեռս է, պոր-
ծեայուք զբարիս ՚ի կեանս յայտնի՝
օրինակ վարուց մերոց ունելով զամ՝ սբս
և. պյաղթօղ նահատակին. որք միան-
գամ ՚ի սկզբանէ հաճոյ եղեն Տեառն
և փրկչին բոլորեցունց։ Որոյ աղո-
թիւք և բարեխօսուլթի՝ շնորհեայէ
մեզ մարդասէրն Ա՝ծ՝ զհաճոյն իւր
և զօգուտն մեր խորհիլ միշտ և առնել,
և անպատուաստ պարգևացն հաղորդս
գտանիլ։ Որ խոստացաւ սիրելեաց
իւրոց ճշմարիտն Ա՝ծ՝ Յ՝ Ք՝ Տէր
մեր. կեցի և ողորմեա։

Ա՝շ՝ Ժ՝ Տ՝

Ո՝ժամն և զառաջիկայ օրս խաղաղու։ Ո՝հրեշտակ։ Ո՝քաւութիւն։ Ո՝սրբոց։ Նե և ես միա։ Ո՝անձինս։ Ողորմեայ։

Ա՝ղե՝ս՝

Տէր զթութեանց, որ կամաւոր մահուամբ քով՝ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ՝ի մեռելութենէ մեղաց մերոց. և բևեռեցեր զինքիք գատապարտութիւն մերոց՝ի խաչին, և շնորհեցեր ազատութիւն ազգի մարդկան՝ի ծառայութենէ սատկանութեան յաղատութենն վասայ՝ հեղմամբ արեան քոյ սրբոց։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք կեալ յայսմ աշխարհի, և արժանաւոր լինել յաւիտենական և երկնային ուրախութեանն ընդ ամ՝ առաքեալս քո։ Նե զոհանալով վասասորել զքեզ ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

ՃՈՇՈՒ ՎՈՄ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Բազումողորմ Աստ և հաստիչ խաղաղութեան, հաստատեա զանձինս մեր քոյով խաղաղութիւնդ, որով ունիս կիւրակէական կարգի զնոմ արարածս քո՝ ուղիղ հրամանատուդ մատակարարելով։ Այսպէս զի այդ իսկ է կամք քո՝ խաղաղական և հոգևոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս, և սպասել արքունի մոգք յայտնութեան միածնիդ Աստ և փրկչիդ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ Որում արժանաւորք եղեալք հանդիսիլ ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս։ զուարթութեան կայցուք յաջմէ քումմէ ընդ սքանչելիս անուանդ քում՝ արբոյ և ժառանգեսցուք զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սքոյ քոյ զարքայութիւնդ։ Նա ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ամենասուրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և։

Սաղմոս

Տէր՝ մի մատներ զմեզ խոպառ վա անուանդ քումմ սրբոյ. մի ցրեր զուխտս քո. և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնն քո ի մէնջ:

Վասն Աբրահամու սիրելոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո, և Իսրայէլի սրբոյ քո:

Տէր մի՛ մատներ զմեզ խոպառ վասն անուանդ քումմ սրբոյ. մի՛ ցրեր զուխտս քո, և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

Նոր Տուն Նուիրուի:

Հաւատացեալն Աբրահամու
Հայցմամբ ընկալ Տէր զաղաչանս:
Նա ծառային քումմ Սահակայ
Խընդրուածովքն ի մեզ գըթած:
Բնաւտեսին Իսրայէլի
Սիրով սըրբոյն ի մեզ խնայեա.
Նրեքսըրբեան երկնք սոցին
Սըրբեա զհոգի զմիտս և զմարմին:

ՀԱՇՈՒ ԺԱՄ։

ՎԱՐԴ։

Աղաչեսցուք զկենսատու վրկիչն մեր Քս, որ կամաւոր խաչելութեամն իւրով զարարածս վրկեաց. և հեղմամբ արեան իւրոյ զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց. ամենակալ Տր։

ԱՂՕԹՔ։

Անկեալ առաջի քո բարերար և բազումողորմ Ած՝ աղաչեմք ամ սըրտիւք մերովք, և խնդրեմք զթողութիւն ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց և ասացեր. զամ զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ ի Հօրէ՝ տայի ձեզ։ Շնորհեա և այժմ հաւատացելոցս ի քեզ, և կատարեա ի բարի զխնդրուածս մեր. զի ի քեզ եմք ապաւինեալ։ Նա քո առատ ողորմութեդ միսիթարեա զմեզ ի կեանս յայսոսիկ. և առաջնորդեալ հասո յանձառ երկնից արքայութիւնդ, ի վառա-

բանութեի և ի պատիւ ամենատուրը
Աղաղակութեիզ. այժմ և միշտ և։

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս քո (գիտ
էի եր. 286։)

Բարեբար և բազումողորմ Ընդ։

Ա-ղմո- ՃԺզ։

Ականջ դիր ինձ Տէր զձայն աղօթից իմոց. զի ծոռնարհեցայց գունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդայի առ նա։

Ընդեցան զինև երկունք մահու. և վիշտք դժոխոց գտին զիս։

Գտեայ՝ և զանձկութեի գտի. և զանուն Տեառն կարդայի։

Ո Տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած Ընդ մեր ողորմի, և պահէ զտղայս Տէր։

Ես խոնարհ եղէ, և Տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ։

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ.

ղաչս իմ յարտասուսդ։ և զոտս իմ ի դայթագղուլիէ։ հաճոյ եղեց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեացդ։

Հաւատացի՝ զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ամ մարդ սուտ է։

Ո՞ինչ տացդ տրիտուր Տեառն ընդ ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։

Ո՞բաժակ փրկուլիէ ընկալայց, և զանուն Տեառն կարդայից։

Ո՞աղօթս իմ Տեառն տացդ առաջի ամ ժողովրդեան նորա։

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց։ ո՛ Տէր՝ ես ծառայ քո եմ։ ծառայ՝ և որդի աղախնոյ քոյ։

Հատեր զկապանս իմ։ քեզ մատուցից պատարագս օրհնուլիէ՝ և զանուն Տեառն կարդայից։

Ո՞աղօթս իմ Տեառն տացդ՝ առաջի ամ ժողովրդեան նորա՝ ի գաւիթս տան Տեառն, և ի մէջ քո Երուսաղէմ։

Ա՜շո՜ ժո՜մ։

Օրհնեցէ՛ք զՏէր ամ՛ ամենք. գովեցէ՛ք զնա ամ՛ ժողովուրդք։

Զօրասցի ողորմութի՛ն նորա ՚ի վերայ մեր. և Ճշմարտութի՛ն Տե՛ն ճեասցէ յաւիտեան։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Հ՚պրհաղ Տէրունէից և Ա՚պրէլսոց։

ԱՋ.

Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քոյ Տէր պատուեցեր զմեզ, ընկալ և այժմ զննջեցեալսն ՚ի քեզ ուղիղ հաւատով ըստ մեծի քումդ ողորմութե՛ն։ Որ ընդ հնոցն սուրբ Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի խրեանոյ զհոգիս նոցա ընկալ մարդասէր. ըստ։ Որք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան քոյ Տե՛ր, հանդո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո Ա՚ճ. քանզի զնո՛ք սուրբ արեան քոյ են։ Ա՚յսմ օրհնեալդ ՚ի կանայս մայր և միշտ կոյս, և խնամալի լոյս՝ ճնող

արարչին մերոյ, անդադար բարեբանեսցուք։

ԱՒ.

Արարիչ Աստուած և ստեղծիչ ազգի մարդկան, մի՛ անտես առներ զննջեցեալն մեր. այլ հանդո՛ւ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։ Որդիդ միածին յաւուրթի տիեզերաց. մի՛ անտես առներ։ Հոգիդ Ճըշմարիտ՝ միխիթարիչ սպասուրայ, մի՛ անտես առներ։ Հոգւոյն պքև հովանայեալ միայն սրբուհի՝ ծնաւ զբանն Աստուած զանձառելոյ Հօր ծնունդ. և յայտնեցաւ միութի Երրորդութե։

ԲՁ.

Ով կոչեցեր առ քեզ Տէր զհնեզերս ամենայն, ընկալ զմեր զննջեցեալն ի գոգ նահապետին Աբրահամու. ողորմած Տէր փրկիչ և բարերար։ Որ լծոլութեայ ես տուօղ Աստ՝ լծոլ զմեղս մեր ննջեցելոյն, կարօղ յամի և հզօր. ողորմած Տէր։ Որ լուսաստու ես

տիեզերաց ՔՒ Ած՝ լուսաւորեա՛ և զմեր զննջեցեալսն լուսով երանաւէտ զուարճնոյն. ողոր։ Յոյս մեր և ապաւէն մայր Տեառն և կոյս սո՛ր, որ հուր Աստուածուհին ոչ բոցակեղեաց զքո սո՛ր զորովայն. բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոց վրկուհի՛ե։

ԲԿ.

Ո՛ր որդիդ ես և բանդ Ած՝ հաւատարակից ընդ Հօր յէուհեան, առ քեզ կարդամք մարդասէր՝ հանդո՛ զհոգիս ննջեցելոց մեր՝ ընդ սո՛ս քո։ Ո՛ր լջեր յերկնից վա՛ մեր, զաւաջինն առեր զյանցանսն Ադամայ, մերով բնուհի՛ բարձեր ՚ի վերայ խաչին ա՛նարատ ձեռաք. հանդո՛։ Ո՛ր լուծեր զնշխանուհիւն մահու կամաւորական մահուամբ քո ՔՒ, բանաւորաց զաղաչանս առաջի քո հեղեալ մաղթեմք. հանդո՛։ Տիրուհի անարատ մայր Տի՛ն և կոյս Մարիամ, քրովբէական ամ՛ոռ

զքեզ տեսասք ՚ի յերկրի. բարեխոսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան։

ԳՁ.

Այր բարեպաշտ՝ որ զթացար ՚ի յաղգս որդւոյ մարդկան, աւաքեցեր զմիածինդ ՚ի փրկութիւն. յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանպատ ընդ սէս քո։ Որդիդ միածին՝ որ յարեարդ ՚ի մեռելոց, ՚ի միւսանգամ գալստեանն քո յարութիւն մեզ խոստացար. յիշեա։ Հոգիդ՝ ճշմարիտ միխիթարիչ սպասուցայ, աղաչանօք սէ Ստուածածնին և ամ քոյ սէց. յիշեա զհոգիս։

՚ի բարեխօսութիւն փութացեր մեզ սէ Ստուածածնին՝ առ ՚ի փրկել ըզժողովուրդս ՚ի մեղաց և յասպականուէ։

ԳԿ.

Յանսկզբնական ծոցոյ Հօր խոնարհեալ բանդ մարմնացար ՚ի կուսէն վ փրկութեան մերոց. աղաչեմք զքեզ,

վննջեցեալն մեր՝ ի քեզ ուղիղ հաւատով՝ յիշեա Տէր յորժամ պաս ի թագաւորութեամբդ քո։ Ընդունակալ քաղցրութիւն որդի Ա՛յ՝ հաճեցար բառնալ զմեղս աշխարհի քո խաչելութեան աղաչեմք զքեզ, վննջեցեալն մեր՝ ի քեզ։ Կամաւորական մահուամբ քո լուծեր զերկունս մահու. և արժանի արարեր թողութիւն յանցանաց քաւիչ քո արեամբ. աղաչեմք զքեզ, վննջեցեալն մեր՝ ի։ Որ վոխանակ մեղաւորաց զմեռանիլ յանձն առեր. իջանելով՝ ի դժոխս՝ փրկեցեր՝ ի մեղսասէր բանտէն զգերեալն. աղա։ Խարեբանեմք զանչափ քո զմարդասիրութիւդ. որ երեքօրեայ յարուցեալ՝ զկենդանութիւն պարգեւեցեր աշխարհի. աղաչեմք։ Ա՛ստուր և անբիծ կոյս յետ ծննդեան՝ որ մարմնով ծնար զարձակօղն՝ ի կապից մահու. բարեխօս լեր վասն անձանց մերոց՝ փրկել՝ ի սպառնալեաց պհենոյն։

ԳԶ.

Յորժամ հարկանի վող պաստեան քոյ Տէր, յայնժամ պարհուրեալ դո-ղան արարած՝ ի յահէ քումմէ. ա-պաչեմք գքեզ փրկիչ՝ հանգի և մեր ինջեցեալն ընդ սա՝ զոր միայնդ ես բազումողորմ։ Յահաբեկ լուսոյ ծագմանդ՝ քոյ Տէր, ցնծան դասք առա-քինեացն՝ ի վերայ լուսեղէն ամպոյն. աղաչեմք գքեզ։ Ընդոխակալ բազմա-գութ ողորմած Տէր, մի՛ անտես առներ զմեղուցեալքս յահապին աւուրն, որ մի։ Որ լջեր՝ ի յերկնից՝ և մարմնացար՝ ի սէր կուսէն, անճառելի քոյին ծնընդեամբ և զիս մի՛ անտես առներ՝ այլ պահեա պատուական և սէր խաչիւ քով։

ԳԿ.

Ո՞ր թագաւորդ ես յաւիտենից Քո՛ Ընկալ զծառայս քո՝ ի բարի, և շնորհեա՝ ի յաջակողման քում դա-

սիլ։ Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց՝ հանդո՛ր զհոգիս քոյ ծառայիդ։

Յորժամ կարդի աղօթս Տէրութիւնդ քոյ, և հաստատի առեան դատաստանին, յայնժամ խնայեա՛ ի ծառայս քո. և շնորհեա՛։ Ամէն օրհնեալ Աստուած Աբրահամ, քերովբէական աղօթս արարչին մերոյ տնօրէնութիւնդ, զոր երանեն ամենայն սրինք հանապազ։

ԱՂԱՒԱԽՆ։

Հոգւոյն հանգուցելոյ Քո՛ Աստ՝ արա՛ հանգիստ և ողորմութի՛ւն. և մեզ մեղաւորացս՝ զթողութի՛ւն յանցանաց։

ԿՈՐՈՂ։

Նո՛ւ ևս խաղաղութի՛ւն զՏէր աղա։

Վա՛ռան հանգուցեալ հոգւոյն աղաչեսցուք զերկինն մեր Քո՛, զի գնոսա ընդ արդարան դասեսցէ. և զմեզ

կեցուսյէ ընդհիւ ողորմութիւն իւրոյ. ամենակալ։

Ընդ.

Վա՛ր որդի Աւյ անոխակալ և բարեգութ, զիա՛ քո արարչական սիրովդ՝ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայիդ քոյ։ Յիշեա՛ յաւուր մեծի դատաստան արքայութիւն քո. արա՛ արժանի ողորմութիւն՝ քաւութիւն և թողութիւն մեղայ. դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սբս քո յաջակողմանն դասուն։ Ով դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն. դատաւոր կենդանեաց և մեռելոյ։ Ա՛ն քեզ վայելէ փառք իշխանութիւնն և պատիւ. այժմ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Աղաւնակ։

Ով՛ասաղմոսերգութիւնս և զաղաչանս՝ ընկալցի մարդասէրն Աւծ՝ ի հաճոյս

բարերը առ կամայ իւրոյ. մեր մեղայ և յանցանայ լծողութի՛ն շնորհեայէ. ՚ի չարեայ փրկեայէ. ՚ի մեղայ պահեայէ. և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն

(Աղաչեմ սկսանիլ պատարագին։)

Օրհնեալ թագաւորութի՛ն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի։

Յոհաննու-ից լսա կարդալ առաքելոյ պահոց, և Տ՛նկց Տէրո-ահաճաց, և այնոյ Սրբոց։ Պահոց. Ը շաբաթ. Գ շաբաթ. Ե շաբաթ։

Ով ՚ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ՝ և մարմնացար ՚ի սրբոյ կուսէն. որ վա՛ռեր ՚ի յերկինս էջեր և լուսաւորեցեր զտիեզերս։ Օ՛ խաղաղութի՛ւն քո տո՛ւր մեզ Տէր, որ խաղաղութե՛ն ես թագաւոր, զխաղաղութի՛ն և զողորմութի՛ն. որ չա՛մի ես դու կարօղ մարդասէր։

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՔ ՈՒՐԲԱԹՈՒ։

Որ ըստ ամի զմիտս անցանես, զխաղաղութիւն քո Ած՝ տուր մեզ հանապազ, զքեզ աղաչեմք։

ԿԱՆՉԻՒՆ։

Ստեփանն Որդի և բանդ Ած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ՚ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն և ՚ի միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ՝ խաչեցար վասն մեր. մահուամբ զմահ կոխեցեր, մինդ ՚ի սրբոյ երրորդութենէն՝ փառաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյն. կեցո՛ զմեզ։

ԾՆՆԴԵԱՆ։

Ածին անհարմնացեալ՝ զբանն անակնկիզն յղացար, և զԱծն անխմանալի ծնար, զանպարագրելին ՚ի գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց։

ՀՈՒՇ ԺԱՄ։

ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ։

Աստուածածնին զքեզ խոստովանեալ՝ երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի ուր քերովբէքն բաղմանչեայք, և ամենաք հրանիւթք, և վեցթեւեան սերովբէքն նայիլ ոչ իշխէին, կրեցեր անսերմնապէս զանապականութիւնն՝ ի յարգանդի քումմէ, որպէս աղաչեին գՏէր. և ծնար ոմն զմարդ՝ զԱծն բոլորից՝ զմարմնացեալն առ՝ ի քէն զանձառ զբանն՝ ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց։

ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ։

Աղաչեմք զքեզ սէր կոյս Աարիամ Աստուածածնին՝ բարձրելոյն զօրութիւնն հովանաւորեալ, և սէր Հոգւոյն եկաւորութիւնն լուսաւորեալ. որ զնմա գոյութիւնդ ստեղծիչն յղայեալ ծնար անձառապէս. մարմնացելոյն առ՝ ի քէն բարեխօսեա՝ կեցուցանել զանձինս մեր։

ՃՈՇՈ ՁՈՄ։

ՏԻՏՈՆԻՊՈՍԻՆ։

ՕՐերունին այսօր Սիմէօն Հոգւովն գայր ի տաճարն՝ երևեալով քերովբէիցն վեհապոյն. զի որոյ լինելոյն սատառնեալ ոչ իշխէին նայիլ ի յահեղ վառռայն, սա՛ի գիրկս իւր բարձեալ համբուրեր համարձակապէս, և գոչեր ոտ զմանուկ. և աղերսելով հայցեր արձակիլ ի խաղաղութիւն։

ՏԻՏՈՆԻՊՈՍԻՆ։

Ընակչենական բանդ Ուձ՝ ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինիլ մարդ ի կուսէն. և արարիչդ յաւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամանակաւ. սէր Տեր սրբութեց, և անկարօտ մաքրութեց. եկիր ի տաճարն քառասնօրեայ, զօրինացն կատարեցար զարդարութեն։ Որ բարձեալ Սիմէոնի զանպարապրելիդ ի գիրկս իւր՝ հայցեր. որ արձակիչդ ես կապելոց՝ արձակեա զիս ի

խաղաղութի՛ւն։ Վասն որոյ ընդ ճեռնունայն Աստծոյն վերադրեմք առքել Տէր, սո՛ւրբ սո՛ւրբ սո՛ւրբ Տէր զորութե՛ւն, լի՛ են երկինք և երկիր փառաւք քովք ի փրկութի՛ւն մեղ Քո՛ւ Ա՛ծ փառք քեզ։

Ղ՚ԱՂԱՐՈՒ։

Ո՛Ղ՚ազարու զննջումն՝ որպէս կանխագէտ յառաջ ասէիր. որ և ի Ներթանիա յառաջէիր՝ զի յարուսցես զսիրելին քո։ Ա՛րդ՝ և մեք գոչելով ասեմք, օրհնեա՛լ որ գաս ի յարչափառութեան կամաւ Տ՚օր՝ ի փրկութի՛ւն անձանց մերոց։

Ղ՚ԱՂԱՐՈՒ։

Յորժամ՝ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղ՚ազարու, յորժամ՝ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղ՚ազարու, աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր առելով՝ Ղ՚ազարէ՝ արի՛ եկ արտաքս։ Իակ

մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ. և նոյն ինքնիւ զանմահութեան պարգեւատ եառաւ սիրելոյդ, և Ընծայեն ձայնիւդ ի գերեզմանէն կոչեցեր։ Ոյսն որոյ և մանկունք Եբրայեցւոց ոատովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւնն քո։ Ընդ նոսին և մեք ասեմք, Հոսաննայ՝ օրհնեալ է գալուստ քո. օրհնութի՛ւն բարձունս, օրհնեալ որ գալոյդ ես անուամբ Տեառն։

ՕՇԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ։

Յնձա Երուսաղէմ և զարդարեա զառաջաստ քո Սիոն. քանզի ահա թագաւոր քո Քս նստեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեղութի՛ւն յուսյանելով գայ մտանէ յառաջաստ քո։ Եւ մեք աղաղակեմք, Հոսաննայ՝ օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն. որ ունի զմեծ ողորմութիւնն։

Ծառն:

Քրիստոս յարեա՛ւ ՚ի մեռելոց. մահուամբ զմահ կոխեաց. և յարութիւնն իւրով մեզ կեանս պարգեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Յիշատակ:

Ո՛հատար և պքանչելի է խորհուրդ փրկութիւն մերոյ. որ անսկիզբն ՚ի Հօրէ անճառաբար մարմնացաւ ՚ի կուսէն. խաչի համբերելով և կամաւոր մահուամբն իւրով զկենդանութիւն մեզ պարգեւեաց հնարէս:

Յիշատակ:

Քանզի յարեա՛ւ ՚ի մեռելոց Քո՛ Ո՛ձ յաւիտենից՝ արարիչ և յարութիւն աղգի մարդկան. զոր օրհնեն անդադար վինաւորութիւնք հրեշտակաց և ամ՛ զուարճութիւնք երկնից: Ո՛նդ որս

դոչելով ասեմք՝ փառք սոսկալի յարու-
թեան քո Տէր։

ՀՈՄԵՈՒԿՈՒՆ։

Հնացան վերնական բազմութիքն տեսանելով զքեզ՝ ի հրեղէն կառս բազմեալ. սարսեալ ասէին. ով է սա որ դիմեալ գայ Աղտմայ. և եկեալ մտանէ փառօք՝ ի փառս. Տէր փառք քեզ։

ՀՈՄԵՈՒԿՈՒՆ։

Որ յամպատուս աթոռ նստիս՝ և յանմարմնոյն վերօրհնիս, անհասանելի բանդ Աճ, ի յերկրի երևեցար Աշմարիտ մարդ. զանօրէնութիքն կատարեալ զնորհուրդ, խաչի և մահու համբերեցեր. և զհրաշալի զյարութիդ քո ցուցեր հզօր զօրութիք. այսօր համբարձար փառօք՝ ի յերկինս և զկուսածին մարմինդ քո հրաշափառա-

պէս լուսազարդեցեալ. զոր տեսեալ Աստղիտ՝ նախաձայնեալ ասէր, մի՛ ինչ սա որ դիմեալ գայ յերկրէ։ Հասեալ պատուիրեց երկնից՝ զոչխին առ միմեանս, հաւքարձի՛ք իշխանք պղտոնձել ի վեր, և մնայէ լժատաւոր վառայ։ Ա՛յդ՝ որ յիմի կարօղ ես և հզօր, շնորհեա և մեզ հանդիպիլ քեզ ամպովք ի միւսանգամ՝ քո գալստեանդ, որ միայնդ ես մարդասէր։

Հոգեվարքն։

Ա՛ծ գքեզ խոստովանիմք զքո Հոգի՝ և երկիրպագանեմք, որ ես պատճառ կենդանութեանդ եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի. որ զոդխտութեան աշակերտացն բազում՝ գնտութեանդ լցեր, և ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անձառելեօք յուսյար նոցա. աղաղակեմք՝ Տէր լինայեա և կեայ զմեզ։

Ա՝ շա՝ փ՝ ո՝ յ։

Աղօթք։

Ամէնողորմած Հայր, որ զմեզ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանդերձեալ յառաքելոցն՝ լուսաւորեցեալ փրկուա. և այժմ աղաչեմք ըզքեզ սէր Հոգիդ Քո, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոյ և խաղաղարար աշխարհիս, խնայեա և կեցո զմեզ։

Երգ։

Ալ ո՛րոյ և մե՛ք զՀոգիդ սէր Քո ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ միաճառական խառնեալ. և հայցեմք մեզ ի վերնատուզդ զՀոգևորական խաղաղութիւնդ, Տէր փա՛ռք քեզ։

Վարդապետ։

Երևի Տէրդ այսօր աշակերտացդ ի Թաբօրական լերինն. և աշակերտացդ վարդապետեալք աղաղակէին առ նովաւ. արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի Տեառնդ, և մի Մովսեսի և մի Եղիայի։

Աղէտ՝ և մեք բանաւոր հօտս եղեմք ընդ քո ձշմարիտ վկայիդ. առաքեա՛ ի մեզ զոգի քո շնորհացդ՝ ի քոյ միաւանեցեալ դասուանդ և կեցո՛։

ԽԱՉ։

Ա՛ռաջի պատուականի ամենայատկիդ խաչի քոյ անկանեմք երկրպագելով, և խնդրեմք զթութիւնդ յանցեալոց մերոց. քանզի սուրբ բարձեր զպատասխարտութիւն ազգի մարդկան։ Եւ այժմ ունիմք սրբոյ Ա՛ծայնն քոյ՝ նշանի՛ շնորհեալ զերկնային վերապատուիրն իւրեղ ամ աշխարհի։

ԱՂՕԹՔ։

Տէր մեր և փրկիչ Յ՚Ս՚Ր՚Ե՚, որ առաքեցեր և միջնորդութիւն բազմաչարչար վկային քոյ և Հօրն մերոց սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին, մեծաւ փառօք և բազմութիւն զօրացդ լուսեղինաց ի ջերմ յերկինս ի դաշտն Ա՛րարատեան,

՚ի յայսելումի՝ փոքու հօտիդ .րոյ ապ-
գիս Հայոյ՝ և ՚ի ցուցուցՃն յատկակա-
նի սիրոյդ և մեծի ողորմութիդ. և
ոսկի ուռամբ բազխեցեր զնոսա անդրն-
դոյ, և հալածեցեր զնոսա սանդա-
րամետականոյ. ուր և լուսաձև յօ-
րինմամբ հրաշակերտեցեր զմայր Ե-
լիոան մեր զԱՀ Աջմիածին. և արա-
րեր զնա շտեմարան անսպառելի շնոր-
հայդ Ա՚ծայնոյ՝ ՚ի լինել ծնօղ՝ դաս-
տիարակ և կատարելագործիչ ամ՝ և-
կեղեցեայս Հայաստանեայց: Ա՚րդ՝ պա-
հեա զնա անսպրատ, հաստատուն և ա-
նսաղօտ, ՚ի պայծառազարդութի՛ եկե-
ղեցեայս մերոյ և մանկանոյս սոյն
մինչև ՚ի կատարած աշխարհի. յորոյ
միշտ փառաւորի ամենասրբ անուն .րո
յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Ն՚ՀԷՀԷՅ-ոյ:

Ո՚ղջասղղութի՛ շնորհեա եկեղե-
ցոյ քում՝ սրբոյ, զնասղղութի՛ և զան

շարժուվթի՝ ի Թշնամեայ պատերազմ. և հաստատեալ՝ ի մի հաւատ վկայութուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք Տէր և Ս. ճ. կեցո՛ զմեզ։

ՅՈՒՂԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Զյաւաջընթացութվթի՛ւն քո և վկայասպետութվթիւն Ս. Յ բանին խափանել կարծելով՝ որ ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն ի դրախտէն արտաքս ընկէց։ Նա և այժմ՝ զ՚երօդիադա անօրէնութվթի՛ւ բարբառել. և բամբասին՝ երօդիայ վկայքաւս ոտից աղջկանն հաճոյացողք՝ զի գթոյդ հատցէ զգլուխ որ զամենեցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն Ա՛ր։ Ս. յհ. դու որ յանապատի բարբառոյ ձայն, գոչեա՛ որում՝ ձեռնադրեցեր՝ պարգևել զխաղաղութվթի՛ւն և զմեծ զղջմանութվթիւն։

ՀՈՒՏ ՓՈՄ։

Սաղմոսք։

Ցնծա այսօր ցնծա և ղուարճասիր կամ ուղիկ եկեղեցի մը՝ յիշատակաւ սրբոյն Սահակայ նահատակին Քրի՛ստոսի վկայեցելոյ ։ օր։ Որ աղօթիւք բանալը զերկինս զօր փակեաց Դաւիթ. և հրեշտակակերպ անսխալմէք տեսանէր զկենդանութիւն ։ օր ՚ի կերակուր Դաւիթայ ընտանեալ յամէն սուրբ փառաց։ Որ զբազմութենէն քրիստոնէից զատելով՝ զծաղկիկ հատանելով՝ բոլորէր պսակս փոխանակ վշոյն և եղկանաց։ Նա զմարտիրոսականն արիւնն իւր խառնէր ընդ փրկականն արեանն Քրի՛ստոսի հատեցելոյն ՚ի կողէն։ Վասն որոյ պերազանեալ ՚ի վառաս առաւել քան զամէն սիրտ՝ հայեցի և վասն մեր ՚ի վերնատունէն զպարգեւս կենաց անվախճանից և զմեծ զորութիւնն։

Ա-շ-ա-ծ-ո-ւ:

Ա-ւ-ե-տ-ա-ր-ա-ն:

Յորովհետև ընտրեալ սին Սահմանաւս, յորովհետև ընտրեալ սուրբն Սահմանաւս, վկայ Հշմարիտ առաքելական քարոզութեան։ որ ի վերայ առնելն քարոզողացն ազօթէր առ Աստուած առնել մի համարիր սոցա զայս մեղս։ Այլ՝ ի ձեռն սորին բարեխոսութեանն շնորհեա մեզ Տէր զմեծ քո ողորմութիւնդ։

Լ-ո-ւ-ց-ա-ն:

Յնձայ այսօր ցնծայ և զուարճանայ եկեղեցի սուրբ՝ առնելով միմեանս հանդիսութիւն պանծալոյս Յիշատակս քո՝ ուր զերազանցեալդ ի հարս սուրբ Հայրապետաց և Լուսաւորիչ տանս Թորգոմայ սրբոյ Վրիպորիոս։ Որ քոյով անուանելի չարչարանօքդ զաշխարհս ամ հեռացուցեր։ առօրինակ Հդնութեամբդ զերկրեղեցեան զամենայնս։ որք և զոնդ

դունդ յերկնից՝ ի յերկիր խոնարհեալ՝ ի տես հանդիսի նահատակութեանդ վուխմայինն։ Նա անհամեմատ համբերութեամբդ զդառուցայեալ արքայն իւրական զօրքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր. և Ընճահաճոյ աղօթիւքդ զկուրացեալ միտս նոցին լուսաւորեցեր, և աւետարանին Քրիստի պաշտօնեայս արարեր։ Ընդ նմին և զսզդս հայոց նորոգ հոգևոր ծննդեամբ՝ ի լոյս Ընծիւթութեան ածեր։ Վասն որոյ և յատկապէս լուսաւորչայ լեցար՝ ի մէջ ամ սէրց, և զԱռաքելականն ընկալար զալծոռ և զպատիւ, և ընդ նոսին պսակեցար՝ ի Քրե Ընյ։ Ընդ՝ մեզ այժմ մեր և ուսուցիչ հոգևոյ մերոյ. աղաչեմք՝ զքեզ միաբան ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ, զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քոյ յատկապէս բարեխօսեսցես առ Քրե Ընծն մեր, զի վերկեղեցիս և զՄնայորդս ժողովրդեան քոյ պահեսցէ՝ ի խաղաղութեան՝ վրկելով՝ ի հոգևոր և մարմնաւոր թշնա-

մեայ. զի և մեք միշտ զնիշատակս քո կատարելով՝ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զքեզ Հոգին յաւիտեանս ամէն։

Լ՚ՈՒՐԱՐՔԻՆ։

Գրիգոր սքն Քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր, և զբանակս դեւսյն հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւնն, սպասկեցար յարքայութիւնն. արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր։

Ա՚ՈՒՐՀԵԼԻՍ։

Առաքեալք և վկայք Քսի Ա՚Յ՝ առնակալ Հոգւոյն զօրութիւն զամենասեան ընդհանուր յորդեդրութիւն կենաց կոչելով՝ միաբնական սքն երրորդութիւնն յորդորեցին երգել զնուաս՚ի յաւիտեանս ամէն։

Ա՛շխո՛յ։

Ընտ՛ոյ Ընտանի։

Ա՛յսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին յերկինից՝ ի յերկիր՝ կոչելով յորդեպրութիւն զմեզ վերնոյն Սիոնի. հաստատութիւն իւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ. որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զտիեզերս յանօրէնն կառապաշտութենէ. և միշտ հայցեն ի Քէ զքաւութիւն ծնողական անուանդ իւրեանց։ Ա՛րդ՝ մաղթանօք սոցա Տէր լինայեա՛ ի վրկեալ քո ժողովուրդս, որ միայնդ ես մարդասէր։

Ա՛ղաւնէն։

Տէր որ հնձեցուցեր զեկեղեցի քո ի վերայ վիմի հաւատոյ, և կարգեցեր ի սմա առաքեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս՝ առ ի հաստատութիւն սրբոյ. և ձգնութեամբ վկայիցն զթշնամին սորա վանեցեր. ի խաղաղութիւն զսա պահեա՛ Ընծ ոմն մարդասէր։

ՅԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ։

ՉՅայրապետականն զարդարեցեր ամենայն՝ ի յերկրի, զԱհարեղական առեր զպատիւ յերկնուստ՝ ճառայ Քեզ, ով երանելիդ՝ ի հարս սրբ Յայրապետ։ Վանդիր քո վարդապետութիւնդ սերմունք՝ բարեպաշտութիւնդ բուսուցին հասակ՝ ուրախութիւնդ պտուղ հատուցանելով, և հաւատոյ լոյս վերծութիւնդ ընդհելով. վասն որոյ բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց։

ԹՈՓՈՒԹԻՈՑ։

Որպէս յետ Ընճասէր թագաւորին Իսրայէլի Ընդկնայ յարոյց Ընճ զՅովսէ՝ որ զամ կռապաշտութիւնն՝ ի բաց ընկէց, սոյնպէս և զբարեպաշտն Կոստանդիանոս, որ զԱրիոսի զմոլութիւն խափանեաց. և զմեծն Թէոդոս յարոյց Ընճային նախանձուն վառեալ, ընդդէմ այնոցիկ՝ որք զսուրբ Յոգին հայհոյէին։

Գործ Ա.

Եւ՝ ահ Աճարեալ և ուղղափառ սէր թագաւոր՝ աղաչեաւ զՏէր ի փրկել զմեզ ի մարդասպաշտ հայհոյութենէ. զի և մեք տօնեսցուք զնիշատակս քո՝ խնդրելով ի Քեզ զհաշտութիւն և զմեծ ողորմութիւն:

Թագաւորն:

Որպէս յետ Աճասէր թագաւորին Իսրայէլի Ազեկիայ յարոյց Աճ զՅովսէ՝ որ զեմ կռապաշտութիւնն հնոյ ժողովրդեանն ի բաց ընկէց, նոյնպէս և ի նորումն յարոյց զանդրանիկն թագաւորաց զբարեպաշտն Աբգարիոս, որ ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկնաւոր թագաւորն Քն. և եղև քարոզ Աճութիւն նորա ընդ ծագս տիեզերայ: Յետ նորա և զմեծն Տրդատիոս, որ խստահալածեաց զկռապաշտութիւնն յաշխարհէս Հայոստանեայց, և զարդարեաց Ճշմարիտ և ուղղափառ հաւատով: Եւ՝ ահ Աճարեալ և բա-

ըեպաշտ սը թաղաւոր, աղաչեա զՏէր, ՚ի փրկել զմեզ յանօրէն բռնաւորայ. զի և մեք տօնելով զյիշատակս քո՝ խնդրեսցուք ՚ի Քե զխաղաղութի՛ն և զմեծ զողորմութի՛ն։

Ա՜պրիլոսոյ։

Ի տաճարն սրբոյ և յիշատակի սրբոյ Աարտիրոսայ՝ զնեռս համբառնալով աղաչեմք. բարեխօսութե՛ան սո՛յա և աղօթի՛ւք՝ զկենդանութի՛ն մեր խաղաղայո՛ Ո՛ճ, որպէս մարդասէր։

Ա՛գո՜ւստոսի։

Ա՛գնաւորք Քե՛ի, որք տանջանաց անօրինայն համբերեցի՛ք, և զմոլութի՛ւն կռոցն խափանեցի՛ք, դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ՚ի յերկինս. որք ունի՛ք զհամարձակութի՛ն ՚ի Քե՝ բարեխօսեցէ՛ք կեցուցանել զանձինս մեր, զնեռ աղաչեմք։

Ա՛ՇԱՐԱԺՈՒՆՔ։

Հ՚ԻՆՆԵՐՈՐԴԱԿԱՆ։

Որք ծագեցան մեզ յարևմտից ոմն զարեգակն, և լուսաւորեցին համանգամայն զաշխարհս Հայաստանեայց. փարատեցին զխաւարն անգիտութեան կռապաշտութեանն, և լուսաւորեցին զամ հոգի հաւատով Ս՚ծգիտութեան։ Սոյա բարեխօսութեամբն Ա՚Ծ՝ պարգեւեսցէ աշխարհի քում զխաղաղութիւն. և անձանց մերոց զմեղաց թողութիւն, որպէս մարդասէր Տէր։

ԴԱՅԼՈՒՆԱԿԱՆ։

Զհայրենական ձեր զհանդէս զուարճացեալ տօնէք եկեղեցի սրբ. քանզի սրբութեամբ ստացայք զկուսութիւն, և՚ի մարմնի զանմարմնոյն ցուցիք զհանդէս։

ԿՈՒՍԱՆԱՑ։

Յարմնացեալք Քի երկնաւոր փեսային՝ դստերք վերին Սիոնի. խնդրե-

յէք ի Քեզ դհաշտութի և վեծ զղրմութիւն։

ՎԱՐԴԱՊԱՏ։

Յաշխարհական ի ձակատամարտին, յաշխարհական ի ձակատամարտին և ի մեծ պատերազմին ընդդիմամարտեալ լինել անօրինացն պատերազմ։ Իսկ երանելի նահատակքն զմոլութի անօրինացն խափանեցին և յաղթող գտան. քանզի որոյ ստոյգեալ էր վճայն զօրութի, նչ ժուժկալէր նոցա մարմնաւորական պատերազմ։ Ընդ՝ Քո Ընճ՝ սոյա բարեխօսութէն լննայեա ի մեզ և ողորմեա։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՆ։

Օրհնական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նահատակդ Քրի սրբդ (Թէոդորոս). որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ հոգւոյդ քում փրկանս. և նչ աճեր զմտաւ

զպատանեալսն անօրէնն բռնաւորային։ Այլ վերին աղեցութիւնքն գիտելով զայրեցուցին հոգւոյ նոցա, վասն այնորիկ լուեալք զտաճար կռոյն և անարգեցեալք զպաշտամունս նոցա։ Արդ՝ ի յաղթօղ պատերազմի տօնողացս զոր նահատակութիւնք քոյ, բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց։

Ղուկասայ։

Գնալով փառաց քոյ ի փառս կալթուղիկէ եկեղեցի քո՝ Ռո՝ մեծապէս պայծառանայ քանզի թագաւորեալքն ի քէն դիմեալք ի յերկինս, ի Աբրահամեան նահատակին՝ ի յամօթ և ի քարընկէց յերեսս բանսարկուին։ Որք և քաջալերեցին զմիմեանս, զի մի լուծեալ ոք բաղանեօք անցաւորիս պակասեսցի, այլ դողալով առաքինաբար՝ վինքն ըղերձեալ ի յանիւս Ճահային դանձուցն հոլովիցի՝ աղաղակելով առ Ռո։ Արդ՝ սոյա բարեխօսութիւնքն՝

ընկալ և ըմբդեղութեի ժողովոյս մերոյ ՚ի յոյս սիրոյայ քոյ՝ Տէր վաւրք քեզ։

Նրկն Տաղկաց։

Որ ՚ի վերայ քերօբէիմն հանդչիս և ՚ի զօրայն հրեղինայ օրհնաբանիս, լիցեր ՚ի Տաքելօն, և փրկեցեր զերիս մանկունսն ՚ի հրոյն բռնութեէ։ Որք աղաղակելով ասէին երգ նոր. «Եամ գործք օրհնեցէք և բարձր արարէք»։ Թագաւոր վաւրայ և արարիչ բոլորիս, որ մարդասիրապէս գԹագոյար ՚ի սէր մանկունսն, և փրկեցեր ՚ի բորբոքեալ բոցոյն, որք անարգեցին զբռնութեիւն Թագաւորին, և շիջուցին զբոցն հրոյն. ընդ նոսին և մեք քեզ վերապոչեմք, փրկեա զմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից։ Օ՜ի դու միայն ես բազմապութ Տէր. քեզ վաւրք յաւիտեանս ամէն։

Ա-շ-ա-ժ-ո։

Հրեշտակք։

Զոր օրհնեն անլռելի ձայնիւ և մանալի Օրհնութիւնք՝ երկնաւոր նահապետութիւնք, Հրեշտակք և Հրեշտակապետք, Ուժոք և Տէրութիւնք, Իշխանութիւնք և Պետութիւնք, Սերովբէք և Քերովբէք. և մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուրբ Երրորդութիւնն և զմի Աստուածութիւնն։

Ա՛յսօր երկրաւոր եկեղեցւոյ քահանայապետութիւն ցնծայ հրաշափառապէս՝ զերկնաւոր քահանայապետութեանդ կատարելով պոծանեմբութիւն առնու։ Ա՛ն ընդ անմարմնականաց և հոգեղինաց դասուցդ և մեք մարմնականքս և հողեղէնքս համաձայնեալ փառաւորութեամբ զփառաւորեցեալն ի ձէնջ։ Ա՛րդ՝ ով սքանչելի և Սիքայէլ մեծ հրեշտակապետ Տարձրելոյն, և ամ զինուորութիւք երկնից, որք կայք միշտ

առաջի ամենայն Ընծայեն. անդադար բարեխօսս լերուք վասն մեր առ Տէր, վերաբերել զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկնից արքայութեն, և միաձայն բարբառով երգել զիւառս։

Ընդ Սէրոյ։

Բարեխօսութիւ սրբուհւոյ Ընծայնեն, սրբոյն Յոհաննու կարապետին, սրբոյն Սահմանողի Նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. և սրոյ Առաքելոց և Մարգարէից, Հայրապետաց և Վարդապետաց, Մարտիրոսաց և Խոստովանողաց, Ճգնաւորաց և Կուսանաց, Եհատոտակաց և Միանձանց, և ամենայն Սրբոց զոր հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից, որոց այսօր է յիշատակ. զհաղորդութի և զերկնային ողորմութի զոր պարգևեա մեզ մարդասէր Տէր։

ՀՈՐ ՀՈՄ։

ԲԱՐԻ։

Ես ևս խաղաղութեամբ պՏէր աղաչեցուք. ընկալ կեցոյց և ողորմեա։
Օրհնութեամբ և փառաք Հօր և Որդւոյ և։

Խաղաղութեան ամենեցուն։

ԽՐԱՏ։

Ընդէ՞ր, Ծանո՞ղ, Տէրունական, Վարդավա՞ռ, Վերափոխո՞ւմն, և այլ ոմանք պոնդից Ասորւոց ճաշու փոքր այս է։

Արճացուսյէ անձն իմ. և այլն. (Տե՛ս էջն 207)։

Աղու-հացից, Ծաղկազարդի, Հոգւոյ գալստեան, Խաչի, Նիկողայոսի և այլոց Վերափոխից ճաշու փոքր այս է։

Տէր ի թագաւորեաց զվայելչութեան

զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։

Աստուածայ զաշխարհ՝ զի մի սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո՛ի սկզբանէ. յաւիտեանս դու ես։

Ամբարձան գետք Տէր. և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. և յարիցեն գետք՛ի գնացս իւրեանց։

՛Ի ձայնէ ջուրց բազմաց սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։

Սքանչելի ես դու Տէր՛ի բարձունս. վկայութիւնք քո մեք յոյժ հաստատեալք։

Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր՝ ընդ երկայն աւուրս։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

Ա՝ՇԱ՝ ՃԱ՝Ն։

Ի ՕՐՀՆԵԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀՈԳԵՒՈՐ ՓԱՐԱՒՈՆՆ՝ ԱՅՍ Է ՃԱՇԱՐ ՓՈՔՐՈՆ։

Գովեա Նրուսաղէմ զՏէր։
Եւ օրհնեա զՍտուածդ քո Սիոն։
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Ո՞ եդ զսահմանս քո ի խաղաղուի. պարարտութիւն ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։
Դնէ զձիւն որպէս զսպր. և զմէգ որպէս փոշի ցանեաց։
Ընկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կենալ։
Առաքէ զբան իւր, և հալէ զնոսա. շնչեսցէն հողմք, և զնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր Յակոբայ. զարդարութիւն և զկրաւունս Իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր. և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

[illegible]

[illegible]

Ա[illegible] զեւ լուսոյն Տէր զձայն աղօթից իմոց. եւ այլն որպէս ՚ի Ն[illegible] 371։

[illegible]

Ո[illegible]

Օ[illegible]

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ

[illegible]

Ա[illegible] եւ այլն ըստ պատշաճի։ Ընդդէմ դիմեաւ։

Ա-շ-ր-ժ-ի։

Բ-ր-ը։

Ե՛ւ ես խաղաղութեան զՏէր աղա։

Վա՛յն խաղաղութե՛ամ աշխարհի, և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղա։

Վա՛յն ամենայն աշ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր աղա։

Վա՛յն Հայրապետին մերոյ Տեառն (անուն) կենաց և փրկութե՛ան հոգւոյ նորին, զՏէր աղա։

Վա՛յն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց՝ և ամ ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղա։

Վա՛յն բարեպաշտ իշխանաց՝ և և Ընծաեր իշխանաց, զօրավարաց՝ և զօրաց նոցին, զՏէր աղա։

Վա՛յն հոգւոյն։ Ե՛ւ ես միաբան։ Ո՛չ անձինս մեր։ Ողորմեայց մեզ Տէր։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ղաղակեցէք առ Աստուած՝ ի ձայն յնճուղիեան. և այլն։

Ընդէղծուած՝ ի Գործոց առաքելոց. Գլ. 14։

Անկեաս պաշտեմ զհայրենի Աճն հաւատացեալ ամի՝ որ ինչ յօրէնսն և՝ ի մարգարէս գրեալ է։ Ունիմ ըղ-յոյս առ Աճ. որուսմ և դրբա իսկ ակն ունին՝ ըմէ յարուղիեան լինելոյ է արդարոց և մեղաւորաց։ Յորում և ես իսկ ձգնիմ՝ անխիղճ միտս ունել առ Աճ և առ մարդիկ յամ ժամ։ Ի բազում ամաց ողորմուղիս եկի առնել յազգդ իմ. և ետուս պատարագիս։ Որովք գտին զիս սրբեալ՝ ի տաճարին։

Հոգւոյ գալստեան ճաշու առաջնորդեալ։

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ՝ ի յերկիր ուղիղ։

Տէր լսուր աղօթից իմոց. և այլն որպէս՝ ի Ամ. 19։

Աշուն ժամ։

Տոպոնոմիոն ճաշու աղօթս։

Աւրհնեա Տէր՝ ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո։

Յիշեա Տէր զԴաւիթ, և զամենայն հեղութեան նորա. և այլն։

Վարդավառին ճաշու աղօթս։

Տէր ով կայցէ՝ ի խորանի քում. կամ ով բնակեսցի՝ ի լեառն սրբ քո։

Որ գնայ ամբիծ, գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն՝ ի սրտի իւրում. և այլն։

Վերափոխման Աստուծոյ ճաշու աղօթս։

Աւրհնեա Տէր՝ ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո։

Յիշեա Տէր զԴաւիթ. և այլն։

Ա՛շխա՛տ ժո՛ղ։

Աս՛ըք խաչին ճաշա՛ ասպնո։

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսայ քոյ, ևետուր ուրախութի՛ սրտից մերոյ։

Ի՛ կարդալ իմում լուաւ։ այլն։

Ճոպհաննէ՛ս և այլոց Աչհէղէսաց պօղո՛ս՝ ճաշա՛ ասպնո հյոպէ։

Ընճ գհիմունս էարկ նմա յաւիտեան. ընկալաւք Աստուած զողորմութի՛ քո ի՛ մէջ ժողովրդեան քո։

Ա՛ ևճ է Տէր՝ և օրհնեալ է յոյժ ի՛ քաղաք Աստուծոյ մերոյ, ի՛ լեառն սո՛ր նորա։ և այլն։

Ա՛-էաէսոյ Ա՛ճոճնէ՛՝ ճաշա՛ ասպնո հյոպէ։

Տէր տայե՛ զբան՝ ոյք աւետարանեն զօրութի՛ բազմաւ։

Աշխատասիրութիւն:

Յարիւն ընծայեսցեն առնական իմաստք նորա. փախիցեն առեղծուածք նորա յերեսաց նորա. և այլն:

Ընդդէմ Քրիստոսի աշխատող կորնչի:

Տէր ասաց ցնա՝ որդի իմ եւ դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ընդդէմ խաւարեցան հեթանոսք. և ժողովուրդք խորհեցան ի սուտս. և այլն:

Քահանայապետին Քրիստոսի աշխատող կորնչի:

Տեսին առնական ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութի՛ն նորա. զի սքանչելիս արար. և այլն:

Աշխո- ժամ:

Մեծ Աղոթքին՝ ոչ է Ծաղկազարդ
Ճաշու- ոաղմոս կղոպե:

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն՝ զի գայ· զի հատեալ Տէր՝ի դա- տել վերկիր:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր· և այլն:

Հոոպոհոց Աե-ուհէից՝ Ճաշու- ոաղմոս կղոպե:

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աճ՝ի Սիոն· և քեզ տացին աղօթք Երու- սաղէմ:

Լուր աղօթից իմոց՝ զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան՝ի վերայ մեր· և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես:

Երանի՝ զոր ընտրեցեր և ընկալար· և բնակեսցին՝ի գաւիթս քո:

Ա՞շխ՞ Ժ՞մ։

Լ՝յցո՛ւք մեք ՚ի բարուքէն տան քո. սի՛ է տաճար քո սքանչելի ալդարուքե։

Լո՛ւր մեզ Ա՛ճ փրկիչ մեր. յոյս ամ՝ծագոյ երկրի՝ և ոլ ՚ի ծով հեռի։

Ո՛ խռովեցուցանէ զմեծուքի՝ ծովու. և զձայն ալեաց նորա յուծուցանէ։

Խռովեսցին հեթանոսք և երկիցեն բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց։

Յելս առաւօտու ընդ երեկոյս զուարճասցին. հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա. և բազում՝ արարեր զմեծուքիւն նորա։

Գետն Ա՛յ լի՛ եղև ջուրբ. պատրաստ արարեր զկերակուր նորա. զի այսպէս է պատրաստուքի՛։

Ջակօս նորա արբեցուցեր. և բազում՝ արարեր զարմտիս նորա։

՚Ի յօղել նորա՝ զուարթ եղիցի բոյս նորա. օրհնեսցի սրտակ տարուց քաղցրուքեան քո։

Դաշտք քո լցցին պարարտուքե.

պարարտասյին գեղեցկութիւնք ունա-
պատի։

Ելուրք ցնծութիւն զգեցյին. և զգեց-
յին խոյք մաքեայ։

Հովիտք բազում արասյեն զցորեան.
աղաղակեսյեն և օրհնեսյեն։

Հրեշտակապետաց ճաշու ոաղմոս
հնգետ։

Ո՛ արար զհրեշտակս իւր յոգիս. և
զպաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ։

Օրհնեա անձն իմ զՏէր. Տէր Աստ
իմ մեծ եղեր յոյժ. և այլն։

Ամաէլոյ և Սոփոնիայ ճաշու ոաղմոս
հնգետ։

Ընդ ամ երկիր եւ բարբառ նոյ. և
մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոյ։

Երկինք պատմեն զփառս Աստ. և
զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաս-
տատութիւն. և այլն։

Ծ՚շ՚ Ժ՚ն։

Հայոցն եւ Վրացոցն ճաշու՝ ասեղծոց հիւսիք։

Քահանայք քո զգեցցին զարդարու՝ թիւն. եւ սրբ քո ցնծալով ցնծասցեն։

Յիշեա Տէր զԴաւիթ. եւ զամենայն հեզութիւն նորա։

Որպէս երդուաւ Տէրն. եւ ոչ ստես եղ Աստուծոյ Յակոբայ. եւ այլն։

Հանգիստ Սրբոցն ճաշու՝ ասեղծոց հիւսիք։

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոյ իւրոյ. ո՛ Տէր ես ծառայ քո եմ. ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ։

Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ. եւ այլն որպէս ի Ա՚ի՚ 282։

Յուհաձոյս ասուածէջն ի հաւուրիէ ասուածէն եւ ընուէցուածս գ. 7։

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս. զի

սէր ԱՆՀ է։ Նա ամ որ սիրէ՝ ԱՆՀ է ծնեալ՝ և ճանաչէ զԱՆ։ Նա որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զԱՆ, զի ԱՆ սէր է։ Նա զի յայսմ երևեցաւ սէրն Աւ՛ի մեզ՝ զի զորդին իւր միածին առաքեաց յաշխարհս, զի եղիցուք նովաւ կենդանիք։ Յայսմ է սէրն. ոչ զի մեք սիրեցաք զԱՆ՝ այլ զի նա սիրեաց զմեզ. և առաքեաց զորդին իւր՝ քաւութիւն մեղաց մերոց։ Սիրելիք՝ եթէ ԱՆ այնպէս սիրեաց զմեզ. ապա և մեք պարտիմք զիմեանս սիրել։ զԱՆ ուրուք երբէք չիք տեսեալ. եթէ սիրեսցուք զիմեանս՝ ԱՆ՛ի մեզ բնակի. և սէր նորա՛ի մեզ կատարեալ է։ Այսուհետև գիտեմք, եթէ մեք՛ի նմա բնակեալ եմք՝ և նա՛ի մեզ, զի՛ի հոգւոյն իւրմէետ մեզ։ Նա մեք տեսաք՝ և վկայեմք, զի Հայր առաքեաց զորդին իւր փրկիչ աշխարհի։ Որ ոք խոստովանեսցի եթէ Յի՛ն որդի Աւ՛ի, ԱՆ՛ի նմա բնակի, և նա՛ յԱՆ։ Նա

մեք հաւատացաք՝ և ճանեաք զսէրն
Ա.Յ, զոր ունի առ մեզ։ Ա.Ծ սէր է.
և որ կայ ՚ի սէրն՝ բնակեալ է յԱ.Ծ.
և Ա.Ծ ՚ինամ բնակի։ Յայսմիկ կատա-
րեալ է սէր նորա ՚ի մեզ, զի համար
ձակութիւն ունիցիմք յաւուրն դատաս-
տանի. զի որպէս նայն է՝ նոյնպէս և
մեք եմք յաշխարհի յայսմիկ։ Երկիւղ
ո՛չ գոյ ՚ի սէր, այլ սէր կատարեալ՝
՚ի բաց մերժէ զերկիւղ. զի երկիւղ
ընդ տանջանաւք է. եւ որ երկնչի, չէ
կատարեալ ՚ի սէրն։ Մեք սիրեսցուք
զԱ.Ծ, վասն զի նախ նա սիրեաց զմեզ։
Եթէ ոք ասիցէ, եթէ սիրեմ զԱ.Ծ, և
զեղբայր իւր ատիցէ՝ սուտ է. որ ո՛չ սի-
րէ զեղբայր իւր՝ զոր տեսանէ, զԱ.Ծ՝
զոր ո՛չն ետես՝ զնա՞րդ կարիցէ սիրել։
Եւ զայս պատուէր ունիմք առ ՚ինմա-
նէ. զի որ սիրէ զԱ.Ծ, սիրէ նա և զեղ-
բայր իւր։

Հաշու Ժամ։

Սէուէրլ Ճաշու յինանցի պէհի գործոցի. ի չորէքշաբթէն սկսեալ։

ԴՀ.

Գովեա Երուսաղէմ. և այլն ի Բիւն 410։

ԵՀ.

Նարձր արարէք պետերը Ընճ մեր եկեղեցապէնք պատուանդանի ոտից Նորա, զի սուրբ է։

Տէր թագաւորեաց՝ բարկացան ժողովուրդք. որ նստիս ի քրովբէս՝ սասանեցաւ երկիր. և այլն։

ՈՒՐ.

Տեսին ամ ծագք երկրի զփրկութիւն։ Օրհնեցէք պետերը յօրհնու. և այլն։

ՀԲ.

Ընտուած՝ ողորմեա մեզ՝ և օրհնեա զմեզ. երևեցո զերեսս քո ի մեզ՝ և ողորմեա մեզ։

Ձանաչել յերկրի զձանապարհս քո. յայլնա ամ զվերկութիւնս քո. և այլն։

ԿԻՐ.

Կեղ վայելէ օրհնութիւնն. և այլն որպէս ՚ի ԼԻՆ 418։

ԲՀ.

Կեղ վայլէ օրհնութի ՈՂ ՚ի Սիօն. և այլն որպէս ՚ի վերոյ։

ԳՀ.

Տէր որպէս զինու հաճութիւ քով պսակեցեր զմեզ։

Փ. Նանիկ համոյ ունկն դիր Տէր. և այլն։

ՊՂԵՏՀԱՆԻ ԷՐԿՈՒՐԴ ՕՇԱԿԱՐԴԻՆ 63. 1։

ՊՂԵՏՑՈՒՈՑ ՅԵՈՅԵՑ ՍՈՒՓՈՒՆՔ։

Նսկ այս ոմ է՝ որ գիմեալ պայ ան-դամայ. կարմրութի ձորձոյ իւրոյ ՚ի բոսորայ. դեղեցիկ պատմուճանաւ և բուրն զօրութի. ես խօսիմ զարդարութի՛ և իրաւունս փրկութի։ Վ՚ա

էր կարմիր են ձորձք քո։ և հանդերձք քո իբրև հնձանահարի լիոյ հնձանի կոխելոյ։ Հնձան հարի միայն՝ և՛ ի հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս։ կոխեցի զնոսա սրտմտութիւ՛ն՝ և ճմլեցի զնոսա բարկութիւ՛ն՝ և հեղաւ յերկիր։ և զայս հանդերձս իմ՝ թաւթաւեցի։ Օ՛ր հասեալ էր՝ և վերայ նոցա օր հատուցման։ և ամ փրկութեանց եկեալ հասեալ։ Հայեցայ՝ և ոչոք էր, որ օգնէր, զմտաւաճի՝ և ոչոք էր՝ որ՝ ի թիկունս հասանէր։ փրկեաց զնոսա բազուկ իմ։ և սրտմտութի՛ւն իմ՝ միայն զդեմ կալաւ։ Կոխեցի զնոսա բարկութի՛ւն իմով, և զենի զնոսա սրտմտութի՛ւն իմով, և հեղաւ զնոսա յերկիր։

Ողորմութիւնք Տեառն շքեղապատմութիւն։ Ասէ զոր
պէտս։

ԲՀ։

Ողորմութի՛ւն քո ակնյայտութիւն ամ յաւիտեանից։ և տէրութի՛ւն քո յազգէ մինչև յազգ։

Փ. Հաւատարիմ է Տէր յամէն բանս իւր. և արդար է յամէն գործս իւր:

ԳՀ.

Երկնիրպատիկ ի տաճար սո՛ւրբ քո՝ երկիւղիւս քո Տէր:

Փ. Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քոյ. զի օրհնեսցես դու զարդարութիւն:

ԳՀ.

Կեցո՛ զծառայս քո Ո՛չ համ. որ ի քեզ յուսացեալ:

Փ. Ողորմեա՛ ինձ Տէր՝ զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ:

ԵՀ.

Նարնձր արարէք զՏէր Ո՛չ մեր. երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սո՛ւրբ է:

Փ. Տէր ի թագաւորեաց՝ բարկացան ժողովուրդք. որ նստիս ի քրովբէս՝ սասանեցաւ երկիր:

ՈՒՐ.

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փ. Օրհնեայք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի սքանչելիս արար։

Աւետիս Ճաշո- ուչ։

ԲՀ.

Դարձի զիս Տէր ՚ի մեղայ իմոյ. և զամ անօրէնութիւնս իմ քաւեա ինէն։

Փ. Ողորմեա ինձ Ած ըստ մեծի ո- ղորմութեանդ քումդ. ըստ բազում գթից քումդ քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

ԳՀ.

Երանի ամենեցուն՝ որք երկնչին ՚ի Տեառնէ, և գնան ՚ի ճանապարհս նորա։

Փ. Ջուստակաս ձեռաց քոց կերի- ցես. երանի ե քեզ՝ և բարի եղիցի։

ԴՀ.

Արի թողուր զիս Տէր Ած իմ. և մի ՚ի բացեայ առնիր ինէն. հայեաց յօգնել ինձ Տէր փրկութեան իմոյ։

Փ. Տէր առաջի քոյ ե ամ յանկու- թիւն իմ. և հեծութիւն իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

ԵՀ.

Մի ընկենուր զիս Տէր ի ժամանակի ծերութեան. ի սպասիլ զօրութեանդ իմոյ մի թողուր զիս։

Փ. Ի քեզ Տէր յուսացայ՝ մի ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեանդ քում փրկեա զիս և ապրեցո՛ զիս։

ՈՒՐ.

Աներձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քոյ Տէր. ըստ բանի քում համատուն արա՛ զիս։

Փ. Զայնի համում լուր Տէր՝ ըստ ողորմութեանդ քում. և յիրաւունս քո կեցո՛ զիս։

Ա՛ւետիս Ա՛շո՛ Յո՛յսա՛ն։

ԱՁ.

Ամենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ. և սաղմոս ասասցեն քեզ։

Զաղաղակեցէք առ Ա՛ստուած ամ երկիր. սաղմոս ասացէք անուան նո՛ր. և տուք զփառս օրհնութեան նորա։

ԱՒ.

ՄԵԾ ատամիկք կՏԵՐ ՊՃ ՄԵՐ. և բարձր ատամայուք զանուն նը՝ի միասին:

Օրհնեցից կՏԵՐ յաւիտ ժամ. յաւիտ ժամ օրհնութի՛ն նորա՝ ի բերան իմ:

ԲԶ.

Օրհնեցէք կՏԵՐ յօրհնութի՛ն նոր:

Օրհնեցէք կՏԵՐ ամ երկիր. օրհնեցէք կՏԵՐ և օրհնեցէք զանուն նը:

ԲԿ.

Օրհնեցէք կՊՃ ՄԵՐ. օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք Տեառն ՊՅ:

ՏԵՐ Պատուաճ օրհնեալ. օրհնեալ է ՏԵՐ զօրհանասպատ:

ԳԶ.

ՄԵԾ Է ՏԵՐ մե՛ծ, և մեծ է զօրութի՛ն նը. համատարած նորա ո՛չ գոյ բաւ:

Օրհնեցէք կՏԵՐ զի բարի է. սաղմոս ՊՅ մերոյ. քաղցր եղիցի օրհնութի՛ն:

ԳԿ.

Սաղմոս ասացէք ՊՅ մերում. սաղ-

մոս ասայէք թագաւորին մերում, սաղ մոս ասայէք:

Ծափս հարէք ամ հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Ած ի ձայն յնծուե:

ԴՀ.

Սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ:

Փ. Քեզ վայելէ օրհնութի Ած ի Սիոն. և քեզ ասային աղօթք Երկեմ:

ԴԿ.

Ելայծր է զըր արար Տէր. եկայք յնծասցուք և ուրախ եղիցուք ի սմա:

Փ. Խոստովան եղիցուք Տեառն՝ զի բարի, է զի յաւիտեան է ողորմութի նը:

ՄԷՒԵՒՒ ԱՂՈՒՆՑ ԿԻՐԱԿԻՒՆ:

Ուխտս դիք և կատարեցէք Տն Ած մեր:

Յայտնի է ի Հրեաստանի Աստուած. և Իսրայել մեծ է անուն նորա:

Ա՛շխ. ժամ։

Աղաղակէ եւ ող-ջբերէ ճշմա՛րտ։ Աւետ. Սաղմոս ։

Յարեան՝ ի վերայ իմ վկայք չարայ. և զոր ինչ ո՛չ գիտեի՝ հարցանէին ինձ։

Դատեա՛ Տէր զայնոսիկ՝ որք դատեն զիս. մարտիր ընդ այնոսիկ՝ որք մարտընչին ընդ իս։

Աղերսալ Սաղմոս ։

Ես՝ ի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք իմ առաջի իմ են յամէ՛ ժամ։

Տէր մի սրտմտութեա՛ քով յանդիմանես զիս. և մի՛ բարկութեա՛ քով խրատես զիս։

Աղօթել Սաղմոս ։

Ո՛տանէր տեսանել զնանրութիւն. խոսէր՝ ի սրտի իւրում. և ժողովէր զանօրէնութիւնն յանձն իւր։

Ա՛ՇՈՒ ՅՈՍՆ։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտըրնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր։

ՉՈՐՈՐԴ ՍՂՈՄՈՆ ԼԻՍ։

Նաժանեցին զհանդերձս իմ ՚ի մէջ իւրեանց. և ՚ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին։

Ա՛ծ՝ Ա՛ծ իմ, նայեաց առ իս. ընդէր թողեր զիս. հեռի եղէ ՚ի փրկութենէ իմմէ՝ վասն բանից յանցանաց իմոց։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՍՂՈՄՈՆ Լ։

՚Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։

՚Ի քէզ Տէր յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեա՛ք քումդ փրկեա զիս և ապրեցո՛ զիս։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՍՂՈՄՈՆ ԿԲ։

Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի. և ՚ի ծարաւ իմ՝ արբուցին ինձ քացախ։

Ճաշու Ժամ։

Կեցո՛ զիս Աստ՝ զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկղմայ ես ի խորս անդնդոց, ուր ո՛չ ոտն կայ հանդիստ։

Առաքելոցդ Սաղմոս ձէ։

Աղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և ի մեռեալս ազատ։
Տէր Աստ փրկութե՛ն իմոյ. ի տուէ կարդացի՝ և գիշերի առաջի քոյ։

Ո–ընէլոցդ Սաղմոս Ճա։

Կացեալ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւասատան անապատի։
Տէր լո՛ւր աղօթից իմոց. և աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։

Պօղոս առաքեալ Յոյն Գաղատացւոց ընդդէմ Տիմոթէոս առաջին նամակ է ընդհանրական։

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի, ըստ հրամանի փրկչին մերոյ Աստուծոյ՝ և Քրիստոսի

Յեի յուսոյն մերոյ։ Տիմօթեայ որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք։ Շնորհ՝ ողորմութիւն՝ և խաղաղութիւն ԱՍՏՂՕրէ և ՚ի Տեառնէ մերմէ՝ Յեի ՔԵ։ Որպէս աղաչեցի զքեզ կալ ԱՆփեսոս՝ մինչ երթայի ՚ի Մակեդոնիա. զի պատուէր տայիս ոմանոյ չլինել օտարուսմունս։ Եւ չհայիլ յառասպելս՝ ՚ի տոհմաթիւս անչափս։ Որք մանաւանդ խընդիրս յուզեն, և ոչ զտնտեսութիւն ԱՍՏ հաւատովք։ Քանզի զլուխ պատուիրանին սէր է, ՚ի սրտէ՝ և ՚ի մտաց բարեաց՝ և յանկեղծաւոր հաւատոյ։ Յորոյ ոմանք վրիպեցան՝ խոտորեալք յունայնութիւն բանից։ Կամին լինիլ վարդապետք օրինաց. ինքեանք ոչ իմանան զինչ խօսին, և ոչ վասն որոյ պնտեալն են։ Գիտեմք՝ եթէ բարւոք են օրէնք՝ եթէ ոք վնասա օրինօքն կրեսցէ։ Գայց զայս գիտասցի՝ զի ՚ի վերայ արդարոյ օրէնք ոչ կան, այլ ՚ի վերայ անօրինաց՝ և անհնազանդից.

ամբարշտոյ՝ և մեղաւորաց. անսրբոյ՝ և պղծոց. վհայր և վնասր անարդողաց. մարդասպանաց. պոռնկաց. արուամոլ-տաց. մարդեղուաց. ստոյ. ստեղ-ծմանց. և եթէ այլ ինչ կայ հա-կառակ ողջամիտ վարդապետուեաց։ Որ ըստ աւետարանի վասաց երանելոյն Ա՛Յ է, որոյ եղէ ես հաւատարիմ։

Աղերսեալ ճշմա- ռւռւոյ պահոց. ոչ ասի ընդ ձայնիւ։

ԱՋ.

Ողի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։

Ա՛ման անուան քո Տէր՝ կեցուսցես զիս. արդարութիւն քում։

ԱԻ.

Տէր՝ մի՛ սրամտութիւն քում յանդի-մաներ զիս. և մի՛ բարկութիւն քում խրատեր զիս։

Հ՚գնայս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ

բանի քուշ. և մի՛ տխրեսցին ինձ ամենայն մեղք։

ԲՉ.

Սիրտ իմ խռովեցաւ ինձ. և երկիւղ մահու անկաւ ՚ի վերայ իմ։

ԲԿ.

Դարձ Տէր՝ և փրկեա զանձն իմ. կեայ զիս Տէր ըստ ողորմութեանդ քումմ։

ԳՉ.

Վասն անուան քո Տէր քաւեա ըզմեղս իմ. զի բազում եղեն յոյժ։

ԳԿ.

Ողորմեա ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

ԴՉ.

Յիշեա Տէր զղթութիւնս քո և զողորմութիւնս քո՝ որք են յաւիտենից։ Զմեղս մանկութեանդ իմոյ և զանցուածս մի՛ յիշեր. այլ յիշեա զիս Տէր ըստ ողորմութեան քումմ՝ վասն քաղցրութեանդ քո. զի քաղցր և ուղիղ ես։

Ա՛շխ՛ Տ՛ր։

ԴԿ.

Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Օ՛մեղս մանկութիւն եւ յիմ. (ոչ՝ ի վերոյ։)

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր՝ եւ ասացին, դու ես յոյս և բաժին իմ՝ յերկրին կենդանեաց։

Ա՛լէլո՛ւյա՛ շաբաթապահոց։ Աբիա՛շաբաթ Աբեա՛շաբաթ և Հ՛ինգշաբաթ՝ էրբ ու՞ն և դկ լինի՝ պայծառնի ասա՛։ Իսկ էն՛ն յայլ ձայնի՝ ալ՛ելուիա ասա։

ԲՀ.

Ընկայք յնծասցուք ՚ի Տէր. աղաղակեսցուք առ Ն՛ծ փրկիչ մեր։

ԳՀ.

Երգեցէ՛ք Տեառն երգ նոր. երգեցէ՛ք Տեառն ա՛մ՝ երկիր. երգեցէ՛ք Տ՛ն, և բարձր արարէ՛ք զանուն նորա։

ԴՀ.

Բարձր արարից զընտրեալն ՚ի ժո-

զովըդենկ համմ. զտի զԱստւծի ծառայ իմ և հաղով սրբով համով օծի զնա:

Աղետո-ւա Աշոնց կե-ւոհէնց:

Աղաղակեցէք առ Տէր ամ երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութ-ը:

Մտէք առաջն նր ցնծութ-ը. ծա:

Ծ.փոխ ընտէս առա:

Աղետո-ւա ճաշո- Յոյսո-էառ ըստ ցոյնէ:

ԱՁ.

Դու յարուցեալ զՔրիստոսէ ի վերայ Սիոնի. ժամանակ զթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Թագաւոր մեծ ի վերայ ամ երկրի Աստուած է. սաղմոս ասացէք նմա խնամութ-եամբ:

ԱԻ.

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութ-ի նոր. օրհնութ-ի նմա յեկեղեցիս սրբոց:

ԲԶ.

Ծանիս հարէք ամ հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Ն՚ծ՚ ի ձայն ցնծութեան։ Ն՚ծ՚ դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։

ԲԿ.

Ընդ Տէր Ն՚ծ՚ եմ՝ ի հրամանս քո զըր պատուիրեցեր. և ժողովք ժողովըրդոց շուրջ եղիցին զքեզ. վասն այսորիկ ի բարձունս դարձ Տէր։

ԳՋ.

Ուրախ եղև Իսրայէլ յարարիչ իւր. որդիք Սիօնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։

ԳԿ.

Նկայք և տեսէք զգործս Ն՚Յ՚. որպէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն որդիս մարդկան։

ԳՁ.

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։

ԴԿ.

Յարեաւ Ն՚Ը, և յրուեցան ամենայն թշնամիք նորա. փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա։

ՕՐՀՆԵՄ։

Հասեալ կայլն ուրք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ։

Ն՚ԼԵԼՈՒՅԱ ՕՐՀՆԵՄ ՅԱՂՈՒԼԷԱՆ ՅՆՈՒՆՑ ՃԱՇՈՒ Ն՚ԷՏՊԱՆԻՆ։

ՋԱՏ. ԿԻՐ.

Պողեա Երուսաղէմ զՏէր. և օրհնեա զՆ՚Ը քո Սիոն. և այլն որպէս (՚ի Ռիւ 410)։

ԲՀ.

Պողեա Երուսաղէմ զՏէր. և այլն որպէս ՚ի վերոյ։

ԳՀ.

Տէր ՚ի զօրութիւնդ քումմ ուրախ եղիցի

յն Թագաւորն. ՚ի վերկուԹեան քուամ ցնծասցէ յոյժ. և այլն։

ԴՀ.

ՎՔեզ վայելէ օրհնուԹիւն Ա՛ծ ՚ի Սիօն. և այլն որպէս (՚ի Ե֊ին 418)։

ԵՀ.

Տէր ով կայցէ ՚ի խորանի քուամ։ և այլն։

ՈՒՐ.

Տէր Թագաւորեաց վայելչուԹիւն. և այլն որպէս (՚ի Ե֊ին 408)։

ՀԲ.

Ցնծայէք առ Ա՛ծ՝ օգնական է մեր. աղաղակեցէք առ Ա՛ծ Յակոբայ. և այլն։

ՆՈՒ ՀՒ֊ՈՒՀՒ։

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. և օրհ. և այլն որպէս ՚ի վերոյ մինչև յհամբարձուածն։

Ա՛ԼԼՈ֊ԻՅԱ ՀԱՄՔԱՐՁՄԱՆ ՎՔ՚ի ԸՍՓ ԱՐՈՒԱՅՍ։

ԵՀ.

Համբարձէք ևշխանք զդրունս ձեր

Ա՝շ՝ ժ՝ն։

Ի վեր։ Համբարձյին դրունք յաւխտենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։

ՈՒՐ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ՇԲ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ԿԻՐ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ԲՀ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ԳՀ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ԴՀ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ԵՀ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ՈՒՐ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

ՇԲ.

Համբարձէք իշխանք զդրունս։

Շաբաթ երեկոյ։

Աղերսք յայսմ շաբաթի ի Տէր զոգիսն ոչնչոյ գալստեան։

ԿԻՐ.

Ողորմութիւն Տեառն լի եղև երկիր. և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան. և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նորա։

ԲՀ.

Նկայք ինձ ասյուք ի Տէր. աղաղակեսցուք առ Աճ փրկիչ մեր։

ԳՀ.

Երգեցէք Տեառն երգ նոր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութիւն։

ԴՀ.

Վասն անուան քո Տէր կեսուսցես զիս. արդարութիւն քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

ԵՀ.

Ողորմեա ինձ Տէր՝ զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Ա՛ՇՈ՛ՒԹԻՒՆ։

ՈՒՐ.

Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ. և զամե՛ն հե՛զութիւն նորա։

ՀԲ.

Յիշեցէ՛ք օրհնեցէ՛ք զԱ՛ստուած. և զՏէր յաղթերայն Իսրայէլի։

Աղե՛ղ-ի՛ս Տա՛պաւոյն։

Աղբի՛ւր Տէր ՚ի հանգիստ քո. դու և տապանակ կտակի սրբութե՛ան քո։

Աղե՛ղ-ի՛ս ճաշո՛ւ Աղաւէտարա՛նին Քրիստոսի, որ հոշի Վա՛րպետա՛ւ։

ԿԻՐ.

Ամէն լուսաւոր հոգւոյն լինելը նոցա՝ ձայն եղև յամպոյն՝ որ ասէ, դա՛ է որդի իմ՝ սիրելի՝ ընդ որ հաճեայ։

ԲՀ.

Պարձրութի՛ւնք լերանց նորա են. նորա է ծով և նա արար զնա. և զցամաքն ձեռք նորա ստեղծին. եկայք երկիրպագութ նմա. անկայուք և լայայուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ։

ԳՀ.

Քո են երկինք. և քո է երկիր. պաշ-
տարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր.
պհիւսիս և պհարաւ դու արարեր. Թա-
բոր և Հերմոն յանուն քո ցնծասցեն։

Ընդունիս ճաշու Աստուածային Խոյն և
Նվիրեալ։

ՀԲ.

Սկսեալ Տէր պՍիոն, և ընտրեալ
բնակիլ ՚ինձմ. ասէ՝ այս է հանգիստ
իմ յաւիտեանս յաւիտենից. ՚ի սմա
բնակեցայց՝ զի հաճեալ ընդ սա։

ԿԻՐ.

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛
զորդի աղախնոյ քո. և արա առիս նըշ-
ան բարութեան։

ԲՀ.

Նստուր երկիւղածոյ քոյ նշան. զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Ա՞ՇՈ՞ ԺՈՄ։

ԳՀ·

Սիրեայ Տէր զԱհան, և ընտրեայ բնա։

ԴՀ·

Տէր՝ սիրեցի զվայելչութիւնի տանդ ո, և վտեղն յարկի փառայ քոյ։

ԵՀ·

Որպէս սիրելիք են յարկք քո Տէր զօրութեայ· յանկայ և փափագի անձն իմ՝ ի դաւիթս քո· սիրտ իմ՝ և մարմին իմ՝ յնծասցեն առ Ենդ կենդանի։

ՈՒՐ·

Նտուր եկիւղածայ քոյ նշան վի։

ՀԲ·

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո· կեայ աջով քով, և լուր մեզ։

ՆՀԷՂԷՑ՞Ոյ։

Հիմունք նորա ի լերան սուրբ նորա· սիրէ Տէր զդրունս Սիոնի առաւել քան զամենայն յարկսն Յակոբայ։

ՆՀԷՂԷՑ՞Ոյ։

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո՝ ահաւադիկ քաղաքդ Ենտուծոյ։

Ա՛ՇԽԱՐՀ ՀԱՅՈՑ:

ՆՀԵԼԷՈՒՅԻ:

Տէր՝ ում կայցէ՛ ի խորանի քումմ.
կամ ում բնակեսցի՛ ի լեառն սո՛ւրբ քո:
Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարութի՛ւն:

ԻՍԱՅԻ:

Ղշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց,
և ետուր ուրախութի՛ւն սրտից մերոց:

ՆՀԵՐԻԱՅԻ ՃԱՇԱՒ ՎԷՐԱԿՈՒՆԴԱՅՈՑ ՆՈՒՈՒԱՍ-
ՃԱՇՆԻ ԻՒՐԱ ՍՈՒՐԲՆ:

ԿԻՐ.

Ա՛յսօր ծնաւ որ ի՛ Հօրէ յառաջ
քան զլուսեակ ծնայ զքեզ:

ԲՀՇ.

Ուրախ լեր բեթղեհեմ՝ Տէր ընդ
քեզ. օրհնեալ ես դու ի՛ կանանց. և
օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

ԳՀ.

Արի Տէր՝ ի հանդիստ քո. դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Ուրախ լեր բնակութեալդ. ոպ՝ ի վերոյ:

Ալէլուիայ ձայնս ծնողացն՝ ըստ ա–ո–ղջ:

Ա՛ՌԱՓԱԼՈՒՆ:

Հոգին սո եկեսցէ՝ ի քեզ. և զօրութիւն բարձրելոյն հովանասցի քեզ:

Ա. Այսօր ծնաւ որ՝ ի Հօրէ յառաջ քան. և այլն որպէս՝ ի վերոյ:

Ո. Հոգւով սրբով զօրացեալ սո Ստեփաննոս, և ընտրեալ յորովայնէ, ճշմարիտ վկայ. սիրօղ և առաքեալ առաքողին. ՝ի Քեզ ընկալար զզուարթութեան զպատակ:

Գ. Կարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ՝ ՝ի յորովայնէ յորովայն երկրապագէր. սպասաւոր եղև բանին **Ա**. և լուեալ զահաւոր ձայնն՝ աղաղակէր ասելով, ահա գառն **Ա**. որ բառնայ զմեղս աշխարհի:

Ճ՟շ՟ ժ՟ղ՝

Գ՟ Ուրախ լեր բերկ՝ և այլն որպէս ի վերոյ։

Ե՟ Դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսջիր՝ գնասցես առաջի Տ՚ն պատրաստել զճանապարհս նորա։

Զ՟ Եհան զիս ի դըժոխս տառապանաց՝ ի կաւոյ և ի տղմոյ՝ հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ՝ և ուղղեաց զդըրնացս իմ։

Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի՝ և Տէր ընդ աջմէ քումմէ։

Արդարաւ Տէր Դաւթի ճշմարտութիւն, և ոչ ստեաց նմա՝ ի պտղոյ որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ նը։

Ուրախ լեր բերկրեալ՝ և այլն որպէս ի վերոյ։

Ընթերցուած ճաշու՝ Քառասնօրեայ գալստենէն Քրիստոսի ի տաճարն։

Տէր ի տաճար սուրբ նորա՝ Տէր յերկինս յաթոռ նորա։

Ա՜շո՜ ժ՜ո՜ն։

Աեծի ոզովոմեան ճաշո՜ն։

Տէր Աճ մեր երևեսյաւ մեզ. արա-
րէք տօնս ուրախութեամբ կանխաւ մինչև
յանկիւնս սեղանոյ։

Անէլո՜ւ Ա՜շո՜ Հրեշտակապետաց։

Ողորմութիւ Տեառն լի եղև երկիր.
և բանիւ Տեառն երկինք հաստատե-
ցան. և հոգւով բերանոյ նորա ամե-
նայն զօրութիւնք նոցա։

Յովհաննո՜ Կարապետին։

Գո՜ւ մանուկ՝ մարգա. որպէս՝ի վերոյ։

Յովհաննո՜ Գլխատման։

կարապետն Յովհաննէս. ոմն՝ի վերոյ։

Հանգչեն Սարկաւագունք։

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած. և
զՏէր՝ յաղբերացն Իսրայէլի։

Անեռայի Ա՜ռաչելոյ։

Կայուսցես զնոսա հշխանս ընդ ամ
երկիր. և յիշեսցի անուն քո ընդ ամ
ազգս ազգաց։

Ընդ ամ երկիր եւ բարբառ նոյ. և մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոյ։

Գո՛ւթ և Յաֆե՛թ։

Յիշեա՛ Տէր զԳո՛ւթ. և զամենայն հեղուածն նորա։

Նա՛հաղթն։

Պատմէ զբան Իւր Յակոբայ. զարդարութիւն և զկրաւունս Իսրայէլի։

Գրի՛ֆոյն և Հո՛ռոմ՛ոյն։

Համբերելով համբերի Տեառն. և նայեցաւ առ նա, և լուաւ աղօթից նոյ նմոյ։

Հայո՛ւէից և Վ՚անդա՛լից։

Վճահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Ա՛ֆհո՛ւռից։

Երանելի են որք բնակեալ են ՚ի տան Տեառն. յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ։

Կո՛ւշից։

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ ՚ի

Ա՛շխ՝ ժո՛ղ։

հանդերձս ոսկեհուռա զարդարեալ և պաճուճեալ։

Տարցին Թագաւորն կուսանք զհետ նորա. և զընկերս նորա տարցին նմա։

Թուփ-ուլոց։

Տէր՝ ի զօրութեդ քում ուրախ եղիցի Թագաւորն. ի փրկութեան քում յնծասցէ յոյժ։

Վեր-առնէց՝ և էլիս-ց քիւ-րու-ցն։

Ընդպաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր. և հաներ զմեզ ի հանգիստ։

Սէնի ՀԷփշէ՛մէ։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչայ իմոյ։

Ուլու-ց։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտուց եղիցի ուրախութիւն։

Ա.ԼԼԱ-ԼԱ ՃԱՇԱ- Ա՛ՐԱՒԼՈՒՅ։

Ա.Զ.

Տէր սիրէ զԼրաւունս, և ոչ ընդվայր հարկանէ զաւրքս նր. այլ յաւիտեան պահէ զնոսա։

Փրկութի՛ւն արդարոյ՝ ի Տեառնէ է. վերակայո՛ւ է նոցա՝ ի ժամանակս նեղութեան։

Ա՛Ի.

Պարծեսցին սուրբքն փառօք. և ցնծասցեն՝ ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր արասցեն զՍ՛ք բերանօք իւրեանց։

Լ՛ոյս ծագեաց արդարոյ. ուղղոյ սրտիւ եղև ուրախութի՛ւն։

ԲՁ.

Պարծեսցին սո՛քն փառօք. ոտ՛ի վերոյ։

ԲԿ.

Կարդացին արդարքն առ Տէր. և Տէր լուաւ նոցա. յա՛մ նեղութե՛ն նոց փրկեաց զնոսա։

ԳՁ.

Վ՚ասն քոյ մեռանիմք զօրհնապաղ. հաճարեցաք ոմն զորչևար ՚ի զենուճն։

ԳԿ.

Ուրախ լևցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են ՚ի քեզ. յաւիտեան յինճասցեն. և բնակեսցիս դու ՚ի նոսա։

ԳՁ.

Ընդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրն Լիբանանու բազուկք եղիցին։

ԳԿ.

Նազում նեղուլթիք են արդարոց. յոմէ փրկէ զնոսա Տէր. և պահէ զոմ ոսկեսս նոց. և մի ՚ի նոցանէ ոչ կորիցէ։

Ասա ընդէրնէ լինի աւետարան քոյ պատշաճի. և յետոյ ասէ Հանգիստն Նիկիճան։

Աւետարան քոյ Մատթէոս Ե. 1։

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ՚ի լեառն. և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան

առ նա աշակերտք նորա: Եւ բայեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնոսա, և ասէր: Երանի աղքատաց հոգւով, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Երանի սգաւորաց, զի նոքա մխիթարեսցին: Երանի հեզից, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր: Երանի որք քաղցեալք և ծարաւիք իցեն արդարութեան, զի նոքա յագեսցին: Երանի ողորմածաց, զի նոքա զողորմութիւն գտցեն: Երանի այնոցիկ՝ որք սրտիւք են սրտիւք, զի նոքա զԱՍՏ տեսցեն: Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք ԱՍՏՈՒԱԾ կոչեսցին. Երանի որք հալածեալք իցեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատինեսցեն զձեզ՝ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ: Ցնծայէք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազումք են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն՝ որք յառաջ քան զձեզ էին:

Գործք Ժ։

Ա-ԷՏԵՐՆ ԸՍԿ ՄԱՏԹԷՈՍ Գ. 13։

Եւ ելանէ՛ի լեառնն՝ եւ կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ. և եկին առ նա։ Եւ արար երկոտասանս՝ զի եւթեն վնովաւ, և զի առաքեսցէ վնոսա քարոզել։ Եւ ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս՝ և հանելոյ զդեւս։ Եւ եդ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս։ Եւ Յակոբոս Զեբեդեայ՝ և Յովհաննու եղբօրն Յակոբայ՝ եդ նոցա անուանս Բոաներեգես, որ է՝ որդիք որոտման։ Եւ զԱնդրէաս, և զՓիլիպպոս, և զԲարթողիմէոս. և զԹովմաս և զՄատթէոս մաքսաւորն, և զԹոմաս. և զՅակոբոս Ալփեայ, և զԹադէոս՝ և զՍիմոն կանանացի, և զՅուդայ Իսկարիովտացի. որ և մատնեաց զնա։

Ա-ԷՏԵՐՆ ԸՍԿ ՂՈՒԿԱՍ Ի. 12։

Ես և ցկոչնաւորէն. յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս, մի կոչեր

զբարեկամն քո, և մի զեղբարս քո, և մի զազգականս քո, և մի՛ զդրացիս քո, և մի՛ զմեծամեծս. զի մի՛ և նոքա փոխարէն կոչեցեն զքեզ՝ և լինիցի քեզ հատուցումն։ Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութիւն, կոչեա զաղքատս և զխեղս և զկաղս և զկոյրս։ Եւ երանելի լինիցիս, զի ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ. և հատուսցի քեզ փոխարէն ի յարութիւն արդարոց։ Իբրև լուաւ զայս ոմն ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. երանի որ կերիցէ ճաշ յարքայութեան Աստուծոյ։

Ա. Էսայեայ ԽԲ. Յովհաննու Ժ. 11։

Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարացն։ Իսկ վարձկանն՝ որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրև տեսանէ զգայլն զի գայ՝ թողու զոչխարսն, և փախչի. և գայլն յափշտակէ զնոսա և

ցրուէ։ Քանզի վարձկան է, և չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն։ Ես եմ հովիւն քաջ, և ճանաչեմ զիմն, և ճանաչեմ յիմոյն։ Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ և ես զՀայր. և զանձն իմ դնեմ ՚ի վերայ ոչխարաց։ Եւս այլ ես ոչխարք են իմ, որք ո՛չ են յայսմ գաւթէ. և զայն ևս պարտ է ինձ առնել այսր. և ձայնի իմում լսեցեն, և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ։

ՀԱՆԴԱՒԱԿ ՀԱՒՂՈՒԱՆ։

Հաւատամք ՚ի մի Ած՝ Հայր ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևութից։ Եւ ՚ի մի Տէր Յ֊Ք֊ ՅՈՂԴԻՆ Ած, ծնեալն ՅԱՅ Հօրէ միածին, այսինքն յէութենէ Հօր, Ած ՅԱՅ, լոյս ՚ի լուսոյ, Ած ճշմարիտ՝ ՅԱՅ ճշմարտէ՝ ծնունդ, և ո՛չ արարած։ Զոյն ինքն ՚ի բնութենէ Հօր. որով ամենայն եղև յերկինս և ՚ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։

ՃԻ-ՀԸ-ԺԶ։

Որ յաղագս մեր մարդկան՝ և վասն մերոյ փրկութե՛ն, իջեալ յերկինից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարեալ ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն՝ Հոգւովն սրբով։ Որով էառ մարմին, հոգի և միտս, և զամ որ ինչ է ի մարդ, ձշմարտապէս՝ և ոչ կարծեօք Ճարչարեալ՝ խաչեալ՝ թաղեալ՝ յերրորդ աւուր յարուցեալ. ելեալ յերկինս նովին մարմնով՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոցէ նովին մարմնովն և փառօք Հօր, դատել զկենդանիս և զմեռեալս։ Որոյ թագաւորութե՛ն ոչ գոյ վախճան։ Հաւատամք և ի սո՛ Հոգին Յանեղն և ի կատարեալն։ Որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յառաքեալսն։ Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքելոն. և բնակեցաւ ի սմանս։ Հաւատամք և ի մի միայն ընդհանրական և առաքելական եկեղեցի։ Ի մի մկրտութի. յապաշխարութի. ի քաւութի և ի թողութի

մեզաց՝ ի յարուսեղէն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց. յարքայութիւնն երկնից, և ի կեանսն յաւիտենական։

Աղօթք ցաւոց եւ հիւանդութեանց։

Ով որք ասէն, էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր սուրբ Հոգին. կամ յետ եղեալ, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստ. և կամ զսուրբ Հոգին. և իմն՝ փոփոխելի ևն կամ այլայլելի զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի։

Ի սքանչացումն Աստուածընկալ հերձից սուրբ հարցն։

Նախ մեք վարդապետութիւնս որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկրպագանելով սրբոյ Երրորդութեանն՝ և միոյ Աստուածութեան Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ, և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն

Ա՛ՇԽԱՐՀԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ։

ԿՈՒՐԱՑ։

Ա՛ն ևս խաղաղութեան գՏէր աղա։

Եւ ևս հաւատով աղաչեայութ և խնդրեայութ՛ի Տ՛ն Ա.յ և՛ի փրկչէն մերմէ Յս Քս՛ի ժամուս պաշտաման և աղօթից։ Օ՛ն արժանի ընդունելութ՛ե արասցէ. լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանացս մերոց։ Ընկալցի զխընդրուածս սրտից մերոց. լծոյցէ զյանցանս մեր. ողորմեսցի՛ն վերայ մեր։ Ազօթք մեր և խնդրուածք յա՛մ ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութ՛ե նորա։ Ա՛ն նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով և արդարութ՛ե վաստակել՛ի գործս բարեաց։ Օ՛ն զղողմուծ՛ե զՀնարէն իւր արասցէ՛ի վերայ մեր Տէրն ամենակալ. կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Օ՛ ժամն և զառաջևկայ օրս խաղաղու։ Օ՛ հրեշտակ խաղաց։ Օ՛ քաւու-

թե։ Ո՛րբոյ խաչին։ Նա ևս միա։ Ո՛ւն։ Ողորմեայ մեզ։

Աղօ՛թ։

Տէր մեր և փրկիչ Յ՚ս Ք՚ս, որ մեծդ ես ողորմութիւնք և առատ պարգեւօք բարերարութիւնք քո։ Որ դու քոյին կամաւդ՝ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի և մահու յաղագս մեղայ մերոյ։ Նա պարգեւեցեր առատապէս զպարգեւս Հոգւոյդ սրբոյ երանելի առաքելոյն։ Հաղորդս արա և զմեզ Տէր՝ աղաչեմք զքեզ՝ Ընծային պարգեւացդ, լծորդութիւնք մեզայ, և ընդունելութիւնք Հոգւոյդ սրբոյ։ Որպէս զի արժանաւորք եղիցուք գոհութիւնս քեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ։ այժմ և։

Խաչաքո՛ւքն ամէնեցո՛ւն։

Խաղաղութիւնք քոյ Ք՚ս փրկիչ մեր՝ որ՚ի վեր ե քան զամ միտս և զբանս,

ամբայն զմեզ և անբիծս պահեա յամէն չարէ: Հաւատարեա զմեզ ընդ ձշմարիտ երկիւղածութիւն քո. որք հոգւով և ձշմարտութեամբ քեզ երկիւղածանանն: Վասն զի ամենատուրը երրորդութեդ վայելեն փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և :.

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. Տէր Ընծ օրհնեալ յաւիտեանս. ամէն:

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես:

ԴՊ.

Ա՛նայն սէր. միայն Տէր. Յս Քս՝ի փառս Ա.Յ հօր: ամէն:

ՔՈՀ.

Օրհնեալ Հայր սէր՝ Ընծ ձշմարիտ:

ԴՊ.

Ամէն:

ՔՈՀ.

Օրհնեալ Որդի սէր՝ Ընծ ձշմարիտ:

ԴՊ.

Ամէն:

ՔՈՒՆ.

Օրհնեալ Հոգիդ սէր՝ Ընծ ձշմարիտ

ԴՊ.

Ամէն։

ՔՈՒՆ.

Օրհնուիմ և փառք Հօր և Որդ-
ւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

ԴՊ.

Հայր սէր. Որդիդ սէր. Հոգիդ սէր։

ՔՈՒՆ.

Օրհնուիմ Հօր և Որդւոյ և սրբոյ
Հոգւոյն. այժմ և։

ԴՊ.

Աղերսէ անուն Տ՚ն օրհնեալ՝ յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան։ Աբեղ-երէց։

ՔՈՒՆ.

Կատարուեաւ օրհնաց և մարգարէից
դու ես Քս Ընծ փրկիչ մեր. որ լեր

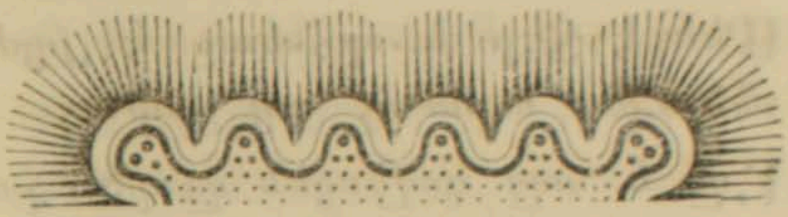
զամ հայրական տնօրինութիւնս քո. լիցի և զմեզ հոգւովք քովք սրբովք։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեցից զՏէր յամ ժամ. յամ ժամ օրհնութիւն նորա ՚ի բերան իմ։

ՓԱՀ.

Օրհնեալք եղերուք ՚ի հնարհայ սրբոյ Հոգւոյն. երիցայք խաղաղութիւն. և Տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեսեան. ամէն։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՍԿԶԱՆՈՑ

Քահանայ տարեհատուց հերձուածոյ և ըմպելեաց։ Պատրաստեն զնեցեանն հացի, և զպղպեակն հերձուածոյ. և հանգիցեն ի-ըստուգիւ ոչ ՚ի տեղին ի-բնէնայ. և գոյ ներհատուածն, համ չահաճոյն, և ուչ ուղղոտ հղծուի։

Ընդ ամենեցուն ՚ի քեզ յուսամ. և դու տուր կերպարուր նոցա ՚ի ժամու։

Դ·Պ·

Բարձր առնեմ զքեզ Ընծ իմ և լծապատուր իմ. և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Օ օրհնասպաղ օրհնեցիկ զքեզ. և զովեցիկ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Օրհնութիւն Աբեղայի։

Արեւ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ. և մեծութիւն նորա ոչ գոյ չափ։

Աղգ և ազգ գովեսցեն զգործս քո. և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Զմեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քոյ խօսեսցին. և զքանչելիս քո պատմեսցեն։

Զզօրութիւն ահի քոյ ասասցեն. և զմեծութիւնս քո պատմեսցեն։

Զհիշատակ բազում քաղցրութեան քոյ բղխեսցեն. և արդարութեանդ քում ցնծասցեն։

Գթած ողորմած է Տէր. երկայնամիտ և բազմողորմ։

Քաղցր է Տէր առ ամենեսեան. և գթութիւն նորա ՚ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց։

Խոստովան եղիցին առ քեզ Տէր ամ՛ գործք քո. և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ։

Օրհնութիւն Սէլոնոյ։

Օվիաս արքայութիւ քոյ ասասյեն. և զզօրութիւնս քո պատմեսյեն։

Ճանաչել որդւոյ մարդկան զզօրութիւնս քո. և զխաւս մեծվայելչութեան արքայութեան քոյ։

Արքայութիւնն քո արքայութի ամ յաւիտենից. և Տէրութի քո յազգէ մինչև յազգ։

Հաւատարիմ է Տէր յամ բանս իւր. և արդար է յամենայն գործս իւր։

Հաստատէ Տէր զամ գայթակղեալս. և կանգնէ զամենայն ցլորեալս։

Աչք ամենեցուն ՚ի քեզ յուսան. և դու տաս կերակուր նոցա ՚ի ժամու։

Բանաս զձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութի կամօք քովք։

Արդար է Տէր յամ ճանապարհս իւր. և սի է յամենայն գործս իւր։

Մերձ է Տէր առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ։

Զկամն երկիւղածաց իւրոց առնէ

Տէր· աղօթիկ նոցա լսէ, և կեցուցանէ զնոսա։

Պահէ Տէր զամենեսեան՝ որք սիրեն զնա· և զամ՝ մեղաւորս սատակէ Տէր։

Օրհնութիւն Տեառն խօսեսցի բերան իմ· օրհնեսցէ ամ՝ կենդանի զանուն սրբ նորա յաւիտեան, և յաւիտեան յաւիտենից։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

ՔԱՀ·

Ողորմած զթած է Տէր· կերակուր տայ երկիւղածոյ իւրոյ։

ՍԱՐԿ·

Նա և խաղաղութեան զՏէր աղա։

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստ զի պարգեւեսցէ մեզ կերակուր ուրախութեան, և լցուսցէ զսիրտս մեր՝ի լիութենէ արարածոց իւրոյ· ամենակալ Տէր։

Օրհնութիւն Սեղանոյ։

ՔԱՀ.

Օրհնեա՛ Քո՛ Ընծ մեր հոգևոր օրհնութիւնս վկայարանիս եւ զըմպելիս ծառայից քոց. եւ շնորհեա՛ առողջութիւն հոգւոյ եւ մարմնոյ։ Որպէս զի կրօնաւորական պարկեշտութիւն վայելելով՝ մարմնաւոր պիտոյիցն՝ անընդ բարեացդ եւ երկնից արքայութեանդ հաղորդս լինիցուք ընդ ամ՝ սքս քոյ։ Նա զոհութիւն վառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Նա օրհնօղ սեղանոյն կալով կոնփուա՝ առել կհալցն քէհանէ ընդ պատուարիցն՝ ոչ առնուլէք կուռ. կամ կհէտ այնորիկ՝ որ պատրաստուիցն է ճաշուն. և նոյա առ սեղանոյն և ասէ։ Հաշակեայնք խաղաղութիւն։ Նա նոայնն՝ կ՚ ճաշն։

Իսկ էրէ վարդապետ լինէր, կամ ամենապատուոյ, նոայնք մինն յէղբարցն՝ կ՚ քարոզատեցն պէտուչ, և առել ընդէնուցու զէնդ

Օրհնութիւն Սեղանոյ։

Աստուածային, և ամենակալ Տէրդ մեր Յիսուս Քրիստոս՝ անմահութեան Ճաշակիդ մէջ։ Այն էին ոչ խոնարհեցար դու ինչ պատիւոնոյ, զոր հաւատացին՝ ոչ հաւատացին ինչ։ և դասիցէ Ճաշակեցողին լուսոյն, և ո՛չ պատուհաս։

Այս չէ յաւիտենից՝ ի սէրանոյն դասիցէ հաց՝ ի տէրէս ի քեզանէ։

Այս առասպէ հաճանոյն։

Տէր Յս՝ լցաք ի բարութենէդ քոյ. Տացուք գոհութի Տն Աչ մերոյ։

Դպ.

Աչք Տն ի վերայ երկիւղածացդ նորա, և որք յուսան յողորմութի նր։

Փրկել ի մահուանէ զանձինս նոց, և կեցուցանել զնոսա ի սովու։

Անձինք մեր համբերեցան Տն. զի օգնական և պաշտպան մեր է։

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր. և յանուն սուրբ նորա յուսացաք։

Օրհնութիւն Սեղանոյ։

Աղեայ ողորմութիւն քո Տէր՝ ի վերայ մեր, որպէս յուսացաք՝ ի քեզ։ Փառք հօր։

ՔԱՀ.

Վերակրիչ և ուրախարար Տէր՝ փառք քեզ. լցուցանող զհոգանամբ զքէն։

ՍԱՐԿ.

Նա և խաղաղութեան զՏէր աղա։

Գոհացարժւք՝ ի վերայ լիութեանց պարգևացդ Տեառն Աւյ մերոյ։ Որ կերակրէ զմեզ օր ըստ օրէ առատապէս քաղցրութիւն կամօք իւրովք։ Ոչ հոգևոյ բարութեն, և երկնից արքայութեն հաղորդս արասցէ զմեզ իւր՝ ըստ ակնկալութեն յուսոյն մերոյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և։

Աղօթ։

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր՝ որ կերակրես զմեզ՝ ի մանկութենէ, և

տաս կերակուր ամ մանկեաց. լցո՛ ուրախութիւնդ և բերկրութիւն զհոգիս մեր։ Որպէս զի գամ բաւականութիւն ունկնդրիմք առաւելեալք ՚ի գործս բարութեան ՚ի Քո՝ Յ՚ի Տէր մեր։ Որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ։

Խոստովանութիւն մեղանչողաց։

Փառք քեզ Տէր՝ փառք քեզ թագաւոր փառաց՝ որ եւտուր մեզ կերակուր ուրախութեան. և լցուցեր զհոգիս մեր ՚ի լիութենէ ամենաբաւական ողորմութեանդ. լցո՛ և զմեզ հոգեւոր քով սրբով. որպէս զի գոյութք առաջի քո հաճոյք, և մի ամաչեցեալք. զի դուք զոս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր. և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և։

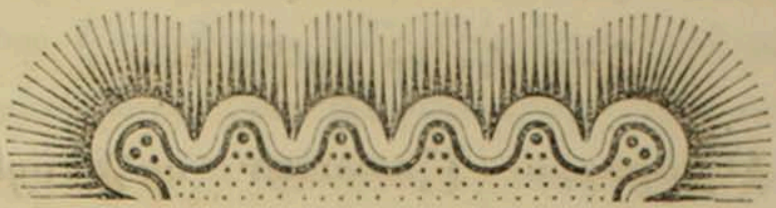
Օրհնեալ Տէր մեր Յ՚ի Քո՝ ամէն.

Հայր մեր որ յերկինս։

Օրհնութիւն Աղօթից

Հայր մեր որ յերկինս ես.

Օ՜ կերօղքս Աստուած օրհնեսցէ. սպասաւորացն և երախտաւորացն վարձըս բարեաց պարգևեսցէ. և օրհնեսցէ զամենեսեան՝ որ զմեզ կերակրեաց և լսացոյց, նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ԵՐԵԿՈՅԻ ԺԱՄՈՒՆ·

Ոչ կարող է ոք երթալ Ոչխարաց, որ չունի հովիւ, եւ պահել պատուհակաւոր՝ զոր ի վերուստ է ընդունել:

Ես եմ Հովուապետ կարդացեալ. և նա լուաւ ինձ յերեկոյ՝ ի վաղորդայն՝ և ի հասարակ աւուր:

Սպասէի Հովուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենսարարին, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Ընթերցեաւ ժամ։

Նւ ևս խաղաղութեան պՏէր աղա։

Օրհնութեան և փառք՝ օր և Ողջոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Խաչեցո՛ւ՛ն ամէնեցո՛ւն։

Սաղմոս ձե։

Խոնարհեայ Տէր զունկն քո, և լո՛ւր ինձ. զի աղքատ և անանկ եմ՝ ես։

Պահեա զանձն իմ սո՛ւրբ Տէր. և փըրկեա զծառայս քո Ո՛ճ իմ, որ ՚ի քեզ յուսացեալ։

Ողորմեա՛ ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղակեալ զօրհանապատ. ուրա՛խ արա զանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ։

Օ՛ւ դու Տէր քաղցր և ուղիղ ես. բազումողորմ՝ առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ քեզ։

Ունկն դիր Տէր աղօթից իմոց. և նայեա ՚ի ձայն խնդրուածոց իմոց։

Աղեքսեայ Ժամ։

Յաւուր նեղութեան իմոյ կորդայի առ քեզ, և լսեալ լինէր։

Ո՞վ ոք է նման քեզ Յիսուս Տէր. և ո՛չ ոք է որպէս զգործս քո։

Ազգքն զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկիրպագցեն առաջի քո Տէր. և փառաւորեսցեն զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ ես դու Տէր, և առնես սքանչելիս. և դու միայն ես Աստուած։

Ճանապարհ լինէր ի ճանապարհի քում. և գնայից ի շինարարութեան քում. և ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկնչել յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած իմ բոլորով սրտիւ իմով. և փառաւորեցից զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ եղև ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր. և փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ներքնոց։

Աստուա՛ծ անօրէնք յարեան ի վերայ իմ. և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն

լամ. և ոչ հաճարեցան զքեզ Ընծ առաջի իւրեանց։

Այլ դու Տէր Ընծ լամ զթած ես և ողորմած. երկայնամիտ՝ բազումողորմ՝ և ճշմարիտ. նայեա առ իս և ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառային քո. կեայ զորդի աղախնոյ քո. և արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Ստեղծող։

Փառք քեզ Ընծ՝ փառք քեզ. յաղագս ամենայնի Տէր՝ փառք քեզ։

Նա և աս խաղաղութիւն Տէր աղաչեցուք, ընկալ կեայ և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

Ընթերցումն Ժամու:

Ի սաղմոսելն առաջին:

Սաղմոս ՃԼԹ:

Ա՛պրեյր զիս Տէր՝ի մարդոյ չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս:

Խորհեցան զանօրէնութիւն՝ի սիրտս իւրեանց. զօր ամենայն պատրաստեցան՝ի պատերազմ:

Սրեցին զլեզուս իւրեանց ունի զօձի. և թոյնք իժից՝ի նեղքոյ շրթանց նոցա:

Պահեա զիս Տէր՝ի ձեռաց մեղաւորի. և՝ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս:

Խորհեցան խափանել զընացս իմ. թաքուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ:

ԵՒ՛ արս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց. շուրջ զշաւղաք իմովք եդին ինձ զգայթակղութիւն:

Ասացի՝ Տէր Աստուած իմ ես դու. ունկն դիր Տէր ձայնի աղօթից իմոց:

Տէր Տէր զօրութի՛ փրկութե՛ իմոյ.

հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի։

Ու մատներ զիս Տէր ի դանկուածէ մեղաւորացդ, որք խորհեցան վասն իմ ընդ վայր հարկանել զիս։

Օձ մի երբեք բարձրասցին. և խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա՝ վատուկ շըրթանոյ իւրեանոյ ծածկեսցէ զնոսա։

Արկցես ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. ի տառապանաց մի կարասցեն կեալ։

Արդոյ լեզուանուդ մի յաջողեսցի ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր՝ չարիք իւր որսասցեն ի կորուստ։

Ծանեայ՝ զի առնես Տէր զդատաստան աղքատի, և զիրաւունս տնանկի։

Արդարք գոհասցեն զանուանէ քումմէ. և բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց։

Տէր կարդացի առ քեզ, և լուր ինձ.

նայեաւ ՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կար-
դալ իմում առ քեզ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո Տէր. համբարձումն
ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի։

Դիր Տէր պահապան բերանոյ իմոյ,
և դուռն ամուր շրթանց իմոց. զի մի
խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան։

՚Ի պատճառել զպատճառս մեղաց
ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէնութիւն.
և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա։

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութիւն,
և յանդիման արասցէ. իւղ մեղաւորի
մի օծցէ զգլուխս իմ. այլ աղօթք իմ
՚ի կամս նորա։

Ընդ ելան մերձ առ վիմին դատա-
ւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց, և
քաղցրասցին։

Որպէս լծանգրութիւն հողոյ՝ զի սըփ-
ռեալ է ՚ի վերայ երկրի, ցրուեսցին
ոսկերք նոցա մերձ ՚ի դժոխս։

Ընթերցուած ԺԵ.

Ա՛ր քեզ Տէր Տէր են աչք իմ՝ի քեզ յուսացայ՝ Տէր մի հաներ զհոգի իմէն։

Պահեա զիս յորոգայթէ՝ որ լծաւ ինձ՝ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութենէ։

Անկցին՝ի ցանցս նորա մեղաւորք միայն եմ ես մինչև անցից։

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի։

Ափսեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ. և գնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից։

՚ի նուաղել իմէն հոգւոյ իմոյ՝ դու Տէր ծանեար զշաւիղս իմ. ՚ի ճանապարհ յոր և գնայի՝ լծապուրս լինէին ինձ որոգայթ։

Հայեի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ որ ճանաչէր զիս. կորեաւ լինէին փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրօղ անձին իմոյ։

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց։

Ասյեա Տէր յաղթեա իմ, զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո զիս ի հալածչաց իմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս։

Տէր՝ հան ի բանտէ զանձն իմ. դոհանամ զանուանէ քումմէ։

Ես քեզ սպասեն արդարքն, մինչև հատուցանես փառք ինձ և։

ՆՈՒԵՐԻ ԿԻՐԱԿՈՍԻ։

ՎԱՂԵՒԱՒ ԱՂԵՒԱՒ։

Լոյս ջուարթ ար փառաց անմահ ի ինձ երկնաւորն արքայ կենդանարն Յս Քս։

Սկսալքս ի մտանել արեգական տեսաք զլոյս յերնկոյս։ Օրհնեմք զՀայր և զՈգին և զսուրբ Հոգին Աղ։ Ես ամենևքեան ասեմք՝ ամէն։ Աժանաւորեա զքեզ յամենայն ժամ օրհնել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենատուրքն Երրորդութեանդ, որ տայ զկենդանութիւն և զլոյս որոց և աշխարհս զքեզ փառաւորէ։

Ներբողեան ի Տէր

Ա՛ղաչանք

Օրհնեալ Տէր՝ որ բնակեալ ես ի բարձունս, և օրհնեալ են փառք մեծութեան քո. որ հաստատեցեր զերկնաւորս ի բարձունս. ի յերկինս եղեր ծագեցեր ընդ ամ՛ տիեզերս։ Աչարեր գարնագալն լուսաւոր առնջեան, զլուսին և զաստեղս՝ լուսաւոր գիշերոյ, և զլոյս ճրագի. դու ես լոյս գոլեալ, այլ և առաջին լոյսն. ի քէն փախուստ խաւարին. և զլոյս քո կինդանի Տէր ծագեաւ ի սիրտս մեր։ Եւ մեք միաբան առաքեցութ, օրհնեալ ի անուն այլ փառաց քոյ. և փնդ երգեմք զքրիստոնեայ և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ այժմ և։

Պ՛ատճ

Հասեալքս ի ժամ երեկոյին՝ առնենքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ Տէր Աստ մեր. որ ընտրեցեր մեզ զբեռս խաղաղութիւն

անցուցանել, և հասանիլ ՚ի ժամ՝ երեկոյիս։ Արժանաւորեա զմեզ Տէր սր սրտիւ հրեշտակային երգով՝ զոհաբանութեի մատուցանել Տեր Աչ ամենակալիդ. կեցո՛ և ողորմեա՛։

Ողորմեայ մեզ Տէր Աճ մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեի քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեբ։

Տէր ողորմեա՛ գ։

Աղաչեանք.

Հասեալքս ՚ի ժամ երեկոյիս՝ ամենեքեան անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ՝ և միշտ և։

Աէռէպիկ ծաղիկ Քրիստոսի. և Աէռէպոյ, և վէրափոխման, և այլոց պահից Աստուածընկալից։

ա. Տէր ասացեր ցիս՝ որդի իմ՝ ես դու. և ես այսօր ծնայ զքեզ։

Ընդէր խառնեցան հեթանոսք. և ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնոտիս։

Աբեղայեաց ժամ։

թ. Անճայուսայէ անձն իմ զՏէր. և ոչնճասայէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Օվ հայեցաւ՚ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. ահա յայսմ՝ հետէ երանելեն ինձ ամենայն ազգ։

ի. Ինձէ որպէս զանձրև ՚ի վերայ գեղման. որպէս ցօղ՝ զի ցօղէ յերկիր։

Ընծ՝ զնրաւունս քո արքայի տուր. և զարդարութիւն քո որդւոյ թագաւորի։

Աբեղայեաց Յարութեան։

ԱՁ.

Տէր կարող և հզօր, Տէր կարող ՚ի պատերազմի։

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով, աշխարհ՝ և ամ՝ բնակիչք նորա։

Ար.

Ելիր զո Աստ քո Աճ յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան արքայութեան քո։

Ողեսայ սիրտ իմ զբան քարւի. և ասեմ զդործս իմ թագաւորի։

ԲԶ.

Տէր թագաւորեաց, յինճասցէ երկիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։
Նրևեցան փայլատակունք նր տիեզերայ. եռես և սասանեցաւ երկիր։

ԲԿ.

Նրդեցէք Տն երդ նոր ամ երկիր, ճառացեցէք Տեառն ուրախութիւ։
Սոէք առաջի նորա յինճութիւ, ճանեռւք՝ ալ նա է Տէր Աճ մեր։

ԳԶ.

Նկայք և տեսէք զդործս Այ, որ արար սնշանս և զարուեստս ի վերայ երկրի։
Աճ մեր ապաւէն և զօրութիւ, օգնական ի վերայ նեղութեց՝ որք գտին զմեզ յոյժ։

Գ·Կ·

Ընծ մեր յերկինս և յերկրի· զամ զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար:

Յեղանելն Իսրայելի Աղիսպատոսէ՝ տանն Յակոբայ՝ ի ժողովրդենէ այլազգեայ:

Գ·Զ·

Աղևսի ձեռն քո՝ ի վերայ առն, աջ քո՝ ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր զօրացուցեր զնա՝ ի քեզ:

Որ հովուեսդ Իսրայելի՝ նայեաւ· որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսեփու:

Գ·Կ·

Ընտուած Ընտուծոյ Տէր խօսեցաւ, և կոչեաց զերկիր:

Յելից արեգական մինչև՝ ի մուտս արևու:

Գալաթէան:

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տեառն, օրհնեալ՝ որ գալոյ ես:

Աբեղայեաց ժամ։

Տէր Աճ մը երևցաւ մեզ. արարքնէք տօնս ուրախութիւն կանխաւ՝ մինչև յանկիւնս սեղանոյ.

Անէծք։

Ասա օրհնեցէք ամ ծառայք Տ՚ն զՏր։
Ո կայք ՚ի տան Տեառն, ՚ի պաւիլիս Աստուծոյ մերոյ։

Ակնարկութիւն։

Սիրեցի՝ զի լսիցէ Տէր զձայն աղօթից իւոյ։
Օ՚ի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ ինա, և ես յաւուրս իմ կարդայի առ նա։

Մեռելոց Արարողութիւն։

ԱՋ.

Եղիցի աղօթումն քո Տէր ՚ի վերայ մեր. որպէս յուսացաք ՚ի քեզ։
Ցնծացէք արդարք ՚ի Տէր. ուղղոյ վայելէ օրհնութիւն։

Ընբէհոյեաց ժամ։

ԱՒ.

Տէր սկսէ զերաւունս և ոչ ընդվայր հարկանէ զսուրբս իւր։

Փրկութի՛ արդարոյ՝ ի Տէ՛ն է. վերակացու է նոցա՝ ի ժամանակս նեղութե՛ն։

ԲԶ.

Աքանչելի՛ է Ա՛ծ՝ ի վերայ սրբոց իւրոց՝ Աստուած Իսրայէլի։

Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհնեալ է Տէր զօրհանապազ։

ԲԿ.

Օգնութի՛ ինձ՝ ի Տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Համբարձի զաչս իմ՝ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութի՛ իւն։

ԳԶ.

Ա՛ծ փառաւորեալ է՝ ի խորհուրդս սրբոց իւրոց. մեծ և ահաւոր՝ ի վերայ այնոցիկ՝ որք շուրջ են զնովաւ։

Ընթերցած ժամ։

Խոստովան եղեալն երկինք սքանչելեալ քոյ Տէր. և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոյ։

ԳԿ.

Սիրեցիր պքեզ Տէր զօրութիւն իմ, Տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ։

Ած օգնական իմ, և ես յուսամ ՚ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ ընդունելի իմ է։

Գ.Զ.

Արձ է Տէր առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա, առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ։

Ողորմութիւն երկիւղածութեան իւրոյ առնէ Տէր. ազատիչ նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա։

Գ.Կ.

Արդարքն որպէս զարմանանիցեն ծաղկեսցին, որպէս զմայրն Լիբանանու բազմանան եղիցին։

Ընեհոյեաշ ժամ։

Տնկեալք եղեսցին ի տան Տեառն, և ի պատկեր Աշ մերոյ ծաղկեսցին։

Աբէլեւ Պաշխարու-Էաշ։

ԱՁ.

Տէր լուսոյ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։

ի կարդալ իմում լուսաւ ինձ Աճ ըստ արդարութեանդ իմոյ։

ԱՂ.

Ար ասասցէ թշնամին իմ, թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղեչք իմ ցնծասցեն՝ թէ ես սասանեցայց։
Մինչև յիւրք դարձուսցանես զերեսս քո ինձէն. մինչև յիւրք բարձրանայց թշնամին ի վերայ իմ. նայեաց և լուր ինձ Տէր Աստուած իմ։

ԲՇ.

Ռերան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն. և լեզու նր խօսեսցի զիրաւունս։

Ընէհոյէաշ ժոմ։

Ար նախանձիր ընդ չարս, և մի ընդ այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։

ԲԿ.

Վաղցրութիւն արարիր ընդ ծառայի քում Տէր՝ ըստ բանի քում։

Վաղը ես դու Տէր, և քաղցրութիւն քով խրատեա զիս։

ԳՁ.

Դայեա և լուր ինձ Տէր Աստ իմ։

Մինչև յերբ Տէր մոռանաս զիս հասաւ, մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

ԳԿ.

Գթութիւնք քո բազում են Տէր. ըստ իրաւանց քոյ կեցո զիս։

Տես զնեղութիւն իմ և փրկեա զիս. զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։

ԴՁ.

Աստ յօգնել ինձ նայեայց. և Տէր յընկերել ինձ փութա։

Ընէհոյէաշ ժամ։

Ամաչեսցեն և յամօթ լինիցին որք խնդրէին զանձն իմ։

Գ-կ.

Լսուր Աստուած աղօթից իմոյ՝ յապաչել լինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։

Ծածկեսցես զիս ի ժողովոյ չարեաց՝ ի բազմութենէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն։

Ի ՌՃԻ ՀՇԱՓՇՔՈՒՈՒ։

Լուայից սրբութիւն զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քով Տեր։

Տէր՝ սիրեցի զվայելչութիւն տանն քո. և զտեղի յարկի փառացդ քոյ.

Ի ՌՃԻ Ո-ԸՔՈՒՈՒ։

Ետուն ի կերակուր լինձ լեղի, և ի ծարաւ իմ արբուցին լինձ քացախ։

Նղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ. ի հատուցումն և ի գայթակղութիւն։

Ընէհոյէաշ Ժաո։

Յի աշխ ոչբոյ Խաչէն,
Ընշոյն Կի-ւսկէնց։

Ետուր երկնաւաճաոյ քոյ նշան. զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ աջով քով և լսեր մեզ։

Կոչ Ո-ղիշ Նշխոէաց։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ։
Որպէս խունկ առաջի քո Տեր։
Համբարձումն ձեռաց իմոց։
Պատարագ երեկոյի։

Յաոու-ւ ա-աջհոչմանն։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տեր. համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի։

Տեր աղաղակեցի առ քեզ լսեր ինձ։
Նայեա՛ց ի ձայն ինդրուածոյ իմոյ յաղաղակել իմում առ քեզ։

Ի ՏԵՅՆ ՀԻՒԳՇՔՈՒԼՈՒ։

Ողիղ եղեցին ողջիկ իմ. որպէս խունկ առաջի քո Տէր։

Ընծայումն ձեռացս իմոց ընկալ Տէր. և գտարաճումն ձեռացս մերոյ։

Ի ՏԵՅՆ Ո-ՐՔՈՒԼՈՒ։

Ողիղ եղեցին աղաչանք մեր. որպէս խունկ առաջի քո Տէր. համբարձումն ձեռացս մերոյ. պատարագ երեկոյի։

Քաղող զի-ւսկսոփցը, և ոչինոյն ա-ու-ըց ոչըուՀէոց։

Ընասցուք ամենեքեան միաբանութիւ. Տէր ողորմեաւ։

Վասն խաղաղութեան ամ աշխարհի. և այլն. որպէս (Ի Ւիւն 250)։

Աղեքսեայեաց ժամ։

Վարդ՝ ի պահք սկիզբն, և պահոց։

Նա ևս խաղաղութիւն ՏԷր աղա։

Աղաչեսցուք զամենակալն Ս՝ ընդ հայր Տեառն մերոյ Յի Քի զթագաւորն խաղաղութիւն յաղագս խաղաղութեան, և վասն միայնոյ՝ սբ՝ կաթուղիկէ՝ և առաքելական եկեղեցւոյ։ Օվ զբաղում ամն խաղաղութիւն տայէ մեզ Տէր Ս՝ մեր։ և զթասիրտս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ վասն մեծի՝ սբ՝ և ահաւոր անուան նորոյ։ զպետս պաւառաց, զեպիսկոպոսս, զքահանայս, զժողովուրդս, զմեռուս և զերկս մեր խաղաղութիւն պահեսցէ։ և զամ պատեբազմանցս զհնաւանդն խորտակեսցէ ի մէնջ։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Օգերեկս մերձեալ, և զառաջնիկայ գիշերս խաղաղութիւն անցուցանել հաստատ ի Տեառնէ լինդրեսցուք։

Օ՜հրեշտակ խաղաղ։ Օ՜քաւութիւն։ Օ՜արբոյ խաչին։ Նա ևս միաբան վա՛։ Օ՜անձինս մեր։ Ողորմեա՛յ մեզ։

Աղօթք։

Լսո՛ւր ձայնիդ մերոյ Տէր Աստ մեր. ընկա՛լ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս աղօթից, սըրբեցո՛ւցիչ զերեկոյի պատարագս մեր՝ ի հոտ անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել։ Յաւե՛լ ի մեզ Տէր ամենակա՛լ՝ զհաւատս, զյոյս, զսէր, և զիմ՝ գործս առաքինութե՛ան։ Որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց միշտ կրծնաւորեալք բարեպաշտութի՛ւն ի տուէ և ի գիշերի՝ արժանասցուք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութի՛ւն, և վասն հոգևոր կենացդ աղաչել զքեզ Տէր, և դատանել ի քէն զընուրս և զողորմութի՛ւն. և գոհանալով փառաւորեսցուք զ՚Այր և զՈրդի և զսո՛ւրբ Հոգի. այժմ և միշտ։

Ընծայեաց Ցոհ։

Խաղաղութիւն տէրունէական։

Վասն երկնիքատանելով Տէր Աստուածն մեր՝ պահանջեաք զքէն յաղագս խաղաղութիւն անցուցանելոյ ի մէնջ վերակացութիւնն առնջեանս։ Տուր մեզ Տէր աղաչեմք զքեզ՝ վերակս և զառաջակայ պիշերս առանց մեղայ և առանց գայթակղութիւն անցուցանել, հաստատուն կալ և ճնալ ի հաւատ՝ ի յոյս՝ ի սէր՝ և ի պատուիրանապահութիւն քոյ։ Խնդրելով զխաղաղութիւնս՝ աշխարհի, եկեղեցւոյ քում՝ սրբոյ զհաստատութիւն, և անձանց մերոց զվերկութիւն։ Որպէս զի ընդունելով ի քէն զհայցուածս մեր, և զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ Քո Աստուածոյ մերոյ. այժմ և միշտ և։

Ն՚ որ ուրբ Աստուած ըստ պաշտմն։

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և ան-

մահ, որ խաչելցար վասն մեր. ողորմեա մեզ։ Արեւոյ հրհղեա։ Ա- կնի վարդապետել, ընդ գիպչս (՚ի էջ- 264)։

ՍՈՂՈՄՈՆ։

Փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ, և յա- մենայն վտանգից մերոյ։

ՏՐՈՊ։

Ա- և ես խաղաղութեան գՏէր աղա։

Վասն լսելի լինելոյ Տ՚ն Ա.Յ ձայ- նի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութիւն ա- ռ Աճառնեն, և խնդրելոյ ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և դթութեան Տ՚ն Ա.Յ- ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցի և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդ- ւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՇԽԱՐՀԱՒՈՐԻ։

Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս՝ ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

Աբեհոյեաշ ժոմ։

Օգնութի՛ւն ինձ՝ ի Տեառնէ ակնոյ։ որ արար զերկինս և զերկիր։

Մի տար՝ ի սասանութի՛ւն զոտն քո։ և մի՛ նընջեսցէ պահապան քո։

Ահաւասիկ ո՛չ նընջէ, և ո՛չ՝ ի քուն երթայ պահապանն Իսրայէլի։

Տէր պահեսցէ զքեզ։ և Տէր ընկալեսցի աջոյ ձեռամբն իւրով։

Ընդհակառակն՝ ի տուէ քեզ մի մեղեսցէ։ և մի՛ լուսինն՝ ի գիշերի։

Տէր պահեսցէ զքեզ յամէն չարէ։ պահեսցէ Տէր զանձն քո։

Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Ամէն Հոգեպուճն շրթունքն քոյ պաշտեմ։
՝ի ակնարկումն գոյո սուրբ Աշ։

Սուրբ ես Տէր զօրութի՛ւն։ որ բնակեալ ես՝ ի յերկինս, և բարեբանես՝ ի սրբոց քոց։

Երկնային զօրութի՛ւնք՝ սեղոլբեք և

քերովբէք անդադար օրհնեն սր զանունդ քո։

Քահանայք ընդ նոսին՝ պաշտօնեայք և ժողովուրդք երկրպագեսցուք տէրունեանդ քո։

Լոյսդ՝ որ յառաջ քան զյաւիտեանս՝ ի ծնէ առաքեցար. և լուսով լմանալեաւ լցեր զարարածս. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից։

Որ զլոյն՝ ի սկզբանէ հաստատեցեր վերստին. և զխաւարն անգիտութեանդ յարուցիչդ քո հալածեցեր. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից։

Ոստի և մեք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէնն զուարճնոյն երգեսցուք յնծութեամբ՝ ի յարութեան երեկոյիս. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից.

Երկնաքաղաքային Յովհաննէս՝ մեծ՝ ի ծնունդս կանանց՝ քարոզեր յանապատի ազգ արարոց բարբառովն վճռաբանեալ լուսոյ արեգականն արդարութեան։

Ընթերցեալ ճառ:

Ձշմարիտ մարդասէր, և ձեռնտուական որդւոյն Աստուծոյ, յառաջընթաց կատարեաց, և պատմօղ Աստուածային օրինացն. հարկեր ճանապարհ լծապատուոյն յաւիտենից:

Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ՝ երկիւղ խաղայ՝ ի պարգեւի մասին խընդրեր զգեստս մարդասիրին, շինուցանել պատուհասակն և զանառակս լապտերն:

Արբուհւոյ Աստուածանչին բարեխօսութիւն պարգեւեա երկրպագուացս ամենատուրդ Երրորդութեդ՝ գործութիւն յաւուց կենացն յաւիտենից:

Ողջասաստեալ ժողովուրդս սր Երրորդութե, և զապաւինեալս ի խորան փառաց քոյ պահեա անխռով ի խաղաղութեան:

Բ. ղպտ:

Ամէն խաղաղութե ամ աշխարհի, և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ

պՏէր ողորմեացուք։ Աստուած ամենեքեան միաբանութեամբ։

Աղօ՛թ։

Ա՛յր պճած՝ բարեխնամօղ՝ արարիչ ամ՛ արարածոց, ընկալ զաղաչանս ծառայից քոց՝ ի ժամ երեկոյիս որ առաջ ես առ ամենեսեան՝ պարգեւօք բարեթարութեան քոյ։ Ողորմեա՛ Տէր ամ՛ աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ձանձրացելոց, նաւորդաց, նաւարդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց, և հոգւոցն հանգուցելոց։ Ո՛վ գու Տէր ամենակալ գիտես զպէտս մեր և զկարիս՝ առատացիր քան զոր խնդրեմք և խնամեմք։ և զեզ ընդ Որդւոյ և ամենասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ։ այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Յաւուրս Աղաւորիոյ առաւ ուխ։ Տէր ամենակալն։ և իւր տրտուն և աղիտն (ա-

Յ Ե–Ե– 288—294)։ Ե– ՅԵՈՆՈՒՐ՝ ՈՐ ԲՆԱ–ԿԵԱԼՆ։ ԻՒՀ ՅԱՅԼ ՈՒՐՈՒՔ ՊԱՀՈՑ, Ե– Յ ԳՕՆ ՈՐՔՈՑ ՈՒՒՔ ՀՆԱՅ ՈՐ ԲՆԱԿԵԱԼՆ։ Ա– Յ ԱՒՐՕՀՈՒՐՈՒ Ա՛ՍՏ ՕՐՀՆԵՑԷՔՆ։

Ա՛ՂՕՀՔՈՆ ՓՈՔ։

ՈՐ ԲՆԱԿԵԱԼ Է ՅՕՂՆՈՒԼԻՆ ԲԱՐՁ–ՐԵԼՈՅՆ։ ԵՒ ԱՅԼՆ ՈՐՊԷՍ (Յ Ե–Ե– 259)։

Ա՛Ռ ՔԵԶ Տ՛ԷՐ ՀԱՄԲԱՐՁԻ ՁԱՉՍ ԼԱՒ, ՈՐ ԲՆԱԿԵԱԼՔ ԵՍ Յ ԻՐԿԻՆՍ։

ՈՐՊԷՍ ԱՉՔ ԾԱՌԱՑԻ Յ ԱՁԵՌՆ Տ՛ՆՆ ԼԻՐՈՑ։ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԱՉՔ ԱՂԱԽՆՈՑ Յ ԱՁԵՌՆ ՏԻԿՆՈՋ ԼԻՐՈՑ։

Ա՛ՀՆՊԷՍ ԼՆ ԱՉՔ ՄԵՐ ԱՌ ՔԵԶ Տ՛ԷՐ Ա՛Ճ ՄԵՐ, ՄԻՆՉԵՒ ՈՂՈՐՄԵՍՑԷՍ Յ ՎԻՐ ՄԵՐ։

ՈՂՈՐՄԵԱՑ ՄԵԶ Տ՛ԷՐ՝ ՈՂՈՐՄԵԱՑ ՄԵԶ, ԶԼԻ ԲԱՂՈՒՄ ԼՑԱՔ ԱՐԿԱՄԱՐՀԱՆՕՔ։

ԼԱՍ ԱՌԱՒԵԼ ԼՑԱՆ ԱՆՁԻՆՔ ՄԵՐ ՆԱ–ԽԱՏԱՆՕՔ, ՈՐՔ ՆԱԽԱՏԱՀԻՆ ԶՄԵԶ։ ԵՒ ԱՐԿԱՄԱՐՀԱՆՕՔ ԱՄԲԱՐՏԱՒԱՆԿՑ։

Ա՛Ճ՝ ՅԱՆՏԱՆԻ ՔՈՒՄ ԿԵՑՑ ԶԿՏ։ ԵՒ Յ ԶՕՐՈՒԼԻՆ ՔՈՒՄ ԼՐԱՒ ԱՐԱ ԼԻՆԱՆ։

Աղեխոյեան ժամ։

Աճ լուր աղօթից իմոյ. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։

Ծառայ յորեան ի վերայ իմ. և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ Աճ առաջի իւրեանց։

Ահա Աճ օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամին իմ, ճշմարտութիւն քոյ առաքեա զնոսա։

Նա կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում Տէր, զի բարի է։

Յորմէ նեղուիմ ի քէն փրկեցեր զիս. և ի թշնամիս իմ եառեր զիս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ։

Ամէն։

Ծ Ոյբարձրեալն զՔո արարածոյք մեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ մեզ չարք. և տանջանք մի մերձենայցեն ի յարկս մեր։

Քարոզ։

Եւ մեք միաբան զղջմունքի ի Տեառնէ խնդրելով, ասացուք ամենեքեան միաբանութիւն։

Տէր ողորմեա. ԺԲ։

Աղօթք։

Յոյժ կենսագործ, ընդունօղ աղօթից քաւիչ մեղաց, և կատարիչ խնդրուածոց Քո Աստուած մեր. ընկալ զպաղատանս մեր ի ժամ երեկոյիս՝ բարեխօսութիւն ան Աստուածնէդ, և ազատչանօք ամ սրբոց քոց։ Լուր մեզ Տէր և ողորմեա, ներեա, քաւեա և լծակ զմեղս մեր, արժանաւորեա պահպանիլ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ։

Յիշեա Տէր և ողորմեա։

Բարեբար և բազմողորմ Աստուած։ Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։ Հայր մեր որ յերկինս։

Ընթերցեալ ժ-ում։

Ի սկզբանէ։

Աստ օրհնեցէք ամ ծառայք Տ՚ն զՏէր. ո կայք ՚ի տան Տ՚ն, և ՚ի գաւիթս Ա.Յ մերոյ։

՚Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ՚ի սրբութիւն, և օրհնեցէք զՏէր։

Օրհնեսցէ զձեզ Տէր ՚ի Սիոն, որ արար զերկինս և զերկիր։

Խոստովան եղէց քեզ Տէր բոլոր սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։

Չի լսաբր գբանս բերանոց իմոց. երկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ քո, և խոստովան եղէց անուան քում վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ։

Արձ արարեր յաւուր գանուն սուրբ քո, յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վազվազակի լսեր ինձ. և բազում առատացես զօրութիւն յանձն իմ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամ երկրի. զի լսան գբանս

բերանոց քոյ, և օրհնեսցեն զՀանապարհս քո։

Մեծ են փառք Տեառն, բարձր է Տէր. զհանարհս տեսանել, և զբարձրութիւնս ի հեռատեսանել Հանուչէ։

Թէպէտ և գնայիցեմ ես ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս ի բարկութիւնէ թշնամեացն։

Ձեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ քո, և Տէր հատուսցէ ընդ իս։

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ։

Ընծ յանուն քում կեցո զիս. և ի զօրութենէ քումէ. և այլն ոմն ի վերոյ.

ՔՍԱՆԸ։

Խնդրեացուք հաւատով միաբանութիւն ի Տեառնէ, զի զողորմութենէ գընորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Կեցո Տէր. Տէր ողորմեա. ՟գ։

Աղօթ։

Թագաւոր խաղաղութեան՝ օգնական և փրկիչ անձանց մերոց՝ Քո Աստուած մեր, պարապեալ պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սէր և պատուական խաչի քոյ՝ ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերևելի և յաներևոյթ լծէն ատելոյն։ Աջժանաւորեա պահպանել փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ, և յաւիտ։

Քառօդ Խաչ։

Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա։

Աղօթ։

Պահպանեա զմեզ Քո Աստուած մեր ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչի քո՝ ի խաղաղութեան. փրկեա

յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն: Ընժանաւորեա՛ զոհուլը վառաւորել զքեզ ընդ ՚ցօր և ընդ սրբոյ ՚պատոյդ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս:

Ա Ղ Ա Ա Ա Ն Վ Ա Ն Է Ր Կ Ր Պ Ա Գ Ո Ւ Թ Է Ա Ն Է Հ Է Ղ Ե Ց Ո Յ :

Ուրախ եղէ ես ոյք ասէին ցես՝ ի տուն Տեառն երթիցուք մեք:

՚Ասեալ կայնին ոտք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ:

Ո՛Երուսաղէմ՝ շինեալ որպէս քաղաք՝ և բնակուելի ևւր շուրջ զնովաւ:

Ընդ ելանէլին ազգք՝ ազգք Տեառն, վկայուելի Իսրայէլի՝ խոստովան լինել անուան Տեառն:

Ընդ արկեալ են աթոռք դատաստանի. աթոռս արկեալ են ի տան Դաւթի:

՚Արայք ղողջունէ Երուսաղէմի. և շինուելիենք՝ ոյք սիրէք զՏէր:

Եղիցի խաղաղուլի ի զօրուձ քումբ. և շինուելի յաշտարակս յամուրս քո:

Աբեղայէն ժամ:

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խոստեցայ զխաղաղութի. վասն քոյ և վասն Տեառն Ա.Յ մերոյ խնդրեցայք զբարութիւն ի քէն:

Տուր զօրութի ծառայի քոյ. կեցո զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առիս նշան բարութեան:

Տեսցեն առելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս: Փառք Հօր և:

Կարող:

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր. զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղայ, և կեցուսցէ ընտրհիւ ողորմութե իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած:

Աղօթ:

Ա. ու դրան սրբոյ եկեղեցւոյս և առաջի Աստուծընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկրպագանեմք. զբ՝ զկրաշա-

լի և պայքարող տերութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք. և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւնն և զփառս ՚ի ՚ի Որդւոյ և ՚ի Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և:

ՓՈՔ:

Ընդունակեցէք առ Տէր ամ՛ երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութիւ:

ՕՐՓՈՔՆ ԼՐԱՅՈՒ, ԵՒ ՓԱՌՔ ՊԱՏՐ:

ԿԱՐՈՂ:

Օրհնեսցուք զամենակալն Ընդ զգ հայր Տեառն մերոյ Յիսի Քսի. որ ալժանի արար զմեզ կալ ՚ի տեղւոջ փառաքանութեանդ և երգել զերգս հոգեւորս: Ընդունակալ Տէր Ընդ մեր կեցո:

ԸՆԹՂ:

Ի՛ մէջ տոճարիս, և առաջի Ընտուածընկալ և պայծառացեալ սր նշանացս և սր տեղանոյս խոնարհեալ

երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զի՝ զհրաշալի և զյաղթօղ զյարութիդ քո փառաւորեմք, և քեզ մատուցանեմք զլուհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտ։

Աղօթք։

Ի յարկի սրբութեանդ, և ի տեղւոջ փառաբանութեանդ հրեշտակայ բնակարանիս և մարդկան քաւարանիս, և առաջի Աստուածընկալ և պայծառայեալ սեղանոյս և սեղ խորանայս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զի՝ զհրաշալի և զյաղթօղ զյարութիդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք. և քեզ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զլուհնութիդ և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ԽՆԴՐԵՑԱՆ ԺԱՄՈՒՆ։

Ոչ կարող ի պէտս Հոգւոյն Աւուրց· այլ ի պէտս Նահիւն Աւուրց, ոչ էաւ ի Գէթսեմանի· և եթ ի ժամուն և խաչեցաւ ընդ երկոսին ոչխս Հոգւոյն։

Օրհնեցից զՏէր յամ ժամ, յամ ժամ օրհնութի նորա ի բերան իմ։

ի Տէր պարծեսցի անձն իմ, լուիցեն հեզք և ուրախ եղիցին։

Մեծ արարէք զՏէր ինձ· և բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին։

Խնդրեցի ի Տեառնէ, և լուաւ ինձ· յամ նեղութէ իմմէ փրկեաց զիս։

Խաչաձող:

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս. և երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն:

Ա՛յս աղքատ կարդայ առ Տէր, և Տէր լուաւ սմա. յամենեցունէ սորա փրկեաց զսա:

Բանակք հրեշտակաց Տեառն շուրջ են զերկիւղածսն, և պահեն զնոսա:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտ:

Նա ևս խաղաղութեան զՏէր աղաւ:

Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և Որդւոյ:

Նոր Աւետարան:

Ի՛նչ նեղութե՛ն համառ ես առ Տէր կարդայի, և լուաւ ինձ. Տէր փրկեաց զանձն իմ՝ ի շրթանց նենգաւորաց և ի լեզուէ չարէ:

Ո՛վ տայի քեզ, կամ զինչ յաւելցի լեզու նենգաւոր:

Օհանան քահանապետ առաւ Բոյց ոմանք ալե-
լու- շուշէ. ալի էլիփ աստիճանաց է:

Սաղմոս ՃԿ:

Տէր Ա.ծ փրկութեի՛ իմոյ, ՚ի տուէ
կարդալն, և ՚ի պիշերի առաջի քո:
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տ՚ր. խո-
նարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս իմ:
Փառք Հօր և Որդւոյ և:
Նաև ևս խաղաղութեան գՏէր աղա:
Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և Որդ-
ւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և:

Խաղաղութեան աՏեղծուա:

Սաղմոս Ճ:

Ի՚ կարդալ իմում լուաւ ինձ Ա.ծ.
ըստ արդարութե՛ ՚ի նեղութե՛ ինձ ան-
դորը արարեր. ողորմեա՛ ինձ, և լսէ
աղօթի՛ իմ:
Որդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք

խստասիրտք. ընդէր սիրէք զնանրուԹիւն, և խնդրէք զստուԹիւն։

Ծաներուք՝ զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. և Տէրը լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում առ նա։

Նարկանայք, և մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք։

Պատուիրէք պատարագս արդարուԹեան. և յուսացարուք ՚ի Տէր։

Նազումք ասէին, ԹԷ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարուԹիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախուԹիւն սրտից մերոց։

՚Ի պտղոյ ցորենոյ՝ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։

ԽաղաղուԹիւ յայս և ՚ի սոյն ննջեցեալք և զարԹիցուք. զի դու Տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Տէր՝ մի սրտմտուԹիւ քով յանդիմ-

մաներ զնս. և մի բարկութեամբ քով խրատեր զնս։

Ողորմեա՛ ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. և դու Տէր մինչև յերբ։

Դարձ Տէր, և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛ զնս Տէր ըստ ողորմութե՛ քումմ։

Զի ո՛չ ոք է, որ՝ի մահու յիշէ զքե՛զ. կամ՝ի դժոխս խոստովանի առնիցի առ քե՛զ։

Վաստակեցայ ես՝ի հեծութե՛ իմում. լուացի զամ դիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմով զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ՝ի սրտմտութե՛ ակն իմ. և մաշեցայ ես՝ի վերայ ամ թշնամեայ իմոյ։

Հե՛ռ ի բաց կայէք յինէն ամենեքեան. զի լուաւ Տէր ձայն լացման իմոյ։

Խաչաձև:

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տէր աղօթից իմոց. և Տէր ընկալաւ:

Ամաչեսցեն և խառնեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս, և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի, և խառնեսցին:

Մինչև յերբ Տէր մոռանաս զիս հատա. մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ. և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս:

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեաւ և լուր ինձ Տէր Աստուած իմ:

Լոյս տուր Տէր աչաց իմոց, զի մի երբէք նինջեցից ի մահ:

Մի ասասցէ թշնամին, թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն, թէ ես սասանեցայց:

Ես յողորմութիւն քո Տէր յուսացայ. և ցնծացաւ սիրտ իմ ի փրկու-

լեր քոմ. օրհնեցից զՏէր զբարեբարդ իմ։

Պահեա զիս Ած իմ, զի ես ի քեզ յուսացայ. ասացի Տեառն՝ Տէր իմ ես դու. և բարիք իմ ինձ ի քէն են։

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քոմ, սքանչելի արարեր զամ իմ ինս։

Յաճախեացին հիւանդութիք նոցա. յետ այսորիկ ապա վաղվաղեացին։

Ոչ ժողովեցայց ի ժողովս նոցա արեանց, և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա ի շրթունս իմ։

Տէր բաժին ժառանգութե իմոյ և բաժակի իմոյ դու ես՝ որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութի իմ ինս։

Վիճակք եղեն ինձ ընդ ընտիրս. և ժառանգութի իմ հաճոյ եղև ինձ։

Օրհնեցից զՏէր՝ որ իմաստուն արար զիս. մինչ ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկամունք իմ։

Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առա-

ջի՝ իմ յաւմ ժամ. պի ե ընդ աջմէ իմմէ, պի մի սասանեցայց։

Վ՚ասն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ. և ցնծացաւ լեզու իմ. ևս և մարմին իմ բնակեսցի յուսով։

Զի ոչ թողցես զանձն իմ՚ի դժոխս. և ոչ տացես սրբոյ քումմ տեսանել զապականութիւն։

Ցուցեր ինձ զճանապարհս կենաց. լցուցեր զիս ուրախութիւն երեսաց քոց՚ի քաղցրութիւնէ վայելչութիւն աջոյ քոյ մինչ հատաւ։

Լ՚սուր Տէր արդարութիւն, և նայեա՚ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր աղօթից իմոց, պի ոչ շրթամբք նենգաւորօք։

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն։

Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր՚ի գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն։

Ա՚ի խօսեսցի բերան իմ զգործս որդ-

ւոց մարդկան. վասն բանից շրթանց քոց ես պահեցից զճանապարհս խիստս։

Հաստատեա զշաւիղս իմ ՚ի ճանապարհի քում, զի մի գայթակղեսցին գնացք իմ։

Նա առ քեզ Տէր կարդասցի, զի լսեալ լինիս Ես. խոնարհեցո առիս զունկն քո, և լուր բանից իմոց։

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո. ո փրկես զյոյսոսիկ՝ որք յուսացեալ են ՚ի քեզ՝ յայնցանէ, որք հակառակ կան աջոյ քոյ։

Պահեա զիս որպէս բիբ ականի. ընդ հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամբարշտաց, որք տառապեցուցին զիս։

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և ՚ի ճարպս իւրեանց արգելին. և բերանք նոց խօսեցան զամբարտաւանութիւն։

Վերժեցին զիս, և այժմ դարձեալ պատեցան զինեւ. ուշ եդին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր։

Համարեցայն ինձ որպէս առնուծ, զի պատրաստի յորս. և որպէս կորնուն առնուծու, զի նատի դարանեալ։

Ընդ Տր, ժամանեա նոցա, և խափանեա զնոս. փրկեա զանձն իմ յամբարըշտացդ, ՚ի սրոյ և ՚ի ձեռաց թշնամւոյն։

Տէր՝ կորն զնոսա յերկրէ. բաժանեա և խափանեա զնոսա ՚ի կեանս իւրեանց։

Գայլտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա. յագեցան կերակրովք, և թողին զմնացեալս աղայոց իւրեանց։

Նա արդարութիւն երևեցայց երեսաց քոց. և յագեցայց յերևիլ փառաց քոց։

Գամա արա ինձ Ընծ. և երամ արա ինձ ՚ի դատաստանի իմում։

Յազգէ՝ որ ոչ է սէր, ՚ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զնա։

Գու Ընծ՝ հզօրիչ իմ ես, ընդէր մոռացար զնս. ընդէր տրտում գնամ ես ՚ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Ուրախեա Տէր զոգիս քո և զՀմարտութիւնն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ,

և հանցեն զնա ՚ի լեառն սուրբ, և ՚ի յարկս քո։

Ասից առաջի սեղանոյ Ա.Յ առ Ա.Ճ, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւք՝ Ա.տուած Ա.տուած իմ։

Ա.րդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ՝ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ Ա.տուած, խոստովանեա նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Ա.տուած է։

Ա.տուած յօդնել ինձ նայեաց, և Տէր յընկերել ինձ փութեա։

Ամաչեսցեն և յամօթ լինին՝ որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝ որք խորհէին ինձ չար։

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք՝ որք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ։

Ցնծասցեն և ուրախ լինին ՚ի քեզ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ Տէր։

Ա.սասցեն յա՛մ ժամ, մեծ է Ա.Ճ. որք սիրեն զփրկութիւնս քո։

Ես աղքատ և տնանկ եմ, Ա.Ճ օգ-

նեա՛ ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես դու. Տէր իմ մի յամենար։

Տո՛ւր զօրութի՛ւն ծառայի քոյ. կեցո՛ զըրդի աղախնոյ քոյ. և արա առիս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. վի՛ դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Նրփ։

Հնորհեա՛ մեզ Տէր՝ի գիշերի զերկնային զխաղաղութի՛ւն քո. և պահեա՛ զմեզ՝ի պատրանաց թշնամւոյն ամենայաղթ զօրութի՛ւ սո՛ւր խաչի քոյ։ Տէր Ա՛ծ փրկութի՛ւն իմոյ՝ի տուէ կարդասցի՛ և գիշերի առաջի քոյ։

Ա՛տեան աղօթի՛ք իմ առաջի քոյ Տե՛ր. խոնարհեսցի ունկն քո՝ի խնդրուածս իմ։ Նկեսցէ առ մեզ Տէր պահապան՝ի քէն, և պահեսցէ զմեզ յա՛մ ժամ։ Ա՛ռաքեա՛՝ի մեզ Տէր զզօրութի՛ւն սո՛ւրդ

խաչին, որ պահեսցէ զմեզ յայմ ժամ։ Աստուած արա Տէր զերեկս զայս խաղաղութիւն և առանց փորձութեան անցի զմեօք։ Աստուածաւրեա Տէր զհիշեցս զայս խաղաղութիւն, և առանց մեղաց պահելով զմեզ։ Ընդ մեզ Տէր Աստ՝ գիտասջիք հեթանոսք, և պարտեցարուք. զի Աստ ընդ մեզ է։ Նա լուարուք զայս՝ ի ծագաց մինչև՝ ի ծագս երկրի. զի Աստ։ Նա հզօրացեալքդ պարտեցարուք. զի։ Նա զի թէպէտ և դարձեալ զօրանայք՝ դարձեալ՝ ի պարտուսթի մատնեսջիք. զի։ Նա զխորհուրդն զոր խորհիք՝ խափանէ Տէր. զի։ Նա զբանն զոր խօսիք՝ մի՛ ճառայէ առ ձեզ. զի։ Նա քանզի յերկիւղէ ձերմէ մեք ոչ երկեցուք և ոչ խռովեցուք. զի։ Նա զՏէր Աստ մեր փառաւոր արասցուք, և նա եղիցի մեզ յերկիւղ. զի։ Նա յուսացեալ եղիցուք մեք՝ ի նա, և նա եղիցի մեզ՝ ի սքեռւթի. զի։ Նա յուսացեալ եղիցուք մեք՝ ի նա, և

նա եղևոյն մեզ ՚ի փրկութի՛ւն. զի։ Եւ ահաւասիկ ես և մանկունք իմ, զոր ետո լնձ Ած. զի։ Եւ ժողովուրդ որ նստէր ՚ի խաւարի՛ ետես զլոյս մեծ. զի։ Եւ որ բնակեալ էք ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերս մահու, լոյս ծագեսցի առ ձեզ. զի։ Եւ քանզի մանուկ ծնաւ, որդի և տուաւ մեզ. զի։ Եւ որոյ իշխանութի՛ւն ՚ի վերայ ուսոց իւրոց. զի։ Եւ որ կոչի անուն նորա մեծի խորհրդոյ հրեշտակ. զի։ Եւ սքանչելի խորհրդակից. զի։ Եւ Ած հզոր իշխան. զի։ Եւ իշխան խաղաղութի՛ւն հայր հանդերձելոյ յաւիտենից. Տէր Ած ընդ մեզ է։ Եւ վասն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղաւնաւոր։

Ի՛ մերձենալ երեկոյիս՝ համբառնամք զձեռս մեր ՚ի սրբութի՛ւն. զոր լինիչ մեզաք այսօր խորհրդով՝ բանիւ,

կամ գործով, ՚ի յանկողինս մեր զլքանալով, խոստովան լինելով զգալտնիս սրտից մերոյ ծածկապիտիւ Աւյ· յուսալով յողորմութի՛ն քո։ Նա մեք միաբան գոչեսցուք·յիշեա՛ զմեզ Տէր՝ յորժամ գաս արքայութի՛ւն քով, և ողորմեա՛ մեզ։

Կ՚ասէ։

Նա ևս խաղաղութեան գՏէր աղա։

Գոհայարմա՛ւք գՏեառնէ, որ նրով ողորմութի՛ն առաջնորդեաց մեզ ՚ի գործս տունջեան· և շնորհեաց մեզ միաբան գալ հաստանել ՚ի հանգիստ գիշերիս։ Նա մեք յայլ ժամ աղաչեսցուք զմարգասէրն Աստ լինել պահապան անձանց մերոց· և նա նրով ողորմութի՛ն պահեսցէ զմեզ· և առաջնորդեալ հասուսցէ յիւր բարութեան հանգիստն, զոր խոստացաւ տնրեալս

իւրոյ ձշմարիտն ՈՅ ՅՈ ՔՈ. Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Ո՛Հանդիստ դիշերիս խաղաղութիւն։ Ո՛Հրեշտակ խաղաղ։ Ո՛քաւութիւն։ Ո՛արբոյ խաչին։ Նա և սիաբան վա։ Ո՛անձինս մեր։ Ողորմեայ մեզ։

ՈՂՈՐՄ։

Տէր բարերար, որ մեծաւ դթութիւն քով պատրաստեցեր զյաւիտենական հանդիստն առաքինութիւն աշխատելոյն. և կոչեցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զծանրաբեռնեալսն և զտաժանեալսն մեղօք՝ հանդիստ նոցա խոստանալով։ Ընդունեա և մեզ Տէր՝ անխըռով խաղաղութիւն զդիշերս անցուցանել. և ի ծանրութենէ մեղաց զարշխատեալքս ապահովեա ողորմութիւն քով. և արժանաւորեա մշտնջենաւոր հանգստեանն ընդ ամ սուրբս քո։ Նա պոհանալով փառաւորեցուք զքեզ

ընդ Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյդ՝ այժմ՝ և միշտ:

ՍԱՂՄՈՍ ԱՍՏՂԱԲԱՆԱԿԱՆ:

Պարկեստուտ բարեաց, և աղբիւր խաղաղութեան, Տէր Աստ մեր. յիմ՝ ստուգութեան խոստովանեալ խաղաղայի՛ դիմաս մեր և գնասկուրդս՝ ի գիշերիս այսմիկ, և յամ՝ ժամանակի: Որպէս զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս՝ ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութիւն. քո. զոր պատրաստեցեր՝ ի սկզբանէ աշխարհի սըզ քոյ: Նա ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈգին և զՔեզ Հոգի այժմ և:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԻԼ:

Տէր լոյս իմ՝ և կեանք իմ, ես յումմէ երկեայց. Տէր ապաւէն կենաց իմոյ, ես յումմէ դողայցայց:

Ի մերձենալ առնս չարսն ուտել

վնասմին իմ: նեղվիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա սկսան և անկան:

Թէ պատրաստիցի՝ ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկնչի սիրտ իմ. թէ յարիցէ՝ ի վերայ իմ ձակատամարտ, սակայն և այսուհետև՝ ի քեզ Տէր յուսացայ:

Օվի խնդրեցի՝ ի Տեառնէ, և զայն աղաչեմ, զնակիլ՝ ինձ՝ ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենացս իմոց:

Տեսանել՝ ինձ զվայելչութիւն Տեառն, և հրամանս սորա՝ ի տաճարի նորա:

Ծածկեսցէ զիս՝ ի խորանի իւրում՝ յաւուր չարի. ընդ յարկաւ վրանի զիս՝ ի ծածկոյթ խորանի իւրոյ:

Ի վեմի բարձր արարեր զիս. և այժմ բարձր սորա զգլուխս իմ՝ ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց և մատուսցի՝ ի խորանին նորա պատարագ օրհնութեան. օրհնեցից և սաղմոս ասացից Տեառն:

Լսէ Տէր ձայնի իմում. զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա՝ ինձ, և լուր՝ ինձ.

զի քեզ անսայ սիրտ իմ. և խնդրեցին երեսք իմ. զերեսս քո Տէր լսընդրեցին։

Ար դարձուսաներ զերեսս քո հինէն. և մի խոտորիր բարկութիւն ի ծառայ քումմէ։

Օգնական իմ լեր Տէր. մի անարդեր զիս, և մի լքաներ զիս Աստուած փրկչէ իմ։

Հայր իմ և մայր իմ լքաւին զիս, և Տէր ընկալաւ զիս։

Օրէնսդէտ արա զիս Տէր ի ճանապարհի քում. և առաջնորդեա՛ ինձ ի շաւիղս քո ուղիղս։

Վասն թշնամեաց իմոց մի մատներ զիս ի հեռս նեղչաց իմոց։

Յարեան ի վերայ իմ վկայք մեղաց. և ստեպին ինձ յանօրէնութիւն եւրեանց։

Հաւատայի տեսանել զբարութիւն Տեառն յերկրին կենդանեաց. համ-

բեր Տեառն՝ և քաջալերեայց. զբաս-
յի սիրտ քո, և համբեր Տեառն։
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

Նոր Տաղ Նէրսէսի։

Հայեայց սիրով հայրդ զքեզ
՚ի քո ստեղծեալ գործըս ձեռաց,
Նա ըզբանակըս հրեշտակաց
Տուր պահապան մեզ տըկարացս.
Փըրկեա զանձինս ՚ի փորձանաց
՚ի խաւարչի շըրջող դիւաց.
Օգն ՚ի տուընջեան և դիշերի
Տայուք քեզ փառս անլըռելի։

Նէն անեղ անըսկըզբան
Ծընունդ անճառ Որդի և Բան,
Որ արարեր ըզտիւ գործոյ՝
Նա ըզդիշեր ՚ի հանգիստ քնոյ.
Տուր ՚ի նընջել աչաց մարմնոյ՝
Արթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ. Օգն։

Բաբուն հոգւոյ բանաւորաց՝
Աղբիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց.
Ի վակիլ դրանդ բնութեանդ մարմնոյ՝
Լոյս տուր աչաց սրտիդ մերոց.
Ի դիշերայ առ քեզ կանխել
Ընդ հրեղինայն օրհնաբանել. Օվ։

Սուրբըդ սրբոյ երրորդութիւնն՝
Ղեմեզ մաքրեա քեզ բնակութիւն.
Շնորհեա ընդ մանկանց առաքաստն՝
Հանպչիլ ընդ քեզ ի յանկողնի.
Տուր ըզհայոցաց բարեկամին՝
Ըզվերս երից նըկանակին. Օվ։

Երևելի լոյս ըստեղծեր՝
Օտիւ և զդիշեր բաժանեցեր.
Ծագեա մեզ Տեր ի դիշերի
Ըզձառապայթս խմանալի.
Տուր յամենայն ժամանակի
Օպահպանող աջ քո հովանի. Օվ։

Խաչաձոն ձայն։

Սկզբ քոյ հուր արկեալ յերկիր՝
Ընդբոլքեայն ի հոգիս մեր.
Օվատհուզդ սըրտից մեր մաքրեայէ.
Օվայս գիտութեան քոյ վայելեայէ.
Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուսցէ՝
Օմիտըս քոյով քով վառեայէ. Օվ։

Ի՛ք եզ նայիմք լոյդ անմատոյց
Ի զգայական ծառկեալ լուսոյ.
Որ վասըն մեր եղար ի գբի՝
Նա նըմնջեցեր ի տապանի.
Ընդ մեզ նըմնջեա արիւն քնութիւն՝
Հերքեա զջարին ներգործուի. Օվ։

Ինձ լուսոյ անըտուելոյ՝
Պաղատանօք կամ՛ք առաջի.
Որ փակեալ դրամբք երկոյին՝
Նրևեայար մեռատանին.
Ընդ Թոմայի առ քեզ գոչեմ՛ք՝
Տէր և Աճ զքեզ դաւանեմ՛ք.
Ինձ և առ մեզ յերկոյիս՝
Նա տուր զաղջոյն քո ի հոգիս։

Խաղաղական ժամ։

Բամեալքս ըզքեզ Տէր աղաչեմք՝
Մեզ յօդնութիւն նայեալ հայեմք.
Պահապանդ Իսրայէլի՝
Ընձանոյ մերոյ լեր հովանի.
Օթեւան առ մեզ խաղաղարար,
Ջի նընջեցուք անխռովաբար.
Եւ ընդ առաւօտըս կանխեցուք
Օրհնել ըզքեզ ընդ Հօր Հոգւով։

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի՝
Որ ի վերջնումն դիշերի,
Լսել արա զմեզ արժանի
Եւ յաջակողմն օդեայ դասի.
Ընշէջ վառեալ զլոյս լապտերոյ
Ըստ խնաստուն հինգ կուսանոյ.
Ջի ընդ փեսայիդ ի յառաջաստ՝
Հարսունք հոգւով մըտցուք ի փառս։

Հալածեա ի մէնջ Տէր՝ նըշանաւ խաչի քոյ զընդդիմամարտս և զանեըրեւոյթ դալանն. և մի՛ տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւնս։

Խոշոհոն ժոմ։

Բարեխօսեա վասըն մեր Ընճաճլին Մարիամ, որ ծընար զՏէր Աստուած՝ որ հովուէրն վիսրայէլ՝ ամենազօր և սքանչելի փառօքն իւրովք։

Սաղմոս։

Տէր՝ մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. Տէր բարերար աղաչեմ զքեզ՝ օգնական իմ լեր։ Տէր՝ մի անարգեր զիս. և մի թողուր զիս Ընճ փրկիչ իմ։

Կարող։

Ընդունելութիւք զամենակալն Ընճ, և խնդրեսցուք ’ի նմանէ, զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեն, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս ’ի դիւական խռովութենէ՝ ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր մինչև ’ի

կատարումն ժամանակի առնոյ մերոյ. Ամենակալ։

Աղօթք։

Երկնատուռ բարեաց՝ յամենայնի առատ անձամբ Տէր, ապաչեմք զքեզ՝ փարատեա յանձանց մերոց զաղջմղջկն և զխաւարային խորհուրդս։ Ի պատրանաց բանսարկուին պահեա զմեզ. և ընդհեա մեզ հաւատով ապաւինել յամենատուրըն Երրորդութիւնդ՝ի Հայր և Որդի և ի սբ Հոգի. այժմ և միշտ և։

Յաւուր Աղաւհացից առաւուտ Ամբիծքն. նոյն յայլ աւուրս՝ Հայր մեր որ յերկինս։

Սաղմոս ՃԺԲ։

Երանելի են անբիծք ի ճանապարհի, և որք գնան յօրէնս Տեառն։ Երանի՛ որք քննեն զվկայութիւնս

նորա, բոլորով սրտիւ հաւատոյ խընդրեսցին զնա:

Ոչ թէ միք պարծեն զանօրէնութիւն, ՚ի ձանձռոտիլն նորա զնասցեն:

Զու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո ՚ի պահել հնձ յոյժ:

Երանի՛ թէ յաջողեալ էին հնձ ճանապարհք իմ ՚ի պահել հնձ զարդարութիւնս քո:

Յայնժամ՝ ես ոչ ամաչէի ՚ի դիտանալ հնձ ՚ի պատուիրանս քո:

Խոստովան եղէց քեզ Տէր յուղղութիւն սրտի իմոյ, որպէս ուսայց զնրատուանս արդարութեան քոյ:

Զհրատուանս քո պահեցից. մի թողուր զիս մինչ ի հաստատ:

Ո՛ւ ուղղեսցէ երիտասարդ զձանապարհն իւր. այլ ՚ի պահել զբանս քո:

Բոլորով սրտիւ եմոյ խնդրեցի զքեզ. մի մերժեր զիս ՚ի պատուիրանացդ քոյ:

Ի սրտի համում Թագուցի զբանս քո, որպէս պի մի մեղայց քեզ։

Օրհնեալ ես դու Տէր. ուսո՛ զինձ զարդարութիւնս քո։

Շրթամբք համ՚ք պատմեցի զամ իրաւունս բերանոյ քոյ։

Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց զուարճացայ. որպէս յամի՛ ի մեծութիւն։

Ի պատուիրանս քո հոգայց. և դիւշայց ի ճանապարհս քո։

Օրհրաւունս քո խօսեցայ. և ո՛չ մոռացայ զբանս քո։

Հատո՛ ծառայի քում. զի կեցից և պահեցից զբանս քո։

Օրբե՛ զաչս իմ, և նայեցայց ի սքանչելիս օրինաց քոց։

Պանդուխտ եմ ես յերկրի. մի թագուցաներ զինձ զպատուիրանս քո։

Փափաղեաց անձն իմ ի ցանկալ զինձ յիրաւունս քո յամ ժամ։

Սաստեցեր ամբարտաւանից. անի-

ծեալ՝ որը խոտորեցան ի պատուիրանաց քոյ:

Ի բաց արա ինձնէն զնախատինս և զարհամարհանս. զի զվկայութիւնս քո ընդրեցի:

Թանզի նստան իշխանք՝ և չարախօսէին ինձն. այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո:

Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին. և խորհուրդք իմ յարդարութիւն քո:

Սերձեցաւ անձն իմ ի հող. Տէր կեցո զիս ըստ բանի քում:

Զհանապարհս իմ պատմեցի քեզ, և լուար ինձ. ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո:

Ի ճանապարհս արդարութեց քոյ իմաստասէն արա զիս. և քննեցից զընտրութիւնս քո:

Տքնեցաւ անձն իմ առ ի ձանձրանալ. հաստատեա զիս ի բանս քո:

Զհանապարհս մեղաց ի բաց արա ինձնէն. և յօրէնս քո ողորմեա ինձ:

Զհանապարհս ճշմարտութեան քո

քո ընտրեյի. և վերաւունա քո ես ուչ մոռացայ:

Սերձեյայ ես 'ի վկայութիւնս քո Տէր, մի յամօթ առներ զիս:

'Ի ձանապարհս պատուիրանայ քոյ ընթացայ. զի անդորը արարեր սրտի իմոյ:

Օրէնսդէ՛տ արա զիս Տէր 'ի ճանապարհս իրաւանց քոյ. և խնդրեյիչ վնա յամենայն ժամ:

Իմաստուն արա զիս Տէր. և գնեյիչ զբիչնս քո. և պահեյիչ վնա բոլորով սրտիւ իմով:

Առաջնորդեա՛ ինձ 'ի շաւիղս պատուիրանայ քոյ Տէր. զի ընդ նոսա հաճեյայ:

Խոնարհեյո՛ զսիրտ իմ 'ի վկայութիս քո, և մի յափահութիւն:

Դարձո՛ զաչս իմ, զի մի տեսիչ ըզբնանրուն. 'ի ճանապարհս քո կեյո՛ զիս:

Հաստատեա՛ ծառայի քումմ զբան քո յերկիւղ քո:

Ջան լինէն վնախատինս, զոր և կարծեյի. զի դատաստանք քո քաղցր են:

Ընդ այնկայայ պատուիրանայ քոյ՝ Տէր, յարդարուիծ քում կեցո զիս:

Նկեսցէ՛ի վերայ իմ ողորմուիթի քո Տ՛ր. և փրկուիծ՛ի քո ըստ բանի քում:

Տայ պատասխանի՝ որք նախատեն զիս բանիւք. զի եա՛ի բանս քո յուսացայ:

Մի՛ ի բացեայ առներ՛ի բերանոյ իմմէ զբան Ճշմարտուիծ մինչև յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յաՅաՄ ժամ. յաւիտեան, և յաւիտենից յաւիտենից:

Գնացի ես յանդորրուս, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայուիծիս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի:

Խորհէի՛ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի:

Ջամբարձի զձեռս իմ՛ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարուիծեան քում:

համով • ողորմեա՛ ինձ ըստ բանի քումն։

Խորհեցայ՝ ի ձանապարհս իմ• և դարձուցի զոտս իմ՝ ի վկայութիւնս քո։

Պատրաստեցայ և ո՛չ խռովեցայ, զի պահեցի զպատուիրանս քո։

Տուռունք մեղայ պատեցան զինև, այլ զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ։

Ի՝ մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովան լինել առ քեզ՝ վասն իրաւանց և արդարութեան քոյ։

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց• որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո։

Ողորմութե՛ն Տեառն լի եղև երկիր• զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ։

Քաղցրութի՛ն արարեր ընդ ծառայի քումն Տէր, ըստ բանի քումն։

Քաղցրութիւն, գիտութիւն և զգիտութիւն ուսո՛ ինձ• զի՝ ի պատուիրանս քո ես հաւատացի։

Մինչև՛ խոնարհեալէի ես՝ մեղայ, վ՛ե այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ։

Խաչաձև ձոն։

Յիշեա զբան ճաւային քոյ, յոր և յուսայուցեր զնս։

Սա միխիթարեսցէ զնս ի խոնարհութիւն իմում. զի բան քո կեցոյց զնս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան չիս յոյժ. այլ յօրինայ քոյ ես ուչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զերաւունս քո յաւիտենից Տէր, և միխիթարեցայ։

Տրտմութի կալաւ զնս ի մեղաւորացդ, և դուք թողին զօրէնս քո։

Գովելի են ինձ իրաւունք քո ի տեղւոջ պանդխտութիւն իմոյ։

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո՝ Տէր, և պահեցի զօրէնս քո։

Սա եղև ինձ Ճանապարհ ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Բաժին իմ ես դու Տէր. ասացի պահել ինձ զօրէնս քո։

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ

Քաղցր ես դու Տէր, և քաղցրութիւն քոյ ուսո՛ւցիր ինձ արդարութեանդ քո:

Համտեսի՛ր և անկրաւութիւնք համբարտաւանիլ. այլ ես բոլորով սրտիւ ամով քննեցի զպատուիրանս քո:

Ածեա՛ն զոտիկս կալճն սիրտը նոցա. այլ ես զբիհնս քո խօսեցայ:

Հարի ե՛ ինձ, զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո:

Հարի են ինձ օրէնք բերանոյ քոյ քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ:

Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս. իմաստուն արա զիս, և ուսայց զպատուիրանս քո:

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս, և ուրախ եղիցին. զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ:

Ծանեայ Տէր՝ զի արդարութի՛ւն են դատաստանք քո. յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս:

Եղիցի ողորմութի՛ւն քո ՚ի մխիթարել զիս ըստ բանի քում՝ ծառայ քո:

Ակեսյեն յես զիմութիք քո, և կեցյոյ զի օրէնք քո խօսք իմ էին։

Ումաչեսյեն ամբարտաւանք՝ որք ՚ի տարապարտուց անիրաւեցան յես. այլ ես հոգացայ ՚ի պատուիրանս քո։

Խրատեսյեն զիս երկիւղածք քո, և որք ճանաչեն զվկայութիւնս քո։

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեանդ քումն, զի մի ամաչեցից։

Կարօտացաւ անձն իմ ՚ի փրկութիւնս քո, զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ։

Սպասեցին աչք իմ բանիդ քումն. ասացի, երբ մխիթարեսցես զիս։

Եղէ ես որպէս տիկ ՚ի պարսկի, զի զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։

Քանի՞ հինչ են աւուրք ծառայի քոյ, երբ արասցես հնձ երաւունս ՚ի հալածչացս իմոց։

Պատմեցին անօրէնք զխորհուրդս. այլ ոչ որպէս զրէնս քո։

Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են։՝ի նանիւր հալածեցին զիս, օգնեա՛ ինձ։

Փոքր միւս ևս՝ և կորուսանէին զիս յերկրի, այլ ես ոչ լքողի զպատուիրանս քո։

Ըստ ողորմութեանդ քումդ կեցո՛ զիս. և պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քոյ։

Յաւիտեան Տէր բան քո կայ յերկինս. ազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն քո։

Հաստատեցեր զերկիր, և կայ։

Հրամանի քումդ ծնայ տիւ, զի ամենեքեան ծառայք քո են։

Եթէ ոչ օրէնք քո խոսք իմ էին, կանխաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի ՚ի խոնարհութեան իմում։

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս քո. զի նոքօք կեցուցեր զիս։

Քո՛ եմ՝ ես, և կեցո՛ զիս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորու-

սանել· զի զվկայութիւնս քո ես ի միտ առի։

Յամենայն կատարած զի տեսի զվախճան· յոյժ անդորը էին ինձ պատուիրանք քո։

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո· զօրհնասպազ խօսք իմ էին։

Քան զթշնամիսն իմ իմաստուն արարեր զիս ի պատուիրանս քո· զի յաւիտեան իմ էին։

Քան զամ ուսուցիչսն իմ իմաստուն եղէ· զի վկայութիւք քո խօսք իմ էին։

Քան զծերսն իմաստուն եղէ· զի ընդ պատուիրանս քո քննեցի։

Յամ ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս իմ, ոյզ զի պահեցից զբանս քո։

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ· զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս։

Որպէս զի քաղցր են ի քիմն իմ բանք քո քան զմեղր բերանոց իմոյ։

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝

առեալ զամենայն Ճանապարհս էարայ. զի դու օրէնսդէտ արարեր զնա:

Ձրագ են բանք քո ոտից իմոց. և լոյս ուղի շաւղաց իմոց:

Երդուայ և հաստատեցի, զի պահեցից զնմ իրաւունս արդարութե՛ քոյ:

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ. Տէր, կեաց զիս ըստ բանի քում:

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց Տէր. և զնրաւունս քո ուսո՛ ինձ:

Ընձն իմ՝ի ձեռս քո է յաւէտ ժամ. և զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Եդին ինձ մեղաւորք զորոգայթ. ՚ի պատուիրանաց քոց ես ո՛չ մոլորեցայ:

Ժառանգեցի զվկայութի՛ս քո յաւիտեան. զի ցնծութի՛ւն է սրտի իմոյ:

Խոնարհեցուցի զնիրտ իմ առնել զարդարութի՛ս քո յաւիտեան վասն հատուցմանն:

Ոչանօրէնսն ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի:

Օդնական և վրկիչ իմ ես դու. և ես ի քանս քո յուսացայ։

Ի քանց եղելոք լինէն չարք, և քննեցիր զպատուիրանս Քո իմոյ։

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցի զիս. և մի յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա ինձ, և ապրեցի զիս. և խորհեցայց յիրաւունս քո յաւէտ ժամ։

Ընարձեցեր զամենեսեան՝ որք ապըստամբք եղեն յարդարութենէ քոյ. զի անիրաւութիւն էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զնոսա մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Հեռեաս ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի ի դատաստանսդ քոյ երկեայց յոյժ։

Ընարկ իրաւունս և արդարութիւն. մի մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի, զի մի ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս։

Սպասեցին աչք իմ փրկութեանդ քումդ Տէր, և բանիւ արդարութեանդ քոյ։

Արա ընդ ծառայի քումդ Տէր՝ ըստ ողորմութեանդ քումդ. զարդարութիւնս քո ուսո՛ւր ինձ։

Ծառայ քո եմ ես, իմաստո՛ւն արա զիս. և ծանեայց զվկայութիւնս քո։

Ժամ է պաշտել զՏէր. խափանեցին զօրէնս քո։

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո քան զոսկի և զտպազիոն։

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ. զի ատեցի ես զձանապարհս չարայ։

Սքանչելի են վկայութիւնք քո. վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ։

Յայտնութի՛ւն բանիւ քոյ լուսաւորէ և իմաստուն առնէ զտղայս։

Օ՛գբերան իմ բացի, և առի զհոգի՛ ՚ի պատուիրանս քո վասն սիրեցեալ անձին իմ։

Նայեաց առ ինս, և ողորմեա ինձ. ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո։

Ոչ ձանձարկս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի քում. և մի տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք։

Փրկեա զիս 'ի զբպարտութենէ մարդկան. և պահեցից զպատուիրանս քո։

Նրևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո. և ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո։

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց. զի ո՛չ պահեցին զօրէնս քո։

Ընդար ես դու Տէր, և ուղիղ են դատաստանք քո։

Պատուիրեցեր զարդարութի՛ւ վկայութեանց քոց Տէր. և ճշմարիտ են յոյժ։

Սաշխատ զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ։

Ընտրեալ է բան քո յոյժ. և ծառայ քո սիրեաց զսա։

Սանուկ եմ ես և արհամարհեալ. և զարդարութիւնս քո ես ո՛չ մոռացայ։

Ընդարուձի զո արդարուձել յաւիտենից։ և օրէնք զո ճշմարիտ են։

Նեղուձիք և վիշաք գտին զիս։ և պատուիրանք զո խօսք իմ էին։

Ընդարուձեն ինձ վկայուձիք զո յաւիտեան։ համատուն արա և կեցի զիս։

Կարդացի առ քեզ բողոքով սրտիս իմով։ լուր ինձ Տէր՝ ըստ զարդարուձիս զո խնդրեցի։

Ողորմեցի առ քեզ, և փրկեա զիս, և պահեցից զվկայուձիս զո։

Կանխեցի տարաժամու, աղաղակեցի։ և ես՝ ի բանս զո յուսացայ։

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու՝ ի խօսել ինձ զբանս զո։

Ձայնի իմում լուր Տէր ըստ ողորմուձեան զուս, և յիրաւունս զո կեցի զիս։

Սերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնուձիւն։ զի յօրինաց զոյ հեռի եղեն։

Արձ ես զու Տէր. և ամ պատուի-
բանք զո ձշմարիտ են։

Դ սկզբանէ ծանեայ դ վկայութեց
զոյ Տէր զի յաւիտեան հաստատե-
ցեր զնոսա։

Տէս զխոնարհութիւն իմ, և փրկեա
զիս. զի զօրէնս զո ես ոչ մոռացայ։

Դատեա զդատաստանս իմ, և փրկեա
զիս. և ըստ բանի զում կեցո զիս։

Հեռի է դ մեղաւորաց փրկութիւն.
զի զկրաւնս զո ոչ սահեցին։

Գթութիք զո բազում են Տէր.
ըստ իրաւանց զոյ կեցո զիս։

Բազում են՝ որք հալածեն և նեղեն
զիս. և դ վկայութեանց զոյ ես ոչ
խոտորեցայ։

Հայեի յանապատս, և մաշէի. զի
զպատուիրանս զո ոչ պահեցին։

Տէս՝ զի զպատուիրանս զո սիրեցի.
Տէր ողորմութիք զով կեցո զիս։

Սկիզբն բանից զոյ ձշմարտութիւն

Ե. յաւիտեան են ամ իրաւունք արդարութեան քոյ։

Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր. և ՚ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ։

Ցնծայայ ես ՚ի բանս քո, որպէս այն որ գտանէ աւար բազում։

Ատեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։

Նոքին անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քոյ։

Խաղաղութի բազում է այնոցիկ՝ որք սիրեն զօրէնս քո. և ոչ գոյ ՚ի նոսա դայթակղութիւն։

Սպասեցի փրկութեան քում Տէր. և զպատուիրանս քո սիրեցի։

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո. և սիրեաց զնոսա յոյժ։

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո. զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են։

Ներձեսցէ լնդրուանձք իմ առաջի

քո Տէր. ըստ բանի քում համատուն ալա զիս։

Ստոյգն աղօթք իմ առաջի քո Տէր. և բանիւ քով վրկեա զիս։

Ողևեսոյգն շնորհնուիս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ՝ պատուիրանք քս արդարութիւն են։

Նզիսյի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութիւն քում Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեսցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Ստոյգ եմ ոչ զչեալ կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Ն՚ ԿՀՆԻ ՈՒՍ ՇՈՒՏԱՀԱՐՈՒ։

Ի՚ քէն հայցեմք հա՛յր գթութեդ և Ո՚ճ մխիթարութեդ. ի՚ սխրական դիշերային մերձենալ ժամուս մխիթարեա՛ զմեզ ի՚ տրամութեդ մեղայ. և շնորհեա՛ զուրախութի՛ն գործով արդարութեդ, աղաչանօք սուրբ Ո՚ճածնին և ամենայն արդարոյ։

Ըստ քաղցրապոյն Ո՚ճային քոյ հրամանի կոչման Ա՛րդի Ո՚յ, եկեալ եմք առաջի քոյ յերեկոյիս աշխատեալք և ծանրաբեռնեալք, զի եթէ ասցի՚ ի ծանրութենոյ մեղայ պանձինս. և զբայցի՚ բառնալ կամաւ պքասցը լուծ քոյ պատուիրանայ. աղաչանօք։

Պաղատիմք առ քեզ հոգւով ի՚ հանգստեան հասեալ ժամուս՝ մարդասէր Հոգի Ո՚յ. յորժամ նորոգես զերեսս երկրի, և վերստին առանաս զոգիս մարդկան, նորաւետուր զարդա-

բեա զննջեցեալսն մեր զճնեալսն ի քէն սուրբ աւազանաւն. աղաչանօք։

Ո՛վ կենդանապէր անարատ ծնողն քոյ արկանեմք առաջի անոխակալ տէրութեդ քոյ, յորժամ գաս փառօք ՚ի դատել զերկնաւոր ի քոյ. ներեա յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ քոյ և կուսի. աղաչեմք զքեզ Տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քոյ սուրբ։

՚Աղօթեա արա և զմեզ Տէր՝ ընդ սրբոյ քոյ առաքելոյն, որք արժանի եղեն տեսանել զքեզ ՚ի յարութեդ քո. արժանաւորեա Տէր տեսանել զքեզ ՚ի միւսանգամ քոյ գալստեանն. օրհնութեամբ առաքողին ՚ի բարձունս։

՚Ի նստիլ քո յաթոռ դատաւորի աշխարհի, աղաչանօք սրբ Ա՛ճաճնին լիշեա զննջեցեալսն մեր, յորժամ գայցես անձառ փառօք. քանզի քո են փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԴՀ.

Սրբուհի Մարիամ, սափոր ոսկի, և տապանակ կտակարանաց, որ ՚ի վերուստ ջնջոյն կենաց պարգևեցեր քաղցեալ բնութեան. առ նա միշտ բարեխոսեա վասն քաւութեան մեղաց մերոց։

Դասք անմարմնոց հրեշտակաց քեզ երանեն ամենօրհնեալ կոյս Մարիամ. որ զեակից Բանին որ ընդ հօր՝ կրեցեր ՚ի քեզ անսերմնապէս. առ նա միշտ բարեխոսեա վասն քաւութեան մեղաց մերոց։

Վասն որոյ և մեք հաւատացեալքս քեզ երկրպագեմք Քո, և արտասուօք հայցեմք ՚ի քէն. բարեխոսութեամբ Ումեքնէն զՈմեքսն լոյս քո ծագեա յանձինս մեր. օրհնեմք զքեզ ՚ի յաւրութեան երկոցեան՝ ահաւոր թագաւոր։

ԵՀ.

Ուսաքեալք Աստուծոյ՝ ընտրեալք

՚ի սկզբանէ նախ քան զաշխարհս, որք արժանի եղէք տեսանել զանտեսն հրեղինայս. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։

Նարեկամք Քրիստոսի՝ հաղարապետք Աստուածայինն խորհրդոյ. որք ՚ի հոսանուտ մեղայ ծովէս վերածիք զմարդիկ ՚ի կեանս անմահ. բարեխօսեցէք առ։

Գերապոյն քան զբնաւս՝ անճառելոյն հասիք երանութեան. որք ՚ի գալստեան Տեառն նստջիք յերկոտասան աթոռսն Քրի. բարեխօսեցէք առ։

ՈՒՐ.

Պարտնակեալ սահելին յանեզաշէն դրախտին զձանապարհ ծառոյն կենաց՝ քրովբէական հոյլքն բոցեղէն սրովբէիւք. այսօր արտափայլեալ գուշյար յերկրի Աճապարդ փայտ կենաց և վերկուածե. զքեզ օրհնեն մանկունք սուրբ եկեղեցւոյ։

Սաբեկայ ծառոյն վերաբերեալ խոյ յողջակէզ փոխանակ Իսահակայ. այլ ՚ի վերայ քոյ զենաւ գառն անարատ ՚ի հաշտութի՛ւն հօր և ՚ի բառնալ զմեղս մեր. զքեզ օրհնեն մանուկք։

Պարծանք Պօղոսեան դաւանեալ զքեզ Աճային բանին տեղի և զենաւրան. քանզի քեզ ապրեցաք ՚ի խաճանօղ և յանմարմին գազանէն. և ՚ի վերայ քոյ հեղեալ շիլթ անապական արեան՝ զկողաճնէին ջնջեալ զմեղս. զքեզ օրհ։

ԲՀ.

Երկնաւոր հօտ ընտրեալ՝ զոր հովիւն քաջ թողեալ յերկին, և եկեալ ՚ի խնդիր մեզ մոլորելոցս. որով լցեալ զթիւ հարիւրոյդ՝ արար ուրախութի՛ւն ՚ի յերկինս երկնաւորացդ. աղաչեմք զձեզ բարեխօս լերուք առ Տէր վասն քաւութե՛ան մեղայ մերոց։

Տեսանօղք անտեսին՝ խորհրդածուք

խորոյն Ա.Յ, որք ինձեալք ընդ միաճնին սպասաւորել տնօրէնութեանն՝ ի ծննդեան աւետաւորք հովուացն՝ և կանանցն իւղաբերիւ կենաց քարոզք զկենդանուցն՝ աղաչեմք:

Պահապանք աշխարհի՝ բանակք Տ՚ն շուրջ զերկիւղածովք՝ բարեկամք ազգի մարդկան՝ միջնորդք մահու և յարութեան՝ Սիքայէլ և Գաբրիէլ մեծք, որք կայք միշտ առաջի ամենասուրբ երրորդութեան՝ աղաչեմք զձեզ:

ԳՀ՝

Երկնաւոր փեսայ անստուեր լոյս լմանալի՝ որ ի յերկնից ինձեր ի սեր հարսին քոյ եկեղեցւոյ՝ զոր խօսեցար քեզ բարեկամն և փեսաւէրն քո Յովհաննէս՝ սորին մաղթանօք ողորմեա: Քառակերպին անհաս՝ և անտես ի սերովբէից՝ սրբութեան սուրբ և Տէր բոլորից, խոնարհեցար ի Յորդանան՝

հայցելով ՚ի ճառայէն մաքրութիւն ջրոյ ՚ի լուանալ զմեղս Ադամայ սորին։

Որ յամէնըրդւոյն վկայեցար դառն Ա.Յ բարձօղ մեղայ զոր գերագոյն արդարոյ՝ ճանուցեր մեծ ՚ի ճնունդս կանանց, և ճրագ օրինայ որ և ՚ի դըժոխս զկրկական գալուստն քո քարոզեայ սորին։

ԱՊԱՇԱՒԱՒՔ։

Ոդւոյն հանգուցելոյ ՎՒ Ա.Ճ՝ արա հանգիստ և ողորմութի՛ւ և մեզ մեղաւորաց ընդհեա զթողութիւն յանցանաց։

ՎՐԹՈՂ։

Ա և ևս խաղաղութեան զՏէր աղա։

Վ ասն հանգուցեալ հոգւոյն աղաչեսցուք զկրկինն մեր ՎՒ, զի զնոսա ընդ արդարոն դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ ընդհուպ ողորմութե՛ւ իւրոյ։ Ա.մենակալ Տէր Ա.Ճ մեր կեցո՛ և ողորմ։

Խաչաձև ձոն։

Ընծա։

Քրիստոս որդի Ես՝ անոխակալ և բարեգութ. գիծ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանդուցեալ ծառայից քոց։ Յիշեա յաւուր մեծի դատաստան արքայութեան քոյ. արա արժանի ողորմութեաց, քաւութեաց, և թողութեաց մեղայ. դասաւորեալ պայծառացի ընդ սուրբս քո յաջակողման դատաւն։ Օ՜հ դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն. դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։ Նա քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՆԳԻՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ։

Որ կատարէ՝ ի ԺԷ՛ն Հօր Աստուածոյ. կամ պահպանողական ամէն մեղաց պահէտոյն կամ ի խաւարտեան գիշերին։

Աստուած Տէր կենդանի քո և զՀնարաւորութիւն քո. զի առաջնորդեսցին ինձ, և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո։

Ստոյգ առաջի սեղանոյ Աստուածոյ իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւն Աստուած իմ։

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ,

կամ ընդհէր խառնեա զնս. յուսամ առ Աճ, խոստովանեա նմա, փրկիչ երեսայ համոյ Աճ է։

Վաառք Հօր և Որդւոյ և. այժմ և։ Նա և ես խաղաղութիւն զՏէր աղաչես։ Օրհնութիւն և փառք և Հօր և Որդ։

Սաղմոս ՃԺԸ։

Եկեայէ՛ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր. և փրկութիւն քո ըստ բանի քումմ։

Տայ պատասխանի՝ որք նախատեն զիս բանիւք. զի ես ՛ի բանս քո յուսացայ։

Ար ՛ի բացեայ առնել ՛ի բերանոյ իմմէ զբան Ճշմարտութիւն մինչև յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեայզի զբերկնս քո յաՅամ ժամ. յաւիտեան, և յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրութ, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։

Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութիւնս քումմ։

Յիշեա զբան ծառայի քոյ, յոր և յուսացուցեր զիս։

Սա մխիթարեսցէ զիս ՚ի խոնարհութիւն իմմում. զի բան քո կեցոյց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան չիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զկրաւունս քո յաւիտենից Տէր, և մխիթարեցայ։

Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղաւորացն, և զոք թողին զօրէնս քո։

Գովելի են ինձ իրաւունք քո ՚ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։

Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո Տէր. և պահեցի զօրէնս քո։

Սա եղև ինձ Հանապարհ ՚ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Ոչ անօրէնս առեալ, և զօրէնս քո սիրեալ:

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես ի քեզ եմ յուսացեալ:

Ի բաց եղերուք ինէն չարք, և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ:

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցի՛ զիս. և մի՛ ամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա ինձ, և ապրեցի՛ զիս. և խորհեցայց յիրաւունս քո յաւէտ ժամ:

Ընարկեցեր զամենեսեան՝ որք ապըստամբք եղեն յարդարութենէ քոյ. զի անիրաւութիւն էին խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամ մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Խնդրեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

Արդեսցին ինդրուածք իմ առաջի

քոյ Տէր. ըստ բանի քում համաստուն արա զիս։

Ծոյեն աղօթք իմ առաջի քոյ Տէր. և բանիւ քով փրկեա զիս։

Խղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ պատուիրանք քո արդարութիւն են։

Նղկոյն ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութե՛ն քում Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեսցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո. զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Մի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից. և ձեռք մեղաւորաց մի դողացուսցեն զմեզ։

Ընդ անկցին ամենեքեան՝ որք դոր-

ձեն զանօրէնութի՛ւն. մերժեսցին, և այլ մի կարասցեն հաստատել։

Ես ՚ի Տէր յուսացայ. ոչնձացայց և ուրախ եղէց ԱՆՁ փրկիչ իմ։

Տէր Տէր ետ ինձ զօրութի՛ւն, և կացոյց զոտս իմ ՚ի հաստատութե՛ն. ՚ի վերայ պարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս. և հանդոյց զիս երագ երագ։

Որ բնակեալ է յօգնութի՛ւն բարձրելոյն՝ ընդ հովանեաւ ԱՅ յերկինս հանգիսցէ։

Ասասցէ Տեառն, ընդունօղ իմ ես դու. ապաւէն իմ Աստուած՝ և ես յուսամ ՚ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ՚ի բանիցն խառնուրդէ։

՚Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, ՚ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս։

Որպէս զվէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութի՛ւն նորա։

Ո՛չ երկեսցես դու յերկիւղէ գիշերի. և ոչ ՚ի նետէ՝ որ թռչի ՚ի տուէ։

Յերկն որ ընդլի՝ ի խաւարի. ի պայծառակոյտ ամպս ի հատորակ աւուրս:

Ընկոյնի՝ ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձենայնին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեցուիս դու, և վհատութիւնն մեղաւորաց տեսցես. զի դու Տէր յոյս իմ ես:

Ձբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձենայնի՝ ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քոյ՝ ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու. և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ՝ և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առաւ՝ և ես լուայց նմա: և առ նմա եղէց ի նեղութիւն:

Փրկեցից՝ և փառաւորէ արարիչ զնաեւրկայն աւուրք լցուցից, և յուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Ընդ քեզ Տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այսպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչև ողորմեսցես ի վերայ մեր:

Ողորմեա մեզ Տէր՝ ողորմեա մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք:

Նայ առաւել լցան անձինք մեր նախատուածոք, որք նախատէին զմեզ, և արհամարհանօք ամբարտաւանից:

Աստ՝ յանուն քոյ կեցի զիս. և ի զօրութիւն քոյ իրաւ արա զինձ:

Աստ՝ լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ. և

հզօրք լինդրեցին զանձն իմ. և ոչ հա-
մարեցան զքեզ Աճ առաջի իւրեանց։

Ահա Աստուած օգնական իմ. և Տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Դարձուցանել զչարն ի թշնա-
միսն իմ, ճշմարտութեամբ քով սա-
տակեա զնոսա։

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց ա-
նուան քում Տեր, զի բարի է։

Յամ նեղուիմ ես իմմէ վրկեցեր զիս.
և ի թշնամիս իմ եհաս աչն իմ։

Օրհնեալ ես դու Տէր Աճ հարցն
մերոց. գովեալ և առաւել բարձրա-
յեալ յաւիտեան։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց քոց. գովեալ և առ։

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց
սրբութեան քոց. գովեալ։

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ ար-
քայութեան քոց. գովեալ։

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս, և հայիս յանդունդս. գովեալ է։

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ է։

Օրհնեցէք զԱծ ի սրբութիւն նորա. օրհնեցէք զնա ի հաստատութիւն զօրութիւն նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութիւն նր. օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութիւն նր։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութիւն. օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութիւ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութիւ. գովեցէք զնա ուրախութիւ։

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր. գովեցէք զնա ի բարբառ լեզուիս։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութիւն. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր։

Ընդ՝ արձակեա՛ զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում՝ ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւնն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամ ժողովրդոց.

Լոյս ի յայտնութիւն հեթանոսաց.

և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի։

Զգեցեր զձեռն քո, և փրկեայ զնա աջ քո. և Տէր հատուսցէ ընդ իմ։

Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոյ մի անտես առներ։

Տէր՝ հան ՚ի բանտէ զանձն իմ. զո. հանամ՝ ընծայանել քումմէ։

Նա քեզ սպասեն արդարք, մինչև հատուսցես։

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Ասացէ արար ՚ի վերայ խոնարհութիւն աղաչանաց իւրոց. այսուհետև երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութի՛ արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. և արար զօրութի՛ բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից. և քակեաց զՀզօրս յաթոռոց։

Ո՛վ խոնարհս բարձրացոյց· զկարօտս ելից բարուրեցե· և զմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ՝ յիշելով զողորմութենի իւր։

Ոպ խօսեցաւ առ հարսն մեր· ընդ Աբրահամու՝ և զաւակի նր յաւիտեան։

Տո՛ւր զօրութենի ծառայի քոյ· կեցո՛ զորդի աղախնոյ քոյ· և արա առնս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ, և ամաչեսցեն· զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Աղաւնակ։

Ընձեն իմ՝ի ձեռս քո է յաւէտ ժամ· և՝ի սէր խաչ քո յուսացեալ եմ՝ թափառաւոր երկնաւոր· զբազմութենի սրբոյ քոյ բարեխօս ունիմք առ քեզ։ Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան, մի անտես առներ զապաւինեալս՝ի քեզ·

այլ պահեա պատուական և սէր խաչիւ քով՝ ի խաղաղութեան:

ՔԱՐՈՒԶ:

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստ՝ և խնդրեսցուք՝ ի նմանէ՝ զի առաքեսցէ զՀրեշտակ խաղաղութե՛ն, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական դիշերիս, ի դիւական խառնուածէ ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր մինչև ի կատարումն ժամանակի առնոյ մերոյ:

Ամենակալ Տէր Աստ մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:
Հանդիստ դիշերիս խաղաղութի՛ւ:
Հրեշտակ խաղաղ: Քաւութիւն:
Սրբոյ խաչին: Եւ ևս միաբան վա՛:
Անձինս մեր: Ողորմեա՛յ մեզ:

ԱՂՕԹՔ:

Տէր Աստ մեր՝ դու պահեա զմեզ խաղաղութի՛ւ ի դիշերիս յայսմիկ և յամ ժամանակի: Ընդ սէր երկիւղ քո

բևեռեալ պահեայ զքիստս ևզևսրհուրդըս մեր։ Որպէս զի յամենայն ժամ քև պահպանեալ լինցուք յօրհոգայթից նոյ թշնամւոյն։ Նև քեզ հանցուք զօրհնութիւնն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտ։

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՂՆԷՑՈՒՆ։

Արեշտակի խաղաղութեան յանձն արար զանձինս մեր Տէր զօրութեդ. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ և ի գիշերի, յարթնութեի և ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ գիշերի։ Նև այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Ողջ մի՛ զհանգիստ գիշերիս ընծայեսցես խաղաղութիւն անցուցանել. և հասանիլ ի պաշտօն առաւօտուս՝ յերկրպագութի և ի փառաբանութի ամենատուրդ երկրդութեդ. այժմ և միշտ։

Սաղմոս Ը։

Խաղաղութեամբ յայս և՛ ի սոյն ննջեցուք և զարթիցուք. զի դու Տր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Ի կարդալ իմում լուաւ ինձ Ա.Ճ. ըստ արդարութեանց ի նեղութեանց ինձ անդորը արարեր. ողորմեա ինձ, և լուր աղօթիցդ իմոյ։

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ եք խստասիրտք. ընդէր սիրէք զնանրութիւն և խնդրէք զստութիւն։

Ծանեարուք՝ զի սքանչելիս արար Տր սրբոյ իւրում. և Տէր լուիցէ ինձ՝ ի կարդալ իմում առ նա։

Խարկանայք, և մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք՝ ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջայարուք։

Պատուիրէք պատարագս արդարութեան. և յուսայարուք՝ ի Տէր։

Խազումք ասէին, թէ ո՞ տացէ մեզ

զբարութիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ յորենոյ՝ գինւոյ՝ և ձիթոյ նրբանոյ լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութիւն յայս և ի սոյն ննջեցեալս և զարթիցուք. զի դու Տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ընկերութիւն Օրհի:

Խաչակրութիւն ամենեցուն:

Ամէն ընդ հոգւոյդ քումդ:

Երկիւղածութեամբ լսարուք:

Սէրոյ Առաքելոյն ոչ ընդ ոչ Յովհաննու:

Փառք քեզ Տէր Աստ մեր:

Պատրաստ: Ասէ Աստ:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն յորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի՝ ինքն միայն կայ. ապա եթէ մե-

ռանիցի, բաղում արդիւնս առնէ։ Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. և որ առէ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ՚ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա։ Նմին ոք զիս պաշտեսցէ, զհնի իմ եկեսցէ. և ուր եմն եմ, անդ և պաշտօնեայն իմ՝ եղիցի։ Նմին ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Կիրակէ։

Սուրբք խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր՝ զի սուաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց, և կեցուսցէ հնորհիւ՝ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա՛ զմեզ Քո՛ Աստուած մեր ընդ հովանեաւ սէր և պատուական խաչն քո ՚ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերեսեալն և յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Ար-

ժանաւորեայ դոհուլթը փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։ Հայր մեր որ յերկինս ես։

Աղաւնոյ։

Ընկանիմք առաջի քոյ սէր Ածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ՝ բարեխօսեայ վասն անձանց մերոց. և աղաչեայ զմիածին որդիդ՝ փրկել զմեզ ի փորձուլթէն և յամ վտանգից մերոց։

Որ արձակիչդ ես կապելոյ՝ պարգևատու ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունւոյն՝ արձակեայ և զիս զբազմամեղս ի կապանաց մահու ի կեանսն յաւիտենից։

Աղաւնոյ զօրաւոր ընդդէմ սպհաւոյ գիշերոյնոյ։

Ածայել Էյն Գլխփոյն Նուէհայո-յն ի՛ն։

Ընկալ քաղցրութիւնդ Տէր Ած հզօր,

զաւանսայողիս զաղաչանս։ Սատիր զըլծուլծ առ պատկառեալս դիմօք։ Փարատեա ամենապարզև՝ զամօթ ականն տխրուլծիս։ Նայեա յինէն ողորմած՝ զանըմբերելն ծանրուլծիւնս։ Ընդրպետեա հնարաւոր՝ զնահապետ կրլծուիս։ Ուսարեա միշտ յաղթօղ՝ զնաբողին հաճուլծիւնս։ Նայադրեա վերնային՝ զմոլելոյն մառախուղ։ Կնքեա կեցուցիչ՝ զկորուսչին ընլծայմունս։ Ցըրուեա ծածկատես՝ զըմբռնողին չար զտմունս։ Յորտակեա անքննին՝ զարտողին դիմեցմունս։ Տեառնադրեա քո անուամբդ զըւսանսայոյդ երդ յարկիս։ Պարփակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս։ Գծագրեա քո արեամբդ զմուտ սեմոյ սենեկիս։ Կերպայր զքո նշանդ՝ ի հետս ելոյ մաղթողիս։ Ամբայր քո աջովդ զհանգստեանս խշտի։ Աբրեսյես՝ ի հաղիսյ զծածկարան անկողնոյս։ Պահեսյես քո կամօքդ զտառապեալ անձն ողոյս։ Ընտար-

դաև արասյես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս։ Կայուսյես շրջափակ զպարս զօրուդ երկնայնոյ։ Կարգեսյես ՚ի դիմի ընդդէմ դիւային դասուս։ Տուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյս նիրհման ՚ի խորութիւն պիշերիս, բարեխօսութեամբ հայցուածոյ սրբոյ հուշոյ Ղազնիդ՝ և ամ՝ ընտրելոյ։ Ամփոփեալ պարուրեա զպատուհան տեսութեդ՝ զդայարանայս իմաստիդ՝ անզարհուրելի զետեղմամբ՝ ՚ի ծփական խռովութեդ կենցաղական զբաղմանդ, անրջական երազոյ, խօլականայ ցնորից, հիշատակաւ քո յուսոյդ՝ անջնասելի պաշտպանեալ։ Նա սփոփեալ վերստին ՚ի ննջմանէ ծանրութիւն ամենազգաստ արթնութիւն, հոգենորոգ զուարթութիւն ՚ի գեղ արձանացեալ, զայս ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոյ՝ գեղ ամէնօրհնեալ թագաւոր փառաց անճառիդ՝ փառաբանողաց երկնագումար խմբից

երգակցեալ՝ յերկինս առաքել։ Օվ դու վառաւորեալ եւ յաւմ ալարաձոյ յաւխտեանս յաւխտենից. ամէն։

Աղօթք ջերմուռուք սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ Խնդ։

Որդի Աստ կենդանւոյ՝ օրհնեալ յամենայնի, Հօրդ ահաւորի անքննելի ծնունդ. որ տկարանայ առ՚ի քէն և ոչ լինչ։ Որ՚ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեան քոյ վառայ՝ հալին մեղք. հալածին դևք. ջնջին յանցանք. խզին կապանք. խորտակին շղթայք. կենդանանան մահացեալք. բժշկին հարուածք. ողջանան վէրք. բառնին ապականութիւնք. տեղի տան տխրութիւնք. նահանջին հեծութիւնք. վախնու խաւարն. մեկնի մէգն. մերժի մառախուղն. վարատի մռայլն. սպառի աղջամուղջն.

վերանայ մուրճն. գնայ գիշերն. տարաշրջի տապնասին. չքանան չարիքն. հալածին յուսահատութիւնք։ Եւ թագաւորէ ձեռն քո ամենակար՝ քաւիչդ ամենայնի։ Որ ոչ երկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել. թէպէտ լինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութիւդ։ Օվ դու միայն ես յերկնի անձառ, և յերկրի անպնին. ի տարր գոյի՝ և յեղը ծագայ աշխարհի. սկիզբըն ամենայնի և յամենայնի. ամենայն լրմամբ օրհնեալ ի բարձունս։ Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սուրբ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Աղօթք խոստովանութեան առ Հաւատոյն ի Քրիստոս.

Օվ որ պարտեալ է Տէառն Աբդուէնի Հայոց Պատրիարքին։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր

պատանեմ քեզ, Հայր՝ և Որդի՝ և սո-
Հոգի• անել և անմահ բնութի՛ն, արա-
րիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամ-
ենեցուց• ողորմեա՛ քո արարածոյս։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր-
պատանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս,
միասնական սուրբ երրորդութի՛ն և մի
Աստուածութի՛ն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ
խաւարի• հալածեա՛ ի հոգւոյ իմմէ
զխաւար մեղաց և անգիտութեան• և
լուսաւորեա՛ զմիտս իմ՝ ի ժամուս յայս-
միկ՝ աղօթել քեզ ի հաճոյս, և ըն-
դունել ի քէն զխնդրուածս իմ• և
ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս։

Հայր երկնաւոր Աստուած, որ
առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի՛ ի լըն-
դեր մոլորեալ ոչխարին• մեղայ յեր-
կինս և առաջի քո• ընկալ զիս ոչ
զանառակ որդին, և զգեցո՛ ինձ զպատ-
մուճանն զառաջին, զոր մերկացայ մե-
ղօք• և ողորմեա՛ քո արարածոյս՝ և
ինձ բազմամեղիս։

Որդի Ա. Ա Ա.ճ ձշմարիտ, որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյդ, և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար՝ թաղեցար՝ և յարեբար ի մեռելոց, և համբարձար վասնօք առ Հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զաւազակն, յորժամ՝ գաս արքայութիւնդ քով. և ողոր։

Հոգի Ա. Ա Ա.ճ ձշմարիտ, որ ինջեր ի Յորդանան և ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութիւնդ սքանչանին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերստին Ա.ճային հրով քով որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալն. և ողորմեա։

Ննեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք խոսվք, հոգւով և մարմնով խոսվ. մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում՝ սրբոյ. և ողորմեա։

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ և գործով. ջնջեա

զձեռագիրը յանցանաց իմոց, և զրեա զանուն իմ՝ ի գպրութիւն կենաց. և ողո։

Ընծող զաղտնեաց, մեղայ քեզ կամաց և ակամայ, գիտութիւն և անգիտութիւն. թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս. զի ի ծննդենէ սէր առաքինին միշտ ցայսօր մեղուցեալիմ առաջի Ս. Երրորդիդ. զոր՝ զգայարանաց իմոցք, և ամ անդամոց մարմնոյս. և ողորմեա։

Ս. Մինասիանամ Տէր, զկիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սէր՝ ոչ ևս հայել յարատս. և ականջաց իմոց ոչ ախորժել լսել զբանս չարութիւն. և բերանոյ իմոյ ոչ խօսիլ զստութիւն. և սրտի իմոյ ոչ խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց իմոց ոչ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց ոչ գնալ ի ճանապարհս անօրէնութիւն. այլ ուղղեա զշարժուածս սոցա լինիլ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողորմեա։

Հուր կենդանի Ք՚ս, զկուր սիրոյ քո զոր սրկեր յերկիր՝ բորբոքեա

յանձն իմ. զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զկեղծ մտաց իմոց. և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գիտութեանն քոյ ՚ի սրտի իմում. և ողորմեա:

Խնամատուութիւն Հօր Ցա, տուր ինձ զխնամատուութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քոյ յաւէտ ժամ. ՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի բանից և ՚ի գործոց փրկեա զիս. և ողորմեա:

Կամեցօղ բարեաց Տէր կամարար, մի թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողորմեա:

Ընթայ երկնաւոր, տուր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեացդ քոց. և զօրացո զսիրտ իմ ատել զմեղս, և սիրել զքեզ միայն, և առնել զկամս քո. և ողորմեա:

Խնամօղ արարածոց, պահեա՛ նշանաւ խաչի քոյ զհոգի՛ և զմարմին իմ

՝ի պատրանաց մեղաց, ՝ի վարձուվճիռ դիւաց, և ՝ի մարդոյ անիրաւայ, և յամ վտանգիս հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա։

Պահապան ամենայնի Քր, աջ քո հալանի լեր ՝ի վերայ իմ ՝ի տուէ և ՝ի դիշերի՝ ՝ի նստիլ ՝ի տան, ՝ի գնալ ՝ի ճանապարհ, ՝ի ննջել և ՝ի յառնել, զի մի երբեք սատանեցայց. և ողո։

Ընծ իմ, որ բանաս զձեռն քո, և ընդուս զամ արարածս ողորմութիւբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա և պատրաստեա զսիտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմեա։

Վարձուցիչ մոլորելոց, դարձի գիս ՝ի ջար սովորութենէ իմոյ ՝ի բարի սովորութիւնն. և բևեռեա ՝ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն՝ և զերկիւղ դեհենոյն՝ և զսէր արքայութեանն. զի զղջայցէ ՝ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմեա։

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացի՛ ի սրտէ իմմէ վարտասուս ապաշխարութեան ոյլ պոռնկին. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա:

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգեւեա ինձ ուղղափառ հաւատով՝ և բարի գործով՝ և սէր մարմնոյ և արեան յո հաղորդութիւն գալ առ քեզ. և ողո:

Հարերար Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութիւն առանդել զհոգի իմ, և անխառն անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցին՝ որք են ի ներքոյ երկնից. և ողորմեա:

Լոյս ճշմարիտ Քո, արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութիւն տեսանել զլոյս փառաց քոյ ի կոչման աւուրն. և հանդչիլ յուսով բարեաց յօթևանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քոյ. և ողորմեա:

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս և

զմեռեալս, մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա զնա ՚ի յաւիտենական հրոյն. և լսելի արա նմա զերանաւէտ կոչումն արդարոյ յերկնից արքայութենէդ. և ողորմեա:

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ եմ հաւատացելոց ՚ի քեզ, նմոյ և օտարոյ, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա և զշնամեայ նմոյ և ատելեայ զթողութիւն՝ որ առնս յանցանաց, և զարձո զնոսա ՚ի չարեացն՝ զոր ունին վասն նմ, զի ողորմութեանդ քում արժանի եղիցին. և ողո:

Փառաւորեա՛լ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո. և կատարեա ՚ի բարի զինդրուածս նմ՝ բարեխօսութիւք սրբուհւոյ Աննայի, և Յովհաննու մկրտչին, և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց Առաքելոց, Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ճգնաւորաց, կու-

սանայ, Ամանձանց, և ամ սրց քոյ երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Ու քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սրբ Երրորդութեդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղաչանք։

Վասն սրբոյն անարատի մօր քոյ և կուսի՝ Տէր ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

Բարող։

Սուրբ Ընծանելին և զամ սրս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի, և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր. ամենակալ Տէր։

Աղօթք։

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօսութիւն սրբ Ընծանելին՝ անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քոյ. և աղաչանօք

ամ սրոյ քոյ, և որոյ այսօր ե յիշատակ։ Լուր մեզ Տէր, և ողորմեա, ներեա քաւեա և թող զմեղս մեր։ Ընժանաւորեա զոհութիւն փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ. և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Աղաւնակ։

Ո՛Հանդստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ մարդասէր Ընծ, ի հաճոյս բարերար կամայ քոյ։ Նո մեր մեղայ և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա։ Նո քեզ վառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք քեզ Տէր Ընծ մեր, որ սարդևեցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութիւն անյուսանել։ Սարդասէր Ընծ, զառաջակայ դիշերս՝ որ ի վերայ մեր գալոյ ե, ի մեղայ փրկեա, ի չարեաց ազատեա, ի գործս բարիս առաջնոր-

դեա: Ընաւօտու օրհնութեին և վառաբանութեին արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա՛ ի խաղաղութեի:

Տէր Ընծ մեր, տուր զքո խաղաղութիդ ամ աշխարհի. բանձ զցաւուցն և զպատուհասն ի յարտաքսոյ: Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց, կենդանեաց և հանգուցելոց: Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պաղատուիս, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճարիս ես հանգուցեալ:

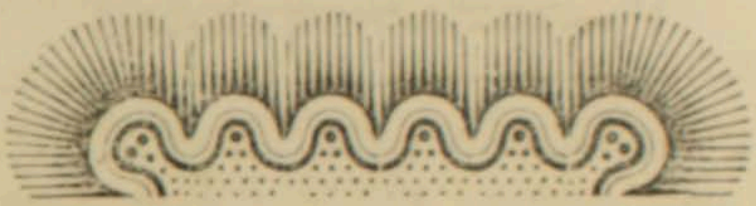
Տէր Ընծ, օգնեա՛ թ ապաւորաց քրիստոնէիս, և իշխանաց բարեպաշտից. զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խաղաղութեի:

Տէր Ընծ մեր, պահեա՛ զաւաջնորդս և զեղբայրութի՛ս մեր ամբողջ և անխըռով ի կամն ողորմութի՛ն քոյ:

Նշանաւ սո՛ւրբ և պատուական խաչի քո հալածեա՛ զերևելի և զաներևոյթ

Թէ ինամին ի սահմանսդ մերոյ և ի բնակութենէս մերմէ։ Փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից։ Եւ զեզ փառք յաւիտեանս ամէն։

Օրհնեալ եղերուք ի Տեառնէ որ Հոգւոյն. հանդերձեալք խաղաղութեան. և Տէր եղիցի ընդ ամենեսեան. ամէն։

ԸՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԱՐԱԴԻ

Խոտոր։

Ընդառաջ չհանդոյն գնդից սպիտաւոփուշ եւ նետանէ ի ոչխարատուին, եւ ասէնա առնէ։

Քահանայք քո զգեցցեն զարդարուս։ Յիշեա Տէր զԴաւիթ եւ զամենայն, եւ այլն։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ, զի զողորմութիւն առնիցէ զչնորհսն նա եւ արասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ։

Ողորմեայ մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քոյ։ աստուածութեամբ ամենեքեան։

Աղոթք ի Պատարագի:

Ա՛ռ ասէ Տէրն Յիսուս առ Հայրն իւր եւ ասէ՝ Ես փառաւորեցի զքեզ ի վերայ երկրի: Ա՛ռ ասէ առ Հայրն իւր՝ փառաւորեա՛ զիս, Հա՛յր ասէ:

Ա՛ռ ևս խաղաղութեան զՏէրն աղաւ: Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Սուրբ Հոգւոյն ասէ ի յաւիտեանս աշխարհի՛ն և յաւիտենից և զփառսն և զբազումն և զբարեխաւսն:

Ընդ Պատարագի հանդէսին յորժամ կգնեաւ:

Խորհուրդ խորին՝ անհաս՝ անսկիզբն, որ զարդարեցեր զվերին պետութի՛ւդ ի յառաջատաս անմատոյց լուսոյն, զերապանծ փառաւք զհաս հրեղինայդ:

Ընծաւահրաշ զօրութի՛ւք ստեղծեր զԱդամ պատկեր տիրականն, և նմանեալ փառաւք զեստաւորեցեր ի դրախտն Ադենի՝ տեղի բերկրանայդ:

Զարչարանօք քոյ սի՛ւ միածնիդ նորոգեցան արարածք ամենայն. և վերստին

մարդն անմահացաւ՝ զարդարեալ ի պեստ անկողոպտելի։

Ընձեռեաց ինձ բաժակ հրահոսան, որ հեղար յառաքեալսն ի սէր վերնատանն, հիզ և ի մեզ՝ Հոգիդ սէր Ընծ՝ ընդ պատմուճանին զքո զհմաստութիւնն։

Տան քում՝ վայելէ սրբութի՛ն. որ պեսյար զվայելչութի՛ն՝ սրբութի՛ն փառաց ընդ մէջ քո աճեալ, պատեա զմէջս մեր ձշմարտութեամբ։

Որ զարարչապարծ բազուկս քո տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց, հաստատեա զբազուկս մեր կարողութի՛ն, համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդիլ։

Իւրամամբ թապ ի գլուխ պատեսցես զմիտս և զդայարանս՝ խաչանիշ ուրարամբ ըստ Ընհալումնի, ծաղկեալ յոսկեմէջ ի զարդ խորանի։

Բամիչ բոլորից տիրապես Ընծ սետականն, նախորտապատ սիրով զմեզ զեստաւորեցեր՝ քում սէր խորհրդոյդ լինիլ սպասաւոր։

Թռուցաւոր երկնաւոր, զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. և զերկրպագուս առնուանդ քումմ պահեա ՚ի խաղաղութեան։

ՓԱՀ.

Լուացից սրբութիւնք զձեռս իմ. և շուրջ եղեց զսեղանով քով Տեր։

ՍԱՐԿ.

Գոհ արա ինձ Տեր՝ ձի ես յանբծութեանց իմոց դնայի. ՚ի Տեր յուսացայ՝ ձի մի եղեց հիւանդ։

Փորձեա զիս Տեր, և քննեա զիս. փորձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ։

Ողորմութիւն քո Տեր առաջի աչաց իմոց. և հաճոյ եղեց ՀՀմարտութեան քումմ։

Ո՛չ նստայց ես յժողովս նանրաց. և ընդ անօրէնս ես ո՛չ մտից։

Ատեցի ես զժողովս չարաց. և ընդ ամբարիշտս ես ո՛չ նստայց։

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ. և շուրջ եղեց զսեղանով քով Տեր։

Աղաւոսաբեւն Պաղատագիր։

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քոյ, և պատմել զամ սքանչելիս քո։

Տէր՝ սիրեցի զվայելչութիւն տանն քոյ, և զտեղի յարկի փառացդ քոյ։

Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ։

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են. և աջ նոցա լի է կաշառօք։

Ես յանբծութեան իմում գնացի. փրկեա զիս Տէր, և ողորմեա ինձ։

Ոտն իմ կայցէ յուղղութեան. յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

ԿԱՀ.

Նա վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին։

ԿԵՐՈՋ.

Սուրբ Աստուածածինն և զամ սքա բարեխօս արասցուք առ Հայր՝ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեցի, և դիմացեալ կեցուսցէ զարարածս իւրաամենակալ։

ՓԱՀ.

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօս։
Ն– ապա ասէ։ Խոստովանիմ առաջի Ա։
Ն– Տէրդ հոգւոյն ասէ։ Ողորմեսցի։
Ն– ետն ասէ։ Ազատեսցէ և զձեզ մաք։

ԴՊ.

Յիշեսջիր և զմեզ առաջի անմահ գառնին Աստուծոյ։

ՓԱՀ.

Յիշեա՛լ լիջիք առաջի անմահ։

ՓՈԽ.

Աղաղակեցէք առ Տէր ամ երկիր. և այլն որպէս (ի ԹԻ 321)։

ՓԱՐՈՋ.

Սուրբ եկեղեցեաս աղաչեսցուք զՏէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղայ, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմուեն իւրոյ. Ամենակալ Տէր Ա՛ մեր։

ՓԱՀ.

ի մէջ տաճարիս և առաջի Ա՛ ընկալ։
Ա՛տիպ առաջի սեղանոյ Ա՛ առ Ա՛. որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

ՍԱՐԿ.

Գամտ արա ինձ Ընծ. և իրաւ արա ինձ. և այլն որպէս (՚ի էջ 525)։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեացուք զամենակալն Աստուած՝ զՅայր Տեառն մերոյ Յիսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ՚ի տեղւոջ փառաբանութեան, և երգել զերգս հոգևորս. ամենակալ.

ՓԱՀ.

՚Ի յարկն սրբութեան՝ և ՚ի տեղւոջ վայ։

Ն՚ աստ ՅԳՀՀ գՀարտափոյտն. և տանէր՝ էշանահՀն ՏեղՀէն ըստ պատշաճի աւուրն, կամ տաղ խորհրդաւոր։

Ընթերցուած։

Բարբառ աւետեաց ձայնիւ. (կրկին.) Գաբրիէլ գոչէր սրբուհւոյն։

Ընդ քեզ առաքի՝ մաքուր. (կրկին.) պատրաստեալ տեղի տէրունւոյն։

ԾՆՆԴԵԱՆ։

Նոր ծաղիկ այսօր բղխեց յարմա-

տոյն Յեսուայ։ Եւ որդի Դաւթի ծնանի զորդին Աստուծոյ։

Տէառնընդառաջին։

Քրիստոս փառաց թագաւորն այսօր եկեալ յընծայուճն։ Պատարեալով նա զօրէնս քառասնօրեայ գալստեամբն։

Ծաղկազարդին։

Աստ եբրայեցւոց մանկունքն զերգ զքրովբէիցին առեալ. հեթանոսական դասուց տօնակից վեհիցն եղեալ։

Յարութեան։

Նա ձայն զառիւծուն ասեմ, որ գոչէր ի քառաթևին։

Ի քառաթևին գոչէր (կրկնէ.)
Ձայն առնէր ի սանդարամետան (կրկնէ.)

Նոր հիւսիսի։

Այսօր նոր արև հարեալ ի նորահրաշ արեգակնէ. (կրկնէ.)
Այսօր նոր շուշան ծաղկեալ ի նորատունկ բուրաստանէն։

Հաղորդութեան:

Այսօր անդրանիկ հօր միածին Որդին յերկինս սլանայ Աղամային կերպիւ: Նուագ ներբողեայ եղանակեն այսօր հոյլք հոգեղինաց երկնաւորային լամբկայ:

Հոգւոյն սրբոյ գալստեան:

Նուագեմք Հոգւոյն նուագս վայելուչս: Վայելուչս բանիւ զարարչութիւնն նախ ասեմք:

Վարդավառին:

Գոհար վարդն վառ առեալ. (կրկնէ.) ի վեհիս վարսիսն արփենիս. (կրկնէ.) ի վեր ի վերայ վարսիսն պղպջիքը ծաղիկ ծովային. պղպջիքը ծա:

Փոխման սրբոյ Կուսին:

Այսօր Գաբրիէլ հրեշտակապետն եկեալ. բերեալ զբարեբանն պսակ յաղթօղ կուսին: Այսօր կոչելով առ բոլորսին Տէրն զտաճար Նարեկեցոյն և զենակարան Հոգւոյն:

Խաչ:

Խաչն՝ ի նախնումն եւևեցաւ ծաղկեալ՝ ի դրախտն Աճատունկ, միւթլմարիչ եղեալ Սէթ աւ նախապուշակ հօրն Ադամայ: Սոքա՝ ի յայն վայրն եմք յուսացեալ, յոր Տէր Յ՚ս բևեռեցաւ. և խոնարհեալ երկրպագեմք Աճընկալ սուրբ նշանիս:

Հրեշտակապետք:

Գաւեստ բերկրանայ. քաղցրաձայնեալ երգեմք ձեզ՝ հրեշտակապետք և հրեշտակայ զումարք:

Աւետեաց:

Աբեղային արդար՝ որ՝ ի Հօրէ ծաղկեալ, զաւաքեալսն քո անձաւ շնորհօք լցեալ: Ոահ լուսոյ յուսեալ Հայաստանեայց ազանց, մեծն Թադէոս Առաքեալ վայելեալ:

Սրբափրկիչ:

Աճայն խորոյն անձաւ խորհրդածուք՝ սէր մարգարէիք, բանիւ պատ-

մօղք պատարագիսն յառաջագոյն զեղեալ լինել։

Հայոց։

Ի հանդէս տօնի քո բախտաւորեալ ընծաիմք, հայր և վարդապետ՝ սո՛ւրբ հայրապետ Պետրոս։

Անէղէոյ։

Անեղէոյն կամօղևիկ ի Հայաստան, այսօր զմանկունս ժողովեալ իւր համաձայն։

Անէ զբնաթէսն ասէս, ես զէ՛ս ասէր։

Ընտրեալ Աստուծոյ՝ սո՛ւրբ երջանիկ տուրբ քահանայ։

Համանեալ Հարցն, և Սահակի մարգարէին։ Որ զեստուն էր յօրինօղ, զոր Հարսն միշտ զգենոյր։ Յօրիներ պատմուճանն՝ որ ի չորից կազմեալ նիւթոց։ Ի կարմրոյ՝ ի կապուտոյ՝ ի բեհեզոյ՝ ի ծիրանւոյ։ Թել զթելն յօրիներ. կարգն առաջին էր կարկեհան։ Եւ օծումն զրա-

պանին՝ շուրջանակի բոլորաշէն։ Եւ յընթացս պարշապարին հնչէր երկիր, ցնծայր խորանն։ Արդ՝ ի նոյն նմանութեան կ՚ընդ սա զմեր տեսս յօրինէ։

Յորժամ մտցես՝ ի սր խորանն, անդ յիշեսցես զմեր ննջեցեալսն։

Յորժամ առնես զպատարագ, յիշեա և զնս զամմեղս։

Օ՛ն և մեզ ողորմեսցի՝ ի միւսանգամ նր դատաստանն։

Հօրն փառք, Որդւոյն պատիւ, և սրբ Հոգւոյն այժմ յաւիտեան։

Յաւիտեանս յաւիտենից, կ՚ը օրհնեալ՝ ի համայնից։

Աստիճան ընկալիցուք սրբոյ պատարագին։

Դ։

Յայս յարկ նուիրանայ ուխտի Տ՚ն տաճարի, ժողովեալքս աստանօր՝ ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց յաւաջիկայ սր պատարագիս, խնկօք անուշիւք խոստ՚ք առեալ պարեմք՝ ի վերնայարկ սրահս խորանիս. ուղղութ՚ք

ընկալ զաղօթս մեր որպէս բուրուճն անուշահոտ խնկոյ, տաշխոյ և կինամոնոյ. և զմատուցօղս պահեա սրբութիւն՝ միշտ և հանապատ քեզ ապաստաւորել. բարեխօսութիւն մօր քոյ և կուսի ընկալ զաղաչանս քոյ պաշտօնէից: Որ կերպարանն քան զերկինս պայծառացուցեր սէր զնկեղեցի արեամբ քով Քո, և ըստ երկնայնոյն կարգեցեր՝ ի սմա զղաստս առաքելոյ և մարգարէից՝ սէր վարդապետաց. այսօր ժողովեալ դասք քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց՝ և կղերիկոսաց, խունկ մատուցանեմք առաջի քո Տէր՝ յօրինակ ըստ հնուճն Ահարոնայ. ընկալ առ ի մէնջ զխնկանուէրս մաղթանս ունկ զպատարագն Աբելի՝ զնոյն՝ և զԱբրահամու. բարեխօսութիւն վերին քոյ զօրացոյ միշտ անշարժ պահեա զմեծ Հայկազնեայս:

Խնդա յոյժ դուստր լուսոյ՝ մայր սէր կաթուղիկէ՝ մանկամարդ քոյք՝ Սիոն.

զարդարեալ ալէնեայց հարսն պանծալի երկնանման լուսաձեմ խորան. ի ծածկեալն Ոչ Ոքն ի յԱյնն անճախապէս ի քեզ միշտ պատարագի. Հօր ի հաշտութենէն, մեզ ի քաւութենէն բաշխէ զմարմին և զարիւն իւր սքանչելի. վասն իւր կատարման սքանչելագործեն՝ շնորհել զթողութիւն կանոնագրեալ տաճարիս։

Ողանապական կոյսն Մարիամ՝ Աստուածածնին խաստատեանն սքանչելի, ուստի տուաւ հայոյ անմահութիւն և բաժակ մեզ ուրախարար. տուք օրհնութիւն նմա հոգևոր երգով։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿԱՀ.

Օրհնեալ թագաւորութիւնն հօր և։

Նա ասէ Յոհաննու քան պաշտէ աստուած։

ՍԱՐԿ.

Նա ևս խաղաղու։ Օրհնեա Տէր։

ԿԱՀ.

Օրհնութիւն և փառք. խաղաղութիւն ա։

ԴՊ.

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

ՍԱՐԿ.

Աստուածոյ երկրպագեսցուք։

ԴՊ.

Առաջի քո Տէր։

ՓԱՀ.

Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւնդ։

Եւ ասէ փոքրիկ ի շրթունսն քոյ պաշտել։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ՓՍՀ.

Օրհնեալ է կարողութիւնդ և փառութիւնդ։

ՍԱՐԿ.

Պատշաճ է։

Եւ յայնժամ ի գլուխ Աստուածն քոյ պաշտել սուրբն գիւտ ի տուն։

ՍԱՐԿ.

Եւ ևս խաղաղութիւն ցՏէր աղաչեսցուք։

ԴՊ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխար-

հի, և հաստատուխի սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեսցուք։

Դ-Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Վ՚ան ամենայն սուրբք և ուղղափառ եպիսկոպոսաց զՏէր։

Դ-Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Վ՚ան Հայրապետին մերոյ Տեառն (այս անուն) կենաց. և վերկուխի հոգւոյ նորին. զՏէր։

Դ-Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Վ՚ո վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց՝ և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զՏէր։

Դ-Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Վ՚ան բարեպաշտ Թագաւորաց և

Աստուածասէր լիշխանայդ, զըրաւարայդ և զըրայդ նոյնն. պՏէր։

Դ-Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Վա՛ւ հոգւոյն հանգուցելոյ՝ որք ձշմարիտ և ուղիղ հաւատով՛ ի Քրիստոս ննջեցին. պՏէր։

Դ-Պ.

Յիշեա Տէր և ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Նա և միաբան վասն ձշմարիտ և սո՛ւրբ հաւատոյս մերոյ. պՏէր աղաչեսցուք։

Դ-Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Օ՛գնեալս մեր և զիմեանս Տ՛ն Ա՛յ ամենակալին յանձն արասցուք։

Դ-Պ.

Քեզ Տէ՛ր յանձն եղիցուք։

ՍԱՐԿ.

Ողորմեայ մեզ Տէր Ա՛ծ մեր՝ ըստ մե-

ծն ողորմութեան քոյ. առաւօտ ամենեքեան միաբանութիւն։

Դ-Գ.

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողո։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ՓԱՀ.

Օվ ողորմած և մարդասէր ես։

Դէպ՝ Աբէլ-ի՝ Աբէթաբեան՝ և Հաւատոմոյ՝ ի ճաշու գիւղ և հոգեւ։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ՓԱՀ.

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յա։

ՍԱՐԿ.

Նա ևս խաղաղութիւն ՊՏր աղաչեսցուք։

Դ-Գ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Նա ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ և ի փրկչէն մերմէ Յիս Քրէ ի ժառանգ

պաշտամանն և աղօթից։ Զի արժանի ընդունելութեան առասցէ, լուիցէ ձայնի աղաչանաց մերոց։ Ընկալցի զաչս ի խնդրուածս սրտից մերոց, լծորդեսցէ զսէր յանցանս մեր, ողորմեսցի՛ ի վերայ մեր։ Աղօթք մեր և խնդրուածք յամ՝ ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութեան նորա։ Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով և արդարութիւն վաստակել՛ ի գործս բարեաց։ Զի զողորմութիւն գընծայեսն իւր արասցէ՛ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Դ։Պ։

Կեցո՛ Տէր։

ՍԱՐԿ։

Զժամ սէր պատարագիս և զառաջնակայ օրս խաղաղութիւն անցուցանել հաւատով՛ ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Դ։Պ։

Շնորհեա՛ Տէր։

ՍԱՐԿ։

Զհրեշտակ խաղաղութիւն պահապան անձանց մերոց՛ ի Տեառնէ խնդրեմ։

Դ·Պ·

Շնորհեա Տէր։

ՍԱՐԿ·

Օրքառութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեմ։

Դ·Պ·

Շնորհեա Տէր։

ՍԱՐԿ·

Օրբոյ խաչին մեծ և կարօղ զօրութիւնն յօդնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեմ։

Դ·Պ·

Շնորհեա Տէր։

ՍԱՐԿ·

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սրբ հաւատոյս մերոց զՏէր աղաչեսցուք։

Դ·Պ·

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ·

Օրանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստ ամենակալին յանձն արասցուք։

Դ·Պ·

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

ՍԱՐԿ.

Ողորմեա՛յ մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քումմէ. աստայուքս աղաչեմք միաբանութեամբ։

ԴՊ.

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա՛ Տէր։

ՔԱՀ.

Որպէս ղի արժանաւորք եղիցուք։ Խաղաղութեա՛մբ։

ԴՊ.

Եւ ընդ հոգւոյդ քումմ։

ՍԱՐԿ.

Աստուածոյ երկրպագեսցուք։

ԴՊ.

Առաջի քոյ Տէր։

ՔԱՀ.

Խաղաղութեա՛մբ քով Քո՛ փրկիչ մեր։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա՛ Տէր։

ՔԱՀ.

Տէր Աստուած օրհնեսցի զամենեսեան։

ՍԱՐԿ.

Մի՛ ոք յերեսայից, մի՛ ոք ի լծեալ-
քահանաստից, և մի՛ ոք յապաշխարող-
ացդ և յանվաքրից մերձենայի Ա-
տուածային խորհուրդս:

Դ-Գ.

Արարչին տէրունական և արիւն
փրկչական կայ առաջի. երկնային զո-
րութիւնքն յաներևոյթս երգեն և ասեն
անհանգիստ բարբառով. սո՛ւրբ՝ սո՛ւրբ՝ սո՛ւրբ՝
Տէր զօրութեանց:

ՍԱՐԿ.

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստու-
ծոյ մերոյ, դպիրք ձայնիւ քաղցրութեա
կերգս հոգևորս:

Ն- պահքն էշանակէն Աքաւութե-
ան երեք հարկերդ ա-ո-րն:

Ծանոթ. Ա-էութ. Ա-ոտ-ոֆանի:

Նաղմութիւնք հրեշտակաց և զօրաց
երկնաւորաց լինեալ ի յերկինս ընդ
միաձին թագաւորին: Որք երգէին և
ասէին՝ սա է Որդին Աստուծոյ. ամե-

նեքեան աստուածք. ուրանալ լերուք երկինք, և յիճատայեն հիմունք աշխարհի: Ոչ ունճն յաւիտենական՝ ի յերկրի երևեցաւ, և ընդ մարդկան շրջեցաւ. ալ կեցուցէ զանձինս մեր:

Ունճ հրեշտեքան:

Որ վերանստիս՝ ի կառս հրանիւթիս քառակերպեանս: Ընձառելի Բանդ Աստուած: Ամօր ինջեալ՝ ի յերկնայնոցն վանս քոյ արարածոյս. յանձն առեր բազմիլ ընդ աշակերտան: Եւ սերովբէքն և քերովբէքն հիացեալ զարմանային, և պետուքիք վերին զօրացն սքանչացեալ աղաղակէին՝ ասելով. Սուրբ՝ Սուրբ՝ Սուրբ՝ Տէր զօրութեանց:

Յիշումն:

Ով է որպէս Տէր Ունճ մեր. Խաչեցաւ վասն մեր՝ լմաղեցաւ՝ և յարեաւ. հաւատամբիմ՝ եղև յաշխարհի, և համբարձաւ վառօք: Ակայք ժողո-

վարդք. զերկնաւոր ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա՝ ասելով. Սուրբ՝ Սուրբ՝ Սուրբ՝ Տէր Աստուած մեր։

Կենդանի. Անձեղուն. Հրեշտակ։

Հրեշտակային կարգաւորութիւն լոյս Աստուած զքո սէր զեկեղեցի։ Հաղարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի քոյ։ Ու բիւրք բիւրոց հրեշտակք պաշտեն զքեզ Տէր. և ՚ի մարդկանէ հաճեսցար ընդունիլ զերկնաւորիս ձայնիւ խորհրդականաւ. Սէ՝ Սէ՝ Սէ՝ Տէր զօրութեանց։

Պահոց Անձեղեցոց։

Զմանկ յիշատակի հանդուցեալոյն ընկալ Հայր սէր մարդասէր զպատարագս։ Ու համարեա զկոչս նոցա ՚ի լիս սրբոց քոց յարքայութիւնդ երկնից։ Ա՛նսասանդ զի հաստատով վարուցս զպատարագս. հաշտեսցի Աստուածութիւնդ, և հանդուսցէ զկոչս նոցա։

Ա՛ստուածոյ։

Արքունի սրբոյ մեծ ես և ահաւոր։ Եւ զինուորութիւնք հրեշտակացն օրհնեն զքեզ և ասեն. Փառք՝ ի բարձունս Աստուծոյ. և յերկիր խաղաղութիւն։

Ա՛ւետեաց։

Ամենակալ ես Տէր զօրութեանց, որ թագաւորդ ես յաւիտենից։ Որ նստիս յերկնից՝ ի յերկինս, և լոյս ծագես յարարածս քո։ Որ խոնարհութեամբ իջեր՝ ի յերկիր, քեզ պատարագս մատուցանեմք։ Եւ սուրբ զանունդ քո փառաւորեմք։ Տէր որ պսակիչդ ես քոյ սրբոյ առաքելոյ։

Վասն զի սոքա են մեզ բարեխօս, Տէր ամենակալ, ՚ի քում յարքայութեդ։

Ն– ԼԻՆ ՀԱՒԱՏԱՒՈՐ օր ԼԻՆԻ. Ե ՊՈՒՐԵՔ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՎԷՐԱԲԵՐԵԼ ԿԱՐՂՑԻՆ, ԱՅՍ Է ՊՐՈՎՈՂՈՒԹԻՒՆ։ ՅՈՒԺՄԱ ՍԿԷ

ՔԱՀ.

ՏԷՐ ԱՅ ՕՐՀՆԵՑԵՑ՛ ՂԱՄԵՆԵՍԵԱՆՂ։

ՍԱՐԿ.

ՍԱԼՄՈՍ ԱՍԱՑԷՔ ՏԵԱՒՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ։

Ն– ՊԱՏՐԱՍՏ ԷՐԷՔ ՂՍՒՔԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՔԱՀ ԽՈՐՀՐԴԱՅ ՍՈՒՐԲ ՅԱՒԻՆ ԿԱՑԱԼ։

ՍԱՐԿ.

ԱՒ ՈՂՔ ՅԵՐԱԽԱՅԻՑ. ՄԻ ՈՂՔ ՉԻ ԼԻՆԻ։

ԴՊ.

ԱԱՐՄԻՆ ՏԷՐԱՆԱԿԱՆ. ԵՒ ԱՐԻՒՆ։

Ն– ԳԱՅ ՔԱԿՈՒՀԵԼՈՎ Չ՛Ի ՈՒՐՔ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ։

ՍԱՐԿ.

ՅԱՐԵՒՈՒ ԵՀԱՐ ՂԱՐԱՆ ԻՐ. ԵՒ ԻՆՔՆ ՈՐՊԷՍ ՎԻՒԱՅ՝ ՂԻ ԵԼԱՆԷ ՅԱՌԱՋԱՍՏԷ ԻՐՄԷ։

ԴՊ.

ՆՒ ՅՆԴԱՅ ՆԱ ՈՐՊԷՍ ՀԱԿԱՅ ԱՐՆԹԱՆԱԼ ՁՃԱՆԱՊԱՐՀՆ ԻՐ։

ՍԱՐԿ.

Որք զքրովբեականն։

Դ.Պ.

Խորհրդաբար կերպարանիմք։

Ն. Գան յոլնէլից կոչին։

ՍԱՐԿ.

Ձանասպարհ արարեք այնմիկ՝ որ նստի յերկնից երկինս ընդ արևելս։

Դ.Պ.

Նա կենդանարար Երրորդութեն զերեքսրբեան օրհնութիւնս մատուցանեմք։

Ն. Գան ՚ի հարուածողին։

ՍԱՐԿ.

Աստուած ՚ի հարաւոյ եկեսցէ. և սրբն ՚ի փառան լեռնէ։

Դ.Պ.

Ձամենայն վկենդաղականս ՚ի բայ դնելով զդրծս։

Ն. Գան յառաքեան երկրանքն. և քարչօղ ահաւոր երկրորդոյն առաւել հանդերձութիւնէ։

Ձամբարձէք իշխանք զդրունս ձեր

՚ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից. և մտցէ թագաւոր փառաց։

Ա՛ր պաղպատօնն ինչպէս և հարցանէ։

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց՝ Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով. Տէր կարօղ ՚ի պատերազմի։

Դ-Պ.

Որպէս զի զթագաւորն ամենեցուն ընդունիցիմք։

ՍԱՐԿ.

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից. և մտցէ թագաւոր փառաց։

ՔԱՀ.

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց և Տէր զօրութեանց։

Դ-Պ.

Ա՛ր զՔրեշտակային հանդիսասէս ընծայեալ բերեմք զկարդ։

ՍԱՐԿ.

Սա ինքն է թագաւոր փառաց։

Ես պատարագօքն էրկրպագէ հին և պղտիկէսէն, և առնու ի նոցանէ ապիկաւորքին, և խաչակնիք ի վերայ ժողովրդեանն ասելով:
Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Դ·Պ·

Ալէլուիա:

ՍԱՐԿ·

Ես ևս խաղաղութիւն զՏէր աղա:

Դ·Պ·

Տէր ողորմեա:

ՍԱՐԿ·

Ես ևս հաւատով և սրբութեամբ կայցուք յաղօթս առաջի որբոյ սեղանոյս Ա. ահիւ: Ի խղճիւ և գայթակղութիւն, ի նենգութիւն և խորամանկութիւն, ի պատրանօք և խաբէութիւն: Ի երկմտութիւն և ի թերահաւատութեամբ· այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւատով, լցեալ սիրով, լի և առաւելեալ ամ գործովք բարութեան: կայցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սե-

զանոյս Ա.Յ, և զոյսոսք զաղօթսն զընծայս, յաւուր յայտնութեան և՚ի միւսանգամ գալստեան Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրի. կեցուսյէ և ողորմեսյի։

Դ-Պ.

Կեցո՛ Տէր ողորմեա։

Ս ԱՐ Կ.

Օրհնեա՛ Տէր։

Ք Ս Հ.

Շնորհօք և մարդասիրու։ Խաղաղու։

Դ-Պ.

Ա՛ր ընդ հոգւոյդ քում։

Ս ԱՐ Կ.

Ա՛ստուծոյ երկրպագեսյուք։

Դ-Պ.

Ա՛րաջի քոյ Տէր։

Ս ԱՐ Կ.

Ողջոյն տուք միմեանց ՚ի համբոյր սրբութեան. և որք ո՛չ էք կարօղք հաղորդիլ Ա՛ստուածային խորհրդոյս առ դրունս ելէք և աղօթեսյէք։

Դ·Պ·

Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ·
Որ էնն Աստուած աստ բազմեցաւ։
Խաղաղութիւն ձայն հնչեցաւ·
Սէր ողջունի հրաման տուաւ։
Նկեղեցիս մի անձն եղև·
Համբոյրս յօդ լման տուաւ։
Թշնամութիւնն հեռացաւ·
Սէրն յընդհանուրս սփռեցաւ։
Ընդ պաշտօնեայք բարձեալ զձայն,
Տուք օրհնութիւն ի մի բերան՝
Սիամանական Աստուածութեան,
Որում՝ սրովբէքն են սրբաբան։

Ոսանաւ ի գայս ասէն ի հանդիսի պօղոսի։

ՍԱՐԿ·

Որք հաւատով կայք յանդիման
Սէր սեղանոյս արքայական։
Տեսէք բազմեալ զՔն արքայն·
Նա շուրջ պատեալ զօրք վերնական։

Դ·Պ·

Վերհամբառնամք զաչս ունելով·
Նա պատրաստեմք զայս ասելով։

Չմեղս մեր մի՛ յիշեսցես.
Այլ զբժուելթ քո քաւեսցես։
Ընդ հրեշտակայն օրհնեմք զքեզ.
Ա– ընդ սքեյ Տեր փառք քեզ։

ՍԱՐԿ.

Ահիւ կայցուք. երկիւղիւ կայցուք.
բարւոք կայցուք. և նայեցարուք զգուշութեամբ։

ԴՊ.

Ա– քեզ Աստուած։

ՍԱՐԿ.

Պատարագ Քո մատչի դառն Այ։

ԴՊ.

Ողորմութի և խաղաղութի և պատարագ օրհնութեան։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տեր։

ԲԱՀ.

Շնորհք սէր և Աձայն սրբարար։

ԴՊ.

Ա– ընդ հոգւոյդ քում։

ՍԱՐԿ.

Օգնական, զրուցակից, ամենայն համաստուածութիւն և զգուշութիւն։

Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր Աստուածային երկիւղիւ։

ԴՊ.

Ունիմք առ քեզ Տէր ամենակալ։

ՍԱՐԿ.

Նա գոհացարժուք զՏէնէ բոլորով սրտիւ։

ԴՊ.

Արժան և իրաւ։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ՔԱՀ.

Նա ընդ սերովբէական և ընդ քերովբէական։

Ինչ՝ ի հանդիսի աստուածոյ ոմանց կենդանի արժան և իրաւունք ասէն զայս։

ՍԱՐԿ.

Նա զստոյգ փրկութիւն որ միշտ ընդ ամ՝ տեղիս գոհութիւն մատուցանեմք քեզ Քո։ Որով և կենդանարար զարթութիւնդ քո գովեն զօրութիւնք։ Սարսին

սերովբէքն. դողան քերովբէքն. և իշխանութիւնք վերին պետութեան պարառեալ՝ ձայնիւ եղանակեն և ասեն։

Դ. Պ.

Սուրբ, սուրբ, սուրբ Տէր զօրութեան։ Լի են երկինք և երկիր փառաց քո. օրհնութի՛ւն բարձունս. օրհնեալ որ երկիր և գալոյդ ես անուամբ Տ՚ն. Հոսաննա՛ ի բարձունս։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա՛ Տէր։

ՔԱՀ.

Առէք կերէք, այս է մարմին իմ։

Դ. Պ.

Ամէն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա՛ Տէր։

ՔԱՀ.

Արբէք ի սմանէ ամենեքեան, այս է։

Դ. Պ.

Ամէն։ Հայր երկնաւոր, որ զօրեղ քո եաւր ի մահ վասն մեր պարտաւ-

պան պատրաստ մերոյ. հեղմամբ աբեան նորա, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա՛ զոր բանաւոր հօտի։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա՛ Տէր.

ԿՈՒՏ.

Նա զքոյս՝ի քոյոյ քեզ մատուս։

ԴՊ.

Յամենայնի օրհնեալ ես Տէր. օրհնեմք զքեզ. փառեմք զքեզ. զոհանամք զքէն. աղաչեմք զքեզ Տէր Աճ մեր։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա՛ Տէր։

ԿՈՒՏ.

Խաղաղութի՛ն ամենեցուն։

ԴՊ.

Նա ընդ հոգւոյդ քում։

ՍԱՐԿ.

Ա՛տուածոյ երկիւղած եղարո՛ւք։

ԴՊ.

Առաջի քոյ Տէր։ Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ ե՛ս՝ի հաշտութի՛ն

հայց կենաց բաշխիս ՚ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սրբ, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա արեամբ քով փրկեալ հօտի։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿՈՒՏ.

Ով զի եղիցի սա ամենեցուն մեզ մեր։

ԴՊ.

Հոգի Ստուծոյ, որ զնաւակցի քո զաւրհուրդ՝ իջեալ ՚ի յերկինից՝ կատարես ՚ի ձեռս մեր. հեղմամբ արեան սո՛ր, աղաչեմք զքեզ, հանդո՛ւ զհոգիս մեր ննջեցելոցն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿՈՒՏ.

Ընդ որս և մեզ այլ արասցես բարե։

ԴՊ.

Յիշեա Տէր և ողորմեա։

ԿՈՒՏ.

Ընծանիլն սրբոյ կուսին Մարիա։

Դ·Պ·

Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Սպիտակափ յաջիոյդ ինդանոյն չէոնամաճ ասասդ:

ՍԱՐԿ·

Առաքելոց սրբոյ, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, և ամենայն հայրապետաց սրբոց: Առաքելազարծ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւագաց, և ամ սրբոց: Նղիցի յիշատակ ի սբ պատարագս աղաչեմք:

Դ·Պ·

Յիշեա Տէր և ողորմեա:

ի կէ-ւոհդո գոյս ասաս:

ՍԱՐԿ·

Օրհնեալ գովեալ և փառաւորեալ, հրաշալի և Աստուածազարդ յարութիւն քեզ Քրիստոս Ամենեմք:

Դ·Պ·

Փառք յարութեան քոյ Տէր:

Ի ՄԱՆԻ ԱՂՔԻՈՑ ՔՍԱՆ ՄԱՍ։

Սուրբ և Աստուածահաճոյ, մարգարէին, հայրապետին, առաքելոյն, մարտիրոսին (այս ՄԱՐՏ.) զորոյ այսօր ղնիշատակն կատարեցաք. եղիցի մեզ։

Գ·Գ·

Յիշեա Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ·

Առաջնորդական մերոյ և առաջին լուսաւորչական սրբոյ՝ Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի առաքելոյն, և Գրիգորի լուսաւորչին, Ագիստակիսի, Գրիգորիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Դանիէլի, և Խաղիայ. Ներսովբայ վարդապետին, և Գրիգորի նահապետացն, և Ներսիսի Կլայեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն, Գրիգորի և Մովսիսի Տաթևացւոյն, և սրբոց Գրիգորիսեանց և Ներսիսեանց, Հռովուսայ և Հռովուսապետուհոյն Հայաստանեայց. եղիցի մեզ։

Դ·Գ·

Յիշեա Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ·

Մանաւանդ սրբոյ առաքելոյն եւ Աւետաւճուտոյ կրօնաւորացն՝ Պօղոսի, Յնտոնի, Պօղայ, Մակարայ, Անտրիոսի, աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Բրսենի, Նւապրի, Պաղոսմայ, Յովհաննիսեանոյ եւ Սիմէոնեանոյ, սրբոյ Ոսկեանոյ եւ Սուքիասանոյ, եւ ամ՝ սրբոյ Հարց՝ եւ աշխարհս ընդ տիեզերս. եղիցի։

Դ·Գ·

Յիշեա Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ·

Թագաւորացդ հաւատացելոյ սրբոյ, Բգարու, Կոստանդինոսի, Տրդատայ, եւ Թէոդոսիոյ, եւ ամ՝ սէր եւ բարեպաշտ թագաւորացդ եւ Ճասէր հշխանացդ. եղիցի յիշա։

Դ·Գ·

Յիշեա Տէր եւ ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Ընդհանուր ամ հաւատացելոց՝ առանց և կանանց, ծերոց և տղայոց, և ամ չափու հասակի՝ հաւատով և սրբութիւն ի Քս ննջեցելոց. եղիցի յի։

ԴՊ.

Յիշեա Տէր և ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ՔԱՀ.

Նաս առաւել վեպիսկոպոսապետն։

ՍԱՐԿ.

Գոհութի և փառաբանութի մատուցանեմք քեզ Տէր Աճ մեր՝ վս սը և անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս, ի զսա մեզ ի սրբութիւն կենդանութի ե պարգևեսյես։ Սովաւ շնորհեա զսէր՝ զհաստատութի և զըղձալի վնաղաղութի ամ աշխարհի։ Սրբոյ եկեղեցւոյ, և ամ ուղղափառ եպիսկոպոսաց։ Նպիսկոպոսապետին մերում և պատուական հայրապե-

տին ամէ հայոց Տեառն (այս ամսու.) և Առաջնորդին մերում (այս ամսու) Երհի եպիսկոպոսի: Ու քահանայիս՝ որ պատարագս մատուցանէ:

Ու վասն ղերութեց և յաղթութեց թագաւորաց քրիստոնէից և իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեցուք և խնդրեցուք և վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Նաս առաւել վասն հանգուցեալ բաբունապետացն մերոց. և շինողաց սր եկեղեցւոյս. և որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ: Աղատութեն եղբարց մերոց գերելոց. և շնորհ առաջնկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով և սրբութե ի Քե կատարելոցն. եղիցի յիշատ:

Դ·Պ·

Ըստ ամենայնի. և յաղագս ամենեցուն:

Ս Ա Ր Կ·

Օրհնեա Տէր:

Ք Ա Հ·

Ու եղիցի ողորմութե մեծի Աշ և:

Դ·Պ·

Եւ ընդ հոգւոյդ քումմ:

Եւ ամենեցունց ձեզ ի միւս:

ՍԱՐԿ·

Եւ ևս խաղաղութիւն ՊՏէր աղա:

Դ·Պ·

Տէր ողորմեա:

ՍԱՐԿ·

Ամենայն սրբովք զորս յիշատակեցաք ևս առաւելապէս· ՊՏէր աղա:

Դ·Պ·

Տէր ողորմեա:

ՍԱՐԿ·

Վասն մատուցեալ սեր և Ընծային պատարագիս՝ որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս· ՊՏէր աղաչեսցուք:

Դ·Պ·

Տէր ողորմեա:

ՍԱՐԿ·

Որպէս զի Տէր Ած մեր՝ որ ընկալաւ զսա ի սեր յերկնային և յիմանալի իւր մատուցարանն, զիոխանակին ա-

առաքեսցէ առ մեզ՝ զՀնարհս և զպատրաստութիւն Հոգւոյն սրբոյ. զՏէր աղաչեսցուք։

Դ. Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Ընկալ կեցոյ և ողորմեա. և պահեա զմեզ Տէր քոյին շնորհիւդ։

Դ. Պ.

կեցոյ Տէր և ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Օ՜ամենասրբուհի զԱծածինն զմիշտ կոյսն Մարիամ՝ հանդերձ ամենայն սրբովք՝ յիշեսցուք. զՏէր աղաչեսցուք։

Դ. Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Նա և սա միաբան վասն ձշմարիտ և սր։

Դ. Պ.

Տէր ողորմեա։

ՍԱՐԿ.

Օ՜անձինս մեր և զմիմեանս. Տեառն։

Դ. Պ.

Քեզ Տեառնդ յանձն եղեցուք։

ՍԱՐԿ.

Ողորմեայ մեզ Տէր Աճ մը. ըստ։

ԴՊ.

Տը ողորմեա. Տը ողորմեա. Տը ողոր։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ՔԱՀ.

Նա տուր մեզ համարձակաձայն բան։

ԴՊ.

Հայր մեր որ յերկինս ես՝ սր եղիցի անուն քո։ Նկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհայ մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Նա թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Նա մի՛ տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն. այլ փրկեա ՚ի չարէն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ՔԱՀ.

Զի քո է արքայութիւն և զօր։ Խաղաղու։

Աղաւոսդ-քի-ն պատարագի։

Դ-Պ.

Նո ընդ հոգւոյդ քում։

ՍԱՐԿ.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք։

Դ-Պ.

Առաջի քոյ Տ՛ր։

Քահանայն խոնարհիւս աչեաւն ժողովրդեանն խոնարհին ՚ի վայր։ Նո սարկաւագն ցոյնէ։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տ՛ր։

ՔԱՀ.

Քո՛ւիւ Յո՛ւիւ Տերամբ մերով։

Նո սարկաւագն ցոյնէ քարոզն։

ՍԱՐԿ.

Պռօսխուամ։

ՔԱՀ.

՚Ի սրբութիւն սրբոյ։

Դ-Պ.

Ամէն սբ. միաբն Տր. Յո՛ Քո՛ ՚ի փառս Աստուծոյ Հօր. ամէն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿԱՀ.

Օրհնեալ Հայր սր Աճ Ճշմարիտ։

ԴՊ.

Ամէն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿԱՀ.

Օրհնեալ Որդիդ սր Աճ Ճշմարիտ։

ԴՊ.

Ամէն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿԱՀ.

Օրհնեալ Հոգիդ սր Աճ Ճշմարիտ։

ԴՊ.

Ամէն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿԱՀ.

Օրհնեալ է Հայր և Որդւոյ։

Գ·Պ·

Ամէն։ Հայր սէր· Որդիդ սէր· Հոգիդ սէր։ Օրհնութիւն Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն· այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից· ամէն։

ՍԱՐԿ·

Օրհնեա՛ Տէր։

ԲԱՀ·

Ի՛ սէր ի՛ սէր պատուական մարմնոյ։

Ա՛ռ խաչիդ ահաւոյն ակհոսէ ի վէրոյ քո- ղովպէտեան և պատոյ ի ռա՛ք ակեանն· և չարչէն վէրպոյն· և չարուէ ասիկա-ուէն։

ՍԱՐԿ·

Սաղմոս ասացէ՛ք Տե՛ն Ա՛յ մերոյ՝ դպիրք՝ ձայնիւ քաղցրութեա՛ն զերգս հոգևորս։

Օ՛վ ամա վայելեն սաղմոսք և օրհ- նութի՛ք· աւետարք և երգք հոգևորք։

Պաշտօնեա՛յք՝ հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէ՛ք· և զՏէր յերկինս օրհնեցէ՛ք։

Պահքն ի հետևակին։

Դ-Պ.

Քրիստոս պատարագեալ՝ բաշխեսի ՚ի միջի մերում. ալէլուիա։

Հմարմին իւր տայ մեզ կերակուր և սէր զարևնն իւր յօղէ ՚ի մեզ. ալէ։

Ատիք առ Տէր և առէք զլոյս. ալէ։

Ձոշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ալէ։

Օրհնեցէք զինա ՚ի բարձունս. ալէ։

Օրհնեցէք զինա ամենայն հրեշտակք նորա. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զինա ամենայն զօրութիւնք նորա. ալէլուիա։

Ն- ոտիքն զետուածոյն չէ։ Ն- ոտիքն ոտիքն ետուածն ինչ ցոյն է։

ՍԱՐԿ.

Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մատիք և սրբութիւն հաղորդեցարուք։

Ընթրհանգստեան Պատարագ։

Ն՚ ժողովրդին ասէ հայցել։

Ընծ մեր և Տէր մեր երևեցաւ մեզ. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Ք Ա՛Հ.

Աեյո՛ Տը զժողովուրդս քո. և օրհնեա։

Պաշտել չարչէն զնախատիսն։

Ն՚ պոլչոն էրփէն։

Գ.Պ.

Լ՚յաք՚ի բարուվ ձեյ քոց Տէր՝ ձաշակելով զմարմին քո և զարիւն. փառք՚ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։ Որ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա՛ ի մեզ զհոգևոր քո զօրհնութիւն. փառք՚ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։

Աղիտաւոր չարոնէ։

Ա՛ւ ևս խաղաղութիւն զՏէր աղաչեսցուք։ Ա՛ւ ևս հաւատով ընկալեալք Ընծային սքանչելին անմահ անապատ և անապական խորհրդոյս՝ զՏնէ գոհասցուք։

Դ-Գ.

Գոհանամք զքէն Տէր, որ կերակրեցեր զմեզ յանմահական սեղանոյ քոյ։ Նաշխեալ զմարմինդ և զարիւնդ՝ ի փրկութիւն աշխարհի. և կեանք անձանց մերոյ։

Ի՛հ ասպանօք դալըչ էշանահէն պուղ խորհը պուտուս՝ հինշ չահանայն կապարէոյն վիրք աչօվնէյն։

Ա՛ յորժամ հաղորդին ալժանաւորչ, դալըչ էրփէն զպուղս զայս։

Մայր հաւատոյ սէր հարսնարան.
Նէ առագաստ վերադրական.
Դուռ վեսայիդ անմահական.
Որ զարդարեալ զքեզ անվախճան։
Երկրորդ երկինք դուռ հրաշական.
Փառայ՝ ի փառս բարձրական.
Որ զմեզ ծնանիս լուսոյ նըմանս.
Աւազանաւն որդիական։
Նաշխես ըզհայըն մաքրական.
Օ՛ւրինդ ըմպել տաս սոսկական.

Աղաղակութիւն Պասքայի։

Հանես ի վեր զեր աստիճան.
Յիմանալեացն անջոկական։
Ակայք որդիք նոր Սիոնի.
Սառնք առ Տէր մեր սըրբութիւն.
Հաշակեցէք և տեսէք
Օվ քաղցր է Տէր մեր զօրութեամբ։
Նա բաժանեայ ըզՅորդանան.
Դու զճով մեղայ աշխարհական.
Նըման Յեսուայ մեծ զօրական.
Օգնէզ Տէր Յս Հոր էական։
Հինն օրինակ քեզ և նըման.
Դու խորանին գերադրական.
Նա խորտակեայ զդրունս անդամանդ.
Դու դըժոխոյ զդրունս ի հիմանդ։
Այս այս մարմին է Քրիստոսի.
Բաժակս արիւն նորոյ ուխտի.
Ծառկեալ խորհուրդըն մեծ յայտնի.
Ստուար ի սմա մեզ տեսանի։
Սա է Քս բանն Աստուած.
Որ ընդ աջմէ Հօրըն բազմի.
Նա աստ ի մեզ պատարագի.
Բաւնայ ըզմեղըս աշխարհի։

Ամն որ օրհնեալ է յաւիտեան.
Հարբ և Հոգւովքն միական.
Այժմ և յաւէտ և յաստղաչն.
Եւ անընդհատ միշտ յաւիտեան։

Ն– ՚ի վերջ տողին ասէ ամբիծաւոքն։

ՍԱՐԿ.

Օրհնեա Տէր։

ԿՍՀ.

Որ օրհնես զայնոսիկ՝ որք օրհնեն։

ԴՊ.

Նշխոյն անուն Տ՚ն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան. ելից կիսէաւ։

ԿԱՀ.

կատարուածն օրինաց և մարգարէից։

Ն– առն Պօղոսի։

Աւետիս որթիւ։

ԿԱՀ.

Յետ յարութեանն Տ՚ն մերոյ Յ՚ի Քս՚ի։
Եւ իբրև ճաշեցին. կամ Խոկզբանէ։

ԴՊ.

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

ՄԱՐԿ.

Սուրբ աւետարանաւս աղաչեսցուք։

ՔԱՀ.

Պահպանեա զծառայս քո Քր Աճ։

Դ-Պ.

Օրհնեցից զՏէր յամ ժամ. յամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։

ՔԱՀ.

Օրհնեալք եղերուք ի Տիրոջ սքանչելոյն. երիտասարդք խաղաղութիւն և Տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեսեան. ամէն։

Ան ի քաղաքին գնացուս ատ ժողովուրդոն՝ պատրաստ էրգին գտանիս գոյս։

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ լուիցեն հեզք՝ և ուրախ եղիցին։

Մեծ արարէք զՏէր ինձ. և բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին։

Խնդրեցի ի Տեառնէ, և լուաւ ինձ. յամ նեղութիւն իմմէ փրկեաց զիս։

Ասացէք առ Տէր և առէք զլոյս և երեսք ձեր մի ամաչեսցեն։

Այս աղքատ կարդայ առ Տէր. և Տէր լուաւ սմա. յամ՝ նեղութէ սուրա փրկեայ զսա։

Բանակք հրեշտակայ Տեառն շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք, և պահեն զնոսա։

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է Տէր. երանեալ է այր՝ որ յուսայ՛ինա։

Ընկերութիւ՛ն Տեառնէ ամ՝ սուրբք նորա. զի ոչինչ պակասութի՛ւն է երկիւղածայ նորա։

Աենծամեծք աղքատացան և քաղցեան. բայց որք խնդրեն զՏէր, մի պակասեցի՛ն նոյանէ ամ՝ բարութի՛ւն։

Ակայք որդեակք իմ՝ և լուարուք ինձ. և զերկիւղ Տ՚ն ուսուցից ձեզ։

Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս. սիրէ զաւուրս լաւ տեսանել՛ի բարութե։

Լուեայ լինելոյ քո՛ի չարութենէ. և շնո՛ւնք քո մի՛ խաւսեցին նենգութիւն։

Խոստութեայ՛ի չարէ և արա՛ զբարի. խնդրեա՛ զխաղաղութի՛ւն. և ե՛րթ՛ զհետ նորա։

Աչք Տ՚ն՛ի վերայ արդարոյ. և ականջք նորա՛ի վերայ աղօթից նոցա։

Երեսք Տ՚ն՛ի վերայ չարագործաց. ստոտակել յերկրէ զյիշատակս նոցա։

Կարդացին արդարքն առ Տ՚ր. և Տ՚ր լուաւ նոցա. յա՛մ՛ նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա։

Մերձ է Տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալք են սրտիւք. և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ։

Բազում՛ նեղութի՛ւնք են արդարոյ. յա՛մէ՛ փրկէ զնոսա Տէր. և պահէ զա՛մ՛ ոսկերս նոցա. և մի՛ ի՛նոցանէ մի՛ փըշրեսցի։

Մահ մեղաւորին չար է. բայց որք ատեն զարդարն՝ ղջնասցին։

Փրկէ Տէր զանձինս ծառայից իւրոց. մի զղջասցին ամենեքեան, որք յուսացեալք են ՚ի նա։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՎԵՐՋ։

ՔԱՂՈՒԱԾ

ՀԱՆԳԻՍՏԵՄԱՆ

ՀԱՐԱԿԱՆԱՑ

ԵՒ

ԱՒԵՏԱՐԱՆԱՑ

ԸՍՏ ՈՒԹ ՉՍՅՆԻՑ,

ԱՆյոսիկ քաղաքացուս Հանդստեան շարունակութեանց, և յայլ ամենայն պատշաճաւոր յարմարութեանց, Հոգևոր Կառավարութեանն Հայոց Ս. Պետերբուրգայ չգտեալ ինչ ընդդէմ Տեղեկութեան, գրոշմամբ հինքոյ իւրոյ Հրամայէ մուծանել՝ ի տպագրութիւն:

Ընդամ Հոգևոր Կառավարութեան Հայոց Ս. Պետերբուրգայ

Եփրեմ Վարպետեան Արքեպս.

ՔԱՂՈՒԱԾ
ՀԱՆԴՍՏԵԱՆ ՀԱՐԱՒԱՆԱՑ
ԵՒ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԱՑ

—

ԱՒԱՋԻՆ ՁԱՅՆ.

Հաւ. Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն, որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոց. թագաւոր և իշխան վերոյհնեմք զքեզ:

Ի միւսանգամ գալստեանդ քո, Քրիստոս փառաց թագաւոր, ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ննջեցելոցն, և յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնիւ:

Ա՛մէն որոյ և մեք զքեզ աղաչեմք, Հայր երկնաւոր, դասաւորեա զննջեցեալսն մեր ի վերինդ քո Երուսաղէմ, ի ժողովն անդրանկաց գրելոց ի երկինս:

Մէջ. Յանձառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բնութիս, Նանդ Աստուած, և մարմնացար ի սրբոյ կուսէն:

Նա ծնար ի սուրբ կուսէ անապական մարմնով. զքեզ անդադար բարեբանեալ մեծայուսյանեմք:

Այսօր զեկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան՝ միաբանութեամբ ամենեքեան մեծայուսյանեմք:

Խաչ. Սուրբ խաչն օգնական հաւատացելոց՝ կանգնեցաւ ի յերկրի յաղթօղ թշնամւոյն. եկայք ժողովուրդք երկրպագեսյուք:

Արարչն Աստուած բարձրացաւ ի խաչին, և զմեռեալս մեղօք փայտին ճաշակմամբ՝ ի սմա նորոգեալ կենդանացոյց:

Փառք ՚ի՛ օր. Ի միասանգամ գալստեան Աստուածորդւոյն՝ սուրբ խաչն երևի և լուսաւորէ, զի նա է յոյս հաւատացելոց:

Ալէլուիա ալէլուիա:

Սաղ. Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմանես զիս, և մի բարկութեամբ քով խրատես զիս:

Ողորմեա՛ ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռո՛վ:

Սո՛ւրբ Ա՛ստուածս ըստ Յովհաննու.
Տէր՝ մի՛ ըստ Յիսո՛ւս Քրիստոս ասէ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, ո՛չ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ո՛չ ինչ, եթէ ո՛չ տեսանիցէ զ՚Այրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ՝ զնոյն և որդին նմին նման գործէ: Զի՚Այր սիրէ զորդի, և զամենայն ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքն առնէ. և մեծամեծս ևս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս՝ ընդ որս դուքդ զարմանայք:

Զի որպէս՚Այր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ, նոյնպէս և որդի զորս կամի՝ կենդանի առնէ:

Նա ո՛չ եթէ՚Այր դատէ զոք, այլ զամենայն դատաստան ետ որդւոյ իւրում. զի ամենեքեան պատուեսցեն զոր-

դ֊ին, որպէս պատուեն զ֊այրն: Որ մ֊է պատուէ զորդին՝ մ֊է պատուէ զ֊այր զառաքիչն նորա:

Փառայ ՚ի վառս: Քահանայք և՚: Տուն մի երդ: ֊ոգւոյն հան՚: ֊այր մեր:՚՚

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈԴՄ:

֊ՈՒՓ. Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս ՚ի հոգոյ, ՚ի յօրինել զքեզ Աստուած յաւիտեան:

Իսկ պատրանօք բանսարկուին խափանեցայ յանձառ լուսոյն. և դարձայ անդրէն ՚ի հող՝ յորմէ ստեղծայ:

Ակնհայտ արիչ սուրբ հոգի, լուսաւորեա զմեր ննջեցեալսն, և հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո:

ՄԷՖ. Որպես լեր Աստուածածնին՝ տաճար անխախտելի. զքեզ մեծացուցանեմք:

Յղացար անապատաբար, և Աս-

Սուրբ Աստուածային ըսա Պատարագ.
Տէրն հետ Յիսուս Քրիստոս ասէ:

Օգնական լերուք անձանց, զոյիկ ծանրանայեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ և արբեցութեամբ և հոգոք աշխարհականօք, և յանկարծակի հասանիցէ ի վերայ ձեր օրն այն: Օի իբրև զորոգայթ հասանիցէ ի վերայ ամենեցուն՝ որ բնակեալ են ընդ ամենայն երեսս երկրի: Արթուն կայէք այսուհետև, և յամենայն ժամ աղօթս արարէք, զի արժանի լինիջիք զերծանիլ յայնմ՝ ամենայնէ՝ որ լինելոյ է, և կալ առաջի որդւոյ մարդոյ: Ա՛ի տուէ՛ի տաճարին ուսուցանեը, և զդիշերն ելեալ ապանէը ի լերինն՝ որ կոչիւր Ձիթենեաց: Ա՛ւ ամենայն ժողովուրդն կանխէը ընդ առաւօտս առնա ի տաճարն՝ լսել ի նմանէ:

Պարակեալ անմարմնականքն":
Օգահաւորեալ նշան խաչին":
Ա՛ւ մի տուն երդ: Հոգւոյն հան":
Հայր մեր որ":

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԱՅՆ։

Հաւ. Հրեշտակային ձայնիւ օրհնեսցուք զամենասուրբ վերրորդութիւնն, փառաւորելով զՀայր՝ որ վերակոչեաց զամենեսեան ՚ի մահուանէ յանմահութիւն։

Երգեցէք Տեառն երգ նոր, եկեղեցիք սրբեցելոց, Քրիստոսի երկրպագելով. որ վերադասեաց զամենես"։

Սրբասաց ձայնիւ օրհնեսցուք, հոգևորական հնչմամբ գովեսցուք, սուրբ զՀոգին փառաւորելով. որ վերահանդոյց զամենես"։

Ոգ. Սուրբ և Ճշմարիտ Աստուածածին Մարիամ, յանկալի կուսից և պարծանք ազգի մարդկան, մայր և աղախին մեծացուցանեմք։

Ընկէզ մորենի և տաճար ընդհանուր լուսոյն, անարատ և անխախտելի կուսութիւն, մայր և աղախին մեծա"։

Խորհուրդ կենաց և մայր կենդա-

նուիրեան և առաջաստ հրաւիրել ծառ-
մամբ, մայր և աղախին մեծա՛":

Ես. Պատրիարքեցաք ՚ի խաչ քո, ա-
րարիչ յաւիտենից, որ եռուր մեղ
պահապան յաղթօղ ընդդէմ թըշ-
նամւոյն. աղաչեմք սուրբ՝ փրկիչ՝ պահ-
պանեա զանձինս մեր:

Նարձրեալ թագաւոր, որ վասն մեր
եղեր ՚ի խաչ, և բարձեր սուրբ զյան-
ցանս նախաստեղծին Ադամայ. աղա-
չեմք սուրբ փրկի՛":

Փառք Հօր և՛": Ցլուխս սուրբք հա-
ւատոյ և փայտ կենսայ մարդկան յայտ-
նեալ, զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ՝ կոր-
ծանեցաւ անկանգնելի. աղաչ՛":

Պէլուխա ալէլուխա:

Ես. Ստուած՝ յանուան քում կե-
ցո զիս, և ՚ի զօրութեան քում իրաւ
արա ինձ:

Ստուած՝ լուր աղօթից իմոց, ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Սուրբ Աւետարանս ըստ Մատթէոսի
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Ասէր. այսպէս է արքայութիւնն Աստուծոյ, որպէս թէ այր մի արկանիցէ սերմանիս յերկիրը, և ննջեսցէ և յառնիցէ զցայգ և զցերեկ. և սերմանիքն բուսանիցին և աճիցին, և նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին բերէ պտուղն: Նախ զխոտն՝ և ապա զհասկն, ապա զցորեանն ատոք ի հասկին: Այլ յորժամ տացէ պտուղն՝ վաղվաղակի առաքի մանգաղ՝ զի հասեալ են հունձք: Եւ ասէր՝ ումի նմանեցուսցուք զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ որով առակաւ առակեսցուք զնա: Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկիրն՝ փոքրագոյն է քան զամենայն սերմանիս որ են յերկիրի: Եւ յորժամ սերմանիցի, բուսանի՝ և լինի մեծ քան զամենայն բանջար. և արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բա-

ւական լինիլ ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից բնակիլ: Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա ըստ նոցա ըմբռնման. որպէս կարօղ լինէին լսել. և առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ նոսա: Բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամենայն:

Զայնեցեր առ ղազարոս՝ որով":

Գ՚օղեալ սարսեաց պահակ":

Եւ մի տուն երիս: Հոգւոյն հան": Հայր մեր":

ԱՒԱԳ ԿՈԴՄ:

Հաճ. Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն, որ յանմատոյց աթոռ անմահից փառաբանես՝ի բարձունս. ընդունելեալն յանուն քո ընկալ յերկնային քո սուրբ առաջաստ, որ միայնդ ես մարդասէր:

Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց, յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց, և հանգիր ընդ սուրբս քո՝ի խո-

ման քում սիրողաց, որ միայնդ ես մար՛։

Որ յամենայնի ես օրհնեալ Տէր, արժանի արա զձառայս քո՝ վերստին նորոգման. ՚ի լսել զձայն Աստուածածայինն փողոյն՝ ընդ առաջ ելանել քոյ փառացդ, որ միայնդ ես մար՛։

Աղաչ. Օգնեզ Աստուածածինն՝ որ վերօրհնիս ՚ի զօրաց հրեշտակաց, ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք

Օգնեզ բնակ հրեղէն Աստուածութեանն՝ յիմանալի զօրացն երանեալ, ազգ մարդ՛։

Օգնեզ մայր Իմմանուէլի՝ մարգարէին յառաջ պուշակեալ, ազգ մարդ՛։

Խաչ. ՚ի վերայ վիմի հաստատ շինեցեր զքո սուրբ ղեկեղեցի. զսա պահեա ՚ի խաղաղութեան։

Որ շնորհեցեր ողորմութիւն ՚ի բնակարանս հրեշտակաց և մարդկան քաւարան, տուր սմա զանշարժ քո զխաղաղութիւն։

Փառք Հօր և՛։ ՚ի տաճարի վառաց

արքունեան քոյ քեզ երգեն մանկունք, տուր սոյա զառաս քո վնասակարութիւն։

Ալէլուիա ալէլուիա։

Սաղ. Ընտուաճ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ. երևեսցի զերեսս քո ՚ի մեզ և ող՚։

Ձանազել յերկրի զձանապարհս քոյ յամենայն ազգս զփրկութիւնս քոյ։

Տէր ողորմեա Ընտրեալ ըստ Պաղեստին։
Տէրն հզօրս Քրիստոս առ։

Դարձեալ նման է արքայութիւնն երկնից՝ պանդխտի ճանկելոյ յապարակի. զոր գտեալ մարդոյ՝ թաղեցոյց. և ՚ի խնդութենէ անտի՝ երթայ վաճառէ զամենայն ինչ զոր ունի, և գնէ զդարակն զայն։

Դարձեալ նման է արքայութիւնն երկնից՝ առն վաճառականի որ խնդրէր զմարգարիտս զեղեցիկս. և գտեալ մի պատուական մարգարիտ, երթեալ

վաճառեայ զամենայն զոր ինչ ունէր, և գնեայ զայն մարգարիտ:

Նմանեալ նման է արքայութիւն երկնից՝ ուրեմն արկելոյ ի ծով, և յամենայն ազգաց ժողովելոյ: Որ երբեմն լցաւ՝ հանեալ ի յափաք, և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զնուտանն ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի ի կատարած աշխարհիս: Ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարսն ի միջոյ արդարոց, և արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց: Այս գնոսա Յիսուս՝ լմնայմք զայս ամենայն: Այսն գնա, այո Տէր: Եւ նա ասէ գնոսա, վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից՝ նման է առն տանուտեառն՝ որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին:

Եւ ետ օրհնայն Մովսէսի ընծ":

Յառաւօտդ հրեղինայ՝ որ":

Եւ մի առն երդ: Հոգւոյն հանգուս":

Հայր մեր":

ԵՐՐՈՐԴ ՁԱՅՆ։

Հաւ. Ի ձայն մեծի զուարճանոյն և ի հնչուճն հրաշալի վոգոյն, ուր հաղայեալ մարմինք մարդկան նորոգին. յայնմ աւուր ահեղին Յիշեա Տէր և վմեր ընկնջեցեալն՝ և հանգի ընդ սուրբըս քոյ։

Յորժամ նշան տէրունեան Խաչադայլիւք վայլի, և Թագաւորդ Թագաւորաց փառօք տեսանի. յայնմ՝ աւուր ահեղ"։

Յորժամ ատեան դատաստանի դնի, և դպրութիւք հրաշեայն բանին. յայնմ աւուր ահեղին"։

Ա։Ե. Ընճաճին երկնայինդուռն, Ստուածայինձայնիւն աւետարանիչը հրեշտակին. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։

Ի քերովբէս բազմեալ ընդ Հօր՝ անճառականաբար ընակիլ հաճեցար ի քում որովայնի. ուրախ լեր բերկր"։

Փառք Հօր։ Որ բոյեղէն սրովբէիւք

շրջափակեալ պահիւր, այսօր՝ ի մէջ մարդկան՝ ի դիւրիս հողեղինի յայտնեալ. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ մեզ:

Ալէլուիա ալէլուիա:

Ասէ. Թայտ կենայդ՝ որ փոխանակ մահայոյս պողոսի զՔրիստոս պտղաբերեցեր. պարսպեալ պահեա զուխտս հաւատոյելոյ:

Եւ բայաւ մեզ Ճանապարհ ծառոյն կենայդ՝ ի սրոլբեալիակ պահպանուլծենեն. պարս":

Փառք ընդ օր և": Եւ ազատեցաւ նահապետն՝ ի Ճաշակմանէ պտղոյն. և քեզ երկրպագեն ամենայն հաւատացեալք. պարսպեալ":

Սաղ. Ընձեցար Տէր ընդ երկիր քո":

Ծողեր զանիրաւուլծիւն ժողովրդեան քոյ":

Սուրբ Աստուածոյ ըստ Յովհաննու.
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. և որատէ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ, զկնի իմ եկեսցէ. և ուր եմն եմ, անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի:

Փառս ի փառս բարձրանան":

Քահանայք և ժողովուրդք":

Նա մի տուն երգ: Ուրուայն հան": Այր մեր:

ՎԱՒ ՁԱՅՆ:

Ուխտ. Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա, որ փառօք հանդերձեալ ես

պալ ՚ի դատել զերկիր. արժանաւորեա և զմեր զննջեցեալս անձառ խոստմանդ քոյ ընդ սուրբս քո:

Հօր և Հոգւոյ համագոյակից, ՚ի տիեզերական ահեղ ատենին՝ արժանաւորեա և զմեր զննջեա՛:

Երկնի և երկրի արդար դատաւոր, յորժամ հատուցանես ըստ գործոյ իւրաքանչիւրոյ, արժանաւորեա և զմեր զննջեա՛:

Ա՛ծ. Ա՛մէն. Ա՛մէն և կոյս աղաչեմ Քրիստոսի, որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. զքեզ երանեն ամենայն ազինք:

Ա՛ստուած ազաւնի, և հարսն երկնից՝ Ա՛րիամ, տաճար և ամբոխ Աստուծոյ բանին. զքեզ երան՛:

Քեւ հաճելոյն լսանալիքն ընդ հոգեկենաց. և քեւ մերձեցեալք ՚ի փայտն կենաց. զքեզ երան՛:

Ի՛ա՛շ. Ո՛վ պահապան՝ որ ծագեցար Աղեմայ, նշան յաղթութեան ընդդեմ՝ աներեւոյթ թշնամւոյն:

Դու փակեալ դրախտին բացօղ, և

առաջնորդ աւազակին, որ զբոյեղէն սուրն կապեայ անեղին հրամանաւ:

Փառք Հօր. Եւ յինճան ստորայինքս ամենայն՝ ի միասանդամ՝ քո գալստեանն, և յաւէժ զուարճանան դասք անմարմնոյն առ Էիսյս:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Սաղ. Տէր լուր աղօթիս իմոյ՝ աղա՛": Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհ՛":

Սուրբ Ա-էաւթիոս քոյ Վ՝ուհաւս. Տէրն հէր Յիսուս Քրիստոս ասէ:

Ո՛վ երկնչիր հօտ փոքրիկ, զի հաճեցաւ Հայր ձեր՝ տալ ձեզ զարքայութիւն:

Վ՝աճառեցէք զինչս ձեր՝ և տուք զողորմութիւն, և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ՝ դանձ անսպակաս յերկինս, ուր ոչ դող մերձենայ՝ և ոչ ցեց ապականէ. զի ուր դանձք ձեր են, անդ և սիրտք ձեր եղիցին: Աղիցին գո-

տիք ձեր սնդեալ ընդ մէջս, և ձրագունք լուցեալ. և դուք նմանօգք մարդկան՝ որք սկն ունիցին տեառն իւրեանց՝ ի՞ երբ դառնայցէ ի հարսանեաց. զի յորժամ դայցէ և բախիցէ՝ վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի՛ ի՞ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս եկեալ Տէրն գտցէ արթուն: Ամէն ասեմ՝ ձեզ, զի գօտի ընդ մէջ ածցէ և բազմեցուսցէ զնոսա, և անցեալ պաշտեսցէ զնոսա: Եւ եթէ երկրորդ կամ՝ երրորդ պահու եկեսցէ՝ և գտցէ այնպէս, երանելի՛ են ծառայքն այնոքիկ: Այլ զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն՝ ի՞ յորում՝ ժամու գող գայ, հսկէր, և ո՛չ տայր թոյլ ական հատանել ի տան իւրում: Եւ դուք եղերուք պատրաստք, զի յորում՝ ժամու ո՛չ կարծիցէք՝ պայ որդի մարդոյ:

Պարակցեալ անմարճեականքն առ՝: Ջահատուրեալ նշան խա՝: Երկ. Հոգուոյն հանգ՝: Հայր մեր՝:

ՁՈՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

Հաշ. Քանզի զքեզ օրհնեն հշխանութիւնք երկնից, իմ ազատեր փառաց՝ ամենակալ ամենակարօղ, իմով զօրս մեր ննջեցեալսդ, և հանդի՛ր ի խորանի քում՝ ի յորբայական՝ ի հանդստեան:

Ող ի նախնումն զնարդարէն Մովսես լուսաւորեցեր Ստուածային փառօք՝ տեսլեամբ Ստուածութիւն հանդքո, լուսաւորեա և զմեր զննջեցեալսն, և հանդի՛ր ի խոր":

Նարեխոտուիմ եամբ սուրբ Ցճածնի ճնողի և մօր քոյ՝ յիշեա զնոսին արեան քոյ Տէր, և դասաւորեա յերանաւէտ յանկիժ առատ և յանտրտում ի կեանսդ, ի յորբայական՝ ի հանդստեան:

Աւետ. Օվքեզ օրհնութիւն եամբ մեծասքանելիս:

Ող զբանն Ստուած յորդանդի կրեցեր՝ սրբուհի անարատ, և անճառապէս ճնար զվերածոցն երկնից, զքեզ օրհնու":

Որ էիլ լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի քո դիրկս, և արեգականն արդարութեան եղեր արևելք. զքեզ օրհ՚։

Խաչ. Օ՚օրութիւն սուրբ խաչի քոյ Քրիստոս՝ զոր կանխնեցեր ի վերկութի՚ աշխարհի, սա պահեսցէ զմեզ յամենայն վտանգութենէ։

Քանզի ի սմա բարձրացար Ո՚ճ, և ի սմա հեղեր զպատուական սուրբ զարիւնդ, սա պահե՚։

Փառք ՚օր. Եւ զքո միւսանգամ զդալուստդ նշանաւ խաչի քոյ յուշեր աշխարհի, սա պահե՚։

Ո՚ի՚լուիա, ալի՚լուիա։

Տ՚ը Ողորմեացի՚ն խնդրուածք համառա՚։ Տոյն աղօթք առաջի քո՚։

Տուք Ո՚ետրոսին ըստ Տիկոսի։
Տէրն հը Յիսու՚ Քրիստոս ասէ։

Ո՚յլ յաւուրն յայնմանիկ՝ յետ նեղութեանն այնորիկ՝ արեգակն խաւա-

բեսցի, և լուսինն ոչ տայէ զլոյս իւր, և աստեղք երկնից լծօթ ափեսցին, և զօրութիւնք երկնից շարժեսցին. և յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ամպովք՝ զօրութիւբ և փառօք բազմօք: Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցէ զընտրեալս իւր 'ի չորից հողմոց, 'ի ծագաց երկրի մինչև 'ի ծագս երկնից: Նայց դուք 'ի լծենուց անտի ուսջինք զառակն, զի յորժամ տակաւ ոստքն նորա կակղանայցեն՝ և տերև արձակիցի 'ի նմա, գիտէք լծ մերձ է ամառն. նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ, գիտասջիք լծ մերձ է առ դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ լծ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչև այս ամենայն եղիցի: Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ ոչ անցանիցեն:

Զայնեցեր առ Պ աղաւրոս ոլոլ":
Պ օղեալ սարսեաց պահակ":
Տուն մի երդ: Հոգւոյն հան": Հայր մեր:

ԵՐՋ ԶԱՅՆ։

Հաւ. Հայր անսկիզբն բարեխնամ մարդասէր, որ ստեղծիչդ ես հոգւոյ և մարմնոյ, լիշեա զննջեցեալսն մեր, և հանպա՛ն ընդ սուրբս քո։

Ողիդ միածին՝ որ զլծաձդ ես առ ամենեսեան, և խաչիւ և արեամբ գնեցեր զքո ժողովուրդս, լիշեա զնոսա արեան քոյ Տէր, և հանպա՛ն ընդ սո՛ւս քո։

Հոգիդ Ճշմարիտ՝ որ սղբիւրդ ես անապառելի, և լցուցիչ ամենայն բարութեանց, լիշեա զննջեցեալսն մեր, և հանպա՛ն ընդ սուրբս քո։

Աւե. Ի քեզ եմք ապաւինեալ, Քրիստոսի մայր Աստուծոյ մերոյ։

Որ քան զերկինս բարձրագոյն՝ Սարիամ՝ պարծանք եկեղեցւոյ, Քրիստոսի մայր Աստուծոյ մերոյ։

Որ քան զարեգակն պայծառագոյն՝ Սարիամ, մի դադարիր բարեխօսել վասն մեր, Քրիստոսի մայր Այ մերոյ։

Յաչ. Սուրբ վեսաչ քո շնորհեցեր զեն եկեղեցւոյ քումմ սրբոյ. որով դատաստանել պարտեցաւ ի շնամին:

Սովաւ պահպանեա զժողովուրդս քո՝ Քրիստոս, որով երկրպագեմք քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյն:

Փառք Հօր. Ի քեզ ապաւինեմք՝ Քրիստոս, որ գալոցդ ես խաչիւ. որպէս զի փրկեսցես զմեզ յայնմ՝ աւուր ահեղ առնելոյն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Սղ. Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր": Նշխոյնն ականջք քո ի լսել":

Սուրբ Աստուածոյ ընտ Աստուծոյ.
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Յայնմ ժամանակի պատասխանի եառ՝ և ասէ. գոհանամ զքէն՝ Հայր՝ Տէր երկնի և երկրի, զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց և ի գիտնոց, և յայտնեցեր սպայոց: Այո՛ Հայր, զի այսպէս

հաճոյ եղև առաջի քոյ: Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ի Հօրէ իմմէ: Եւ ոչ ոք ճանաչէ զՈրդի, եթէ ոչ Հայր. և ոչ զՀայր ոք ճանաչէ, եթէ ոչ Որդի. և ումք Որդին կամիցի յայտնել: Ակայք առ իս ամենայն աշխատեալք և բեռնաւորք, և ես հանգուսցից զձեզ: Առէք զլուծ իմ ի ձեզ, և ուսարուք ինէն, զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ, և գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց. զի լուծ իմ քաղցր է, և բեռն իմ փոքրուկ:

Ըստ օրինացն Մովսէսի ընդ՝:

Թագաւորդ հրեղինայ՝ որ՞:

Տուն մի երդ: Հոգւոյն հանդ՞: Հայր մեր:

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍՔ

ՀԱՅՈՑ։

Սկսեալ ՚ի Սբ֊ոյն Թադէոսէ Առաքելոյ եւ ՚ի Սբ֊ոյն Գրիգորէ Լուսաւորչէ՝ մինչ ցՆԵՐՍԷՍ Ն. Սբ֊աշնաւոյն Կաթուղիկոսս։

1. Տէր Սբ Թադէոս առաքեալ։
2. Տէր Աղդէ։
3. Տէր Թէոփիլոս։
4. Տէր Վռնդ։
5. Տէր Սբ Գրիգոր լուսաւորիչ։
6. Արիստակէս։
7. Վրթանէս։
8. Յուսիկ։
9. Փառնեսէհ։
10. Տէր Ներսէս Ա. մեծն։
11. Տ֊ահակ։
12. Ց֊աւէն։
13. Ասղուսակէս։
14. Տահակ Ա. Պարթև։

15. Տէր Յովսէփ։ Ե.
16. Տէր Մելիտէ։
17. Տէր Մովսէս։ Ե
18. Տէր Գևորգ։
19. Տէր Քրիստափոր։ Ե.
20. Տէր Յովհան կամ Յովհաննէս Ե. Մանդակունի։
21. Տէր Բաբգէն։
22. Տէր Սամուէլ։
23. Տէր Մուշէ։
24. Տէր Սահակ Ն։
25. Տէր Քրիստափոր Ն։
26. Տէր Գ Եանդ։
27. Տէր Ներսէս Ն։
28. Տէր Յովհաննէս Ն։
29. Տէր Մովսէս Ն։

Յետոյ յաւելեալ էին Թուխիանն Հայոց։

30. Տէր Աբրահամ Ե։
31. Տէր Կոմիտաս։
32. Տէր Քրիստափոր Գ։
33. Տէր Եղիա։
34. Տէր Ներսէս Գ։

35. Տէր Ընտուտաս։
36. Տէր Խրայէլ։
37. Տէր Սահակ Գ.
38. Տէր Աղխա։
39. Տէր Յովհան կամ Յովհաննէս Գ. օձնեցի։
40. Տէր Դաւիթ Ա։
41. Տէր Տրդատ Ա։
42. Տէր Տրդատ Բ։
43. Տէր Սիոն։
44. Տէր Խոսէ։
45. Տէր Ստեփաննոս Ա։
46. Տէր Յովաբ։
47. Տէր Սղոմոն։
48. Տէր Գէորգ Ա։
49. Տէր Յովսէփ Բ։
50. Տէր Դաւիթ Բ։
51. Տէր Յովհաննէս Ե։
52. Տէր Օ՛ւաքարիա Ա։
53. Տէր Գէորգ Բ։
54. Տէր Մաշտոց։
55. Տէր Յովհաննէս Օ՛։
56. Տէր Ստեփաննոս Բ։
57. Տէր Թէոդորոս Ա։

58. Տէր Աղեսէ կամ Աղիշէ Ա։
59. Տէր Ա՛նանիա։
60. Տէր Վ՛ահան։
61. Տէր Սահմանաս Գ։
62. Տէր Խաչիկ Ա։
63. Տէր Սարգիս Ա։
64. Տէր Պետրոս Ա։
65. Տէր Խաչիկ Բ։
66. Տէր Գրիգոր Բ. Վ՛կայասէր։
67. Տէր Բարսեղ Ա։
68. Տէր Գրիգոր Գ։
69. Տէր Եղիազար Գ. Աւագեցի։
70. Տէր Գրիգոր Գ. Տղայ։
71. Տէր Գրիգոր Ե. Քարամէջ։
72. Տէր Գրիգոր Զ. Ալեքսան։
73. Տէր Յովհաննէս Ի։
74. Տէր Կոստանդին Ա։
75. Տէր Յակոբ Ա. Գհանական։
76. Տէր Կոստանդին Բ։
77. Տէր Կոստանդին Գ։
78. Տէր Յակոբ Բ։
79. Տէր Սահրատ։
80. Տէր Կոստանդին Դ։
81. Տէր Պօղոս Ա։

82. Տէր Թէոդորոս Ր։
83. Տէր Կարապետ Ը։
84. Տէր Պաւլէմ Գ։
85. Տէր Կարապետ Ր։
86. Տէր Յակոբ Գ։
87. Տէր Գրիգոր Ը։
88. Տէր Պօղոս Ր։
89. Տէր Կոստանդին Ե։
90. Տէր Յակոբ Գ։
91. Տէր Գրիգոր Թ։
92. Տէր Աւետիս։
93. Տէր Գրիգոր Ժ։
94. Տէր Աբրահամէս Ր։
95. Տէր Սարգիս Ր։
96. Տէր Աբրահամէս Գ։
97. Տէր Թադէոս Ը։
98. Տէր Աղին Ր։
99. Տէր Ղազարիա Գ։
100. Տէր Սարգիս Գ։
101. Տէր Գրիգոր ԺԸ։
102. Տէր Ստեփաննոս Ե։
103. Տէր Մկրտիչ։
104. Տէր Գրիգոր ԺՌ։
105. Տէր Ստեփաննոս Ղ։

106. Տէր Թադէոս Ր։
107. Տէր Ղազարէ։
108. Տէր Դաւիթ Ե։
109. Տէր Մելքիսէթ։
110. Տէր Գրիգոր ԺԳ։
111. Տէր Սահակ Գ։
112. Տ՛ովսէս Գ։
113. Տէր Փիլիպպոս։
114. Տէր Յակոբ Գ։
115. Տէր Նղիազար։
116. Տէր Նահապետ։
117. Տէր Աղեքսանդր Ե։
118. Տէր Աստուածատուր։
119. Տէր կարապետ Գ։
120. Տէր Աբրահամ Ր։
121. Տէր Աբրահամ Գ։
122. Տէր Ղազար Ե։
123. Տէր Մինաս։
124. Տէր Աղեքսանդր Ր։
125. Տէր Յակոբ Ե։
126. Տէր Սիմէօն։
127. Տէր Ղուկաս։
128. Տէր Յովսէփ Իշխանաշինեայ

Երկայնաբազուկ Աղուէսեանց՝ Սանահնեցի։

129. Տէր Դանիէլ։

130. Տէր Սիրեմ։

131. Տէր Յովհաննէս Ղ. Կարբեցի։

132. Տէր Ներսէս Ս. Աշտարակեցի, որ նստեալ յաթոռ Կաթուղիկոսութեան յամին 1846, վարէ յայժմ պաշտօնութիւն իւր։ Տայէ նմա Տէր կեանս ընդ երկայն աւուրս։

Խրատ ընդ գործակատէն հետեալ Աղէտահիւս։

Կամ զթութեանն՝ յորում ամի և ևս ի հետևեալ աղետակաց, որ պատանի ի յառաջին տուին. և առ զքիր տարւոյն՝ որ է հանդէպ նմին ի յերկրորդ տուին։ Նա ապա դարձի զթութեամի, և զնոտ զնոյն զքր տարւոյն ի յերիս զոյգ երեսս հետևեալ թզթոց։ Յորս իւրաքանչիւրքն ԱՆՑԵՆ մինչև ի ՔԵՆ զթեապիր տառիւք եդեալ կան ի յառաջին տուին նոյն աղետակաց։ Նա որ ինչ հանդէպ Տարեգրոյն գրեալ է, այն է մինչև յառարտ տարւոյն անվրէպ։ Ջ՛որ օրինակ, ի թուականի 1853 տարւոյս, որ է ՌՅԲ, զքր տարւոյն է՝ Ա. զոր պատանեա ի շրջանն զթութեան յերրորդ զոյգ երեսան ի հինգերորդ տուին վերուստ ի վայր թուելով. և որ ինչ կայ հանդէպ ի կարգին յայնմիկ, յոլայանն յայտնի զամենայն ինչ, այսինքն զոր յայտնութեան, զի-

ջոց ուտիճն, զառաջաւորն, և զայլն ամ մինչև յօր բարեկենդանի յայտնութեան:

Արդ՝ մինչ ՚ի յաղխատակս թուականի տարւոյն տեսանես զգիր տարւոյն և զեօթնեբեակն դոլ զայգ, ծանիր զի նահանջ է աճն այն: Ուստի պարտիս մինչ յվերջ Փետրվարի զառաջին գիրն ՚ի կիր առնուլ, և յառաջին օրէ Մարտի մինչև յաւարտ տարւոյն՝ զերկրորդն:

Իսկ միակ տարեգիրքն յուշանեն զհասարակ աճն:

Ընդհանուր պատմագրական աղիւսակ։

Ընդհանուր Տումար։	Թուականք Հայոց։	Թուականք Տումարի։	Կիրակէք Վարդավառի։	Կիրակէք Զատկի։
1853	ՈՅՌ	Ս	Է	Լ
1854	ՈՅԳ	Յ	Ե	ԺԱ
1855	ՈՅԴ	Զ	Ը	ԻԲ
1856	ՈՅԵ	ՊԶ	Է՝	Գ
1857	ՈՅԶ	Զ	Բ	ԺԴ
1858	ՈՅԷ	Բ	Գ	ԻԵ
1859	ՈՅԸ	Կ	Է	Զ
1860	ՈՅԹ	ՅԽ	ԷՂ	ԺԷ
1861	ՈՅԺ	Ջ	Է	ԻԸ
1862	ՈՅԺԱ	Ղ	՝	Թ
1863	ՈՅԺԲ	Ժ	Բ	Իա
1864	ՈՅԺԳ	ՊՍ	ԳԷ	Բ
1865	ՈՅԺԴ	Ծ	Ե	ԺԳ
1866	ՈՅԺԵ	Զ	Ը	ԻԴ
1867	ՈՅԺԶ	Պ	Է	Է
1868	ՈՅԺԷ	ԻԺ	՝Բ	ԺԶ
1869	ՈՅԺԸ	Պ	Գ	ԻԷ
1870	ՈՅԺԹ	Կ	Է	Ը
1871	ՈՅԻ	Ի	Ե	ԺԹ
1872	ՈՅԻԱ	ՋՊ	ՂԷ	Լ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58
48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66
56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67
57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68
58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76
66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78
68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82
72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85
75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87
77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88
78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92
82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93
83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94
84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97
87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Հաշիւ Պատմութեան Հին Աշխարհի։

Ա–Ա	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Ա	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Բ	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Գ	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Դ	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Ե	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Զ	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Է	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Ը	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Թ	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ
Ժ	Ր	Ե	Ի	Ո	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ

Ա՛յբուբենի Վասիլեան կիրառութիւնը։

Օր բարեաց. յայտնեցեր։ Ա՛ստուածային տեսիլք։ Ա՛ստուածային ձայն։ Ա՛ստուածային խօսք։ Ա՛ստուածային գրութիւն։ Ա՛ստուածային գործ։ Ա՛ստուածային հրաշք։ Ա՛ստուածային պատուէր։

Աղիւսակ վաճառականական չափուց։

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Թ	Ժ	Ի	Լ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108
109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120

Դրամ արծաթոյ։

Օր 30 քաղաքական։

Մէկուկէս տարի։

Ամիսներ տարուան։

Շաբաթ ամսուան։

Օր շաբաթուան։

Ժամ օրուան։

Վայրկեան ժամուն։

Վայրկենից վայրկեան։

Ժամանակ ինչ։

Ամիս տարուան։

| Ор гіпергіпп · уэдчіпіпіп

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Թ	Ժ	Ի	Լ	Խ	Ծ	Կ	Հ	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ	Ր	Ց	Ւ	Փ	Ք	Օ	Ֆ
ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը	թ	ժ	ի	լ	խ	ծ	կ	հ	ձ	ղ	ճ	մ	յ	ն	շ	ո	չ	պ	ջ	ռ	ս	վ	տ	ր	ց	ւ	փ	ք	օ	ֆ

Ձեր անունը ի՞նչ է:

Ես Արտաշես Վարդանյան եմ:

Ինչպե՞ս է ձեր հայրենի քաղաքի անունը:

Իմ հայրենի քաղաքը Երևան է:

Ինչպե՞ս է ձեր հոր անունը:

Իմ հոր անունը Գրիգոր է:

Ինչպե՞ս է ձեր մոր անունը:

Իմ մոր անունը Աստղիկ է:

Ինչպե՞ս է ձեր քրոջ անունը:

Իմ քրոջ անունը Նարե է:

Ինչպե՞ս է ձեր եղբոր անունը:

Իմ եղբոր անունը Արամ է:

Ինչպե՞ս է ձեր հորեղբոր անունը:

Իմ հորեղբոր անունը Սամվել է:

Ինչպե՞ս է ձեր մորաքրոջ անունը:

Իմ մորաքրոջ անունը Անահիտ է:

Ինչպե՞ս է ձեր հորաքրոջ անունը:

Իմ հորաքրոջ անունը Վարդուհի է:

Ինչպե՞ս է ձեր մորեղբոր անունը:

Իմ մորեղբոր անունը Տիգրան է:

Ինչպե՞ս է ձեր հոր եղբոր կնոջ անունը:

Իմ հոր եղբոր կնոջ անունը Ռուզան է:

Ինչպե՞ս է ձեր մոր քրոջ ամուսնու անունը:

Իմ մոր քրոջ ամուսնու անունը Հակոբ է:

Ինչպե՞ս է ձեր հոր քրոջ ամուսնու անունը:

Իմ հոր քրոջ ամուսնու անունը Մկրտիչ է:

Ինչպե՞ս է ձեր մոր եղբոր կնոջ անունը:

Իմ մոր եղբոր կնոջ անունը Լուսինե է:

24	30	30	30	40	3	40	30	30	40	3	40
24	40	40	1	40	3	30	40	40	1	3	40
44	40	2	20	40	3	40	2	40	2	3	40
42	40	20	30	40	3	40	20	30	2	3	40
444	40	3	30	40	3	40	30	40	3	3	40
43	30	40	1	30	3	40	40	30	1	3	40
47	30	7	40	30	3	40	1	40	7	3	40
24	30	30	40	40	3	20	30	40	1	3	40
43	40	30	1	40	3	40	30	40	1	3	40
44	40	2	20	40	3	40	30	40	1	3	40
42	30	20	40	30	3	40	20	30	2	3	40

Ор гишгіпгіпг. Јуіуіпіпг-гіпг:

Шіпіпіп

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

պատճառելոյ ի լոյս ընծայողացդ հատընտիր։

—

Փառք և գոհութիւն ամենասուրբ Երրորդութեան՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, որ հաճեցաւ և յայս նուաստ ընտրել զհոգևոր փափագ ծառայիցս իւրոց՝ յաջողելով զտպագրութիւն մատենիս՝ որով ինքն փառաբանի յեկեղեցիս Հայաստանեայց։

Ընդհանուր ըղձափափագ տենչիւ փութալոյ մեր ի կատարումն գործոյս՝ այս ևս է պատճառ, զի որպէս արժանիքն յաւէժական յիշատակաց՝ երջանկահաւատ նախնիք և նախահարքն Լուսաւորչին Տհմի՝ բայց յայլոց բազմատիկ հասարակաշահ գործոց, հոգ յանձին կալեալ են կանգնել արդեամբք իւրեանց զեկեղեցիս Հայոց յերկոսին մայրաքաղաքն՝ ի Ս. Պե-

տերբուրդ և ՚ի Մոսկուա՝ (թող զայլոց տաճարաց կառուցմունս յայլ և այլ տեղիս), նոյնպէս և մեք՝ որք յամենայնի զՆոյան բարեպաշտպոյն գնացից ցանկամբ՝ երթալ զհետ, յետ գըկելոյ յամենայն միխիթարութեանց՝ վաղահաս մահուամբ միակն Յառաջդի Ազարեանս Տոհմի՝ պարտ և պատշաճ դատեցաք ՚ի տիպ արձանագրուցանել զսոյն զայս մատեան Յամակարդութեան Նկեղեցւոյ Հայաստանեայց՝ հանդերձ անպատեան շարականացն յաւելուածով ՚ի կատարած՝ ՚ի յիշատակ հոգւոյ նոյնոյն իսկ ննջեցելոյն ՚ի Տէր՝ առաջնոյ և վերջնոյ. որպէս զի և որք վարիցեն զսա՝ դասք պաշտօնէից Հայաստանեայց սուրբ Նկեղեցւոյ, հաճեսցին յիշատակել ՚ի նուիրական աղօթսն զամենայն ընտանեսն և զյետնորդս Ազարեանս Տոհմի, մաղթելով յամենամեծին Աստուծոյ յանբաւ գթութեանց վասն հանգուցելոյն հոգւոյ՝ զանեզրական կենացն ժառանգութիւն, և վասն պանդխտե-

լոյս յաղցաւոր ի կեանս՝ զբարօրութիւնն և զանդորրութիւնն հոգւոյ և մարմնոյ: Եւ զի այս միայն է դիտումն մտայ մերոյ ի գործումն, ոչինչ անտեղի դատիմք համառօտ բանիս դրոշմել աստէն զնոցունց իսկ զԱրեւելեայն հանդուցեալոյ զանուանս, որք են:

ա. ԵԴՈՒԱՉԱՐ ՀԱՉԱՐԵԱՆ

(Ծնեալ ի Նոր Ջուղայ յամի Տեառն 1700, նաւելի 3, և վախճանեալ ի Սուրաթ յամի 1782. ի Յունվարի 8):

Սա ի սկզբանէ անտի մինչ էին ի Նոր Ջուղայ՝ ծանօթ գոլով Դրանն Պարսից՝ հրամանաւ արքային Շահ-Ազահայ կացուցեալ էր Հրամանատար ի վերայ Հայազգի բնակչաց նախահիւշատակեալ քաղաքի: Ընդ սպա անցեալ ի Ռուսաստան հանդերձ ընտանեօք՝ հաստատեաց հուսկ ուրեմն զբնակութիւն իւր ի Սոսկուա մայրա-

քաղաքն. և ՚ի վարձ բազմապատիկ բարեգործութեանցն՝ օգտակարացյ Տէրութեան և հասարակաց՝ ընկալաւ ՚ի ՚ի կայսերուհւոյն Ռուսաց Եկատերինեայ Երկրորդէ զատիճան և զպատիւ Պետուականութեան Ռուսաց:

Բ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԵՂԻՍԱԶԱՐԵԱՆ

ԼԸՕՐՆԱՆՑ

(Ծնեալ ՚ի Նոր Ջուղայ յամի 1735, ՚ի Նոյեմբերի 23, և վախճանեալ ՚ի Պետերբուրգ յամի 1801, ՚ի Հոկտեմբերի 24):

Սա նախնին բազմահմտութիւն և խոր հանճարով և արդիւնաւէտ ծառայութիւք ՚ի կարևորագոյն գործառնութիւնս պետութեան Ռուսաց՝ եհաս յաստիճան դերագոյն պատուոյ: կայսերուհին Ռուսաց Եկատերինէ Երկրորդ, և կայսրն Պաւղոս Ա. առաջին, յոլով անգամ արժանացուցին զնա մեծամեծ վարձա-

տրութեանց՝ պարզևեալ նմա զաստիճան Դիւանական Խորհրդականի, Ներդործական Պետական Խորհրդականի, և զաստիճան Հրամանատար Կարգի Ս. Յովհաննու Երուսաղէմայեցւոյ: Յովսէփ Երկրորդ՝ կայսր Հռովմէական յայտնեաց զառանձին վճռագոյն սէր իւր առ նա՝ տալով նմա զարքունադրշմ Պարզևադիր՝ նախ վասն Պարոնութեան, և ապա վասն Կոմսական պատուոյ Հռովմէական կայսերութեան:

Ունձս այս Իշխանապետ՝ ի միջի այլ ամենայն կարևորագոյն գործոց Պետութեան, որպէս արդարև հաւաստարիմ որդի Եկեղեցւոյ Հայաստանեայց, հոգ տանէր նաև ըստ Կրօնական բարեպաշտութեան խրախուսել զՀայրենակիսյս իւր յառաքինութիւն: Համակամութեամբ և գործակցութեամբ եղբարցն իւրոյ՝ (զորս ունիմք յիշատակել ի տորև) եղև Հիմնադիր եկեղեցեացն Հայոց՝ որ ի Ս. Պետրբուրգ, ճանելով ի շինութիւն նոյնի զմեծ գումար դրամոյ: Յաւել ապա կանգ-

նել և զայլ շինուածս ի բնակութեան զբաս և նուիրեալս ի հասոյթ նոյն իսկ տաճարացն:

Մինչդուրեամբ սորա պարզևեցան ի կայսերէն Պաւղոսէ ազատութիւնք կամ առանձնաշնորհութիւնք՝ ժողովրդոյ Հայոց բնակելոյ յայնկայս քաղաքս Տէրութեան, այս է՝ Ա. Ժ. դարձան, ի Զլաբր, ի Սոզոկ, ի Գրիգորուպոլիս, ի Զրեհ, ի Նոր Նախիջևան և ի Սուրբուր:

Ո՛չ շատացեալ Հշխանապետիս այսքանեօք ազգի ազգի բարերարձութիւք՝ զբաս ի կենդանութեանն առնէր, յանկայաւ բարերար լինել և յետ մահուան: Նախանձաւոր զոլով բարեաց և օգտի իւրոյն Հայրենակցաց՝ եւժող կտակաւ յամի 1801 վճռ զումար դրամոյ՝ յաղագս հիմնարկելոյ զՀեմարան Հայոց ի մայրաքաղաքին ի Մոսկուա: Նշանակեաց և զոլոլ դանձս ի նպաստ շինութեան դպրոցացն Հայոց յայլ և այլ տեղիս: Եւ յետ առ բազումս բազմօրինակաբար բարերարելոյ՝ եթէ

առ Իւրան և եղէկ առ Ստամպուլ, հանգեաւ ՚ի Տէր խաղաղութեամբ (*):

Գ. ՄԻՆԱՍ ԵԴԻՆՋԱՐԵՑՒ

Լ Ա Ւ Ա Ր Ե Ա Ն Ց

(Ծնեալ ՚ի Նոր Գիւղս յամի 1737, ՚ի 17 Հոկտեմբերի. և վախճանեալ ՚ի Ս. Պետերբուրգ ՚ի 18 Յունվարի 1809 ամի):

Կայր սա զառաջինն յաշրթունի ծառայութեանն, և ունէր զաստիճան Խորհրդականի Դրան. ապա հրաժարեալ ՚ի պաշտամանէ՝ նուիրեաց զնմա կեանս իւր՝ գործոյ բարեաց: Կանգնեաց ծախսուք իւրովք և ծախսուք եղբօր իւրոյ Յովակիմայ Լազարեանց զեկեղեցի և

(*) Այսչ քաղմապէսն վէհանձնաբանն և առաքինեան գործս Իշխանապետեան այսորիկ, որպէս և զայլոց ժառանգաւորաց նորա, պէտք քնդրուզ ՚ի Պատմութեան Տոհմին Լազարեանց, որ առանձինն ուրն ՚ի լոյս ընծայել ունի այսորիկ:

զտունս ի բնակութիւն ի Հանգստարանի Հայոց ի Մոսկուա, ի տեղւոջն անուանեալ Վականկովսքի. և աշխատեղիս հրամանաւ Տէրութեան անդր աճել յեկեղեցւոյն Հայոց եղելոյ ի Լիտվն Փրեսնենսքի՝ զմարմինս արենակցաց իւրոց՝ հանգուցելոցն Լազարեանց: Յաւել ասա կանգնել և զայլ շինուածս մերձ ի Սուրբ Խաչ եկեղեցին Հայոց՝ որ ի քաղաքամիջի.

Գ. ԽԱՉՏՈՒՐ ԵԴԻԱԶԱՐԵԱՆ

ԼԱԶԱՐԵԱՆՑ

(Ծնեալ ի Նոր Ջուղայ յամի 1741, ի Դեկտեմբերի 12, և վախճանեալ ի Մոսկուա ի 1774, ի 11 Յունիսի:

Սորա արդեամբք և ջանիւք կառուցաւ եկեղեցին Հայոց՝ որ յանուն սրբոյ Խաչի՝ ի Մոսկուա, ի լիտվն անուանեալ Սեամնիցքի:

Ե. ՅՈՎԱՒՒՄ ԵԳԻԱԶԱՐԵԱՆ
ԼԱՕԱՐՔԱՆՑ

(Ծնեալ ՚ի Նոր Ջուղայ ամի 1743, ՚ի 5 Սեպտեմբերի, և վախճանեալ ՚ի Վոսկոփ ամի 1826, ՚ի 24 Յունվարի):

Ջբազմօրինակ ջանս և զվաստակս յոգնեցեալ հշմանապետին ՚ի տարածանել զլոյս գիտութեան ՚ի համազգիս իւր, և զառաւելութիւն հայրական սիրոյ և խնամոյ նորա առ մանկունս նոցա, տեսեն ցանկացողք յուրոյն մասանել, այն է ՚ի նկարագրի հիճնարկութեան և հաստատութիւն Ընտանեաց լեզուաց Հեմարանին Լազարեանց՝ որ ՚ի Վոսկուա: Իսկ այժմ զայս և եթէ շատ համարեմք հիշատակել առ տեղեաւս, զի յետ բազմապատիկ հոգւոց և Ընտուահաճոյ գործոյ՝ յաւել կանգնել յամի 1782, ՚ի գաւթի նախայիշեալ եկեղեցւոյն Հայոց որ ՚ի Վոսկուա՝ տունս պատշաճաւորս ՚ի բնակութիւն եկեղեցա-

կան անձանց. և նորոգուեաւ նոյն եկեղեցւոյ յամին 1821, որպա ծաղկաւքն եղև:

Ը. ՅՈՎՀՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎԱՒԻՄԵԱՆ

ԱԼՕՐԲԱՆՑ

(Ծնեալ յամի 1791, ի 15 Փետրուարի և վախճանեալ յամի 1813, ի Հոկտեմբերի 4):

Գոլով սա զինուորեալ ի կայսերական Ընձեսպահ Գնդի՝ գտաւ ի քաղաքն պատերազմունս: Ստացաւ պատճառն անուանեալ Ճիմսկի-Ռօճմիսլը, պատերազմեան Արբոյն Ընտայի Երկրորդ Ասպիճանի, և պարգեւեալ՝ հանդերձ վինջով (знакъ), և զաւակս տուեալ ի նշանակ քաջութեան, և պատճէն՝ որում անուն տան, (кульнскій), եւս և պՆրուսացի պատերազմանշան վ արժանաւորութեան: Բայց ըստ բաղդին ձախողելոյ անկաւ յահապին ճակատամարտին՝ հարեալ ի թնդանօթաձիգ

ամբոյ։ Իսկ մարմին նորա՝ ըստ հրամանի Տէրութեան՝ բերաւ ՚ի Ս. Պետրբուրգ յամին 1815։

Ընդատին ՚ի մատաղ տիոյն սկզբաւ էր սա իմաստից, և ջանադիր յաւէտ ՚ի լուսաւորութիւն իւրոյն հայրենակցաց. և այնը իսկ ազգաւ գումարս դրամոյ նուիրեաց յօգուտ Հեմարանին ՚ի հօրէն իւրմէ կառուցելոյ։

Ե. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

Լ.Ա.Զ.Ա.Ր.Ե.Ա.Ն.Ց

(Ծնեալ ՚ի 12 Մայիսի 1844 ամի, ՚ի Ս. Պետերբուրգ, և փոխեալ յաւիտեանս ՚ի 26 Նոյեմբերի 1850 ամի)։

Զլեակատար տեղեկութիւնն զկարճաժամանակեայ կենաց և զանակնկալն մահուանէ հրեշտակատիպ մանկանն՝ որ միակ մխիթարութիւն և խնդութիւնն էր համօրէն Լազարեանց, զոյեն

որք կամիցին՝ յառանձին վիրան անուա-
նեալ Հիշատակարան անցից և գործոց
Պայազատացն Լուսաւորչեան Տոհմի: Ա-
տանօր այսչափ՝ ինչ միայն յայտ առ-
նեմք, զի վաղագոյն քան զոր բնու-
թեանն պահանջէ կարգ՝ զարթեան ի
նմա ոգեկան զօրութիւնք, և իբրև առն
կատարելոյ՝ երևելոյան ձիրք մտային, ընդ
նոսին՝ և սէր առ առաքինութիւն, զգա-
յուճն գործով, կարեկցութիւն առ ըն-
կերս, այլոքն հանդերձ: Իբրու սո-
վորական ինչ ըմբռնանք էին նմա՝ ստէպ
յայց ելանել արդելարանացն, տալ ո-
ղորմութիւն բանտարկելոցն: Այլ, աւաղ,
յանկարծահաս մահ նորա վեր ի վայր
հարեալ կործանեաց զամենայն զյու-
սալից բերկրանս ոչ միայն ծնողացն
նորա՝ այլ և ամենայն տոհմայնոց մե-
ծաց՝ անփարատելի լցեալ տրտմութիւ
զամենեցուն զսիրտս: Այլ յայսր ամի
վր, ըստ անհրաժեշտ պարտուց Քրիս-
տոսական կրօնիցս՝ հպատակեալ Ա-
մենահզօրին կամաց, փութացաք ի 29
Նոյեմբերի նոյն ամի վայելչական հան-

դևին յուղարկաւորութեան պերճ մանակից առնել զնա Անճին Յովհաննու Լազարեանց ի տաճարն Յարութեան՝ որ ի Ս. Գերեզմանն։

Վշտացեալ ծնողացն ոչ ինչ այլ այնուհետև ճնայր ի մխիթարութիւն, բայց միայն յաւէժայուցանել զնոսա նորա հոգևոր հիշատակօք. և զանազան այլ իսկ վուխտայաք հաստատել յանուն նորա զառանձինն Գաստատուն ի մերում Ձեմարանի որ ի Ստամբուլ՝ ի պէտս մատաղատիպ մանկանց վարժութեան։ Յաւելաք ասել ի տիպ արձանագրութեան և զմտածեանս զայս, առն ունելով՝ թէ հոգեսէր վերծանող աղբին, եւս և զառաք ժամերգուացն պաշտօնեից եկեղեցւոց, հիշատակեսցեն երբեմն Անճանուէր մաղթանս նորեանց ոչ միայն ընշանակեալն ի վեր անդր՝ զի Տէր հանգուցեալ զնախնիս Լազարեանս Տոհմի, այլ և զորս ունէին տեսանել ի հետևեալ յուշակի։

ԸՒՈՒՐՑ ՀԱՅԳՍՏԱՆԻ

ԳՆԴԷՑԵԼԻՆ Ի ՏԻՐ՝ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԱՑ և ՃԵՌՈՑ ԼՈՍԱՆԳԵԼԵԱՑ ՏՈՀԻՆ։

Յո–ՀՎԱՓԻ

8. Տեառն Աղիսագարու Գասպարեան Լուսաբերանց (յամին 1782)։
12. Յարութիւնեն Յովհաննիսեան Լուսաբերանց (յամին 1791)։
13. Ընտայն Յովակիմեան՝ կղզակից Տ. Աղիսագարու Լուսաբերանց (ի 1770)
18. Տ. Մինասայ Աղիսգարեան Լուսաբերանց (ի 1809)։
24. Տ. Յովակիմայ Աղիսագարեան Լուսաբերանց (ի 1826)։
27. Ընկերանդրայ անուն դասակ Տ. Իսայեայ Յովակիմեան Լուսաբերանց (ի 1839)։

Մարտ

11. Աննայի Սարգսեան՝ ամուսնոյ Տ. Յովակիմայ Աղիասլարեան Լազարեանց (ի 1820)։

Մայիս

18. Աննայի Լազարեանց՝ կողակից Յովհաննու Գրիգորեան Սմբատեանց (ի 1769)։

22. Կատարինեայ՝ դստեր Տ. Յովակիմայ Աղիասլարեան Լազարեանց (ի 1811)։

Յունիս

8. Աննայի՝ դստեր Տ. Յովակիմայ Աղիասլարեան Լազարեանց (ի 1804)։

9. Աննայի Խաստատեանց՝ կենակից Տ. Մինասայ Աղիասլարեան Լազարեանց (ի 1802)։

11. Տ. Խաչատրոյ Աղիասլարեան Լազարեանց (ի 1774)։

Օգոստոս

16. Աննայի դստեր Տ. Յովակիմայ Աղիասլարեան Լազարեանց (ի 1793)։

18. Կատարինեայ Մելզասանեանց՝ ա-

մուանոյ Տ· Յովհաննու Աղեքսանդրեան Վարդապետի (՚ի 1819)։

Հոկտեմբերի

4· Տ· Յարութիւնի Յովակիմեան Վարդապետի (՚ի 1813)։

24· Տ· Յովհաննու Աղեքսանդրեան Վարդապետի (՚ի 1801)։

Նոյեմբերի

26· Տ· Յովհաննու Խաչատրեան Վարդապետի (՚ի 1850)։

Յ Ա Ն Կ։

—

Աղեղ աւազ շաբաթուն 164—167։
Աղեղ եկեղեցւոյ . . . 191—196։
Աղեղ խաչի . . . . 185—191։
Աղեղ ծննդեան. . . . 155—161։
Աղեղ համբարձման. . 173—178։
Աղեղ հոգւոյ գալստեան 178—183։
Աղեղ Զատկու . . . . 162։
Աղեղ ծաղկազարդի. . . 163։
Աղեղ Քրիստոսէն ծնն. . . 154։
Աղեղ յարութեան. . 168—172։
Աղեղ վարդավառի. . 183—185։
Աղաչակեցէք առ Տէր. . . 321։
Ախտէն պաշտեմ՝ զհայրե՞. . 414։
Այծր անձառ լուսոյն ծագ՞. . 60։
Ահարկ եմ՝ առիս նայի՞ . . 27։
Ալեկոծ վէս Տէր . . . . 480։
Առաւօտ լուսոյ, արե՞ . . . 31։
Առաւօտու երգք. . . . 240—249։

Աստուած ամենեքեան միաբա՛. 250։
Աստուած անեղ անժամանակ՛. 100։
Ած մեծ հզօր և փառա՛. . . 253։
Արարչական բանին հրա՛. . . 299։
Արևագալն ժամն . . . . . 317։
Աւետարանք քժշկութեան. 266—271։
Աւետարանք հանգուցեան 661—664
667—670։
Աւետարանք Ճաշու. . . 455—459։
Աւետարանք մարտիրոսաց . . 91։
Գոհանամք զքէն Տէր Ած մեր, որ
զարթիր. . . . . 130։
Գոհանամք զքէն Տէր Ած մեր,
որ երևեալ լուսով . . . . 261։
Գոհացարուք զՏեառնէ . . . 530։
Ակեսցէ ի վերայ իմ՝ ողոր՛. . 569։
Ողորմածութեամբ ամենայնի՛. 24։
Ողորմածեալքս մեծաւ ո՛. 228։
Ողորմութեամբ և՛ . . 380։
Որքէն գոհանամք Տէր՛. . . 34։
Պատարագն ապաշխ՛. . 133—144։
Պատարագն մարտիր՛. . 144—153։
Ջամամուտք. . . . . 381—407։
Ի կարդալ համառ՝ լու՛. . . 518։

Իսկ այս ով է որ դիմ". . . 425։
Իւղաբերից երկն և" . . 211—225։
Լոյս զուարթ . . . . . 484։
Լսեալ առաւօտու ողոր" . . . 197։
Ինաչ զո եղիցի մեզ ապա" . . 314։
Խնդրեսցուք հաւատով միաբ. 274։
Խոնարհեալ Տէր զունկն . . . 477։
Ծածկա հարկք ամենայն հեթա". 413։
Կանոնապլուխք . . . 37—53—59։
Համբարձի զաչս իմ՝ ի լե". . 501։
Հաւատամք ի մի Աստուած. . 459։
Հրաժարիմք ի սատանայէ . . 1։
Ճաշու շարականք . . . 373—379։
Ճաշու սաղմոս մարտիրոսայ . 421։
Ճաշու սաղմոս յետ պրքին 414—421։
Մաղթանք տանիլ . . . 117—120։
Մայր սուրբ սքանչելի լու". . 258։
Մեծայուսյէ անձն իմ . . . 207։
Մեսեդիք աղիկ կիւրակէից. . 431։
Մեսեդիք երեկոյին . . 486—496։
Մեսեդիք Ճաշու լինանցն . . 424։
Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս . . 286։
Յիշեսցուք ի պիշերի . . . . 21։
Նորաստեղծեալ. . . . . 271։

Ներողութիւն տիեզերայոյ . . . . 74։
Տարականք հանդստեան . 659—662
665—668—672։
Տնորհեա մեզ Տէր . . . . 527։
Ողորմեա ինձ Աստ մե". 229—339։
Ար քնահեաւն ի յօդնու". . . 359։
Պահիչ սրբոց Քո որ պսա" . 287։
Պօղոս առաքեալ Յեսի Քեի. . 434։
Սաղմոսք աւետարանի . . . 80։
Սիրելիք՝ սիրեցուք . . . . 421։
Սիրոյն զի լուիցէ Տէր . 281—371։
Սր Աստ, սր և հզօր, սր և". 263—264։
Սր ես Տէր Աստ մեր հզօր և". 280.
Սր խաչիւս ազաչեսցուք. . . 278։
Տէր ամենակալ Աստուած աբ". 288։
Տէր բարերար որ մեծաւ. . . 531։
Տէր ելի ի գըլխուն իմ՝ բա". 13։
Տէր զի բազում՝ եղեն նե" . . 13։
Տէր ուղղեա . . . . . 335։
Փարատեա զցաւս . . . . . 358։
Փառաւորեսցուք զամե" . . . 260։
Փառք ՚ի բարձունս Աստուծոյ. 237։
Քեզ վայելէ օրհնուլի իւն . . 418։
Քոյ՝ ամենազօր և հրա". . . 274։